Kitâb-ût. depuis l'an 884 jusqu'à l'an chronologique
de 4 de manière à mettre le point de
départ en fa 1280 de notre ère. T. K.

J'avais cru pouvoir me contenter d'une seule
copie pour établir le texte de cet ouvrage ;
mais au moment où il a été question de mettre
beaucoup de textes arabes entre les mains
des typographes, il m'a paru probable que la copie
du peuple en ces allégués, tirée à quelques
centaines d'exemplaires, serait bien
défectueuse. Comme j'ai pu heureusement
obtenir, en peu de temps, toutes les
pièces. — J'ai donc porté à
nouveau mon attention sur cette version
et j'ai pu la refaire presque entièrement.

Je crois que les manuscrits
dont je me suis servi sont exempts de fautes
graves. Cependant, il est possible qu'il s'en
soit glissé quelques-unes. Je prie le lecteur
bienveillant de vouloir bien me les signaler.

Mohammed Djemâleddin

Voir Tachkendi ms. persan n° 870 gray. texte f. 209 r°

اوآسیاب دنی بوحلی واضی اولعب دونوب کتی کندی

obj. ب

Le notateur
Le noté

98
96

حمد نا محدود وثنای نا معدود اول صانع افریده کاره واول خالق پروردکاره
که نوعِ انسانی تعلیمِ اسما و تکریمِ کرمنا ایله سائر حیوانات دن سرفراز وهر
صنفنی لغاتِ مختلفه سببیله بری برندن ممتاز ایدوب هر فردنه بر ذوق
وحال وهر حاله موافق حسن مقال ویردی وتحیّات بی غایت وصلوات
بی نهایت فخر المرسلین وخاتم النّبیّین اوزرینه اولسون که

أنا سیّد ولد ادم ورودنك متکلّمی
وأنا أفصح العرب والعجم سرودنك مترنّمی در

صلی الله علیه وعلی آله وصحبه اجمعین ،

وامّا بعد بو فقر اهلنك خاکپایی وفنا دشتنك پادیه پیمای اعنی
فقیر حقیر فنایی برکون حضرت میر علی شیر نوایی نك تواریخ ملوك
اسمیله مسمّا رساله سنی برصاحب دولتك مجلس شریفنه تحفه ومحفلِ
منیفنه هدیّه عرض ایلدی چون اول عالیشانك التفاتِ نظرلریله مشرّف
اولدقده طبع شریفلرینه مطبوع ودلپذیر ومقبول وبی نظیر کورونوب فوقَ
آلحد تحسین و احسان بیوردیلر واول مجلسده حاضر اولانِ أعزّه
اصحابدن وأجلّه احبابدن بعضی التماس ایلدیلر که بو رساله جغتای دلدن
چغاروب رومی لباسله زینت ویرمك مراد ایندیلر که تا هر کشی فحواسنی
فهم ایدوب مفهومِ قصّه دن آگاه وخبردار اوله اول حضرت دخی بو
عزیزلرك التماسنی قبول ایدوب واول خدمتی بنه بو حقیره
حواله اتدکلری اجلدن بو خدمته التزام و بو کستاخلغه جرأت واقدام ایلدی
فضلاءك فضله احساننده مسؤل ومأمولدر که المأمور معذور والعذر
عند کرام الناس مقبول معناسی اوزره بو حقیرك کستاخلغی معذور واوّانی بر
عیبنی زیرِ دامن اصلاحده پوشیده و مستور بیوره لر

ECOLE DES L.L.O.O. VIVANTES

آغاز کتاب

رویان اخبار و ناقلان آثار که کتب تواریخ خزانه روزکارده تحفه و یادگار قومشلردر فرس سلاطینی دورت طبقه ایلمشلر اوّلکی طبقه یه پشدادیلر دیمشلر کم جمله سی اون برکشی در کم عالمده سلطنت قومشلردر حضرت میر علی شیر روشن ضمیر علیه الرحمة والرضوان من العلی الکبیر تواریخ ملوکده شویله تحریر و تقریر ایدرکه علمای تواریخ اتفاق اوزره اوّل کشی کم جهانده سلطنت قلدی کیومرث ایدی لعلّ آنک نسبی بابنده چوق اختلاف ایلمشلر مغ که مجوسیلرک عالمنده دیرلر دیمش کم ادم علیه السلام در و عجمدن بعض دیمش کم ادم علیه السلام نبیره سی در و فرسدن بعض آنی نوح اولادندن دیمشلر و دنی چوق سوز سویلمشلر امّا صحتدن بعید اولدوغی اچون ذکر اولنمادی آدم در دیمشلر قولی اوزره آنکا کیشاه دیمشلر بو معنایه کم بالحق دن یرادلدی آنا بیلندن کلمدی

وکیومرث

وکیومرث

العلی ۳۱۴۰ سفین ۲۱۳۰

عجم تاریخیدا فرس سلاطین نی قورت طبقه قیلیب

دورلار بورونغی طبقه پشدادی لار دور و الار اون

بیر کیشی دورلار کیم سلطنت قیلیب دورلار تاریخ

علماسی اتفاق بیلا بیراوکیم سلطنت قیلدی

کیومرث ایردی اما اینلک نسبتی باپیدا

اختلاف کوپتر مغ دیب دور کیم آدم علیه

السلام اول دور و بعضی عجم دین دیب

دورلار کیم آدم نینک نبیره سی دورور و بعضی

فرس دین انی نوح اولادیدین دیب دورلار

کیم آدم نینک نبیره سی دورور و بعضی فرس دین

انی نوح اولادیدین دیب دورلار یند داغی سوز

کوپتر اما صحت دین یراق راق اوچون پیشدادی

آدم دیکان لار قولی بیله انی کل شاه دیب دورلار

بو معنی بیله کیم بالیغ دین یاراتیلدی یعنی کیشی

پشتی دین ایماس ایردی اوزکا قول لار پیدا کیم

کیومرث

کوردنن کویه قولاغز لازم دکل ° دفع ضرر عام ایچون ضرر خاص التزام ایتدی

ده سمر دا دورت سمر قورت

ایلمشلر سه قلمشلر در سمر قیلیب دورلار

بو سمر بیر = برنجی سمر بورونغی

بیله سمر بیلا

آناک سمر اینلک = ایدی سمر ایردی

... بابنده سمر بابیدا

دیمش در سه دیمش سمر دیب دور کوپتور "

جوقلق سمر کوپتمال . جوق سمر کوپ سه

کن سمر دین

سه اولق سمر طورمق سمر دورمق سه دورور

دانی سمر داغی

کوپتور " پیشدادی " پیراق "

تسیلماسی ... پیشدادی یازلمق سویلمک یازلمق non finished

دیکان لار ... دیمک سه دین سمر دیکان

پیراد ملتقط پیراد لقی . سمر پیراتیلدی بالیغ سمر بالیغ

ایماک سمر ایماک سه ایماس ایردی

پشتی

وکیومرث دینلر قولی اوزره مضامی حق ناطق
دیمك اولور امّا نظام التواریخده وبناکتیده
اولان اتّفاق اوزره امام محمد غزالی
قدّس سرّهُ نصیحة الملوك آدلو رساله
سنده شیث پیغامبرك علیه السلام
قرنداشی دیدوغنه طعن ایلمشلر شو
جهتدن کم شیث علیه السلام ضحّاك
علوانی زمانده کلمشدر تواریخ اهلی
اتّفاقی اوزره کیومرث ایله ضحّاك زمانلك
مابینی بیك بیله قریبدر باری بهر تقدیر
پادشاهلق قاعده سی آندن اوّل یوغیدی بو
قاعده وقانونی اول دوزدی واوّل کشی کم شهر
بنا قلدی اول ایدی دماوندی واصطخری
اول بنا قلدی اکثر اوقات اصطخرده
اولوردی وکامی دماوندده اولوردی وعمری
بیك بیله ایرشدی ولکن آخر عمرده قرق
ییل سلطنت ایدوب سیامك اوغلی هوشنك
کم نبیره سی ایدی ولی عهد ایدوب

بو

کیومرث دیب دورلار معنیسی حی ناطق دور

یعنی تریکی کیم سوز ایتقای اما نظام

التواریخ دا وجامع التواریخ دا داغی بناکتی دا

اتفاق بیله حجة الاسلام امام محمد غزالی

قدس سره نصیحة الملوک دا انی شیث علیه

السلام نینك قارداشی دور دیکاننی طعن قیلیب

دورلار نیدین کیم کم ضحاك علوانی زمانیدا دور

وتاریخ اهلی اتفاقی بیله کیومرث زمانیدین

ضحاك زمانیغه چه مینك یل غه یاقین بارمر

تقدیر بیله پادشاه لبغ قاعده سین اندین بورون

راق یوق ایردی بو قاعده نی اول توزدی داغی

اوّل کیشی کم شهر بنا قیلدی اول ایردی

دماوندنی بنا قیلدی اما انداکاهی بولور ایردی

داغی اصطخرنی بنا قیلدی اما کوپراك اوقات

اندا بولور ایردی مینك پاشادی ولیکن آخر

عمریدا قیرق یيل سلطنت قیلدی داغی سیامك

اوغلی هوشنکنی کیم نبیره سی ایردی ولی عهد

قیلیب

کیومرث

تریکی

نظام التواریخ

بناکتی

نصیحة الملوک

قرنداشی

یقین وار

مینك

یاقین بار

لبغ

ایردی / اندین بورون راق

قیلدی / کیم

چوق / کوپ

پاشا / مینك / بیك

مینك 1000
قیرق 40

بو وفاسز جهانه وداع ایدوب کتدی

مثنوی

چو اوّل کشتی کم دوزوب رود وجام

جهاندارلق تختنی اندی مقام

کیومرث ایدی لیك دوران دون

آنی دخی قلدی صوکی سرنکون

هوشنك خردمند وعالم وعادل پادشاه ایدی

وبجاودان خرد آدلو کتابی حکمت عالیه ده اول تصنیف

قلدی که مأمون خلیفه وزیری حسن بن سهل آندن

بعضنی بولوب عرب دلنه ترجمه قلوبدر وشیخ

علی مسکویه ادب العرب والفرس آدلو کتابنده

آنی ذکر ایدوب دیرکه آنك مطالعه سی مصنفنك

فضل وکمالنه شاهد در وعجم آنی بیغامبردر

دیمشلر وعدل وهادی زیاده لکندن آکا پیشوا

داد دیدیلر اوّل دموری طاشدن اول چقاردی

وطبری دیرکم اوّل آغاجدن تخته کسوب

اوزره قیو اول دوزدی واکثر معدنلری

اول چقاردی وپارس وکلبه کیك

صیدنی

قیلیب وفاسیز جهانغه وداع قیلدی ، رباعی

بورونراق کیشی کم توزوب رود وجام

جهاندارلیق تختین ایتی مقام

کیومرث ایدی لیک دوران دون

انکا پیردی بازی باریدین بورون

هوشنك خردمند وعالم وعادل پادشاه وجاویدان

خرد اتلیغ کتابنی عمل حکمتیدا اول تنصیف قیلدی

کیم مامون خلیفه وزیری حسن سهل اندین پس

ازیمه تابیب عرب تیلیکا ترجمه قیلیب دور

وشیخ بوعلی مسکویه اداب العرب و الفرس

اتلیغ کتابیدا انی ذکر قیلور کیم انینك مطالعه سی

مصنفی نینك فضل وکمالیغه دلیل پس دورور

وعجم آنی پیغمبر دیب دور وداد وعدل جهتی دین

انی پشداد دیدیلار وتیمورنی تاش دین اول

چیقاردی وطبری دیب دورور کیم پیغامبرین

تخته اول کیسیب اویلارکا اسپیك یاسادی

واکثر کانی لارنی اول چیقاردی وبارچینی

وایتی

روح وجام

جام کیتی اولور جهانی

فهم ایدر نیچه راز پنهانی

اتدی سر ایتی

ایردی ...

پیردی

بیودی ... پیردی

وارمیدین وار بار

باریدین بورون

آدلو ... اتلیغ کتابنی

بعضی پیش

پیرازیمه

دلیله ... تیلیکا // بولوب ... تابیب

یکا

پس

شاهدم ... دلیل پس دورور

دیمشقدور ... دیمشقلر ... دیب دور

طاش ... تاش // دمور ... تیمور

دیردی ... دیر ... دیب دورور

آغاج ... یغاج ...

ایشیك ... قپو ... ایشیك // اوّلوه ... اویلارکا

معدن ... کانی // دوزدی ... یاسادی

صیدنی اول تعلیم ایلدی و دوه یی یوکه اول

قودی و حماری آته چکوب قتر خیالنی اول

قلدی و ارقه لر قازوب صو صالوب باغ

و باغچه زینتن اول ایلدی و یره فرش اول

صالدی و تلکو و آس و تین دریسنی کیمکه

اول قابل قلدی عمری بابنده اختلاف

وار در امّا قرق ییل پادساه لق ایلدی

و تجرّد و تقوا ایله روزکار

کچوردی و دائما طاغلرده عبادت

ایلریدی تواریخده شویله مثبت

در که دیولر آنی سجده ده بولوب

باشنی طاشله ینجوب اولدردیلر

و طهمورث دیوبند کم آنك اوغلی

ایدی آتاسی حالندن خبردار اولوب

دیولری آتاسنك قصاصی ایچون اولدروب

و اول موضعده بر شهر بنا قلوب

آکینی

وایت نی اول کیمیک آلغوچی قیلدی وآتقه

ایکار اول یاسادی وتیوه نی یوککا اول کیووردی

وآتقه ایشاکنی تورغوزوب خاجیر خیالین

اول قیلدی وآریغلار قازیب سوسالیب

اباد انلیق اول قیلدی یرکا فرش اول سالدی

وتولکو وآپین وتاپین یترسین اول کسارکا

قابل قیلدی عمری بابیدا اختلاف بار اما

پادشاه لیغی قیرق یل ایردی وتجرد وتقوی

بیلا اوتکاردی دایم تاغلاردا عبادت قیلور

ایردی توار یخدا موندار مثبت دور کیم

دیولار انی سجده دا تاپیب تاش بیلا

باشین تاپچیب اولتوردیلار وطهمورث

دیوبند اوغلی ایردی اتاسی حالیدین واقف

بولوب دیولارنی اتاسی قصاصیغه هلاک

قیلدی داغی اول موضعدا شهر بنا قیلیب

آیتین

آدینی بلخ قودی و سوس و بابل شهرینی

دنی هوشنک یاپدی دیدیلر و بمضیلر

کوفهٔ دنی اول یاپدی دیدیلر ۴ مثنوی

یوغیدی جهانداری انجم سپاه

جهان ایچره برشه که هوشنک شاه

ملک شیوه لو شاه ایدی بی عدیل

فلک قلدی بر دیوه آنی قتیل

طهمورث چون آتاسی هوشنکک ولی عهدی

ایدی آتاسی یرینه سلطنت تختنه اوتوروب

خلایق رعایتنه و ممالک حمایتنه جدّ

وجهدیله مشغول اولدی وآنک زمانده

عظیم قحط اولدی غنیلره امر اتدی که

قوشلق طعاملرنی کندولریله لر و اخشام

طعامنی مسکینلره ویره لر و اورج طوتمق

آندن سنّت قالدی و اول پاپدونی

شهر لردهٔ مروده کهندز و خراسانده

نیشابور

قودی بمر قویدی

آیتین بلخ قویدی وسوس بیلا بابل شهرینی

اکا بمر انکا // یاپدی بمر دوزدی بمر یاسادی

هوشنك یاسادی و بعضی کوفه نی هم انکا

منسوب قیلیب دورلار ، مثنوی

یوق ایردی جهاندار انجم سپاه

بیولتمه بمر اتماق

جهان ایچره اتماق که هوشنك شاه

ملك شیوه شاهی ایردی بی عدیل

فلك دیوکا قیلدی آنی فتیل

طهمورث آتاسی هوشنك نینك خوه ولی عهدی

ایردی انینك اورنیدا سلطنت تختیغه اولتوردی

وخلایق رعایتی غه ممالك حمایتی غه جد

بیله مشغول بولدی وانینك زمانیدا قحط

واقع بولدی غنی لارغه بویوردی کیم چاشت

طعامی بیله اوتکارکا یلار وشام طعامینی

مساکینی کاپسرکا یلار و روزه توماق

اندین سنت قالدی واول بنا قیلیغان

شهرلار مرودا کهن دز وخراساندا

نیشابور

تختنه بمر تختیغه // اولتوردی بمر اولتوردی

اوتوردی بمر اولتوردی ?

بمر بمر اورن // انکا یرینه بمر انینك اورنیدا

? بمر بمر اورن

انینك زمانیدا // انینك زمانیدا

مشغول اولدی بمر مشغول بولدی

اولدی بمر واقع بولدی

چاشت بمر چاشت

? طعامی بیله اوتکارکا

اوتکارکا یلار بمر اوتکارکا یلار

اوروج طوتمق بمر روزه توماق

بیرکا یلار

یاپروغی بمر قیلیغان

نیشابور و اصفهانده مهریز و ساریه

وطبری دیرکه آمدی اول دخی بنا قلدی

وفارسی کتاب یازمغی وبیز طوقومغی اول

اختراع قلدی وآنك زماننده عظیم طاعون

اولدی هرکشینك که برسوکولوسی اولسه

ایدی آنك صورتین دوزوب آنکله خرسند

اولنوی تاکم بوحال ایله پرستکله منجر

اولدی وطهمورث اوتوز ییل سلطنت

سوردی ٭ مثنوی

چو شاه ایدی طهمورث آفاقده

که عدل ایتدی چرخ کهن طاقده

نچه دیو بند اولدی اول ارجمند

اجل دیوی آخر آنی قلدی بند

جمشید بعضیلر انی طهمورثك فرزندلغی در

دیدیلر چون سلطنت تختنه اوتوردی جهان

ملکنه عدل وداد ایله زیب وزینت ویردی

حسن

نیشابور و اصفهاندا مهریز و ساریه و طبری

دیب دورکیم آمل و طبرستاننی داغی اول بنا

قیلدی و فارسی کتاب پستّماک و بوز توقماقنی

اول اختراع قیلدی اینلک زماندا قایتی

وبا بولدی هرکیم اینلک بیر سیوارکیشی سی بارسا

ایردی اینلک صورتین یاساب اینلک بیله

خرسند بولور ایردیلار تابت پرست

لیق قه منجر بولدی و طهمورث اوتوز ایکی

یل ملک سوردی ٥ مثنوی

شهی ایردی طهمورث آفاق ارا

که عدل ایتی چرخ کهن طاق ارا

نیجه دیوبند ایردی اول ارجمند

اجل دیوی آخر انی قیلدی بند

جمشید بعضی انی طهمورث اینلک قارداشی

دیب دورلار و بعضی قارداشی اینلک اوغلی

چون سلطنت قه اولتوردی جهان ملکین

عدل وداد بیله توزدی و حسن

وبهاء

حسن وجمالده بی نظیر و فضل و کمالده دلپذیر

ایدی غریب اختر اعلر قلدی اول جمله دن

بریسی سلاح اسبابی درک پیدا قلدی

وایپک وخزّ وچوق طوقنور نسنه لر

ورنکلری اول پیدا قلدی کم آندن اوّل

خلق ایچنده یوغیدی وشهردن شهرده

یوللری اول پیدا قلدی وچوق ایشلره

قانون وقاعده قودی واصطخر شهرینی

اولقدر بینوتدی کم خفسرکدن ذابحروقه.

یتشدی کم طولی اون ایکی آغاج وعرضی

اون آغاج درواندہ برعظیم بنا صالدی

کم شمدیکی حالده اثری ورسم ونشانه سی

واردر کم آدمی زاد آنلک کبی بنا یاپمق

محال تورینور کم کشی کورمیجک انانمز

وبعضی تواریخده آنی جهل مغار دیرلر

حوذ بو عمارتی تمام ایتدی عالم سلاطینی

وجماه

ν b. خزّ lanae. vel pannus ex lanea confectus. vel plenius

* al. بیوتدی magnum pecus. amplificative. unde

وجمال دا دلپذیر وفضل وکمالدا بی نظیر

ایردی غریب اختراع لار قیلدی اولجمله دین

سپاهی لیق اسلحه سی دورکیم بیدا قیلدی

وایپاك وقز وکوپراك توقور نیمه لارنی

ورنك لارنی وایسلارنی اراغه کیلتوردی

کیم اندین بورون ایل اراسیدا یوق ایردی

وشهردین شهرغه چه ده لار بویوردی وخیلی

ایشکا قانون وقاعده قویدی واصطخرشهرین

اولغاتی انداق که طولی حفرك دین را مجروغه یتی

کیم اون ایکی یتغاج بولغای وعرضی اون یتغاج

غه یتتی واندا اولوق بنامی سالدی

که حالآ آثار ونشانه لاری باردور کیم

آدمی زاد انداق یاساماق محال کورونور

کیم کیشی کورماکونچه باور قیلماس وآنی

چهل منار دیرلار چون بوعمارت

توکاندی عالم سلاطین اشراق

والکابرین

وجهان ارکان اشراف واکابرینی آنده جمع
ایدوب ضیافت ایلدی واولوقت کم
کونش نقطهٔ اعتدال ربیعی یه تحویل
ایلمش ایدی اول بناده تخت اوستنده
اوتوروب عدالت صیتْ وصداسنی عالمه
منتشر قلدی واول کونك آدینه نوروز
قودی وسلطنتنك زمانی یدی یوز یکرمی یدنجی
عاقبت مفرط وجاه وغروری وتکبر
وتجبّری دماغنده فاسد خیال صالوب
عالم اهلن کندو عبادتنه امر قلوب کندو
صورتنه بتلی دوزدروب اول اقالیم وکشوره
کوندروب خلقی کندویه طپمغه امر ایدوب
بت پرست ایلدی لاجرم مقتضای
حکمت الاهی اول ایدی کم اکا جزا ایلیه
شدّاد عاده تقدیر اولدیکم قرنداشی
اوغلی ضحّاك علوانی عظیم عسکر ایله
اوستنه کوندروب عاقبت آنی طوتوپ
بجانغی

واکابرین یغیب انوا جشن عظیم جشن

قیلدی واول وقت کیم قویاش نقطه نقطه

اعتدال ربیعی غه تحویل قیلیب ایردی

اول بناء تخت اوستیکا اولتوروب

عدالت صیت و صداسین عالمغه منتشر قیلدی

واول کون نینك اتین نوروز قویدی وسلطنتی

نینك زمانی میتی یل غه یتشتی

عاقبت مفرط جاه و غروری و عظیم دولت تکبری

دماغیغه فاسد خیال سالیب عالم اهلین اوز

عبادتیغه امر قیلیب اوز صورتی بیله بتلار

یاساب اقالیم وکشورغه بیتاریب ایلکا اوزغه

اوزی نینك پرستشی نی بویوردی هر آینه عزت

آلهی مقتضای اول بولدی کیم انکا جزا

ایتکای شداد عادغه تقدیر بولدی کیم

قاردارشی اوغلی ضحاك علوانینی قالین سپاه

بیله ﴿ انی ساردی تا انی توتوب

اره

" lis. یغیب ou بیغیب syn. جیرلمك et جوشوب syn. آتمك gén. congregando
municipi tui. یغیق pas accurate congregare qui se dit des choses et non des hommes et des animaux.
جشن pl. syn. بیرام. T عیدلر.

کونش syn. قویاش

یوز syn. بتی یوز ?

?و. ج

یباریب ﴿ // دوزدروب syn. یاساب
ساردی id.
کوندردی syn.

لاجرم ... هر آینه ﴿
هر آینه syn.

ایلیه syn. ایتکای

عظیم ... قالین ... قالاق syn. قالین lis.
قالین سپاه une grosse armée.

کوندردی syn. بیباردی ... بیاردی ﴿
بیاردی id.

بچاغی ایله ایکی بولوب جسمنی پاره پاره قلدی

طبریده آنك قتلنی بیورمشیده یتشدردی

بیورسب فارس ولایتنده برکشی ایله جمشید

قرارکاهنده ظهور ایدوب جمسیده غالب

اولوب جمشید قچوب اول یرینه اوتوردی

جمشید قچوب برییل پنهان اولدقدنصکره

بیورسب آنی بولوب بچاغی ایله ایکی

بولوب پاره پاره ایلدی دیرلر لمّا اوزکه

تواریخده یوقدر ، مثنوی

چو جمشید تخت اوزره طوتدی مقام

دماغینه کیول بولدی سودای خام

آنی قتلی مکری ایدوب بسر ستیز

سیاست قلمجی ایله زیر ریز

شدّاد وشدید ارم که ارفخشدك قرنداشی در

آنك یدی اوغلی وار ایدی عاد وثمود

وصحار

قتلی ٦٠٠

اره بیله ایکی بولوب جسمین پاره پاره قیلدی

طبریدا انینك قتلی سوراست قه منسوب

دور امّا اوزکا تاریخ دا

~~چو جمشید تخت اوزره توقی مقام معلم مغیفه~~

~~چو صاپتی یوقتور~~

مثنوی

چو جمشید تخت اوزره توقی مقام

دماغیغه یول تاپتی سودای خام

آنی قیلدی حق مکری ایلاب ستیز

سیاست قیلنجی بیله ریز ریز

شداد وشدید ارم که ارفخشد نینك قرداشی

ایدی ایردی انینك یتی اوغلی بار ایردی

عاد ثمود صحار لهم

حدیث

وصحار وطسم وحدیس وحاسم و مارّه عاد

یمنه واردی ثمود حجازده ساکن اولدی صحار طیده

طسم عمّانده وحدیس بحرینده حاسم حسرم

و سنواه آراسنده مارّه هریرده کم آدی اکیلور

امّا عاد بونلرده اولادی چوق اولوب غلبه ایلدیلر

وآنلرك اولوسی ارشد بن عملیق بن عاد ایدی

چون اول اَولدی اوغوللری شدّاد وشدید پادشاه

اولدیلر وضحّاك کم انلره نسبتی یوقاریده

ذکر اولنمش ایدی جمشید اوستنه گوندردیلر

اول کلوب جمشیدی قمع ودفع ایتدکدنصکره

کندوسی سلطنت تختنه اوتوردی ، مثنوی

چو شدّاد اولدی جهان ایچره شاه

آکا اولدیلر جمله شهلر سپاه

فلکه ایله کم جور قلدی بدید

نه شدّاد قالسه کرك نه شدید

ضحّاك بن مرداس چون جمشید قمعنده

صکره تختنه اوتوروب ظلم وستم آغاز ایلدی

حقّ

حدیس حاشم مارہ ' عاد

یمین غه باردی ثمود حجاز ده ساکن

بولدی صار طی دا طم عمان و بحرین دا حدیس

یامدا حاشم حرم وسنوان اراسیدا مار

اندا کیم آنی آنینك اتی بیله ایتورلار اما بولار

دین عاد اولادی قالین بولوب استیلا تاپتی لار

والارغ ینینك اوغلی ارشدی عملیق بن عاد ایردی

چون اول اوتی اوغلانلاری شدید و شداد

پادشاه بولدیلار و ضحاکنی کیم الارغه نسبتی

یوقاری اوتی جمشید اوستیکا پیشدیلار

اول جمشید دفع قیلیب اوزی سلطنت تختی غه

اولتوردی ' بیت

فلك بیله کیم جور قیلدی پدید

فی شداد قالغوسیدور فی شدید

ضحاك بن مرادش چون جمشید قمعیدین

سونك پارس تختین اپلدی ظلم وستم آغاز قیلدی

تینکری

حق تعالی هود پیغمبری کوندردی شدّاد آنلر

دعوتنی قبول قلمدی حق تعالی آنی وقومنی

هلاک
ریح العقیم ایله هلاک ایلدی و شدّادك اوغلی

مزید پادشاه اولدی و ابراهیم پیغمبر علیه السّلام

آنلر زمانند کلدی امّا هود ع م دینند

کیروب اولنجه حضرموتده اولدی امّا

ضحّاکك سلطنتی وظلمی چوق زمان اوزادی

شویله که خلق عاجز اولدیلر دیرلر که ضحّاکك

ایکی اوموزنده بر مرض ظاهر اولدیکه آغریسینك

دفعنه آدمی زاد بیننلرنی غیری نسنه تسکین

ایلمز ایدی بعضی مؤرّخلر آنلر ایکی اوموزنده

ییلانه چقوب غدالری آدم بینیسی ایدر

دیرلر باری بهر تقدیر اول هرکون ایکی آدم

اولدررردی کناهلی ادم بولنمسه قرعه

صالوب سائر خلقدن قتل قلورلردی سپاهانده

کاوه آهنگرك براوغلی بو جهتدن قتل اولنش

ایدی

تینکری تعالی هود علیه السلام نی یبارّدی

آنینك دعوتین سدّاد قبول قیلمادی تینکری

تعالی آنی وقومینی زنج العقیم بیله هلك

قیلدی وشدّاد اوغلی مزید پادشاه بولدی وابراهیم

علیه السلام انینك زمانیدا ایردی ویوسف پیغمبر

هم اندا متولد بولدی وهود علیه السلام دینغه

کیردی وحضرموت دا ایردیلار تا اوتی‌لار امّا

ضحّاك سلطنتی وظلمی اوزاقغه تارتی انداق کیم

ایل انینك ظلمیدین عاجز بولدیلار کیم انینك

ایکی ایکنیدا انداق مرض پیدا بولوب ایردی

کیم اغریغی غه آدمی زاد مغزیدین اوزکا

هیچ نیمّا تسکین سرماس ایردی

بعضی مورخلار انینك ایکیندین یلایلار

حیعتب غذالاری کیشی مغزی ایردی هم

دیب دوزلار هر تقدیر پیله هرکون ایکی کیشی

اولتورور ایردی کنه لیق کیشی بولماسه چك

سالیب سایر خلق دین قتل قیلور ایردی سپاهاندا

کاوهٔ آهنگر بینك بیر اوغلی بوجهت دین قتیل

بولور

ایدی اتّفاق یینه بر اوغلنه دخی قرعت دوشیجک
آنك اختیاری قالمیوب چاغروب فریاد ایدوب
خلقه طعنلر قلوب ضحّاکه سوکدی ایل دخی
غیرتله آکا متّفق خروج ایدوب سپاهاه
والیسنی اولدروب ضحّاك اوستنه یوریدیلر
بو اتفاق اوزره بی نهایت خلق جمع اولدی
فریدون که بعضیلر جمشید نبیره سی دیرلر
و بعضیلر ابتین اوغلی دیرلر که آنی طهمورث
نسلندن دیرلر اول زمانده ضحّاك وهمنده
چوبانلر آراسنده مختفی اولمش ایدی آنی ارایوب
بولوب کتوروب کاوه آهنکر سپهسالار اولوب
دمورجیلر بلینه بغلدقلری سختیانی بر
آغاج باشنه بغلیوب علم ایلیوب ضحّاکك
اوستنه یوریدیلر ضحّاك دخی خلقی کندودن
یوز چوردکلرینی بلوب طورمغه مجالی اولمیوب
قاچدی آخر قنده واردیسه آرد نجه وار وب
طوتوب فریدون آنی جزاسنه یتوردی ضحّاکك
سلطنتی زمانی بیك ییله یتشدی . م

بولوب ایردی ینه پیر اوغلی غه داغی چك توشتی

اول بی تحمل بولوب قتمقیریب ایلکاکوب طعن لار

قیلیب ضحاکنی سوکتی ایل داغی متفق بولوب خروج

قیلدیلار داغی سپاهان والی سنی اولتوروب ضحاك

اوستیکا یوروديلار بغایت قالین ایل جمع بولوب

فریدونی کیم بعضی جمشید نبیره سی دیب دورلار بعضی

آپتین اوغلی غه کیم طهمورث نسلیدین بولغای نسبت

قیلیب دورلار اول چاغدا ضحاك وهمیدین قوبجی لار

آراسیدا یاشوروف بولور ایردی تا ینب کوتاریب

کاوه آهنگر سپاه سالار بولوب تیموریچی لار پیلیکا

باغلار سختیانی یغاج باشیغه باغلاب علم

قیلیب یوروب ضحاك دین چون ایل ایورولوب

ایردی تورا الماى قاچتی اما انی قاووب ایلیك

لاب فریدون انی جزاسیغه یتکوردی ضحاك

نینك سلطنتی مینك ایردی ٥

ریاعی

مثنوی

~~فلک چون اولور ه~~

فلک چون اولور ظلم قلمغه خاص

دکل ظالم وعادل آندن خلاص

قلوب قتل ضحّاکیده طویمدی

فریدونی دخی قوری قویمدی

فریدون ایو اخلاقلی عالم وعادل پادشاه ایدی

عدالتله عالم اهلنی خوش حال قلوب ضحّاک

جورندن اولان زخمره عدل ایله مرهم

اوردی وعمالقه دن قالان عادیلری دفع

ایدوب وکاوه آهنگری تربیتلر قلوب

اولو مرتبه یه یتشدردی وکاوه

آهنگرک اول علم قلدوغی سختیانی

تیمّناً وتبرّکاً مرصع قلوب احترام

ایلدیکم قوایخده درفش کاویانی دیدکلری

اولدر و فریدون عالمک اکثر بلادنی

آلدی وآنک اوچ اوغلی وارایدی اولوسی

سلم وکجیسی ایرج واورتانجیسی تور

مالکنی ? ~~قتل ضحاک~~ +

رباعی

فلکدن تا ایرور ظلم قیلماقده خاص

ایماس ظالم و عادل اندین خلاص

قتل قیلیب قتل ضحاکنی قویمادی

فریدوننی داغی قوروق قویمادی

فریدون یخشی اخلاق لیق عالم و عادل پادشاه

ایردی عالم اهلین عدالت بیله خوشحال قیلیب ضحاک

جوریدین تاپقان زخملاریغه عدل بیله هرهم قویدی

وقالغان عمال غه کیم عادیلار ایردیلار دفع قیلدی

وکاوه نی اولوق تربیت قیلیب تیمن اوچون انی

یغاج قه باغلاب علم قیلغان سختیانی نی مرصع

قیلدی کیم درفش کاویانی انی دیرلار و عالم

نینك اکثر بلادین آلدی انینك اوچ

اوغلی بار ایردی اولوغی سلم اورتانچیسی

تور کیچیکی ایرج ممالکین اوچاوکا

قسمت

ممالکنی اوچنه قسمت قلوب روی

معربدن یمنه وارنجه سلمه ویردی ترکستانه

وچین مملکتنی توره ویردی وفارس

وعراق وخراسان که کندوینک تختی ودار

السلکی ایدی ایرجه ویردی چون ایرج

بغایت عاقل وخلوق ایدی فریدون سائر

قارداشلرندن آنی آرتق سوردی بوجهتدن

آنلر دایم حسد ایچره ایدیلر فریدون چون تختنی

آکا مسلّم قلدی بونلر حسدلرندن اتفاق ایدوب

ایرجی اولدردیلر فریدون اول زمانده پیر اولمشیدی

آنلردن انتقام آلمغه قدرتی یوغیدی بو واقعدن

احوالی بغایت خراب اولدی عاقبت ایرج نسلندن

منوچهر کم ایرجک نبیره سی ایدی آنی

تربیت وتقویت ایدوب عظیم عسکر

چکوب واروب جدّینک قانن طلب ایدوب

سلم وتوری قتله یتشدردی آندن صکره

فریدون منوچهری ولیعهد قلوب عالمه

وداع ایلدی وفریدونک پادشاهلغی بش

یوز

قسمت قیلدی روم و مغرب دین یمن

حدود یخه چه سلم غه پردی ترکستان

وچین حدودین تورغه پردی و فارس

وخراسان وعراقنی ایرج غه پردی کیم

اوزی نینك دارالملکی و تختی ایردی چون ایرج

بغایت عاقل وخلیق ایردی ایکی اغالاریدین

انی کویراك سیوار ایردی الاردا دایم بو حسد

بار ایردی چون تختی انکا مفوض بولدی الار

جسددین اتفاق قیلیب ایرجنی اولتوردیلار

فریدون اولغایب ایردی الاردین انتقام تارتاردین

عاجز ایردی بو واقعه دین احوالی بغایت خراب

بولوب ایرج نسبتی دین منوچهر کیم نبیره سی

ایردی تقویت وتربیت قیلدی کیم جدّی نینك

قاتینی سلم وتوردین تیلاب الارنی

قتل قیلدی و فریدون نینك ارمانی قالمادی

عالم دین اوتوب منوچهرنی ولی عهد قیلدی

وفریدون نینك پادشاهلیغی پیش یوز

یيل

یوز ییل ایدی وموسی علیه السّلام آخل زمانده

ایدی وقارون دخی آنك زمانده کلدی ۔

مثنوی

فریدون که عالمده یاپدی بساط

نیچه علم اهلنه یاپدی نشاط

آنکده فلکك قلدی طپراق یرین

نه ظالم نه عالم قومز هیچ برین

منوچهر ایرجك قزی اوغلی ایدی بعضیلر

اوغلنك اوغلی در دیمشلر واول عالم وعادل

پادشاه ایدی فرات ارقین اول قازوب عراقه

صو الیتدی وباغ وبوستانلر لمرح ایدوب

کل وریاحینی باغلرده اول اکدی وچوق

دهقانلق آلتین آلتن اول آرایه کتوردی

وزمانده آلتمش ییل کچرکدنصکره تور اوغلی

افراسیاب عسکر چکوب آنك اوزرینه یوریدی

واول دخی مقابل اولوب طبرستان جانبنه

چکلوب آمو صویندن اوته سنی آکا مسلّم قلدی

افراسیاب

ییل ایردی و موسی علیه السلام و قارون
آنینك زمانیدا ایردیلار ،

مثنوی

فریدون که عالمدا یاندی بساط
بسی عالم اهلیغه یتی نشاط

انی هم فلکی چکتی تونراق ساری
نی عالم نی عادل کیتارلار باری

منوچهر ایرج نینك قزی نینك اوغلی ایردی
بعضی دیب دورلار کیم اوغلی نینك اوغلی واول
عادل پادشاه ایردی فرات ایرمغین اول قازدی
وعراقده وعراقه سو ایلتی و باغلار و بستانلر
طرح سالدی و اشجار وکل و ریحان باغلاردا
ایکتی وکوپراك دهقانلیق زیبت و نزاهتین اول
اراغه کیتوردی و زمانیدین التمش ییل اوتکاندین
سونکرا تور اوغلی افراسیاب سپاه تارتیب
انینك اوستیکا یورودی اول طبرستان ساری
تارتیب اوروسمای آموسویی دین نارینی اکا

مسلم

افراسیاب دخی بو صلحه راضی اولوب دونوب
کتدی حقّ تعالی موسی علیه السلامی وقرنداشی هارونی
فرعونه کوندردی کم آدی ولید بن مصعب ایدی
و اول لاو بن سام اولادندن ایدی کم شداد
آنی مصر حکومتنه کوردرمش ایدی و شعیب
بن مدین بن اسمعیل آنلر زمانده معبوث
اولدی و سپاه سالاری سام بن نریمان ایدی
و زال کم رستم آتاسی در آنلر زمانده وجوده
کلدی و منوچهر یوز یکرمی بیل پادشاهلق
ایلدی ،

مثنوی

منوچهر کم اولدی عالمده شاه
آکا اولدیلر جمله شهلر سپاه
آکا هم وفاسزلق اندی جهان
کشیده جهان تا ملدی جاودان

نوذر منوچهرك اوغلی در آتا سندن صکره

ملك

١٧

مسلّم توتوب یاراش بولوب افراسیاب قایتی وحقّ
تعالی انینك زمانیدا موسی وهارون علیهما
السلامنی فرعون غه کیم آتی ولید بن مصعب
ایردی بیّباردی واول الاسد الاود بن سام
اولادیدین دور کیم شداد انی مصر حکومتیغه
بیّباریب ایردی وشعیب بن مدیّن بن اسمعیل
انینك زمانیدا مبعوث بولدی وسپاهسالار
سام نریمان ایردی وزال کیم رستم نینك اتاسی
دور انینك زمانیدا متولد بولدی منوچهر
یوزیکرمی ییل پادشاه لیق قیلدی

مثنوی

منوچهر کم بولدی عالم غه شاه
اکا بولدیلار پارچاشه لار سپاه
اکا هم وفا سیز لیق ایتی جهان
کیشیکا جهان قالمادی جاودان

نودر منوچهر نینك اوغلی دور اتا سیدین
سونکرا

کتدی ١٧٠٠

ملکه آکا دکدی اما اول غایتده عیّاش وذی
پروا کشی ایدی منوچهر قودوغی قانونه
و قاعده رعایت اتمدی و ملک وسپاهه
خلل یول بولدی عاقبت افراسیاب آنك
اوزرینه عسکر حکوب کلوب آنی طوتوب
اولدردی واون ایکی ییل ایران ملکنده
طوروب ایرانی ویران قلدی شول حدّه
یتشدیکم آز پرده آبدانلق قالدی وبعض
تواریخده نوذری سوء زمان دیرلر وپادشاهلغی
زمانی بعضیلر التی آی وبعضیلر ایکی
ییل دیرلر وفردوسی شاهنامه سنده
یدی ییل دیرلر مثنوی

چو نوذر غه دوشدی جهانه کشوری
خلایق فراغتدن اولدی بری
آکاده جهاندن وفا یتمدی
جهان ایچره بردم قرار ایتمدی

افراسیاب آنی بعضیلر پشنك بن تور بن
فریدون اوغلی دیرلر وبعضیلر
آنك

18

سونکرا ملک انکا یتی اما اول عیاش وبی

پروا ایردی منوچهر قلعده قویغان قاعده ورسومنی

توزنا المادی و ملک وسپاهیغه خلل یول تاپتی

وافراسیاب چرپک تاریتیب کلیب انی توتوب

اولتوردی و اون ایکی یيل ایران ملکیدا توروب

بوز وغلوق قیلدی اولنوع کیم ازیردا آبادان لیق

قالدی بعض تواریخدا نودرنی سهر

نریمان دیب دودلار وپادساه لیغین بعضی آلتی

یيل و بعضی ایکی یيل سپتب دودلار

مثنوی

چو نودرغه توشتی جهان کشوری

خلایق فراغت دینی اولری بری

انکا هم جهان دینی وفا یتمادی

جهان ایچره تینمادی تا کیتمادی

افراسیاب انی بعضی دیب دودلار کیم پشنك

بن تور بن ثریدون اوغلی دور وبعضی

انیلك

آنلك نسبتن كيومرثه چقاردلر اما اولكى قول

صحيحرق در چونه افراسياب نوذرى اولدردى

ايراه ملكنى برمرتبه ده خراب قلدى كم آز پرده

معمور قالدى باغلرنى بوزدى وكاركزارنى يومدى

واغاچلرنى كسدى وعمارتلرنى يقدى وياقدى

اول زمانده سام بن نريمان كوب اوغلى زال كه

رستم آتاسى در آتاسى تعزيتنه مشغول ايدى

وبعضيلر ديرلركه زال زاب بن طهماسب كه

منوچهرك نبيره سى در خروج ايدوب افراسياب

انكله طوريشمايوب يوز چوروب كندو ملكنه

عزيمت قلدى وافراسيابك پادشاهلغى اون

ايكى ييل ايدى ،

مثنوى

چو افراسياب اولدى عالم شهى

دكل ايدى ايش سرّينك آكهى

جهان ملكنى اوز ملكى قلدى كمان

آنيره آرادن چقاردى زمان

زاب بن طهماسب عادل پادشاه ايدى جوق

زمان

۱۹

انینك نبین کیومرث قه بیتکورو بتورلار اما بورونغی

درست راق دور چون نودرنی اولتوردی ایران

مکینی انداق بوزدی کیم از یردا معمورلوق

قالدی یغاج لارنی کیستی و عمارت لارنی بوزدی

و کاریزلار بیله بولاغلارنی کومدی و اول

فرصت دا سام نریمان اوتوب اوغلی زال رستم آتاسی

انینك تعزیتی غه مشغول ایردی و بعضی دیب

دورلار کیم زال اوز کوچی بیرله سپاه آراسته قیلیب

آنی ایران ملکیدین چیقاردی بعضی دیب دورلار

کیم زاب بن طهماسب کیم منوچهر نبیره لاریدین دور

خروج قیلیب اول انینك بیله اوروشور یاراغین تاپمای

یوز ایوورروب اوز ملکی کا عزیمت قیلدی افراسیاب

پادشاه لیغی اون ایکی بیل ایردی ، مثنوی

چو افراسیاب اولدی عالم شهی

ایماس ایردی ایش سری نینك آگهی

جهان ملکین اوز ملکی قیلدی کماه

انی هم چیقاردی الدین جهان

زاب بن طهماسب نی زدهم دیب دورلار نسبی

یوقاری

زمان افراسیاب ایرانه ویران قلدوغی یرلرك
اصلاح وتعمیرینه مشغول اولدی کم فی الجمله
اباد انلغه یوز طوتدی دیرلر کم یدی یيل
رعیتلدن خراج آلمدی وبعضی خزاین کم متوجهرده
و نوذردن قالمشیدی کم قلعه لر محکمکنده
افراسیاب الدکتوره ممش ایدی اول خزاینلره
زاب بن طهماسب سلطنت اسیابن دوزوب
معاش کچوردی و نزال بن سام آکا خدمتلر
قلوب اول ویران اولان یرلری عمارت قلمقده
آکا یاردم ایلدی وزاب ایکی رود خانه
کم آکا زابین دیرلر عراق ملکنده چقردی
و بعضیلر دیاربکرده دیرلر وکندو حیاتنده
ایکن سلطنتی کرشاسبه تسلیم ایلیوب
فراغت کوشه سنده عبادته مشغول اولدی
وآنلك سلطنتی زمانندی بناکتی بش یيل
دیمشدر واوزکه توایخده اوتوز یيلدر
دیرلر ،

مثنوی

20

یوقاری اونتی عادل پادشاه ایردی کوپ وقت ایران دا
افراسیاب بوزمان یرلارنینك اصلاحی غه مشغول
بولدی کیم یوز اباد انلیق قه قویدی یرلار کیم
یتتی یيل رعیت دین خراج آلمادی و بعضی خزاین
کیم منوچهر ونودر دین قالیب ایردی کیم
افراسیاب قلاع حصانتی دین املیك لای المادی
اول خزاین بیله یتتی یيل زاب طماسب سلطنت
اسبابین توزوب معاش اوتکاردی وزال بن سام
الا خدمت لار قیلدی و بوزوق ممالکنی توزاردا
امداد لار پردی و زاب ایکی رودخانه کیم زابین یرلار
عراق ملکیدا چیقاردیلار و بعضی دیاربکردا دیب
دورلار و اوز حیاتی زمانیدا سلطنت نی
کرشاسب غه مسلم توتی اینك پادشاهلیغین
بناکتی پش یيل دیب دور اوزکا تواریخدا
اوتور یيل دور ،،

مشنوی

سلطان رعیت پرور

Rex subditorum alitor pro

املیك = املیك ،،

مشنوی

مثنوی

چو آفاق ملکینه شاه اولدی زاب
دوزتدی نه کم بوزدی افرآسیاب
اولور ظلم ایشندن ایو عدل ایشی
چو قالمز نه عادل نه ظالم کشی

کرشاسب آنك آتاسی بن یامین یعقوب
علیه السّلامك قزی ایدی و آتاسی زاب بن
طهماسبك قرنداسی ایدی چوق تواریخده
رستم دستانی آنك نسلندن در دیرلر،
امّا فقیر قتنده بو قول بعید کورنور زیرا
زال کم رستم دستانك آتاسی در آنك قتنده
سپهسالار ایدی و کرشاسبی کزیده ده
بلکه چوق تواریخده منوچهر نبیره لکنه
چقاردلر و رستمی سام بن نریمان بن اترب بن
ابتینه چقاردلر کرشاسب زماننده افرآسیاب
ینه عسکر چکوب ایران اوستنه کلوب کرشاسب
لیله مصاف قلوب رزم دیوزدی و افراسیاب
جنکنده فوت اولدی و زال زر زابلستاندن

کرشاسب حالده

چکری

۹۸

مثنوی

چو آقاق ملکیکا شاه اولدی زاب

تو زاتی نکیم بوزدی افراسیاب

ایرور ظلم دین یخشراق عدل ایشی

چو قالماس نه ظالم نه عادل کیشی

کرشاسب نینك اتاسی ابن بامین بن یعقوب

علیه السلام نینك قزی ایردی و اتاسی زاب بن

طهماسب قارداشی ایردی کوپراك تواریخدا

رستم داستانی نینك نسلیدین دیب دورلار

اما فقیر قاشیدا بو قول یراقراق کورونور

نیوچون کیم زال کیم رستم نینك اتاسی دور

انینك قاشیدا سپهسالار ایردی و کرشاسبنی

کزنده دا بلکه خیلی تواریخدا منوچهر نبیره لیکی کا

چیقاریب دورلار و رستم نی سام بن نریمان بن

اترب بن آبتین عه یتکور و بتورلار و اندا

علم کرشاسب چاغیدا افراسیاب یانا چریك

تارتیب ایرانغه قیلیب کرشاسب بیله مصاف توزوب

رزم قیلدی و آخر افراسیاب اوروشیدا کرشاسب فوت

بولدی

پدری چکوب کلوب افرآسیابی ایراندن چقاردی

وکرشاسبک سلطنتی زمانده اختلاف واردر

نظام التواریخده وبناکتی ده یکرمی بیل در

وکزیده ده و منتخبده آلتی بیل در

وبعضیلی بش بیل دیمشلر

مثنوی

چوکرشاسب اولدی جهان خسروی

وارایدی پنه شاهلر پیروی

چقاردی ارادن سپهر رژم

یتوردی آکاده نیچه درلوغم

ایکنجی طبقه کیانیلر در

وآنلر طقوز کشی درکم سلطنت سوردیلر

وبعضیلر اسکندری دخی آنلردن طوتوبدر

اول وجه اوزره اوچ کشی اولور و سلطنتلری

زمانده اختلاف ایلمشلر باری بهر تقدیر

ایله یدی یوز بیلدن آرتقدر وکیانیلردن اوّل

کشی

بولدی وزال زر زابلستانه دین چریك تارتیب قیلیب
افراسیابنی ایراندین چیقاردی وکرشاسب نینك
سلطنتی زمانیدا اختلاف دور نظام التواریخ دا
وبناکتی دا یکرمی بیل دور کزیده بیله منتخب دا
التی بیل بعضی دا پیش بیل هم بار والله اعلم

چوکرشاسب بولدی جهان خسروی
بارایردی ینه شاه لار پی روی
چیقاردی ارادین سپهر دژم
نیچوکیم ینه شاه لار آنی هم

ایکینجی طبقه کیانی لار دور

والار توقوز کیشی سلطنت قیلدیلار وبعضی
دانی اسکندرنی الاردین توتوب اون دیب
دورلار وسلطنت لاری نینك زمانینی هر نوع
دیب دورلار بارچا تقدیر بیله یتی یوز ~~سین~~
بیل دین یوقاری دور وکیانی لار دین اول

لکمنی

سپهر دژم forma dura, mala, contraria. Hyp. put. ~~دژم~~ دشمن
in qui dominatur la fora dei amici
fortuna prudii

کشی ~~اولور~~ که سلطنت ایلدی کیقباد در و آخی
زاب بن طهماسب اوغلی منوچهر- نسلندن در
دیدیلر اکثر اوقات جیحون کنارنده اولوب متّصل
اتراکله جنك ایدردی تا شول وقته دك کم پیشدادیلر
توکنوب افراسیاب تواندن عسکر چکوب
ایران قصدینه یوردی و کیقباد اول وقت
کوه البرزده ایدی زال رستمی کوندروب
واروب کیقبادی کتوروب باشنه تاج قویوب
ایران سلطنتن آکا مسلّم قلوب اولدی
افراسیاب اوزرینه یورویوب ایراندن
چقاردیلر و رستم اول جنکده بهادرلقلر
کوستروب صکره کیقباد آکا جهان پهلوانلغنی
ویردی و سپهسالار قلدی و لقمان حکیم
و اشمویل پیغمبر و طالوت آنك زمانده
کلدیلر و بعضی خرقیل و خضر و الیاس
و الیسع دخی آنلر زمانده کلدی دیدیلر
و بعضیلر یونس پیغمبری آنك زمانده کلدی
دیدیلر

13

کیشی کیم سلطنت قیلدی کیقباد ایردی وانی
زاب بن طهماسب اوغلی منوچهر نسلیدین دیب دورلار
کوپراک اوقات جیحون قیراغیدا بولوب اتراک
بیله اوروشوب یورور ایردی اول وقت قه چه
کیم پشوادی لار توکاندی لار افراسیاب یانا توراندین
ایران قصد یغه سپاه تارتیب یوروردی وکیقباد
البرز کوه دا ایردی زال رستم نی یباردی کیم انی
لتیوردی وباشیغه تاج قویوب ایران سلطنتین
الکا مسلم توقتوب یوروب افراسیاب نی قایتاردیلار
ورستم اول اوروش کیم افراسیاب بیله اوروشق
انینگ زمانیدا ایردی رستم غه جهان پهلوان لیق
لقبی پریب سپهسالار قیلدی ولقمان حکیم
وطالوت
و اشمویل بیغمبر انینگ زمانیدا ایردیلار وبعضی
خرقیل وخضر والیسعنی والیاس والیسعنی
هم دیب دورلار ویونس نی هم دیب دورلار علیهم
السلام وکیقباد یوز یکرمی بیل پادشاه لیق قیلدی

مشود

دیدیلر و کیقباد یوزیکری یل پادشاهلق ایلدی

مثنوی

چو دوزدی جهان بر منش کیقباد

سرود کینی ایله ایردی شاد

ولی قلدی چرخ مخالفه سیر

آنک دخی کیسنا کرنه نوحه کر

کیکاوس کم بعضیلر کیقباد اوعلی در

و بعضیلر نبیره سی در دیدیلر چون کیقباد

ولیعهدی ایدی آنله یرینه سلطنت تختنه

اوتوردی و اول مختلف مزاج و متلوّن طبیعت

و منقلب رأی کشی ایدی با وجود عظیم سلطنت

ایله نیچه کرّه کندویی مملکه ره براغوب بنده ره

دوشدی صکره رستم خلاص ایلدی بعد ذن

بری مازندران قیدی در کم فردوسی شهنامه ده

دییوندر که هفتخوان یولی ایله واروب رستم

آنی خلاص ایلدی وبنده یمنده ذوالاذعار

حمیری کم یمن پادشاهی ایدی آنی وجمیع ارکان

دولتی

مثنوی

چو توزدی جهان بزمینی کیقباد
سرود کیانی بیله ایردی شاد
ولی قیلدی چرخ مخالف سیر
انینك داغی خنیاکرین نوحه کر

کیکاوس کیم بعضی کیقباد نینك اوغلی دیب
دورلار بعضی نبیره سی دیب دورلار چون انینك
ولی عهدی ایردی انینك اورینغه سلطنت
تختی غه اولتوردی و اول مختلف مزاج ومنقلب
رای کیشی ایردی با وجود عظیم سلطنت
نیچه قاتلا اوزین مهلکه لارکا سالیب
بندلارغه توشتی و رستم خلاص قیلدی بیری
مازندران قیدی دورکیم رستم نی فردوسی شاهنامه دا
دیب دورکیم هفتخوان یولی بیله باریب انی
قوتعاردی قولتقاردی ینه بیری یمن دا ذوالاذعار میری
کیم یمن پادشاهی ایردی آنی غفلتی جهتی دین آنی

وجیح

دولتنی طوتوب قید ایلدی اندہ دخی رستم واروب

ذوالاذعارله مصالحه ایدوب ذوالاذعارك قزی

سودایہ کایکاوسه آلوب آنی و آدملرنی چقاردی

کایکاوس دخی بو شکرانیه قز قرنداشی قزی

مهرنازی رستمه ویروب سپهسالارلقدہ

سلطنت پایه سنه یتوردی وکایکاوسك سودایه دن

غیری آنادن سیاوس آدلو بر اوغلی واردی

که یوسف علیه السّلامدن صکره آنك کبی

جمیل یکیت کلمامش وآنی رستم صقلیوب

تربیّت قلمش ایدی سودایه کم اوکای اناسی

ایدی آکا عاشق اولوب آندن مراد حاصل

ایده مدوکی اجلدن آنی کیکاوس قتنده کنزو

ایله متّهم ایدوب قوولدی وسیاوش دخی

کندویی اول تهمتدن بَری اتمکیچون کنزو

ارادتیله اُوده گیردی چون سیاوش اول

تهمتدن بری ایدی اُوده آکا ضرر یتشدرمدی

عاقبت

25

وجمیع ارکان دولتینی توتوب بند قیلدی انداهم رستم
باریب ذوالاذعار بیله مصالحه غه قرار بیریب
سودابه کیم ذوالاذعارنینك قزی ایردی کیکاوس خه
قولوب انی والین چقاردی بوایشلار شگرانه سیغه
اوز خوامرزاده سین کیم کیم مهرناز ایردی
رستم غه بریب آنی سپهسالارلیغدین سلطنت
پایه سیغه یتکوردی وکیکاوس نونك اوغلی
بار ایردی سودابه دین اوزکا انا دین سیاوش
آتلنغ کیم یوسف علیه السلام دینی سونکرا
نیکویك جمیل نکیت یوق ایردی وبارچا
ایرداملاردا حسنی غه یاراشا ایردی وآنی رستم
اسراب ایردی تربیت تاپیب ایردی سودابه
اوکای اناسی انکا عاشق بولوب ایردی اندین
کام حاصل قیلا آلمای اوزقور فوپچندین کیکاوس
قاشیدا آنی اوزی بیله بدنام قیلیب چاقتی
واول اوز براوتی اوچون اوتقه کیردی چون
اول تهمت دین مبرا ایردی اوت دین آسیب

اوتقه

تاپمادی

عاقبت آتاسنك خطا رأیی ومتلوّن

مزاجنده وهم ایدوب قاچوب تورانده افراسیاب

قتنه واردی و افراسیاب آکا اعزاز و اکرام

ایدوب قزن ویروب ترکستان ولایتنی آکا مسلّم

~~قلدی~~ قلدی امّا قرنداشی کرسیوزك حسدنده

آنی قولیوب ~~یرلمز~~ یرماز آکلتدوغی تحقیق

ایتمیوب آنی بیگناه اولدردی صکره افراسیاب

قزنده سیاوش بر اوغلی طوغوب آدنی کیخسرو

قودیلر بلوغ حدّنه یتسدکدن صکره کیو

بن کودرز کشواز سپاهاندن یالکز کلوب

کیخسرو وآناسنی آکوب قچوب ایرانه ایلتدی

رستم سیاوشی حلنده قاننی طلب ایلیوب

تورانه عسکر چکدی بی نهایت قتل ایلدی

و افراسیاب تورانده قچوب افراسیاب ایرانی

خراب اتدوکی کبی رستم دخی تورانی خراب

ایدوب

قاپمادی و اتاسی نینك خطا رایی و تلوزه 26
مزاجیدین وهم قیلیب قاجیب تورانغه افراسیاب
قاشیغه باردی و افراسیاب انکا اعزاز و اکرام
قیلیب قزینی پریب ترکستان ولایتین پردی
اما کرسیوزنینك حسددین سعابت
قیلغانی بیله تحقیق قیلمادی انی بیکناه
اولتوردی وانینك پاره سیغه عجب حیف
یوزیدین ظلم باردی انینك قتلی دین
سونکرا افراسیاب قزینی انینك اوغلی
توغدی آتین کیخسرو قویدیلار اول
بیتکاندین بلوغ حدیغه یتکاندین سونکرا کیو بن
کودرز کشواد اصفهان دین یالغوز یاشورون
کیلیب کیخسرونی اتاسی بیله الیب قاجیب
ایرانغه ایلتی و رستم سیاوش فاجین تیلاب
تورانغه چریك تارتیب نهایت سیز قتل
قیلدی و افراسیاب انوین قاچتی و رستم
افراسیاب و ایرانلی بوزغاق دیك تورانی بوزوب

ایدوب کتدی وکیکاوس فاسد خیالاتندن یری

دخی بو درکه صندوغه کیروب دورت کوشه بنه

کرکسلر بغلیوب کوکه چقارن دیو هوایه

آغدی قوشلر یورلدقدنصکره آنی ینه یره

برقدیلر چونکه کیکاوس خایتده پیر اولدی

کیخسرو ولیعهدی قلوب دیرلکنده

آنی پادشاه ایلدی وآنك زماننده

پیغامبرلردن داود و سلیمان علیهما

آلسّلام کلدیلر ولقمان حکیم دخی آنك زماننده

کلدی واثارنده رصددرکم بابلده دورمشدر

سمدیکی حالده آکا تل غرغون دیرلر وسیاوش

ایچون برماتم طوتولوبدرکم عالمده هرکز

آنك کبی ماتم طوتلمامشدر تواریخ اهلی

متّفقلردرکم ساج کسلدکده وقیل وکوك کیمك

اول ماتمدن قالمشدر وکایکاس یوز اللی یل

پادشاه اولدی ،

مثنوی

یا اینب قیلدی وکیکاوس نونك فاسد خیالاتی

دین بیری بو ایردی کیم صندوق قه کیریب تورت

کوشه سیدا قاچیر یا ایورکوت باغلاب آسمانغه

بارورمین دیب هوا توتوب قوشلار هارغاندین

سونکرا آنی یرکا توشور دیلار چون قاریب

تیز یکیدا ایردی کیخسرونی ولی عهد قیلیب تیز لکیدا

انی پادشاه قیلدی وبیغمبرلاردین داود

وسلیمان علیهما السلام ولقمان حکیم انینك

زمانیدا ایردی لار واتاریدین رصد دور کیم

بابل دا یاساب دور کیم حالا تل عقرقون

دیرلار سیاوش اوچون ماتم ایلی انداق

ماتم توتی لار کیم هرگز هیچ کیشی انداق

یاد پرماس تاریخ اهلی متفق دور لار کیم

ساج قیرقماق وکوك وقزا کیمالك اول

ماتم دین قالدی وکیکاوس یوز ایللیك

بیل لیق پادشاه لیق قیلدی

مثنوی

مثنوی

چو کلدی کیکاوس اولدی سریر اوزره زیب

یتچه کون اکا چرخ ویردی فریب

اگرچه سمایه یتشدردی آنی

سمادن ولی یره اوردی آنی

کیخسرو چون کیوانی تورانده کتوردوب

ایرانده سلطنت تختنه اوتوردوب فرامرزله

طوسی افراسیاب دفعنه کوندردی و اول

ایکیسینک کیخسروه قرابتلری وار ایدی

بونلره وصیت ایلدی کم تورانده سیاوش

نسلندن فرود آدلو برکمسنه وار در زنهار

آکا ضرر یتومیه سز بونلر تورانه واریجق

فرود بونلره الویرمیوب عار ونزاع ظاهر

ایلیوب آخر الامر اله کلوب طوس سعیله

قتله یتشدی بونلر دخی افراسیابله جنک

ایدوب صنوب قچوب کیخسروه کلدیلر

کیخسرو دخی طوسه غضب ایدوب

حبس امر ایلدی وطوس دخی ارایه دلکجیلر

براغوب

مثنوی

چو کاوس مسند اوزه تاپتی زیب

نچه کون اکا چرخ پردی فریب

اگرچه فلک کا یتوردی انی

فلکده دین ولی یرکا اوردی انی

کیخسرونی چون کیوتوران زمین دین کیلتوردی

ایراندا سلطنت تختی دا اولتوردی وفرامرز

بیله طوسنی اوراسیاب دفعی غه یبا ردی

واول ایکا وانکا یاقین اوروق ایردیلار سوز

توتوردی ،، توتوردی کیم سیاوش نسلیدین فرود

توراندا دور اکا آسیب وزحمت یتکوز

مانکیز غرود الار بیله نزاع ظاهر قیلدی

انلیک وایلیک کاتوشتی طوس سعی بیله قتل غه

یتی الار اوزاسیاب دین شکست تابیب

قاتیب کیلدیلار کیخسرو طوس غه غضب

قیلیب حبس بویوردی اول استعفا قیلیب

براغوب عفو طلب ایدوب ینه افراسیاب

جنکنی بوینده آلدی وکیخسرو آنی بندن

چقروب تکرار عسکر قوشوب افراسیاب

اوزرینه کوندردی بو دفعه ینه انی اسیاب

ظفر بولدی عاقبت کیخسرو کندوسی عظیم

عسکر چکوب افراسیاب اوزرینه یوریوب

افراسیابک مقابلیه قدرتی اولمیوب

جنکدن یوز دوندروب قاچدی کیخسرو

اردنجه واروب برانچه کره طورشوب

اورشدیلر دایما ظفر کیخسرونک اولدی

بر دفعه خوارزمده طورشدیلر شیده کیم

افراسیابک اوغلی ایدی انده قتله یتشدی

افراسیاب آندن دخی قاچوب عراق عجم

جانبنه متوجه اولدی کیخسرو دخی اردنجه

واروب تا آذربایجانه واروب آذربایجانده

ینه اورشوب عاقبت افراسیاب کیخسرو

النده

29 ینه افراسیاب اوروشین اوزیکا توتوب

کیخسرو آنی بند دین چقاریب ینه سپاه

باشلاتیب پیاردی بوقاتلا هم افراسیاب غه

طفر تاپا آلمادی عاقبت کیخسرو اوزی

عظیم چریك تارتیب یورودی افراسیاب

تورووش پرمادی ~~ص~~ دانی یوز قاییتاردی

اول قاچار ایردی و بوقاوار ایردی نیچه

قاتلا کیم توروب اوروشتی فتح و طفر

کیخسروغه ایردی خوارزم دا اوروشوب

شیده نی کیم افراسیاب نی ~~ایردی~~ اوغلی

ایردی اولتوردی افراسیاب اندین هم

هزیمت قبلیب عراق عجم ~~ا~~ ساری متوجه

بولدی اول دانی متعاقب کیلور ایردی

تا اذربیجانغا اوروشوب افراسیاب کیخسرو

ایلیکغا

النده قتله یتشدی ورستم دستانک نچه کره
جنکلری افراسیاب وکودرز کشواد وپیران
کشواد
و ویسه ایله وبیژنک ایران زمینه واروب
قپلانلر قپلانلر اولدردکنک متیزه آنی
تورانه ایلتوب افراسیاب بندنه دوشوب
و رستم بازرکان صورتیله واروب بیژنی
بیژنی بندندن خلاص ایتدوکی تواریخ
و شاهنامه لرده مضمونی اوزره کیخسرو
زماننده واقع اولمشدر چون کیخسرونک
خاطری افراسیاب اضطرابندن امین اولدی
لهراسب کم کیقباد نسلندن ایدی پادشاهلغه
اوتوردی کندو سلطنت ترکن قلوب خلق
ایچندن غائب اولدی بعضیلر آنی پیغمبر ایدی
دیدیلر اول قدر بخشی صفاتی وایو آثاری وار
ایدی که کیانیلردن آنلک کبی پادشاه کلمدی
بعضیلر دیدیلر که سلیمان پیغمبر علیه
السلامدن محبوب بلخ ناحیه سنه واروب

هلاک

ایلیکیدا مقتول بولدی و رستم نینك نچه
قاتلا مصاف لاری افراسیاب وکودرز کشواد نینك
مصاف لاری پیران ویسه بیله و پژن نینك
ارمان زمینغه باریب قابان لارنی اولتوروب
منیژه آنی تورانغه ایلتیب افراسیاب بندیغه
توشکانی و رستم بازوکانلار صورتی بیله باریب
پژن نی بندین خلاص قیلغانی تواریخ
و شاهنامه مضمونی بیله کیخسرو زمانیدا
واقع دور و کیخسرو نینك خاطری افراسیاب
افسادیدین جمع بولغاندین سونکرا لهراسب
نی کیم هم کیقباد نسلیدین ایردی پادشاه لیق
قه اولتورتوب اوزی سلطنت ترکین توتوب
ایل اراسیدین غایب بولدی بعضی دیب دورلار
کیم اول بیغمبر ایردی اما انچه یخشی آثار
صفاتی بار ایردی کیم کیانی لاردا انداق پادشاه
اوتمادی بعضی دیب دورلار کیم سلیمان علیه السلام
دین قاچیب بالخ ناحیتی غه باریب اندا
هلاك

هلاك اولدی وكيخسروك پادشاهلغی
التمش ييل ايدی وآنك زمانده انبيادن
سليمان عليه السلام واخيارده سيلوفی
وحكمادن فيثاغورث ايدی

مثنوی

ينه اولدی كيخسرو پاك رأی
جهان كشوری ايچره اول كتخدای
ولیكن بو زال اُسْتَلِمْ ايلدی
جهانده آنی دخی كُم ايلدی

لهراسب بن اروند كيكاوسك كوچك
قرنداشی اوغلی ايدی دار الملكی بلخ ايدی
عالمك اكثر بلاددن مسخر ايلدی اما چون
چون آثاری سلطنت قاماش ايدی
و كيخسروك دخی اوغلی يوغيدی
ملكی آكا ويرجك خلقه كوچ كلدی
و اولدغی بو ايشی فهم ايدوب خلقله
بر وجه اوزره معاش ايلدی كم جمله سی
راضی و شاكر اولوب جان ودلدن محبت
ايدرلر

هلاك بولدی واللہ اعلم کیخسرونینك پادساه ٣١
لیغی التمیش یل ایردی انینك زمانیدا انبیادین
سلیمان علیه السلام و احباردین سیلونی
وحکمادین فیثاغرس ایردیلار ،

یانا بولدی کیخسرو پاك رای
جهان کشور و ملکیدا کتخدای

ولیکن بو زال اشتلم ایلادی
جهاندین دانغی آنی کم ایلادی

لهراسپ بن اروند کیکاوس نونك اینسی نینك
اوغلی در دار الملکی بلخ ایردی عالم نینك کوپراك
ملکین اچتی اما چون اتالاری سلطنت
قیلمایدور ایردیلار و کیخسرونینك اوغلی
یوق جهتی دین ملکنی آکا بیرکاندا ایلکا قایتوق
کیلدی چون اول بو امشنی انکلادی ایل بیله
انداق بارشتی کیم پارچا انی یتلادیلار ملکه
آچاغی

و ملك اچاغنك سببي اولديكم ايكى
اوغلى واريدى كشتاب ورزين آكا بر
سهو دوشدى كم كندو اوغلانلردن كيكاوس
اتباعنه ممالكك ايولرن ويردى بوجهتدن
چون كشتاب بغايت رشيد و بهادر
كشي ايدى تحمّل ايده ميوب آندن
كيدوب رومه واردى آنده آكا ايو
ايشلر ال ويردى آزدها وكركدن
اولدرمك كبى دخى بونك كبى بهادرلقلر
ايلدى بادى بهر تقدير قيصر آكا قزن
ويروب كيكوكويو ايندى واول
ارادن بو انتقامى المغه رُومدن چرى
چيكوب خراسان اوستنه يورودى
اتاسى دخى اوز غلطن بلوب انى ولىّ
عهد قلوب پادشاهلغى آكا ويروب
كندوسى دخى بغايت پير اولمشيدى بر
كوشه طوتوب عبادته مشغول اولدى
وبخت نصر بن كودرز كم عالمك بر
خرابلغنه دخى اول سبب اولمشيدى
لمراسبك

آچماغی نینك جهتی اول بولدی ایکی اوغلی
بار ایردی کشتاسب بیله رزین انکا پرسهو
توشتی کیم اوز اوغلانه لاریدین کیکاوس
اتباعی غه یخشیراق مالك بیردی بوجهت
دین کشتاسب چون بغایت رشید و بهادر
کشی ایردی تحمل قیلا آلمای اندن یامان لاب
روم غه باردی اندا انکا یخشی ایشلار دست
بیردی تواریخ دا اژدها وکرکدین اولتوردی
دیب دورلار مرتقدیر بیله قیصرانی کوما
و قیلیب قیزین انکا بیردی اول آتاسیدین
انتقام تارتارغه روم دین چریك تارتیب
خراسانغه باردی اتاسی اوز غلطین پیلیب
انی ولی عهد قیلیب پادشاه لیغین انکا بیریب
اوزی چون اول غایب ایردی کوشه توتوب
عبادت قه مشغول بولدی و بخت نصر بن
کودرز کیم عالم نینك پیر بوزوغلوغی دیرلار
که آنینك ظلمیدین ایردی لهراسب نینك
کماشتهسی

۳۱ 29
+ ۲: ۸۱۶ ب۵

لهراسبك كماشته سی ایدی کم لیکی کرّه
بیت آلمقدّسی یرالیه برابر الیدی ودانیال
پیغمبر ایله عزیر پیغمبری علیهما
آلسّلامه اسیر قلدی بوجهتدن دیرلر
که بر ییلی یا اوچ ییل صورتی مسلّخ اولدی
وآندن صکره دانیال پیغمبری قویو
ویردی ودانیال چری چکوب بخت
نصر اوستنه یورودی و اول قاچوب
خوزستان قلعه سنی برکیدوب ودانیال
قلعه یی آلوب آنی هلاك ایلدی ولکن
بخت نصر بابنده سوز بغایت چوق
اولدوغی اجلدن بو مختصرده یازلمدی
چونه لهراسب تختنی کشتاسبه تسلیم
ایلدی وکندوسی بلخده عبادته مشغول
اولدی وکشتاسب بعضی بلاد فتحنه
مشغول ایکن ارجاسب کلوب لهراسبی
اولدروب بلخی آلدی ولهراسبك
سلطنتی زماننده عزیر وارمیا ودانیال
علیهم آلسّلام واردیلر وپادشاهلغی
زمانی

کماشته سی ایردی کیم ایکی قاتلا پیت المقدس
فی یر پیله توزاتی ودانیال پیله عزیر
علیهما السلامنی اسیر قیلدی بوجهت دین
دیب دورلار کیم پیر یل ویا اوچ یل مسیح
بولدی اندین سونك دانیالنی قویدی ودانیال
چریك تارتیب بخت نصر اوستیکا یورودی
قاچیب خورستان قورغانینی برکتتی ودانیال
قورغاننی آلیب انی هلاك قیلدی ولیکن
بخت نصر با پیدا سوز بغایب کوب اوچون
بو مختصردا موندین ارتوق پیتمیسه
بولماس ایردی چون لهراسب تخت نی
کشتاسب قه تاپشوردی واوزی بلخ دا
عبادت قه مشغول ایردی کشتاسب بعضی
بلاد فتحی غه مشغول ایرکاندا ارجاسب کلیب
بلخنی آلیب لهراسب نی اولتوردی ولهراسب
نینك پادشالیغی یوز یکرمی یيل ایردی انینك
زمانیدا غی انبیا عزیر بیله ارمیا و دانیال
علیهما السلام ایردیلار و السلام

مثنوی

زمانی یوز یکرمی بیل ایدی

مثنوی

بنده اولدی لهراسب صاحب سریر
که اولدی الندہ سلاطین اسیر
نه ملکی امان بولدی کشتاسبدہ
نه جانی خلاص اولدی ارجاسبدہ

کشتاسب چون حلب ملکنده تخته اوتوردی
و زردشت حکیم آنك زمانینده ظهور ایدوب
و اول کبر دینده ریاضتلر و مجاهده لر
چکوب زند کتابنی تصنیف ایدوب خلقی
اول دینه دعوت ایلدی چون حکیم ایدی
ریاضت جهتیله خلقی تسخیر ایلمش ایدی
و کشتاسبی دخی فریفته قلوب کندو
دیننه قویوب خلقی دخی اول دینه قویدی
و رومده قیصره دخی ادم کوندروب آنی
دخی بو دینه دعوت قلدی قیصر فریدون
عهدنامه سنی کوستردی کوردیکه روم
قیصرلری هرنه دینده اولورسه کمسه
آنلره

ریاضة

مثنوی

ینه بولدی لهراسب صاحب سریر
که بولدی قولیدا سلاطین اسیر
نی ملکی امان تاپتی کشتاسب دینی
نی جانی خلاص اولدی جاماسب دین

کشتاسب چون حلب ملکیدا تخت قه
اولتوردی و زردشت انینك زمانیدا ظهور
قیلدی و اول کبر دینی دا ریاضت لار و مجاهد
لار تارتیب زند کتابینی تصنیف قیلیب ایلنی
اول دینی غه دعوت قیلدی چون حکیم ایردی
و ریاضت جهتی دینی ایلنی صیّد قیلیب ایردی
کشتاسب نی هم فرقه قیلدی کشتاسب
زردشت دینین اختیار قلدی و ایلنی
هم اول ملت قه کیوردی و روم دا قیصر غه کیشی
یبا ریب آنی دانی بو دین غه دلالت قیلدی قیصر
فریدون عهد نامه سینی کور کوزدی کیم روم
قیصرلاری بیر دینی دا بولسه لار کیشی
تفسیر

کسه انلره تعرّض ایدوب تغییر ویرمیه لر
دیمش واول دخی جدّی فرمانه انقیاد
ایدوب اول تکلیفدن کچوب وکندوسی
اصطخر تختنده اوتوروب زند کتابنی اوقمغه
مشغول اولدی ارجاسب بن اوآسیاب
کم ترک پادشاهی ایدی نته کم یوقاریده
ذکر اولندی ولایتی خالی بولوب بلخی
آلوب لهراسبی اولدروب قزلرینی کم
کشتاسبک قز قرنداشلری ایدی
اسیر ایدوب بلخی یعقوب چوق غنایمله
دونوب ملکنه کتمش ایدی کشتاسب
ایشیدوب انتقام ایچون رستمه حکم
کوندرمشیدی ورستم آنکه حکمنه انقیاد
اتمیوب زابلستاندن کلمدی کندو اوغلی
اسفندیارکم قلعهٔ سفیده محبوس ایدی
ملک وعده سی قلوب عسکر قوشوب
ارجاسب انتقامنه کوندردی اسفندیار
دخی واروب ارجاسبی اولدروب توران ملکنی
نهایتنه وارنجه آلوب قز قرنداشلرینی
اسیر لکدن چقروب غنایم عظیمه ایله کلوب
ملکنه

35

تغییر بیرماسون اول جدی فرمانین

انقیاد قیلیب اول تکلیف دین کچتی و اوزی

اصطخر تختیدا زند کتابین اوقورغه مشغول

بولدی ارجاسب بن افراسیاب کیم ترک

پادشاهی ایردی اندا ق که ذکری اوتی ولایت نی

خالی تاپیب بلخنی آلیب لهراسب نی

اولتوروب قیز لارنی کیم کشتاسب نینگ

سیکنل سنگیل لاری بولغای اسیر قیلیب بلخنی بوزوب

کوپ غنایم بیله ملکیکا قایتی کشتاسب ایشتیب

انتقام اوچون رستم نی رقم قیلدی رستم

سوزین انقیاد قیلمادی و زابلستاندین

کیلمادی اوز اوغلی اسفندیارنی کیم در

سفید قورغانیدا محبوس قیلیب ایردی چقاریب

ملک وعده سی قیلیب سپاه باشلاتیب ارجاسب

انتقامیغه یباردی اسفندیار باریب ارجاسب نی

اولتوروب تورانلنی پشتت کا دیکونجه الیب

سیکنل لارینی اسیرلیکدین چقاریب عظیم غنایم بیلا

کیلدی

ملک استدعاسی قلیجق قلیجق کشتاسب
یا رستم آنلہ حکمنہ اطاعت قلمدوغی اجلدن
و یا ملک سلطنتدن کچمدوغی اجلدن
اسفندیاری رستم جنکنہ کوندردی کم
آنک هرفندن خاطری جمع دکلدی کم بر اوغورده
انی دخی دفع ایدوب فراغتله پادشاهلق ایده
اول دخی کام و ناکام رستم اوزرینه واروب
رستم اکا استقبال ایدوب عذرخواهلق
کوسترو ب حرمت و تعظیم ایدوب کشتاسب
خدمتنده وارماسنی قبول ایلدی و اول
غایت غرورندن پهلوانلق کوسترمکیچون
رستمدن جنک طلب ایدوب ایلدی که
رستمی ضرب دستله طوطوب اله کیره
و رستم غایتده پیر اولمش ایدی اکا
حریف اولنمز ایدی زال تدبیری ایله یاخود
سیمرغ مددیله باری بهر تقدیر حیله ایله
اسفندیاری هلاک ایلدی فردوسی شاه نامده
دییوبدر بغایت مشهوردر شرحی حاجت
دکلدر القصه کشتاسب بوخبردن
واقف

36

کیلدی داغی سلطنت استدعاسینی قیلدی
کشتاسب یارستم انینك حکمین اجابت قیلماغاه
جهت دین یا ملك وسلطنت دین کچه
الماس دین اسفندیارنی رستم اوروشیغه یباردی
کیم انینك طرفیدین خاطر جمع ایماس ایردی بیر
یولی آنی دفع قیل دانی فرامنت بیله پادشاه لیق قه
اولتوردیب اول کام وناکام رستم اوستیکا
باریب رستم ملایمت وعذرخواه لیق بیله انکا
اوترو کیلیب کوپ حرمت وتعظیم لار بیله انینك
بیله کشتاسب خدمتیغه بارورنی قبول قیلدی
و اول داغی غایت غرور و پهلوان لیغیدین اندین
اوردش تیلادی کیم زور دست بیله رستم نی
توتقای رستم اولغایب ایردی وانکا حریف
ایماس ایردی زال تدبیری بیله یادیب دورلار
که سیمرغ مددی بیله باری هر تقدیر بیله
حیله قیلیب اسفندیارنی هلاك قیلدی چون
شاهنامه دا کیم فردوسی دیب دور بغایت
مشهور دور سرحی حاجت ایماس ایردی
القصه کشتاسب بوخبردین واقف

واقف اولیجق بو ایشدن غایتده پیشمان اولوب
اسفندیارك اوغلی بهمنی ولیعهد قلوب
سلطنت ترکن ایلدی وحکمدن سقراط کم
فیثاغورنك شاگردی ایدی وجاماسب کم
سرآمد زمان ایدیلر کشتاسب زمانده
کلدیلر وکشتاسبك آثارنده ثمرتمند
قلعه سی در ودیوار کم ایرانیله تورانك
مابینده چکلمش در وناشهری وبیضا
شهری در کم اکثر اکابر واشراف آندن
در وکشتاسبك سلطنتی زمانی یوز
یکرمی ییل ایدی

مثنوی

چو کشتاسب دونودی سریر اوزره بزم
فلك قلدی آنکده قتلینه عزم
عدم اولدی قانون کشتاسبی
آنك کبی کایین لهراسبی

بهمن پادشاه اولدقدنصکره عدل
آیین قلدی واول عزیمت که قلدی
زابلستانه

اولخاج بوایش دین کوپ پیشان بولدی ولی
اسفندیار اوغلی بهمن نی ولی عهد قیلدی وحکما دین
سقراط کیم فیثاغرس تلمیذی ایردی وجاماسب
کیم سرآمد زمان ایردی کشتاسب زمانیدا
ایردیلار وکشتاسب زمانی آثاری دین سمرقند
قورغانی و دیواری کیم ایران وتوران اراسیغه
تارتیب دور و نسا شهری و بیضا شهری دورلار
کیم بسی اکابر واشراف اندین دورلار و سلطنتی
یوز یکرمی ییل ایردی

مثنوی

چو کشتاسب توزدی سریر اورزه بزم
انکا هم فلک ایلادی کین غه عزم
عدم بولدی قانون کشتاسبی
انینگ دیک که آیین لهراسبی

بهمن پادشاه بولغاندین سونکرا عدل آیین
قیلدی واول عزیمت که قیلدی زابلستانغه

قیلدی

T/: 817 ۲۰

۲۰ ۲۴۱ Ker. I. Hag. اقسوم ۲۰ پشیمان
میرعلی شیر بیت می ایچسانک بولماغیل اقسوم که پیر دیر دیدی
۲۰ که بوایش اولدی بیز نینگ دیرار اکینه یازدق

زابلستانه آتاسی اسفندیار قانن طلب ایلدی
چونه اول زمانده رستم کچدی ایدی اوغلی
فرامرذی یا کوچك قرنداشی زواره داره آصوب
وزالی طوطوب قید ایدوب یینه آزاد ایلدی
وعجملر آنی چوق ملکت تصرّف النه کتوردکی
اجلدن درازدست دیدیلر وبخت نصر
اوغلی نصری بابلدن عزل ایدوب وکهرسبی
کم جاماسب نبیره لرندن در واناسی بنی
اسرائیل نسلندن برنك قزی ایدی آنی شام
حکومتنه کوندروب بیوردیکم واروب بنی
اسرائیل قومی ایله بیت المقدّسی معمور ایلیه لر
وبهمنك اناسی طالوت نسلندن وحرمی
ارجیعان ابن سلیمان علیه السّلامك
نژاد ندن ایدی ایکی اوغلی وار ایدی بری
ساسان وبری داراب واوچ قزی وار ایدی
همای وفرنك وبهمندخت ساسان
متّقی وزاهد کشی ایدی ملکه الفات
اتمیوب کوشه طوتدی وهمای کم قزی
در

+ corruption provenue d'une erreur de copiste, pour کهرشتی au lieu de کهرشتی au. génit.

قیلدی کیم آتاسی اسفندیار قانین تیلاکای
چوه رستم قالمایدور ایردی اوغلی فرامرز یا اسینسی
رواره نی دارغه اوستی وزالنی مقید قیلدی
و آزاد قیلدی و فارسی لار آنی دراز دست
دیب دورلار کوب ملك کا تصرف ایلیکی
سونغاندی و بخت النصر اوغلی
نصرتی بابلنی عزل قیلدی وکهرشنی کیم
جاماسب نبیره لاریدین ایردی وانا سی بنی
اسرایل نسلیدین بیری نینك قیزی انینك
نسلدین پیاردی و بویوردی کیم بنی اسرایل
ایلین باشلاتیب شام ریاستیغه پیاردی
کیم بیت المقدس نی عمارت قیلدیلار بهمن نینك
اناسی طالوت نسلیدین ایردی وحرمی
ارجیعان بن سلیماه علیه السلام قیزیدین
ایکی اوغلی بار ایردی ساسان وداراب اوچ
قیزی بار ایردی همای وفرنك وبهمن دخت
ساسان زاهد و متقی کیشی ایردی ملك کا
پروای قیلمادی کوشده توقی همایی کیم خمانی

هم

در بهمن کندو عقدنه قویمش ایدی مرض
موتنده تاجنی آنک قارنی اوستنه قودی
که دارابه حامله ایدی ارکان دولتی اتفاقیله
اوغلی طوغجق آنی پادشاه ایلیه لر وبعضیلر
دیمشلر که بهمن پادشاهلغی همایه ویردی
تاجنی آندن طوغان اوغلنه وصیت ایلدی
بهر تقدیر سامان بو جهتدن فراغت
ایدوب کوشه طوتدی وبهمنک اثارندن
قارسده کواربندی درکه امیر سیف الدین
بغداد یولنده رباط دوزوبدر وینه دنا
وچمرم وبوسیکاذ آنک اثارندن در
وپادشاهلغی زمانی یوز اون ایکی ییل ایدی
وآنک زمانده حکمادن بقراط وبقراطیس ایدی

مثنوی

یتوب بهمنه چون وفاسز جهان
آنک عذری کوکلنده ایدی نهان
یا یلدوغی دم شوکت و بهمنی
روان قلدی بهمن بلیده آنی

هم دیب دورلار بهمن عقدیغه کیوورو ب
ایردی موت مرضیدا تاجنی انینك قوینیغه
قویدی کیم داراب غه حامله ایردی ارکان دولتی
اتفاق بیله اوغلی توقتوغه آنی پادشاه
کوتاردی لار بعضی دیب دورلار کیم بهمن
پادشالیغی یا همایغه بیردی یا تاجنی اندین
توغار فرزند غه حواله قیلدی هر تقدیر بیله
بولسا ساسان بوجهت دین آشغنه بولغانی آشعثه
جهت دین عبادت اختیار قیلیب قیلیب
قیراق توتی و الله اعلم و انینك آثاریدین
فارسدا کوار بندی دور کیم امیر سیف الدین
مسعود دیکان بغداد یولی اوستیدا رباط
یاسا بتور یانا یسا وچهرم و بوسیکان ه
انینك آثاریدین دور و پادشالیغی نینك
زمانی یوز اون ایکی ییل ایردی و انینك عصری داغی
حکما بقراطیس و بقراط طبیب ایردی والسلام
چو بهمن غه یتی وفا سیز جهان
انینك عذری کونکلیدین ایردی نهان
یا بیلغان زمان شوکت بهمنی
روان قیلدی بهمن بیلی دیك انی

همای صاحب رأی و اهل خرد بخاقون ایدی
بمندن مکره تخته اوتوردی چوه سامله ایدی
وضع حمل ایدوب و سلطنت محبتی قومادی
کم اوغلنی پادشاه ایدوب کندو آنك حفظ وحمایتن
ایده اوغلنی برصندوغه قویوب آغزنی زفتله
مکم ایدوب دریایه صالدی دیرلر که برکازر آنی
بولوب اوتهٔ کتوروب آنی کندو اوغلی کبی بسلیوب
بلوغ حدّنه ایرنجه کندو مقتضا سنجه طلب
ایدوب کازرلك ایشنی مکروه کوروب علم و ادب
و فضل و کمال کسب ایدوب سلاحشورلق
قانونن اوکرنوب سپاهیلك اسبابن مهیّا
ایلدی وکازر آنی صوده بولدوغی جهتدن آدنی دارا
قومشیدی چون همّتی عالی ایدی کندوناك اوّل
حالندن استکشاف ایدوب اصل حقیقتنك
کیفیتندن سوأل ایدوب دیدیکم بن کندومی
هیچ سنك اوغلك اولدغمه هیچ احتمال ویرمزین
بکا کندو املمدن خبر ویر کازر براز انکار
ایدوب آراده چوق سوز کچوب عاقبت
کازر کوردیکم صفلیق یوق واقع حالی بیان
ایدوب دیدیکه بنی سنی برصندوقله

صو

قرنداشی اولدسنه احتمال ویرمزدی
non impossibile fratrem fuisse. m. ex eb.

هاى داى و خرد ليق خاتون ايردى بهمن
دين سونكرا تخت قه اولتوردى چون حامله
ايردى و وضع حمل قيلدى و سلطنت جتى قويمادى
كيم اوغلنى پادشاه ليق قه منسوب قيليب اوزى
انكا محافظت قيلغاى انى بير صندوق قه سالييب
قير بيله محكم قيليب دريا غه سالاى ديب دورلار
كه بير كازر ايلكيكا توشوب آنى فرزند چلاى اسراب
تربيت قيلدى بلوغ حديغه يتكاندين سونكرا سلطنت
كوهرى اوزايشين قيليب كازرلوق ايشين مكروه
توتوب علم وفضل وادب كسبين قيليب سلاح
شورلوق اوركانيب سپاهى ليق قاعده سين خوب
بيلدى كازر انى سودا تاپقان اوچون داراب آت
قويوب ايردى چون اوز همتين اول ايشين سپك
راك ملاحظه قيلدى كازردين اوز حالى كيفيتى دين
سوال قيلدى كيم مين اوز ومنى سنينك اوغلونك
كمان قيلمايدور مين منكا اوز نژاديمدين خبر بير
كازر منكر بولدى كوب سوز ارادا اوتكاندين سونكرا
كازر بيلدى كيم ياشورا الماس ايتى كيم سنى صندوق
بيله سوايچندا اپچندا تاپيب تربيت

قيلديم

كوهرى

همتين

بولمق ... تاپمك
ايچوه ... اوچون
آد ... آت

بن ... مين
بن كندوى ... مين اوزومنى
سنك ... سنينك
وير ... بير

عاقت ... سونكرا ... سونك
چوق ... كوپ

ايتمك ... ايتى ... ايتيى

ايچندا

بولوب ... تاپيب

سنى ... سنى

صو ایچنده بولوب بسلیوب تربیّت قلدم

دیدی و صندوقه ایچنده نقود و جوهر

کم وار ایدی بعضی خرج ایدوب و بعضی کم

قالمشیدی آنلری دارابه تسلیم ایلدی و اول

زمانده هما چری دوزوب روم فتحند کوندرمك

محلنده ایدی داراب دخی اول قلان بسرمایه ایله

سپاهیلك اسبابن دوزوب سپهسلاره ملازم

اولوب اول سفره بله کتدی و اول یولده عجایب

مردانه لکلر کوستروب ایل ایچنده بر مرتبه ده شهرت

واشتهار بولدیکم همایه نامه لر یازوب عرض ایلدیلر

کم پادشاه دولتنده بر بهادر پهلوان یکیت پیدا

اولوب شونك کبی ایشلر قلدی دیو تربیّت ایلدیلر

و همانك کوکلنده آنك محبتی بر طوطوب طوتوب

انا عنایت وعده لرن یازوب کوندردی و بعض

توابخده دیرلر که روم جنکنده اتفاق قیصری

دخی اول طوتوب بو دفعه خود ایل ایچنده

انکشت نما اولوب آنی دخی همایه عرض ایلدیلر

عسکر دونوب ایرانه کلدکده هما چریسنه

بر

قیلدیم و صندوق اچندا نقود وجواهر
هم بار ایردی بعضی کیم قالیب ایردی داراب
قه تسلیم قیلدی و اول فرصت دا همای
ایران چریکنی یاساب روم فتحی غه یبارادور
ایردی و داراب اول سرمایه بیله اوز یراغین
قیلیب سپهسالارغه ملازم بولوب اول یودوشکا
باردی یولدا اندین غریب مردانه لیغلار
و پهلوان لیغلار طاهر بولدی انداق که شهرت
توتوب همای غه سپّب یبارديلار کیم بو نوع
نادر یکّت پیدا بولوب پادشاه دولتخواه لیغی
غه موندای ایشلار قیلدی و همای کونکلیکا
انینك مهری یر توتوب انکا عنایت وعده لاری
ستّب سارّدی تا اتفاق حسنه دین بعضی
تواریخ دا ستّب دورلار کیم روم اوروشیدا
قیصرنی اول توتی بو قاتلا خوه انکست
نما بولوب بنه همای غه آنی سپّتدی لار کم
چریك قایقاندین سونکرا همای چریکی کا

اوتر

لیغلار

یازوب سپّب یاساب / چری سپّب چریك
؟ یبارا دور

ستب ۰۰ سپّتب ۰۰ ؟ بیتیب ۰۰

یکیت ۰۰ X fol. ۸۱۷ verso.

انك سپّب انینك

چینه " یبارادی ؟ ۰۰ سپّتب

سپتب "

عرض ایلدیلر سپّب ستدی لار

بر منزل استقبال ایدوب فتح کیفیتنك

صوریجق اول محلده دارابی کوستروب دیویلر

کم بو فتحك باعثی بویکیت اولمشدر همانك

کوزی آکا دوشدوکی کبی کوکلنده اضطراب

دوشوب ممدسنه سود کلدی تحیر ایله تعجب

ایدوب دارابك اصل وفصلنه تفحص ایدوب

اول دخی کندو حالنی وقوعی اوزره بیان ایدیجك

همای بلدی کم کندونك اوغلی در ارکان دولتنه

کیفیتی حالی بلدروب دارابك یوزن اوپوب

شادمانلقلره تاجی باشنه قویوب تختی آکا مسلم

ایلدی وکندو پرده آردنه کیروب عبادته مشغول

اولدی وهمانك سلطنتی زمانی اوتوز ایکیییل

اولدی وآثاری اصطخر وهزار ستون ایدی کم اسکندر

آنی بوزدی وبعضیلر چهل مناری دخی آکا نسبت

قلورلر وثمره شهری کم آکا جریازفاز دیرلر آنده

دخی اول بنا قلدی که

مثنوی

اوتر وبیر منزل کیلیب فتح کیفیتنی تحقیق
قیلور ایردی داراب نی کورکوزدیلار کوزی انکا
توشکاج کونکلیکا اضطراب توشوب ایمچاکیکا
سوت کیلدی تحیر وتعجب بیله کوهر ونجادین
تفحص قیلدی ایرسه داراب انداق کیم بار
ایردی عرض قیلدی هماى جزم بیلدی کیم
انینك اوغلی دور ارکان دولت قد کیفیت نی
بیلدوروب داراب نینك یوزینی اویوب شادمانلغلار
بیلا تاجنی انینك باشیغه قویوب تختنی انکا
مسلم توتی و اوزی پرده کینیکا کیریب
پادشالیق قد اوغلینی اولتورتی و همای نینك
سلطنتی نینك مدتی اوتوز ایکی ییل ایردی
آثاری اصطخردا مزارستون ایردی کیم آنی
اسکندر بوزدی و بعضی چهل منارنی هم
آنکا منسوب قیلیب دورلار وثمره شهری
کیم جرباذقان دیرلار هم اول بنا قیلدی

اکا دوشدوکی کبی ... انکا توشکاج
سود ... سوت // همه ... ایمچاك
ارد ... کین
جریاذقاز ... جرباذقان

مثنوی

مثنوی

یینه بر نچه کون صما آلدی ملك

ارنلر کیدوب عورته قالدی ملك

توکندی آنکی ملك و دورانیده

فلك زالی قطع ایلدی آنیده

داراب چون همانك تختنه اوتوروب خلقه عدل

و داد ایلدی واول خردمند و پهلوان وخوب

صورت پادشاه ایدی و اکثر ملك سلاطینی

آکا انقیاد ایلدی و اول زمانده روم قیصری

فیلقوس ایدی سرکشلك ایدوب داراب

عسکر چکوب روم اوستنه یورویوب قیصری

طوتوب بند قلدی چون رومی قیاصره دن غیری

کشی ضبط ممکن دکلدی یینه انی تربیت قلدی

بیك بیضه التون کم هر بیضه وزنده قرق

مثقال اوله خراج تعیین ایدوب قیصرك

قزینی آلوب تخت نکاحنه قویوب کندو

مملکنه عزم ایلدی و صکره اول قزی یینه

اتاسنه کوندردی وبعضیلر دیرلرکم اول

قز دارابدن حامله ایدی قیصر قزینی کندو

عقبته

ینه بیر نچه کون همای آلدی ملک
ایرانلار باریب ایجیکا قالدی ملک
توکاندی انینك ملک ودورانی هم
فلك زالی قطع ایلادی آنی هم

داراب چون همای اورنیغه تخت قه اولتوردی
عدل وداد شیمه قیلدی واول خردمند و پهلوان
و خوب صورت پادشاه ایردی کوپراق ملک سلاطینی
انکا انقیاد قیلدیلار و روم قیصری کیم اول
زمانه دا فیلقوس ایردی سرکش لیك
قیلدی ایرسه سپاه تارتیب روم غه یوروب
قیصرنی توتی و بند قیلدی چون رومنی قیاصره دین
اوزکا کیشی ضبط قیلماق دشوایردی هم انی اوق
تربیت قیلیب مینك بیضه آلتون کیم هر بیری
وزنغه قیرق مثقال بولغای خراج تعیین قیلیب
قیصر نینك قیزین قولوب روم دین یاندی اول
قیزدین ناخوش ایش فهم قیلیب طبعی متنفر
یولوب آتاسی قاشیغه قایتاریب یباردی بعضی
دیب دورلار کیم اول قیز اسکندردین حامله
ایردی قیصر اوز قیزین عقدیغه کیوروب اوغلی
متولد بولغاندین سونکرا داراب اوغلی دور دیماکا

عقدنه قویوب اوغلی طوغدقدن صکره داراب
اوغلی در دیمکله ناموسلنوب کندو اوغلمدر دیوب
کندو اوغلی کبی صقلیوب آدنی اسکندر قویوب
ولیعهدی قلدی † و داراب رساننده اولاد پیغمبرلردن
جرجیس ع‌م وحکمادن افلاطون الهی وار ایدی
وآنك سلطنتی زمانی بعضیلر التمش بیل و بعضیلر
اللی ایکی بیل دیدیلر

† Lacuna

مثنوی

چو تخت اورزه داراب روشن ضمیر
هما یرینه اولدی آرام کیر
آنك دخی پیقدی فلك پایه سن
باشنده آیردی هما سایه سن

دارا ـ دارایی داراب چوه ولیعهد قلدی
اناسی پرنیه پادشاه اولدی چوه ظالم طبع
کشی ایدی ظلمنده خلایقك جانه یتمشدی
و رشتینی کم داراب دستوریله وزیر قلمش ایدی
کوچك قرنداسنك قولماسی ایله دیلدی کم عزل
ایده

ناموس لانیب اوز اوغلوم دوردیب اسکندر نی
اوغول چیلای اسرای ولی عهد قیلدی و ایلچی
یبارمای اوچون یام آتی باغلاماغنی داراب بیلا
قیلدی و رشیتن آتلنع وزیری بار ایردی کافی
وعاقل کیشی ایردی دارابجرد شهرین اول
یاساب داراب آتیغه اول تسمیه قیلدی و داراب
معاصری بیغمبرلاردین جرجیس علیه السلام ایردی
وحکما دین افلاطون آلهی و انینك سلطنتنی
بعضی التمیش یيل بعضی ایلیك ایکی یيل دیدیلار

مثنوی

چو تخت اوزره داراب روشن ضمیر
همای اورنیغه بولدی آرام گیر
انینك داغی یتی فلکه پایه سین
باشیدین آیردی هما سایه سین

دارای بن داراب نی اتاسی داراب چون ولی عهد
قیلیب ایردی آتاسی اورنیغه پادشاه بولدی چون
طالم طبع کیشی ایردی ظلمیدین اولوغ ایل آزرده
بولدیلار رشتین نی کیم داراب دستوری بیله
دستور یاساب ایردی بیری آتلیغ اسینی
سعادتی بیله یتلادی کیم عزل قیلغای
بعضی

ایده بعضیلر دیرلر کم اسکندره اول آدم کوندروب
اول معلوم اولان خراجی ویرمکدن پیشمان ایلدی
چون اسکندر خراج کوندرمدی دارا آدم
کوندروب اول بیک بیضه التونی طلب ایلدی
اسکندر دخی جواب کوندردی کم اول بومرطه‌ی
یومرطلاین قوش بویادن اوچدی دارا دخی
بو طمعی کوکلندن چقرسون دارایه بو سوزدن
غضبِ مستولی اولوب اوستنه چری چکوب
ایکی چرینک ایکی جانبدن صفلری دوزلدوکی
وقت آنک نائبی کم ظلمندن جانلرنه کچمش ایدی
او محلده دارایی هلاک ایلدیلر بعضیلر دیرلر
کم اول فداییلری اسکندر کوندروب بو
ایشی بیورمشیدی و بعضیلر دیرلر کم ایکی
همدانلی کشی بو ایشی فداییلک طریقیله
ایلدیلر امّا اوّلکی قول صحیح در دارا چون
اول محلده یقیلدی اسکندر کلوب دارا آنک
باشنی دزی اوستنه آلوب آعلیوب آند ایچدی
کم بو ایشی ایشه بنم جانبمدن اولمدی دارا
دخی

ویرمك = بیرمك

کوندرمدی = بیارمادی

طلب ایتدی = یتلاتی

یومورطه = یومورتقه

دوزلدوکی وقت = توزالکاندا

اولدی = اونلری = الارنی

+ fol. ۸۱۸ no.

بعضی دیب دورلار کیم اول اسکندرکا کیشی بیاریب
معهودی خراج بیرمك دین آنی پیشیمان قیلدی
چون اسکندر خراج بیارمادی دارا کیشی بیاریب
مینك آلتون بیضه نی یتلاتی اسکندر جواب
یباردی کیم اول یومورتقه لارنی قویار قوش
اوچتی دارا داغی کونکلیدین بو طمعنی چیقارسون
داراغه بو سوزدین غضب مستولی بولوب
سواوستیکا چریك تارتیب مصاف نینك
ایکی صفی توزالکاندا دارا نینك ایکی نایبی کیم
آینینك ظلمیدین تاریقیب ایردیلار آنی هلاك
قیلدیلار بعضی دیب دورلار کیم ایکی
همدانلیغ کیشی فدایی لیق دستوری بیله
بو ایکشنی قیلدیلار بعضی دیب دورلار کیم الارنی
اسکندر بیاریب ایردی و بو ایشنی بویوردی
اوّلغی قول صحیح راق دور چون اول سپاه
اراسیدا یقیلدی اسکندر کلیب انینك
باشین تیزی اوستیکا قویوب آنت ایچتی
کیم بو ایش منینك قارشیمدین ایماس ایردی
دارا

دخی اعتقاد ایدوب اسکندره اوچ وصیت ایلدی

بری اولکم روشنك آدلو قزنی عقد و نکاحنده قویه

بر دخی اولکم قاتللرنی قصاص ایچون اولدره و بری

دخی اولکم کندونك اتباعی کم فرس سلاطینی

نسلندن در انلری رعایت ایلیه ایلیه اسکندر

دخی جمله سنی قبول ایدوب آخر دمنده اسکندر

کبی غالب عدوسندن خوشنود کتدی و بو

داستانی فقیر ستّ اسکندریده کم خمسه نك

بشنجی کتابی در مشروح ادا ایدوبدر

ودارانك پادشاهلغی اون دورت یيل ایدی

مثنوی

یئه برنجه وقت دارای دهر

ایچوب نوش دوران آلا ویردی زهر

فلکده ویردی دارایه کرچه ممات

سکندرده ایچدی اب حیات

اسکندر، اسکندرك نسبی بابنده اختلاف

چوقدر بعضیلر انی داراب اوغلی در دیدیلر

نته کم یوقریده ذکری کچدی و بناکتی دیوان

آلنسب آدلو کتابنده شویله یازدیلر کم

اسکندر

عقد و نکاحنه قومق مرسوم قولماق ده قولغای

کبی سوز دیمک

قیلیب دورمینی

ایچیب ... ؟ مات ...

دارا اسکندر کا اوچ وصیت قیلدی بیر ۱۵

اول کیم روشنکنی کیم انینك قیزی ایردی قولغای

بر اولکیم انینك قاتلاین اولتورکای بیر اول

کیم انینك اتباعنی کیم فرس ملوکی نسلیدین ایردی لار

قتل قیلماغای داغی رعایت قیلغای اسکندر بارچانی

قبول قیلغاج دارا اخر دمیدا اسکندر دیك مستولی

عدوسیدین خوشنود اوتی و بو داستاننی فقیر سد

اسکندریدا کیم خمسه نینك بشینجی کتابی دور مشروح ادا

قیلیب دورمین دارانینك پادشاه لیغی اون نورت ییل

ایردی

مثنوی

یینه بیر نچه وقت دارای دهر

ایچیب نوش دوداه انکا پردی زهر

فلك زهر اکر بیردی داراغه باتّ

سکندرکا هم پرماس اب حیات

اسکندر نینك نسبی دا اختلاف کوستر بعضی آنی داراب

اوغلی دیب دورلار انداق کی داراب ذکری دا اوتی

وبناکتی دا دیوان النسب کتابیدین موندا ق

نقل قیلیب دورلار کیم اسکندر هرمس

رومی

اسکندر هرمس رومی اوغلی در کم هرمس تفطی
بن یوناه بن ثانع بن یافث بن نوح در وآنك
عمرنی بیك التی یوز بیل دیوبدرلر و ذوالقرنین
کم انك لقبی در وجه تسمیه شویله دیرلر کم اول
زمانده بیك پیله بر قره دیرلریمش و پنه بناکتی ده
دیرکم انك آتاسی بارز بن الیاس ایدی و اناسی
فلیوب بن دوقا قزی ایدی و بارز ایله آفلیونه
آراسنده دایما عداوت ایدی ملك مصلحتی ایچون
بارشوب و بارشقلق تاکیدی ایچون بارز آفلیونك
قزنی آلوب پنه ملکنه عزیمت ایلدی و بارزك
توابعی اول قزه حسد ایدوب آفلیونه پرامازلر
آکلدوب بارز اول قزی کوزدن براغوب پنه
آتاسنه کوندردی و قز بارزدن حامله ایدی
یولده کیدرکن کیجه ایله بر قویو کنارنده وضع
حمل ایدوب قزك دخی یانندن آز آدم بولنوب
وبو یر مکر برحرامیلك مخوف یرایدی بو محلده
ایراقدن برچوق قرالتی کورنیوب بونلر حرامی
صانوب اوغلانی برقیمتی نسنه یه صاروب اول
قویوئك باشنده قویوب قاچدیلر کورینن
قرالتی

لغطی

رومی اوغلی دور کیم هرمس آتاسی لغطی بن یونان
بن تارخ بن یافث بن نوح دور وانینك عمرینی
مینك التی یوز بیل دیب دورلار وذو القرنین
کیم انینك لقبی دور وجه تسمیه سین موندای
دیب دورلار کیم اول زماندا مینك یللی بیر
قرن دیرایرمشلار ینه هم بناکتی دا دور کیم
انینك آتاسی بازز بن البان ایدی اسکندریه
پادشاهی وآناسی افلیون بن نوقا قیزی ایردی
بازز وافلیون ارا سیدا دایم عداوت ایردی ملکی
مصلحتی اوچون یاراشتی لار واول مصلحه
ثبات تاکیدی اوچون فلیسون ثینك قیزین
قولادی واوز ملکی کا ایلتی بازز ثینك
ایلی پیر کید بیلا انداق قیلدیلار کیم بازز
اول قیزنی کوزدین سالیب اتاسیغه یباردی
وقیز باززدین حامله ایردی یولدا انداق
حوادث یوزلاندی کیم اول قیز پیر اتکه پیر
انکه هرخواجه سرای بیله قالدی اتفاقا بیر
جاه باشیدا وضع حمل قیلدی کیم مخوف منزل
ایردی واندا قراقچی کوپ ایلنی هلاك قیلور
ایردی بو حالدا ایراقتین قالین قرا بیدا بولدی
الار وهم دین اول طفلنی بیر قیمتی نیمه کا چرماب
اول چاه باشیدا قویوب قاچتی لار کورونکاه
قرا

شویله سوز موناق

دیرلر یمش سوز دیرایرمشلار

دن سوز دین سوز تین

؟ نسنه سوز نیمه

قرالتی خود دشت بهایمی ایمش باری حقّ تعالی
بر سوری قویوندن بر سودلو کچی آیروب امر
قلدی کم هر کون کلوب اول طفله سود ویره
و اول طفل اسکندر ایدی و اول کچی بر قری
خاتونك ایدی اول قری کچیسنی آرایوب
اول آرایه کلوب اول غریبه حالنه مطلّع اولوب
متحیر قالوب آخر اسکندری آلوب اونه کتوروب
کندو اوغلی کبی بسلیوب آنی پادشاهك اوغلی
مکتبنده اوقمغه ویروب اسکندر آز زمانده
جمیع فضایل و کمالاتی کسب ایدوب سپاهلك
رسومتی و بهادرلق فنوننی تکمیل ایلدی بر
کون پادشاه اول دبیره غضب ایدوب حسابه
چکدی چون پادشاه ظالم و نادان کشی ایدی
اسکندر عقل وحکمت مقتضاسی اوزره آنده
طورمغی معقول کورمیوب اول دیاردن سفر
ایلدی یولده کیدرکن خدمتکاری آنی اویودوب
آت وسلاحن آلوب قاچدی واوّل پیاده بر
شهره وارنجی کم اتّفاق اول آفلیونك شهری
ایدی و آناسی قصر طامنه چقوب صحره جانبنی
تماشا ایدرکن اسکندرك قرالتیسن کوروب
محبّت

قرا خود دشت بهایمی ایرمیش باری تعالی بیر
سوروک قوی دین بیر سوتلوک اوچکو آیریب
امر قیلدی کیم هر کون کلیب اول طفل غه سوت
بیرور ایردی و اول طفل اسکندر ایردی و اول
اوچکو بیر قاری خاتون نونك ایردی بیر کون اوچکوسی
غایب بولغاه جهت دین آنی یتلای اول چا • باشیغه
کلیب اول غریب خالغه مطلع بولدی تحیّر یوزیدین
اسکندرنی آلیب اوغلچی لای اولغاتیب پادشاه اوغلی
دیپرستانیغه دیپرکا تا پشوردی اسکندر آز وقت دا
جمیع فضایل وکمالاتنی کسب قیلیب سپاهی لیق رسومی
وبهادرلوق قانونیدا هم یکانه بولدی بیر کون
اول پادشاه دیپرکا غضب قیلیب حساب قه ایتلای
کیم چون پادشاه ظالم ونادان ایردی اسکندرکا
عقل وحکمت اندا تورماغنی زخصت بیرمای
اول دیاردین هزیمت قیلدی یولدا چاکری آت
وسلاحین انی اویغولاتیب آلیب قاچتی اول
یاپاغ بیر شهرغه چه باردی کیم اتفاقا افیلسون
نینك شهری ایردی اناسی قصر تامیدا دشت
ساری تماشا قیلور ایردی کیم اسکندر نینك
قراسین کوروب مهری حرکت قه کیلیب

محبّت طمری حرکت ایدوب همه سنه سوق کلدی
تحیر کلوب قلوب آنی دیلیوب تفحّص ایدوب
اوغلی ایدوکن بیلوب آفلیونه اظهار ایلدی
و آفلیونك دخی اوغلی یوغیدی وهم غایتده پیر
اولمش ایدی ملکنی قزی اوغلی اسکندره ویروب
کندوسی عبادته مشغول اولدی آندن صکره
اسکندر چری چکوب آتاسی ملکنی آلوب ومکنتی
عظیم اولوب دارا اوزرته خروج قلدی و آنی
دخی یوقریده ذکر اولندیغی کبی ارادهٔ کتوروب
جهان ملکنی طوتدی و انك عمرنی اکثر تواریخده
اوتور التی یيل و سلطنتی اوه اوچ یيل یزمشلر
امّا محالدر کم اون اوچ یيلده اول قلدوغی میسّر
اوله و امیر خسرو دهلوی آیینهٔ اسکندریده آنك
سلطنتی زماننی بش یوز یيلدن ارتوق دیوبدر
امّا حضرت شیر نظامی اسکندرنامه سنده
ایکی قول معضود بیوروبدر وفقیر دخی سدّ
اسکندریده اول ایکی بزرکوار قولن سایر
مورّخلر اوزرینه ترجیح ایدوب نظم اداسیله
قرار

ایمچاکیکا سوت کیلدی تحیر قیلیب آنی تیلاب
حوالیني تفحص قیلغانیني سونك اوغلی ایرکانیز
بیلدی افلیسونغه اظهار قیلغاج انینك اوغلی
یوق ایردی و اولحایب ایردی ملکنی نبیره سی
اسکندرکا تاپشوروب اوزی عبادتغه مشغول
بولدی اسکندر چریك تاتیب آتاسی ملکینی آلدی
و مکنتی عظیم بولوب داراغه خروج قیلیب آنی
هم یوقاری اوتکاز دیك ارادین کوتاریب جهان
ملکین آلدی اکثر تواریخ دا انینك عمریز
اوتور آلتی یيل و سلطنتین اون اوچ یيل پیتب
دورلار اما محال دور یکم اون اوچ یيل دا اول
قیلغان ایش چه قیلسه بولغای امیر خسرو
دهلوی اینده اسکندریدا انینك سلطنتی
زمانین پش یوز یيل دیب ارتوق دیب دور اما
حضرت شیخ نظامی اسکندر نامه دا ایکی قرن
معهود دیب دور و فقیر سد اسکندریدا اول ایکی
بزرگوار قولنی سایر مورخ لار اقوالیغه ترجیح قیلیب

نظم

قرار ویردم باری بهر تقدیر اسکندر بر پادشاه
ایدی کم اندن اوّل کلن وکمره کلن پادشاهلردن بریسی
ایو ایشلدوکی ایشی اشلمدی هم حکیم ایدی و هم
ولی و بعضیلر آکا نبی دخی دیرلر خدمتنده دورت
یوز حکیم واریدی آفلاطون الهی و آرسطو کبی
وزیری واریدی سکز بیک شاه و شاهزاده خدمتن
قلیور ایدی عالمك برّ و بحره آلوب آب حیات
تمنّاسی ایله ظلمته کیروب خضر والیاس آکا
ملازم اولوب آندن آب حیات نصیب اولوب
اول تحسّره تشنه لب محروم چقدی بعضیلر
شهر روزده و بعضیلر شهر بابلده دیرلر کم وفات
ایدوپ اسکندریه نقل اولندی مشهوردر کم وصیّت
قلدی کم النی تابوتدن طشره قویه لر کم عالم
اهلنه موجب تنبیه بلکه موجب عبرت اوله که
برّ و بحری تصرّفی الله کتورن و عالم حکم ایدن
اسکندر بو بی وفا دنیادن شویله الی بوش
کتدوکنی کورو بو بی وفا جهانه آکا کوره
اعتبار و اعتماد ایلسونلر و بونك بی ثبات
و بی بقا دولتنه مغرور اولمسونلر و آنلك آثارنه

هرات ، ۱۱۸۰

یاجوج سدّیدر و مرو و هرات و سمرقند و اصفهاندر

اول

50

نظم اداسیغه قرار بیریب مینڭ مر تقدیر بیله اسکندر
پادشاهی ایردی کیم انڈین بورونغی و سونکغی سلاطین
نوکونکا چه اول قیلغان ایشنی قیلمادی هم حکیم ایردی
هم ولی بعضی انکا نبوت اسنادی هم قیلدیلار
یورت یوز حکیم خدمتیدا ایردیلار افلاطون آلهی
باشلیغ وار ارسطو دیك وزیری بار ایردی سکیز
مینك شاه وشاهزاده خدمتینی قیلور ایردیلار عالم
نینك بحر وبرین آلیب حیوان سونی تمنا سی بیله
ظلمات قه کیردی انینك بیله کیرکان ملازم لاردین
بیری خضر بیری الیاس علیهما السلام ایردیلار اول
سو الارغه نصیب بولوب سکندر محروم یاندی بعضی
شهرزور دا بعضی بابل دا دیرلار کیم وفات تاپتی و
اسکندریه غه نقل قیلدیلار مشهور دور کیم وصیت
قیلدی کیم یالانك ایلکین تابوت دین تاشقاری
چقارسونلار کیم عالم اهلیغه موجب تنبیه بلکه عبرت
بولغای کیم عالمدن ایلك تارتا تونقایلار وانینك
اثاریدین یاجوج سدی دور و مرو وهراة و
سمرقند واصفهانی دیب دودلار کیم اول بنا قیلدی
اول

4 دورت سوز تورت ۴ یورت

اول وفات اتدکدن صکره اوغلی اسکندروس ملکی
قبول ایتمیوب عبادته مشغول اولدی و بطلمیوس
حکیمی رومده قیصر قلدی و ملوک طوایفی
ایرانده اول تعیین قلدی کم اوچ یوزییله دکن
آنلر آراسنده نزاع اولوب رومه هیچ بریسنك
دخل وضرری اولمدی

مثنوی

سکندر که فتح ایلدی بحر و بر
کیروب تحت فرمانده خشکه وتر
یتشدی زحل اوجنه رفعتی
چالندی فلك اوزره هم نوبتی
ولی وحکیم ایدی هم شاه ایدی
نبوّت ایشندن هم آکاه ایدی
کهی سدّ یأجوجی قسم ایلدی
کهی یوز عجایب طلسم ایلدی
بو خشمت که ویردی حقّ پاك آکا
نه ظلم اتدی کور چرخ بی باك آکا
که خالی الن بی نوالر کبی
اوزادوب کیدرکن کدالر کبی
چقاردی جهاندن چو سرمایه سوز
الن کامدن نقدن وه آیه سوز

قلانته

اول اوتکاندین سونك اوغلی اسکندروس ملکنی 51
قبول قیلمای عبادت قه مشغول بولدی و روم دا
بطلیموس نی قیصر قیلدیلار و آلله اعلم و
ملوکه طوایف ایران زمین دا اول تعیین قیلدی کیم
اوچ یوز التمیش پیل غه چه الار الچین ارا نزاع
قیلیب رومغه منج قایسی نینك ضرری یتمادی

مثنوی

سکندر که فتح ایلادی بحر و بر
کیریب تخت فرمانیغه خشك و تر
یتشتی زحل اوجیغه رفعتی
چالیندی فلك طاقیغه نوبتی
ولایت بیله حکمت و شاه لیق
نبوت ایشدین هم آکاه لیق
کهی سد یاجوج قسم ایلابان
کهی یوز عجایب طلسم ایلابان
بو حشمت بیریب ایزد پاك انکا
نی ظلم ایتی کور چرخ بی باك انکا
که خالی قولین بی نوالار کیتی
اوزاتیب بارورسا کرالار کیتی
چیقاردی جهان ملکیدین دایه سیز
قولی کام دین نقدیدین مایه سیز

یانالار کا

قلانند کور چرخ تنسه کرك
سکا یا بکا خود نه یتسه کرك

اوچنجی طبقه ' اشکانیلر

انلره دخی ملوك طوایف دیرلر تاریخ اهلی ما بینده
بو طبقه ده اولان سلاطین ترتیبنده مخالفت چوقدر
امّا بر سوزده ~~جمله~~ جُمله نك اتّفاقی وار در
اول سوزی کم متّفق علیه در ادا ایده لم صکره
اول سوزلر کم مختلف فیه در ذکر ایدوب هر نیه
کم انسب در آنك اوزرینه بیان ایده لم متّفق
علیه اولان سوز بودر کم اسکندر چون ایران
ملکیله فارس اقلیمنی فتح ایلدی بو ممالکده اولان
سلاطینی واولادنی جمع ایلدی و آنلرك جمعنده
نه رأی و تدبیر ایده جکنی بلمیوب عاجز قالدی
ارسطاطالیس کم آنك وزیری ایدی آنده حاضر دکلیدی
آکا مکتوب کوندروب آندن رأی طلب ایلدی
واول دخی جواب یازوب کوندردی کم جماعتی
قتل شرعًا و عقلاً مناسب دکلدر و شویله
قومق دخی مملکته موجب فساد وخاطره باعث
تردّده واضطرابدر چون پس ممالکی بهر تقدیر

بر

یانالارکا کور چرخ نیتکوسی دور
سنکا یا منکا خود نی یتکوسیدور

اوچونجی طبقه اشکانیلار
و ملوک طوایف ایردیلار

تاریخ اهلی اراسیدا بوطبقه دائی سلاطین ترتیبی دا
مخالفت بغایت کوپتوردور اما بیر سوزدا پارچا
متفق دورلار بیز اول سوزنی کیم متفق علیه دور
ادا قیلالی سونکرا اول سوزلارنی کیم مختلف فیه
دور ذکر قیلیب هر نیماکا اوخشاشی کوپراک دور
قرار بیرالی اولچه متفق علیه دور بو سوز دور
کیم اسکندر چون ایران ملکی کا بیله فارسنی فتح
قیلدی بو ممالکنی بیلکان سلاطین نی و اولادین یغدی
والارنا بیدانی قیلماقده راینی بیربیرکا قرار بیر
آلمای عاجز بولدی ارسطاطالیس کم انینك وزیری
ایردی حاضر ایرماس ایردی انکا پیتب پیاریب اندین
رای تیلادی و اول جواب پیتب پیباردی کیم بو
جماعت نی شرعا و عقلا مناسب ایرماس و قویماغلیغ
لازی ملك کا موجب فساد و خاطرغه موجب تردد
دور چون سیلن بولار مملکتین هر قایسینی ضرور

دکوستودور ...

اول سوز اول | قلالم سوز بیز قیلالی

هرنیه کم سوز هرنیماکا کیم

ابو سوز بو | ویرلم سوز بیز بیرالی

بیرا آلمای ...

یبتب ... بیباردی ... ایلچی

بر کمسه یه ویرسك کرکدر غیریلره ویره جکوکه
بنده بونلری سن کندو جانبکدن ملك نصب ایدوب
هر برینی بریره مقرّر قلاسن بوفانی دنیاده
بونجه سلاطین قاننی دوکیوب کندو احسانك
ایله ممنون قلوب ایو آد قزانه سن سن ایرته
بر کون ارادن چقدقدن صکره بونلرك بری
بری آراسنه منازعت دوشوب سنك دار
آملوك که روم در کج تعرض قلالر اسکندره
آرسطونك رأیی دلپذیر دوشوب رأیی
اوزرینه هر برن بر مملکته نصب ایدوب کوندردی
کم ملوك طوایف دیدکلری آنلردر واول کم
بو طبقه ده اهل تاریخ سوزنده اختلاف واردر
بونلرك آدنده وعددنده وسلطنتلرنك
زمانده وتقدیم وتاخیرنده در وبو خلافلره
توفیق وتطبیق ویرمك سوزی تطویل
ایدوب اوقوجیه موجب ملال اولوب حواشی
پریشان اندوکی اجلدن ذکر ایدوب کمك
مناسب کورندی اسکندر چون کم ملوك
طوایفی ممالکه نصب اندوکده دجله کنارندن
عراق و ریی خراسانه وارنجه ابطحش رومیه
ویردی واول دورت یبل سلطنت سوردی
واشك

تا بیراوکا بیرکونک دور اول اوزلاریکا اوق بیرب
اوز قاشینکدین بیرتب بولارنی ملک کا نصیب قیلیب
قویغای سین کیم اوتار دنیادا مونچه سلاطین نینک
همت قانین توکامیش بولغای سین والارنی ممنون
منت قیلیب اوزونکا یخشی آت قارغامیش بولغای
سین داغی اول کوه سونکرا که سین بولماسانک بولار
انچین ارا منازعت قیلیب دار الملکونکا کیم روم دور
تعرض کچراک قیلغایلار ارسطونینک رایی دلپذیر
توشوب اول جماعت نی ارسطو کورکان رای بیله
نصب قیلدی کیم ملوک طوایف الادنی دیب دورلار
واولچه بو طبقه دا اهل تاریخ سوزیدا اختلاف
دور بو جماعت نینک آتی دا وعددیدا و سلطنت
لاری نینک مدتیدا وتقدیم وتاخیریدا دور
وبو خلاف لارغه توفیق بیرمک وتطبیق قیلماق
سوزنی پراکنده قیلیب اوقوغوچی جینی یالقیتیب
حواسین پریشان قیلورنی ضرور تا اجمال بیلا
اندین اوتمک مناسب راق کورونوی اسکندر
ملوک طوایف نی ممالک کا نصب قیلغانیا
دجله یاقاسیدین بیری عراق و ری
و خراسانغه چه ابطحش رومیغه بیردی اول
تورت بیل ملک سوردی واشک کیم داراب
نینک

و اشك كم دارانك اوغلى ايدى اسكندر زمانده

وهندن كيزلنمش ايدى آنك اوزرينه خروج

ايدوب آنى آرادن كتوروب تختنى الندن آلدى

اشك بن دارا چون ابطحش رومىء ارادن كوتوردى

وايران ملكنى روم اهلى كدورتندن صاف ايدوب

سايرملوك طوايفله موافقت قلدى وانلر دخى

اكا بغايت حرمت وتعظيم ايدوب بو قاعده

مقرر قلديلر كم منشور لرنده كندو آدلرينك

اوزرينه آنك آدن يازه لر وياد ياغى كلدوكده

برى برينه ياردم ايليه لر وآنك زمانى اوچ يبل ايدى

شابور بن اشك بعضيلر ديرلركه عيسى عليه پيغام
د بعوث اولدى وذكريا ويحيا وجيرجيس عليهم السلام آنك زمان
عليه السلام آنك زماننده ايدى وآغوسطوس قيصر

آنك زماننده ايدى وشابورك زمانى يكرمى يبل

ايدى

بهرام بن شابور آتاسى وصيتى ايله تخته اوتوروب

اون بر يبل پادشاه اولدى

يلاش بن بهرام اول دخى آتاسنك ولى عهدى اولوب

اون بش يبل پادشاهلق ايلدى

هرمز

نینك اوعلی ایردی و اسکندر زمانیدا وهم دین
یاشوروب یورور ایردی انکا خروج قیلیب آنی
اولتوردی و تخت بیلدی

اشك بن دارا چون ابطحش دومینی ارادین چقاردی
و ایران ملکین روم املی کدورتین صافی قیلیب
سایر ملوك طوایف بیله موافقت قیلدی و الار
آنی بغایت حرمت توقلار و موندا ق مقرر قیلدی
لار کیم نشان لاریدا اوز آتلاریدین بوروب آنینك
آتین بیتکایلار و یات یاغی اراغه کیرسه بیر
بیری کا مدد یتکورکایلار اولوق کچیك ارا
بولغای موندین ارتوق تکلیف ارادا بولماغای
و انینك زمانی اوچ یيل ایردی

شاپور بن اشك بعضی دیب دورلار کیم موسی
علیه السلام انینك زمانیدا مبعوث بولدی و زکریا
ویحی و جرجس علیهم السلام نی هم بعضی دیب دورلار
کیم انینك زمانیدا ایردیلار و اغسطوس قیصر انینك
معاصری ایردی و شاپور ملکی یکیرمی یيل ایردی

بهرام بن شاپور بهرام بن شاپور اتاسی نینك
وصیتی بیله اتا تختینی بیلدی انینك پادشاه لیغی
اون بیر یيل ایردی

یلاش بن بهرام اول داغی اتاسیغه ولی عهد
ایردی و پادشاه لیغی اون یتش یيل ایردی

هرمز بن یلاش آتاسنك قایم مقامی اولوب اون
طقوز ییل پادشاهلق ایلدی

انوش بن یلاش آنك پادشاهلغی اون ییل ایدی
وبعضیلر دیرلرکم عراق وفارسده اشك اوغوللرندن
آیفوز آدلو کسنه شابوردن اللی ییلدن صکره
پادشاه اولدی و یحیی علیه السلام آنك
زماننده شهید اولدی و اول سلطنتی اوغلی
کودرزه مسلّم قلدی

کودرز بن آیفور اولو پادشاه اولدی وعدل وداد
طریقندن چقدی وبنی اسرایل اوستنه چری چکوب
چوق قتل ایلدی ودیرلرکم بختنصر بنی
اسرایله قلدوغی ایشلری بو دنی بعینه بنی
اسرایله اول وجه اوزره معاش ایلدی برکون
شکار ایدرکن اول دنی اجل صیّادنه شکار اولدی
وانك پادشاهلغی زمانی اللی یدی ییل ایدی

ایران بن یلاش کودرزك قرنداشی اوغلی ایدی
عالم وعادل پادشاه ایدی کودرزك ظلمندن خزاین
خالی ومملکت خراب اولمش ایدی اول رعایت
ولطف ایله رعایایی معمور وملك وخزاینی

مملو

هرمز بن یلاش اتاسیغه قایم مقام بولدی و پادشاه لیغی اون توقوز یل ایردی

انوشن بن یلاش اینك پادشاه لیغی اون یل ایردی بعضی دیب دورلار کیم عراق و فارسدا اشك فرزندلاریدین اویقور آتلیغ بیری پادشاه ایردی شاپوردین ایلیك یل دین سونکرا و یحیی علیه السلام اینك زمانیدا شهید بولدی واول سلطنت نی اوغلی لودرزغه مسلم توتی

کودرز بن اویخود اولوغ پادشاه ایردی وعدل و انصاف طریقی دین جیقتی و بنی اسرائیل غه چریك تارتیب عظیم قتللار قیلدی دیرلار کیم بخت نصر قیلغاید یك بنی اسرائیل بیله معاش قیلدی برکوف آودا اجل شکاریسی نینك صیدی بولدی وانینك پادشاه لیغی ایلیك یتی یل ایردی

ایران بن یلاش کودرزنینك اللا قارداشی اوغلی ایردی عالم وعادل ایردی کودرز زمانی اینك ظلم و تهتکی دین خزاین خالی و ملکی بوزوغ ایردی اول رعایت ولطف بیله رعیتنی معمور و ملکنی آبادان و خزینه نی مملو قیلدی

وانینك

ملو قلدی و آنك سلطنتی زمانی قرق ییل ایدی

نرسی بن کوذرز آتاسنك ولیّ عهدی اولوب

نخته اوتوردی شام ولایتنه واروب یحیی

علیه السلام انتقامنه جهود لرك بعضنی قیروب

و بعضنی اسیر و ذلیل ایدوب و بعضی قاچوب

مملکته طاغلدیلر آندن صکره بنی اسرایل قومندن

پادشاهلق منطقع اولدی و اول وقت بنی

اسرایل قومندن پادشاه سلیمان عم اولادندن

مینا ایدی کم بعضیلر آنی بختنصر هلاك

ایتدی دیدیلر و نرسی ابن کوذرذك سلطنتی

اوتوز ییل ایدی

هرمز بن یلاش بعضیلر دیرلر کم اول ایران اوغلی

ایدی کم کوذرذك قرنداشی در چون پادشاه

اولدی ایو رسوم وقاعده پیدا قلدی کم اتاسنك

ظلم و تعدّیسن خلقه اونتدردی ودولت

خاتونی وار ایدی کم انلردن بریسی آکا زهر ویروب

هلاك ایلدی و آنك سلطنتی زمانی طقوز

ییل ایدی

فروز بن هرمز آنك یرینه تخته کچوب عدل

و داد

وانینك سلطنتی قیرق یتی یل ایردی

نرسی بن کودرز اتاسی نینك ولی عهدی ایردی
چون پادشاه لیق قه اولتوردی شام ولایتی غه
باریب یحیی علیه السلام قتلی انتقامی غه
جهود لارنی قیردی و قالغانیدین بعضی
آواره و بعضی نی ذلیل قیلدی اندین سونکرا
بنی اسرایل قومی دین منطقع بولدی و اول
وقت دا بنی اسرایل قومیدین پادشاه متینا
ایردی سلیمان علیه السلام اولادیدین کیم
بعضی دیب دورلار که بخت نصر آنی هلاك
قیلدی و کودرز نینك پادشاه لیغی اوتور
یل ایردی

هرمز بن یلاش بعضی دیب دورلار کیم اول
ایران اوغلی ایردی که کودرز نینك قارداشی
بولغای چون پادشاه بولدی یخشی قواعدین
و رسوم بیدا قیلدی و اتاسی نینك ظلم
وتعدی سین ارادین چیقاردی و تورت
حرمی بار ایردی الاردین بیری انکا زهر
بیریب هلاك قیلدی و سلطنتی زمانی
تو قوز یل ایردی

فیروز بن هرمز اینك اورنیدا تخت قه
اولتوردی و اول داد وعدل قاعده سین
توزدی

مینا متینیا

و نرسی نینك
ونرسی بن کودرز اینك

وداد ایلدی امّا عیّاس وعشرت دوست کشی
ایدی وآوسور ایدی برکون آنك روحی غزالی
دنی اجل صیّادنه شکار اولدی وسلطنتی زمانی
یدی ییل ایدی

خسرو بن فیروز اندن صکره پادشاه اولدی وآنك
سلطنتی زمانی اوتوز ییل ایدی

یلاش بن فیروز آنك قایم مقامی ایدی واول
هُنرور پادشاه ایدی و اهل هنری سوردی
وآنك زمانده هنر اهلی عزیز و معتبر اولوب
هنرلر تکمیل بولوب عاقبت اول دنی غیریلر
کتدوکی یوله کتدی وآنك پادشاهلغی قرق
ییل ایدی

فیروز بن اردوان اول خسروك قرنداشی ایدی
اول دنی برنچه کون تخته اوتوروب اول دنی
برکون اجل شربتن ایچدی

اردوان بن یلاش اشکانیلردن الك صکره پادشاه
اولان اول ایدی آنك تجمّل وعظمتی وملکنك
وسعتی

آوی بیمر ..

Hakim اوق

توزدی اما عیاش کیشی ایردی واونی
سیوار ایردی آودا روحی غزالی اجل اوقیغه
قتیل بولدی و سلطنتی زمانی یتی یل ایردی

خسرو بن فیروز اندین سونکرا پادشاه لیق
قیلدی وانینك سلطنتی زمانی اوتوز یتی
یل ایردی

یلاش بن فیروز انینك قایم مقامی ایردی
و اول هنر پرور پادشاه ایردی هنر اهلینی
سیوار ایردی وانینك زمانیدا هنر اهلی
عزیز و هنرلار تکمیل تاپتی عاقبت اول
دانی اوزکا لار عزیمت قیلغان یولغه عازم
بولدی وانینك پادشاه لیغی قیرق یل ایردی

یلاش بن یلاش انینك تختینی ایکالاردی
واول خسرو نینك قارداشی ایردی
عاقبت اول دانی ایکان شربتنی ایچتی
وانینك پادشاه لیغی بیش یل ایردی

اردوان بن یلاش اشکانی لارنینك سونکغی
پادشاهی ایردی عظمت وتجملی وملکی نینك
وسعتی

وسعتی اول طبقه ده اولان پادشاهلردن آرتق
ایدی و ملوک طوایفدن چوغی اول مقصور
قلوب ملکنی آلوب کندویه تابع و منقاد ایلدی
و آخر الامر اردشیر بابك آنی آرادن کوتوروب
ملك اشکانیلردن ساسانیلره انتقال ایلدی
و اشکانیلردن بو مختصرده اون بش کسی یازلدی
و نظام آلتواریخده اون یدی کشی یازلدی وکزیده
ده واجب آلمستوفی اوچ فرقه قلوب یکرمی بر
پادشاه یازوب و انلری ملوك طوایف طوتوبدر
بو خود غلطدر کم آنلر ملوك طوایف اولهلر زیرا
ینه کندوسی تناقض کوتوروبدر کم ملوك طوایفدن
بعضی اشك ابن دارا اولدروبدر واشکانیلری
بو اشك ابن دارا نسلندن طوتوبدر و سلطنتلرینك
زمانی دخی مختلف یازوبدر فقیر اولقدر که امکان
حسیا احتیاط وارایدی قلوب کندولرینی
ثبت قلدم امّا مدّتلرنه اعتماد اولنمدوغی
اجلدن یازمدم امّا هر بریسنك ذکرنده کم
تفصیل قلنویدر حساب ایلین کشی بلور وملوك
طوایفی بعضیلر طقسان دیمشلر و بعضیلر دخی
آرتق واکسك دیمشلر و الله آعلم

مثنوی

وسعتی اول طبقه دانی سلاطین دین ارتی و ملوک
طوایف دین کوپی اول مقهور قیلدی و ملکین
آلیب اوزیکا منقاد قیلدی و اخر الامر اردشیر
بابک انی ارادین کوتاریب ملک اشکانی لاردین
ساسانی لارغه انتقال تاپتی و اسکانی لارنی
بو مختصرده اون بیش کیشی بیتلدی و نظام
التواریخ ده اون کیشی بیتلیب دور و بناکتی ده
اون تورت بیتلیب دور و جامع التواریخ
جلالیده یکیرمی کیشی بیتلیب دور و کریده "واحد
المستوفی اوچ فرقه قیلیب یکیرمی بیر پادشاه
بیتیب دور و انی ملوک طوایف دین توتوبتور
کویاکه بو خود غلط دور کیم الار ملوک طوایف
بولغایلار نیوچون کیم اورنی اوق تناقض
کیلتورو بتور کیم ملوک طوایف دین بعضینی اشک
بن دارا اولتوردی و اشکانی لارنی بو اشک بن دارا نسلی
بیتیب دور و سلطنت لاری نینک زمانین هم مختلف
بیتیب دور بو فقیر اولچه امکان احتیاط بار ایردی
قیلدیم کیم اوزلارین ثبت قیلدیم اما مدت لارین
اعتماد قیلغودیک نقل تاپمادیم بثبتهادیم اما هر
قایسی نینک ذکریدا تفصیل قیلیلیب دور
حساب قیلغان کیشی تاپار و ملوک طوایفنی
بعضی توقسان دیب دورلار و بعضی ایلیک
کیشی و بعضی هم بولاردین آرتوق و اوکسوک دیب دورلار
والعلم عند الله

مثنوی

مثنوی

سکندر اولوبن جهاندن نهان
طوایف ملوکنه دکدی جهان
هم آنلر ویروب تخت وتاجنه ریب
جهاندن بدیلر نچه کون فریب
تغافللرن چونکه فهم ایتدیلر
تلافی سن ایتمزدن اولکتدیلر
جهان ملکن اشکانی آلدی تمام
اولوب بکولو آنلره قایم مقام
اولوب هر بریلک عیان نوبتی
قموصاندی جاویداولور دولتی
نیچه کون دماغنه صالدی غرور
چو وقت اولدی کتمکلن اولدی ضرور
جهاندن کیدوب کامنی آلمدی
کشی یه جهان جاودان قالمدی
شکر انلرکبی اولسه یوزبیلک بدید
یینه اولور آنلرکبی نابدید
بوکتمک دکلدر سلاطینه خاص
کدالردخی بولمز آندن خلاص
جهان کم وفا اولدی آندن اراق
اراق اولمق آندن کشی یخشیراق

مثنوی

سکندر بولوردا جهاندین نهان
ملوک طوایف قه بیردی جهان
الارهم بیریب تخت و تاجی غه زیب
جهاندین یدیلار نچه کون فریب
تغافل لارین چونکه فهم ایتی لار
تلافی قیلوردین بورون کیتی لار
جهان ملکین اشکانی آلدی تمام
الارغه بولار بولدی قایم مقام
تایو بیرنینك اولغاج عیان نوبتی
ساغینمدی که جاوید ایرور ملکتی
نچه کون دماغیغه سالدی غرور
چو وقت اولدی کیتماکلیك اولدی ضرور
جهاندین کیتیب کام الا آلمادی
کیشیکا جهان جاودان قالمادی
الاردیك ینه یوزمینك اولسه پدید
هم آلاردیك اوق بولغوسی نا پدید
بو کیتماك ایماس یارچا شه لارغه خاص
کدالار داغی تاپماس اندین خلاص
جهان کیم وفا کیلدی اندین ییراق
ییراق اولسه اندین کشی یخشیراق

جاوداں ٧٪
یخشراق ٧٪

دردنجی طبقه ساسانیلردر

آنلره دخی اکاسس دیرلر بونلرك عددن معلوم
ایدوب یازمشلردر بعضیلر اوتوز ایکی وبعضیلر
اوتوز سکز دیمشلر وسلطنتلرینك زمانی
دخی موافق یازمشلر صاحب کزیده بشیوز یکرمی
ییل دیر وبناکیتی بش یوز اوتوز بر ییل دیر
هر تقدیرله

اردشیر بابك ساسانیلردن اوّل پادشاه
اولان در واول ساسان بن بهمن بنده سیدر
وآنك شرحی بودرکم چون بهمن همایی کم
خاتونی ایدی ولیعهدی قلوب ساسان کم
اوغلی ایدی کوشه طوتمش ایدی نتهکم یوقاریده
ذکر اولنمشیدی واول طبقه ده دولت اشکانیلره
انتقال ایتدوکی وقت ساسانیلردن برکشی قالمشیدی
کم آنك دخی آدی ساسان ایدی خلق ایچنده
کیزلنوب مخفی و پوشیده یوردی تا حوادث
روزکار اقتضاسندن بابك کم ~~ساسان کندویی اول~~
~~کسنه یه تابع قلوب اول نواحیده چوق اوضاع~~
فتنه کم اردوانك فارس ولایتنده کندو توابعندن بر
کسنه

تورتونجی طبقه ساسانیلار دورلار

کیم الارنی اکاسره دیب دورلار ٥٩

بولارنینك داغی عددین مختلف بیتب

دورلار بعضی اوتوز ایکی بعضی اوتوز بیر

و بعضی یکیرمی سکیز و سلطنت لاری نینك

مدت لارینی هم موافق بیتیمایدورلار صاحب

کزیده بیش یوز یکیرمی یتی یيل بیتیب دور

وبنا کتی بیش یوز اوتوز بیر یيل بیتیب

دور هر تقدیریله اردشیر بابك ساسانی

لارنینك اولغی پادشاهی دور و اول ساسان

بن بهمن نبیره سیدور و انینك شرحی

بو دور کیم چون بهمن همایونی ولی عهد قیلدی

ساسان کیم اوغلی ایردی کوشهٔ توتی که اذاق

که مذکور بولدی و دولت اول طبقه دین سه

اشکانی لارکا منتقل بولغاندا ساسان دین بیر

اوغول قالیب ایردی آنینك آتی هم ساسان

ایردی متواری و مکتوم یورور ایردی تا

روزکار حوادثی اقتضا سیدین بابك قاشیدا

کیم اردوان نینك فارس ولایتی دا بیر کماشته سی

ایردی

بیتیب

یا نمشلی بیتیمایدورلار

کمسه سی وار ایدی کم ساسان کندوی اول کمسنه یه
تابع قلوب اول نواحیده چوق نعمت و منحت
و شوکت پیدا قلمشیدی هر زمان بابک بو ساسنك
اوضاع و اطوارنی ملاحظه قلوریدی آندن آثار
ریاست و خردمندلك ظاهر اولوریدی برکیجه
بابك دوشنده کورر کم کونش ساسانك آلنده
طوغر بابك آنك اصلن تفحص قلوب معلوم
ایتدی کم کیمك نسبی در و کیمك نسلی و کیمك
اصلی در بابك ساسانه عزت و اکرام ایدوب
آکا قزن ویروب اردشیر بابك آنك قزندن
طوغدی چون ساسان اراده چقمشیدی اکا بابك
اسمیله آد ویردیلر چون اردشیر حد بلوغه یتشدی
جمله کمالاتی کسب ایدوب یکانه آفاق اولوب
عالمده صیت و صداسی شهرت طوتدی اردوان آنی
اشیدوب آنی بابکدن استیوب آنی کندو اوغللریله
تربیت قلور ایدی برکون اردشیر اردوانك اوغللری
ایله آوه کتمش ایدی اردوان صورت تبدیل ایدوب
بونلرك اردنجه واروب نهانی بونلرك طوتوشن قپوشن
کورمك استیوب برکوشه ده طوروب تماشا ایلردی
کوردیکم اردشیر کندو اوغللرندن آرتقدر رشکندن
غضب

ایردی و اوزین تابع و بابك اول نواحیدا کوپ
مکنت و شوکت بیدا قیلیب ایردی چون 61
ساسان نینك بارچه اطواریغه ملاحظه
قیلور ایردی اندین آثار ریاست وخردمندلیق
ظاهر بولدی بیر کیجه توش کوردی کیم
قویاش ساسان نینك مانکلایدین طلوع
قیلادور آنینك احوالینی مبالغه بیله
تفتیش قیلیلدی ایسه معلوم قیلدی کیم
حال نیدور احترام واعزاز قیلیب آنی
کویاوی قیلدی واردشیر بابك نینك
قیزیدین متولد بولدی چون ساسان ارادین
چیقیب ایردی آنی بابك آتی بیله اتادیلار
چون اردشیر بلوغ حدیغه یتتی بارچا پیك
بیله ایردم دا یکانه بولوب شهرت توتتی
اردوان ایشتیب آنی بابك دین تیلاب اوز
اوغلانلاری بیله تربیت قیلور ایردی بیرکون الار
آوغه باریب ایردیلار اردوان یاشوروب لباس
تغیر تغییر قیلیب الارنینك آودا ضبط و ربط
بیله آتیشین توتیشین لارین بیلای دیب باردی
بارچا نوع دا اردشیرنی اوز اوغلانلاریدین
آرتوق تاپتی رشك بیله حسد دین غضب
قیلدی

غضب ایدوب دیدیکم اول بر اجنبینك اوغلی اوله
آکا آیین سلطنت نه مناسبدر دیوب اردشیره
کندوسنك امیر آخورلغی خدمتنی تعیین ایلدی اردشیر
دخی صورتدن اول خدمته مشغول اولدی اتّفاق بر
کون اردشیر طوّیله باشنده اوتورورکن اردوانك حرمندن
بر نچه جاریه کچوب کیدرکن برسی اردشیری کوروب
عاشق اولدی القصّه آراده مودّت و محبّت ظاهر
اولوب ملاقات و خصوصیّتلری واقع اولوب اردوانك
مخفی احوالنده وکیزلو رازنده نه واقع اولسه اول
جاریه خبر ویردی اردشیره خیر ویردی بو محلّده
اردشیرك باباسی بابکك وفاتی خبری کلوب اردشیر
آتاسنك منصبنه طلب ایتدی اردوان ویرمیوب اول
حکومتده کندو اوغلنی کوندردی چون اردشیر آتاسی
منصبندن نومید اولوب وهمی غالب اولدی بو
محلّده اول کنیزك دخی اردشیره خبر ویردیکم اردوان
بر قورقولی دوش کوروب معبّرلره تعبیر ایتدیروب
شویله دیدیلر که ملك سندن انتقال ایدوب بر آخرك
تصرّفنه کیرسه کرك اردوان بو سوزدن وهمناك
اولوب بو ایشلره تفحّصنی ایدوب و بو قضیه نك

تدارکنده

قیلدی کیم اول بیر نوکر اوغلی انکا سلطنت
آیینی نینک اکتسابی نی مناسب دور دیب
اوز میر آخورلوغین بویوردی اردشیر صرورت
و وهم دین اول خدمت قه مشغول ایردی اتفاقا
بیر کون طویله باشیدا اولتوروب ایردی کیم اردوان
نینک حرمیدین نیچه کنیزک اوتوب بارادورلار ایردی
بیری اردشیرنی کوروب کونکول الدوروب القصه
الارنینک اراسیدا ملاقات و خصوصیت واقع بولدی
ولرد اوان نینک مخفی احوال و مقالیدین اول کنیزک
اردشیرکا خبر بیرور ایردی بو اوچوردا بابک نینک
وفاتی خبری کیلدی اردشیر مدعا اظهار قیلدی کیم
اردوان اکتلسی انینک آتاسی منصبین انکا بیریب
یبارکای مقبول توشمادی اول حکومت قه لایق
اوز اوغلین مقرر قیلیب یباردی حون
اردشیر اول ایش دین نومید بولدی وهمی
غالب بولدی بو فوردا اول کنیزک انکا خبر
بیردی کیم اردوان پرموحش توش کوروب
بیلور ایلدین تعبیرین سوردی موندق دیب
دورلار کیم ملک سنّدین انتقال تاپیب بیر
اوکا منتقل بولغوسیدور کیم بو هفّته سنینک
درکاهینکدین کیتار و اردوان بو سوزدین
متوحش بولوب بو ایش نینک تفحصیدا دور
کیم اول کیشنی تاپیب دفع قیلغای بو سوزدین

سنیدین ۵۵
هفته ۵۷
درکاهینکدین ۵۸

اردسیر نینک

تدارکنده در دیدی بو سوزدن اردشیرك دغدغه سی دخی
زیاده اولوب آخر الامر جاریه اتفاق ایدوب طویله دن
اعتماد ایتدوکی آتلری آلوب بنوب قاچدیلر چونه
استخر شهرنه یتدیلر اردشیرك آتاسی اتباعندن
بعضی کلوب جمع اولوب خلق ایچنده شایع اولوب
اهل اتفاق ایدوب اردوانك اوغلی اوستنه یورویوب
آنی آرامن کوره ایلر آنی ارادن کتوردیلر اردوانه
بوخبری ایشدوب بونك دفعنه کندو چری چکوب
اردشیره اورشوب قتله یتشدی وقلان ملوك
طوایفی دخی مقهور قلوب ممالك فتحنه یوریدی
واردوانك قزنی نکاحنه قویدی و اردوانك دورت
اوغلی وار ایدی ایکیسی تلف اولوب ایکیسی دخی
قاچوب هندوستانه قچدیلر واندہ بر زمان کچوب
آخر قز قرنداشلریله خبرلشوب آکا زهر کوندردیلر کم
اردشیره ویروب آنی هلاك ایلیه شاید بو طریقله
ملکه انلره قاله اردشیر برکوزه آودن کلوب شربت
دیلیوب اول قز دخی شربتی زهر آلوده قلوب حاضر
قلمش ایدی فی الحال خدمتکار لردن بریسی صوبی ویرنجه
اردشیر دولت رهنمونی الیه آلورکن تأمل ظاهر قلوب
شربت

اردشیرنینك دغدغه‌سی کوپرك بولوب هم اینك
اوق طوبلیه سیدین اعتمادی آتلار قوشلاب
قاچتی وکتیرلك هم اینك بیله متفق متفق
ایردی چون اردشیر اسطخر ۱ شهریفه یتی
اتاسی نینك اتباعیدن بعضی انکا یغلدیلار
وکوپ ایل معلوم قیلیب انکا متفق بولوب
اردوان نینك اوغلیغه خروج قیلیب انی کوتاردیلار
واردوان ایشتیب اوزی اینك دفعین
قیلماق دین اوزکا چاره تاپمادی سپاه تارتیب
کیلیب اردشیر بیله اوروشوب باسیلدی وقتل
غه یتی وقالغان ملوك طوایفنی هم مقهور
قیلیب ممالك فتحی غه یوز قویدی واردوان
قیزینی نکاحیغه کیووردی واردوان نینك
تورت اوغل بارایردی ایکیسی تلف بولوب
ایکیسی قاچیب هندوستانغه باردی لار
واندا هرنوع بولسا اوتکارورایردیلار سنکیل
لاری بیله خبرلاشیب انکا زهر یباردیلار
کیم اردشیرغه بیریب هلاك قیلغای شاید بو
وسیله بیله ملك الارغه توشکای اردشیر بیر
کوز آودین کیلیب شربت تیلاکاج اول قز
سربتنی زهر آلود قیلیب مهیا اسراب ایردی
فی الحال توتا بیردی اردشیر دولت رضمونی امری
بیله شربتنی الوردا تامل ظاهر قیلدی ایرسا
شربت

سنکیل

شربت ویرنك الی دتریوب بکزی متغیّر اولوب
یاریسی دوکلدی اردشیر بغایت خردمند ایدی
اول شربتك قلاننی اکمك دوغریوب شربت صوتانه
یدرجك اولدم هلاك اولدی اردشیر تفحّص ایدوب
کیفیت حالی معلوم قلوب قزی وزیرینه ویردی
که هلاك ایلیه وزیر عاقبت اندیش کشی ایدی قزی
اولدرمك استیمیك قز حامله‌ین دیوب وزیر آنی
هقلیوب کندو آلتنی کسموب هرنچه کون علاجدن
صکره اول کسلن عضونی برحقّه یه قویوب
آغزنی مهرلیوب اردشیر حضورنده خزینه داره تسلیم
ایلدی کم بو امانتی استدوکم وقت ویره سن آز
زماندن صکره قز بر اوغلان طوغوروب وزیر آنك
آدینی شابور قویوب اهتمامله تربیّت قلوردی
تا اون یاشنه ویروب حسن وجمالده و رشد وکمالده
نادره دوران اولمشیدی برکون وزیر اردشیرك قتنه
کیروب آنی ملول کوروب سببن صوردی چون
اردشیرك الی وغ یوغیدی دیدیکم نچه ملول اولمایین
کم عالم ملکنی الدم وعمر آخره یتدی شمدی ضروری
ملکی

لیس
قتنه
لیس
لیس
او غلی
les lettres mises en italique typographiques.
les lettres mises en italique transposées dans la forme.

آل ایلیک ویرمه بیرکوجی

قیلغای forme optative.

انی اسراب اوزین خصی قیلیب بیر نیچه کون
علاجیدین سونکرا کیسکان عضوی بیر
حقه غه سالیب مهر قیلیب اردشیر
حضوریرا خازنغه تاپسوردی کیم مین

شربت تیلاکاج بیرکوچی متغیر بولوب ایلیکی
تیتراب شربت دین یاریمی توکولدی اردشیر
بغایت خردمند ایردی قالغانیغه نان توغراب
اینکا بیردی ایرسه هلاک اولدی تفحص قیلغاج
اول ایش کیفیتینی معلوم قیلدی و قیزنی
وزیرغه تاپشوروب بویوردی کیم هلاک قیلغای
وزیر عاقبت اندیش کیشی ایردی اولتورورمادا
قیز ایتی کیم پادشاه دین حامله مین بو امانتنی
تیلاسام بولغای بو بیرکای سین بو حال دین
آز وقت اوتکاج بو حامله اوغول توغوردی
وزیر انکا شاپور آت قویدی و اهتمال بیله
تربیت قیلور ایردی تا اون یاشیغه یتکانده
حسن وجمال و رشد و کمال دا نادره بولوب
ایردی بیرکون وزیر اردشیرغه قاشیغه
کیریب انی بغایت ملول تاپتی جهتین
سوردی چون اردشیر نینک اوغلی یوق
ایردی دیدی کیم نیچوک ملالت بولماغای
کیم عالم ملکین آلدیم وعمر آخرغه یتی
و ضرورتا اولماک کیرالک وملکنی یات
کیشیکا

ملکی یاد کشیلره قویوب کتمك کرك وزیر ایتدی
کم پادشاه کم یه سون کم پادشاهك بر اوغلی
واردر کم معلوم دکلدر که بر پادشاهه آنکر کبی
اوغل میسّر اولمش اردشیره بو سوزدن حیرت
کلوب کیفیت حالی صوریجق وزیر اول امانت
حقّه خیانت دیلیوب اول رازی افشاره قلوب
دیدیکم بوکونك فکرن قلوب اول حاملهء اولدرمیوب
تهمت دفعی ایچون کندومه بو حالتی روا کوردم
و پادشاه زاده لمو غوب اوه یاشنه کیروب و آدی
شابور قوندی اردشیر شادمان اولوب بیوردی کم
آنی یاش داشی اوغلانلر ایله طوناطوب اردشیرك
قارشوسندن بر بر کچوردیلر و اوغلی کلیجك اردشیرك
آتالق مهری حرکنه کلوب آنی دزنه آلوب اوپوب
تکریه شکرلر قلوب آنا سنی بنه حرمنه کوندروب
وزیره بی حدّ عنایتلر قلوب و آنك آدنی بنه
شابور اسمیله مقرّر قلدی اردشیر آنی ولیعهدی
قلوب و آنك اثارنده فارسده آروسی کوره سی در
کم آنك شرحی اوزوندر و بنه اردشیر که آکا
کواشیر دیرلر کرمان و اهواز و خوسه خوزستان
و موصول

کیشیکا قویوب بارماق کیراک وزیر ایتی
کیم پادشاه غم یماسون کیم انداق اوغلی بار
کیم معلوم ایماس کیم هیچ پادشاه دا بوطیس
بولغای اردشیر حیرت قیلیب کیفیت نی
یخشی معلوم قیلدی ایرسه وزیر امانت
حقه نی تیلاب اول رازنی آسکارا قیلدی
کیم مین بوکون نینک فکرین قیلیب اول
حامله نی اولتورمای تهمت دفعی اوچون
اوزومکا بو حالنی روا کوردوم وپادشاهزاده توغدی
واون یاش بتور وآتی شاه بور قویولوبتور
اردشیر شادمان بولوب بویوردی کیم آنی
انینک یاشی اطفال بیله یاساب انینک
قاشیغه کیلتوردیلار بیر بیر اوتکاروردا اول
یتکاج اتالیق مهری حرکت کا کیلیب آنی قوینیغه
کیلیب آلیب اوپوب تینکریکا شکرلار قیلیب
اناسینی حرمغه یباردی وزیرغه کوپ عنایت لار
قیلدی وانینک آتی شاپورغه قرار تاپیب اوز
ولی عهدی قیلدی وانینک آثاریدین فارس دا
اروسی کوره سی دیرلار کیم انینک شرحی اوزون دور
تواریخ دا بار پیلای دیکان کیشی اوقوب پیلکای
یته اردشیرکه آتی کواشیر دیرلار کرماندین واسواز
و خوزستاندین

و موصول حطه، بحرینه وارنجه تحت تصرفنه
کتورو بدر و پادشالغی مدتی اوتوز ییل ایدی
و اون دورت ییل حکمی عالم اهلنه نافذ اولوب
عاقبت اجل یتوب اوزکا جهاندارلره قلدوغنی
الا دنی قلدی

مثنوی

جهان ملکنی آلدی چون اردشیر
توانا ودانا شه ایدی دلیر
اولورده نه نفع ایتدی دانالغی
نه دفع ایده بلدی توانالغی

شابور بن اردشیر چون اتاسی یرینه اوتوردی
آتاسی رسم و قانوننه تغییر ویرمدی و آتاسی
تغییر ایتدوکی کشیلری ولایتدن و منصبدن
عزل ایلمدی وعاقل و عادل پادشاه ایدی
وآکا عرض قلوبلرکم قسطنطنیه ده روم قیصری
کندو حدندن تجاوز قلوبدر شابور دخی نصیبین
شهرینی محاصره قلوب قیصرك خزاینه سنی
تصرف ایلدی قیصر دخی اوز حدندن بیلوب
آرایه شفیعلر واسطه لر برغوب خراج قبول ایدوب
شابور دنی فتح ونصرتله سالما وغانما دونوب
کندی

و خوزستاندین و موصل جزیره دین و خطه
بحرین دین و پادشاه لیغی مدتی اوتوریل
ایردی و اون تورت یيل حکمی عالم ممالکی کا
نافذ بولدی اجل یتکاچ جهان هم اوزکا جهاندار غه
قیلغانی قیلدی

جهان ملکینی آلدی چون اردشیر
توانا ودانا شه ایردی دلیر
اولاردا نی نفع ایتی دانا لیغی
نی دفع ایلای آلدی توانا لیغی

شاپور بن اردشیر چون اتاسی اورنیدا تخت قه
اولتوردی اتا رسم وقانونین تغییر بیرمادی
و اول تعیین قیلغان ایلنی ولایت لاردین
و مناصب دین عزل قیلمادی وعاقل و عادل
پادشاه ایردی وانکا عرض قیلدیلار کیم قسطنطنیهٔ
روم قیصری اوزحدیدین تجاوز قیلیب شاپور
نصیبین سهرین محاصر بیله آلدی وقیصر نینك
خزاینینی تصرف قیلدی قیصر اوزحدین تجاوز
شفیع لار واسطه قیلیب خراج قبول قیلدی و
شاپور فتح ونصرت بیله قایتی و انینك
اثاریدین

کندی وآنك اثارندن خراسانده نشابور کم انی
طهمورث بنیاد ایدوب تمام اتمزدن اوّل کندو
تمام اولوب خرابلغه متوجّه اولمشیدی
شابور آنی باشدن سطرنج طرحی اوزره آبادان
قلدی و دیرلرکم اکا اکاسر بو اعتراضی قلدیلر
کم قچن برشهر بنا قلسه لر جانور شکلنده
طرح قلورلریدی نته کم سوسی پیلان شکلنده
وششتری آت سکلنده وینه اول بنا ایتروکی
یرلردن برسی چند شابور وخوزستانده اوشاد
شابور وقزوینده وسیستانده ینه بنالر
قلوب در ومانی مصوّر زندیق آنك زمانده
کلدی وآنك پادشالغی اوتوز ییل اولدی

مثنوی

چو شابور اولدی جهان خسروی
عدالتده اولدی آتا پیّ اروی
ولی آخر آلامر برخ دژم
آتاسی کبی اتوی آنی عدم

هرمز بن شابور آکا هرمز قطیع دیرلردی بو
سببدن کم آتاسی شابور آکا خراسان ولایتنك
حکومتن ویرمشیدی وشابور جاه دوست و بد
کمان کشی ایدی هرمز خراسانی دوزوب وعظیم
عسکر

اثاریدین خراساندا نیشابور دور کیم آنی
طهمرث ملیب بنیاد قیلیب ایردی توکانماس دین
بوروز یوز بوزوغلوقده قویدی اما شاپور
انی یانکی باشتین شطرنج بساطی وضعی بیله
ابادان قیلدی وایتورلارکیم اکاسره بو اعتراضنی
قیلیب ایردیلار کیم شهرلار بنا قیلسالار
جانورلار شکلی بیله طرح قیلورلار ایردی انداق
کیم سوسنی یلان شکلی بیلا وسوشترنی آت
شکلی بیله ویانا اول بنا قیلغان یرلاردین بیری
چند شابور دور وخورستاندا اوشاد شاپور
دور وقزوین دا یا سیستاندا مانی مصور زندیق
انینك زمانیدا پیدا بولدی وپادشاه لیغی
اوتوز بیر یل ایردی

مثنوی

چو شاپور بولدی جهان خسروی
عدالت دا بولدی اتا پی روی
ولی آخر الامر چرخ دژم
انی هم اتاسی دیك ایتی عدم

هرمز بن شاپور انی هرمز قطیع دیدیلار بو
جهتدین کیم اتاسی شاپور انی خراسان ولایتی نینك
ایالتیغه یبا ریب ایردی وشاپور جاه دوست
و بدگمان کیشی ایردی هرمز خراساننی توزدی
وعظیم

عسکر جمع ایتمشیدی وحاسدلر آنی شابوره یارمز
آکلدوب شابور آنلر فکرنده استقبال ملاحظه
قلوب کلسون دیو امر ایلدی هرمز دخی بو
قضایی فهم ایدوب برالنی کسوب شابوره
کوندردی واول زمانده قانون ایدیکم ناقص
کشی پادشاه قلمزلردی شابور هرمزك بی
کناهلغنی بلوب اول حاسدلری مقهور قلوب
کوکلی آنلر ایچون بغایت ملول وپریشان اولدی
وانی کندو زمانده ولیعهدی قلدی واول
مانی مصوّر زندیقی واتباعنی تکفیر ایدوب
جزاسنه یتوردی وآنك آثارندن خوزستانده
رام هرمز وبغداد ناحیه سنده دستگیر در
وانك سلطنتی رماننده اختلاف واردر بعضیلر
ایکی ییل وبعضیلر اوچ ییل وبعضیلر اوتوز
ییل دیمشلر

مثنوی

چو هرمز ایدوب تختی مسند نشین
عدالت ایدوب دوزدی عالم اشین
آنك کسمشیدی فراست الین
فلك کسما مشیدی سیاست آلین

بهرام

وعظیم چریك یغیب مستعد قیلدی حاسدلار
شاپورغه یامان کورکوزدیلار شاپور انینك
باشیدا استقلال خیال قیلیب یامان ایلتیب
کیلوریکا حکم قیلیب هرمز فهم قیلدی کیم
انکا قصد قیلغوسیدور بیر ایلیکین کیسیب
شاپور خدمتیغه یبارردی و اول زماندا رسم
ایردی کیم ناقص کیشینی پادشاه قیلماس لار ایردی
شاپور انینك بیکاه لیغین بیلیب طاعن لارین
مقهور قیلیب کونکلی انینك اوچون بوزولوب
آنی ولی عهد قیلدی اول مانی مصورنی واتباعین
حجتی بیله تکفیر قیلیب جزالاریغه یتکوردی
انینك آثاری خراسانده رام هرمز و بغداد
نواحی سیدا دستکیر دور و سلطنتی زمانیدا
اختلاف دور بعضی ایکی بیل و بعضی اوچ بیل
و بعضی اوتوز بیل دیب دورلار

مثنوی

~~چو هرمزنی بخت ایتی مسند نشین~~
~~عدالت توزدی عالم~~

چو هرمزنی بخت ایتی مسند نشین
عدالت بیله توزدی عالم اشین
اگرچه قولین قیسقه قیلدی بیلیك
فلك قیلمادی قسقه اندین ایلیك

بهرام

بهرام بن هرمز آتاسی وصیتیله پادشاه اولدی
و مانی نقاشك ملتی کم زندیقه ایدی زمانده
شایع اولوب و چوق خلایق اکا فریفته اولوب
دینده کیردیلر و اتباعی چوغلوب قوتلندی
و بهرام خدا پرست و خردمند پادشاه ایدی
دیلدی کم مانی نقاشك ملتنی دفع ایلیه اوّل
آنی امیدوارلغله مصاحب لوایدنوب اتباعنی
کندودن وهمسز قلدی تا جمله سی ظاهر اولدیلر
آندنصکره علمایی جمع ایدوب آنکیله بحث اتدردی
وعلما آنی تکفیر ایدوب کفرنی اکا ثابت قلوب
حجتله مانینك دریسن بوزوب ایچنه صمان
طولدروب مملکتی کزدروب اتباعنی قردی و بعضیلر
دیوب دره کم مانی خلقی بو سوزله فریفته
قلوردی کم انسانلك روحی بدن زندانده محبوس
در وآنك یری اوزکا عالم در پس روحه تصفیه
حاصل قلوب تیز بو زندانلدن آنی خلاص اتمك
کرکدر کم طپراق کدورتندن چقوب کندو مقامنه
یتشه چون بهرام آنی کتوردوب دیدی کم
سویلیه جك سوزلرکی سویله که بونلر دخی

ایشتسون

بهرام بن هرمز اتاسی هرمز وصیتی بیله
پادشاه بولدی ومانی نقاش نینك ملتی کیم زندیقه
ایردی انینك زمانیدا شایع بولدی وکوپ خلایق
انکا فریفته بولوب انینك دینیغه کیردیلار واتباعی
قالیئ وبهرام خدا پرست وخردمند پادشاه ایردی
تیلادی کیم مانی نینك ملتین دفع قیلغای اول
انی امیدوارلیغلار بیله مصاحب و ملازم قیلدی
واتباعین اوزیدین وهم سیز قیلدی تا بارچا ظاهر
بولدیلار اندین سونکرا علمانی یغیب انینك بیله
بحث قد سالدی وعلمآ انی تکفیر قیلیب کفرنی
انکا ثابت قیلدیلار بو حجت بیله مانی نینك تریسین
سویدوروب سامان تقیوردی واتباعن قتل
قیلدی وبعضی دیب دورلار که مانی بو سوز بیلا
ایلکا فریب بیرور ایردی کیم روح انسانی بدنیدا
زنداندا دور وانینك بیری اوزکا عالم دور روح قه
تصفیه حاصل قیلماق کیرالك و باتراق بو زندان دین
خلاص ایتمك کیرالك که توفراق کدورتیدین خلاص
بولوب اوز مقامیغه یتکای چون بهرام انی تیلادی
دیدی کیم ایتور سوزلارینکنی ایت مانی بو

یقتردی "

سوزلارتی

ایشتسون مانی چون بو سوزلری سویلدی بهرام

دخی دیدی کم چون سنك روحك بدنك زندانده

عذابده در بزینه سنك کندو سوزکله عمل ایدوب

روحکی عذابدن قورتره‌لم دیوب قتلنه امر ایلدی

و بهرامك پادشاهلغی اوچ یيل و اوچ آی ایدی

مثنوی

چون بهرام دوری زمانی ایدی

زماننده مشهور مانی ایدی

یوغ ایتدی آنی دخی چرخ فلك

بونك نقشنی اول قلدی حك

بهرام بن بهرام آکا صلف دیرلردی کم تصلف

و تکبری بی حدّ و تکلّف تجبّری بی عدّ ایدی

آز سهوه چوق عتاب و جزئی کناهه بی مقدور

سیاست و عذاب ایدرایدی خلایق آنك

بدخویلغندن عاجز قلوب موبدلره و حکملره

استغاثه کوستروب استعانت ایتدیلر آنلر

دخی تأمّل ایدوب بونك اوزرینه قرار قلدیلر

کم یارن صباحدن هیچ برکشی آنك یاننه وارمیه

یارنده‌سی جمیع خلق اتّفاق ایدوب بو ایشی

ایلدیلر

سوزلارنی ایتی بهرام دیدی کیم چون سنینك
روحونك بدن زندانیدا دور عذاب بیله بیلر
سنینك اوق قولونك بیله عمل قیلیب روحونکنی
عذاب دین قولقا ور بیز دیب بویوردی کیم
آنی قبل قیلدیلار و بهرام نینك زمانی مدتی
اوچ یل و اوچ آی ایردی

چو بهرام دور زمانی ایدی
زمانیدا مشهور مانی ایدی
انی داغی نابوده قیلدی فلك
بو بیرنینك داغی نقشینی حك قیلدی

بهرام بن بهرام آنی صلف دیدیلار کیم تصلف
وتکلفی کوپ ایردی وتکبر و تجبّری بیحد (ایردی)
آز سهوغه کوپ عتاب قیلور ایردی جزوی
کنه غه نامقدور سیاست کورکوزور ایردی خلایق
انینك بد خویلوغیدین عاجز بولوب موبدلار
وحکیم استغاثه کورکوزوب استعانه قیلدیلار
آلار تاملار قیلیب مونکا قرار قیلدیلار بیردیلار
کیم تا انکا صباح دین هیچ کیشی انکا یاروماغایلار
اولونچس تا انکلاسی جمیع اولوس بو ایشنی قیلدیلار

هر

ایلدیلر هر کشی کم استدی بوله مدی ایل آنده
عاجز اولدوغی کبی اول دخی ایلدن عاجز اولدی
موبدلر کلوب نصیحت ایلدیلر که پادشاه خلقله
پادشاه در ایل اولمسه سلطنت ممکن اولماز خلقی
مزاجنک تندلکندن کندوکدن اورکتدک لاجرم
جدا سندن جدا اولدیلر بهرام دخی عهد
و پیمان ایدوب متنبّه اولدم کلسونلر هر برینی
راضی قلدین دیوب بنه موبدلری کوندروب خلقی
آنلر خدمتنه کتوروب اول دخی اول تندخویلغی
ترک ایدوب خلقله عفو و مواسا و عدالت
پیشه قلدی و آنله سلطنتی یکرمی بیل ایدی

مثنوی

نچه اولدی بهرام بهرام تیز
ایشی چرخ بهرامی کبی ستیز
یتوب وقتِ دوشدی احل دامنه
واروب تخت افلاک بهرامنه

بهرام بن بهرام بن بهرام آتاسی ودده سی آدن
آکا قودیلر ولکن آکا شهنشاه دیدیلر و اول بو
لقب ایله شهرت طوتدی و اول کشی کم بو
لقب ایله شهرت بولدی اول ایدی شانی
ارجمند

هر کیشینی تیلادی تاپمادی ایل عاجز
بولغاندیك اول دائی عاجز و متحیر قالدی موبدلار
کیلیب نصیحت قیلدیلار کیم پادشاه اولوس
وایل بیله پادشاه دور ایل بولماسه سلطنت ممکن
ایماس سین ایلنی مزاجینك تندلوغیدین اوزونکدین
رمیده قیلدینك لاجرم سیندین یراق لیق
یتلادیلار بهرام الاردین تعهد قیلدی کیم مین
متنبه بولدم کیلسونلار استرضا قیلای موبدلار
ایلنی ینه اینینك خدمتیغه کیلتوردیلار واول
تند خویلوغنی ترك قیلیب عدالت و مواسا
و عفو پیشه قیلدی و سلطنتی نینك زمانی
یکیرمی بیل ایردی

مثنوی

نچه ایردی بهرام بهرام تیز
ایشی جرخ بهرامی ینکلیغ ستیز
یتیب وقت توشتی اجل دامیغه
بارور بحث افلاك بهرامیغه

بهرام بن بهرام بن بهرام انا واوبوکا آتین
انکا قویدیلار ولیکن انی شهنشاه دیدیلار و بو
لقب بیله شهرت توتی واول کیشی کیم بو لقب
بیلا تاپتی اول ایردی شانی ارجمند و
اخلاقی

ارجمند واخلاق دلپسند ایدی اخلاقی مرغوب
واطواری ناسه مطلوب ایدی ظلم بناسن بوزدی
وعدل وداد قاعده‌سن دوزدی امّا دورانی عمری
کبی بی وفا وعمری دورانی کبی بی بقا اولوب
دورت آی سلطنت سوروب بو بی وفا دنیایه
وداع ایلدی

مثنوی

شهنشاه چون سوردی عالمده رخش
جهانه اولوب کون کبی نور بخش
نجه کون کبی بولدی اوج کمال
فلکدن هم لوك بولدی آخر زوال

سلطان نرسی بن بهرام اتاسی یرینه سلطنت تختنه اوتوروب
اول دخی آتاسی کبی کامکار وعالی مقدار وخردمند
وهوشیار پادشاه ایدب چوق ملک ومملکت آلدی
وآخر رحلت کوسن چالدی وملکنك زمانی طقوز
ییل ایدی

مثنوی

چو نرسی اولوب ملک ایله کام جوی
اولوب آنه تختنده ازام جوی
نه قودی بو دوران آنك کامنی
نه اجلادی تختنده ارامنی

—

هرمز

اخلاقی دلپسند پادشاه ایردی اخلاقی ایلکا مرغوب و اطواری اولوسقه مطلوب [ایردی] ظلم بناسین بوزدی و عدل اساسین توزدی اما دورانی عمری دیك بیوفا وعمری دورانی دیك بی بقا اول تورت آی ملك سوردی وبارور ملکنی ملك نی اوزکالارکا تاپشوردی

مثنوی

شهنشاه چون سوردی عالمغه رخش
قویاش لیك ایدی مهر دهر اوزا نور بخش
نیچه مهر دیك تاپتی اوج کمال
فلك دوریدین تاپتی آخر زوال

نرسی بن بهرام آتاسی اورنیدا سلطنت تختی غه اولتوردی واول داغی اتاسی دیك کامکار وعالی مقدار وخردمند وهوشیار پادشاه ایردی کوپ کشور وملك آلدی وآخر رحلت کوسین چالدی وملکی نینك مدتی توقوز یل ایردی

مثنوی

چو نرسی بولوب ملك ایله کامجوی
اتا تختی دا بولدی آرامجوی
نی قویدی فلك هم انینك کامینی
نی اجدادی تختیدا ارامینی

هرمز بن نرسی اول بغایت متکبّر و متجبّر کشی
ایدی سلطنتندن اوّل ایل آنک بو صفاتنی بلوب
آندن هراسان ایلدیلر ایدیلر چون آتاسی یرینه
پادشاه اولدی خلایق متوقّع اولدیلر واول با
وجود بو نوعه معاش اوزره کندو اطوارنه بغایت
معتقد ایدی بر کون غایت حوده پسند کلکندن بر
حکیمه صوردی کم بنم افعال صفاتمدن نه اکسک
کوردک غرض بو ایدی کم اول تحسینلر قله کم اصلا
سنك قصورك یوقدر جمیع اوصافك مطبوع ومقبول
وجمله اطوارك پسندیده ومعقول دردیه ایدی
حکیم دخی آکا بویله جواب ویروب دیدیکم همان
سنك بر اکسکلکك وار نومیدی سن حلقه حاکم
اولدیغك کبی نفسکه دخی حاکم اولیدك چون
آنك ذاتنده جوهری وار ایدی بو سوزله
غفلت اویخوسندن اویانوب کندو اخلاقنی
اصلاح ایدوب مرضی اخلاق پیشه قلدی کندو
وفات اتدکدنصکره اوغلی یوغیدی امّا حرمی
حامله ایدی تاجنی آنك باشی اوستنه آصوب
آکا پادساه لایق اتدیدیلر تا اوغلی شابور
طوغنجه وهرمزك سلطنتی زماننی بضیلر
یدی

متوهر ٧٠

هرمز بن نرسی اول نهایت متجبر و متوهم
کیشی ایردی سلطنتی دین بورون بو صفاتین ایل
بیلیب اندین هراسان ایدیلار ایمدی کیم ملک
آلیب اتا اورنیغه پادشاه بولدی خلایق
متوهم بولدیلار و اول باوجود بو نوع معاش
اوز اطواریغه بغایت معتقد ایردی بیر کون
غایت خودپسندلیغی دین برحکیم دین سوردی
کیم منینك افعال وصفاتیغه نی نیمه کیراکلیك
دور عرضی بوکیم اول تحسین لار قیلغای کیم
هیچ نیما کیراکلیك ایرماس حکیم موبذاق
جواب بیردی کیم خلایق قد حاکم و صاحب
اختیار بولغاندیك اوز نفسینکغه هم حاکم
و صاحب اختیار بولماق سنکا کیراکلیك تور
اول بو سوزدین چون ذاتی جوهری بار ایردی
غفلت اویقوسیدین سیسکانیب اوز قیلیغی
تیکراسیکا ایورولوب مستحسین اطوار
توتوب مرضی اخلاق پیشه قیلدی چون
وقا وفات قیلدی اوغلی یوق ایردی امّا
حرمی حامله ایردی تاجنی انینك باشی
اوستیدا آسیب انکا پادشاه لیق بویورورلار
ایردی تا شاپور توغدی و هرمزنینك زمانی
یتی

بویله سره موبذاق

شاپور ایدی هرمز ایردی

Northozygia ou moins variable. En ... تشریح

یدی پیل و بعضیلر طقوز پیل دیدیلر

مثنوی

دوشوب هرمزه چون بو دهردنی
نیچه وقت هم قلدی مغرور آنی
و لیکن اجل ایدجک ترک تاز
نه قالدی زمان غرور و نه ناز

شابور ذوالاکتاف بن هرمز خردمند پادشاه ایدی و لیکن بغایت قاهر ایدی بعضیلر آنی دیرلر کم آناسی اولدوغی وقت آناسی قارنده قالدی وطوغنجه تاجی آناسنك باشی اوزرینه آصه قورلر ایدی واوّل کشی کم طفولیّت ایّامنده خاطرینه ایو رأی کلدی اول ایدی وآنك شرحی بودر کم آلتی یاشنده ایکن شهرزور آدلو وزیری یانندہ ایدی کم اخشام وقتنده نقاره چالندی شابور وزیردن صورديکم بو وقت بو نقاره آوازی نه در وزیر دخی جواب ویروب دیدیکم خلق کوپری ایله دریادن اوته جانبه کچرلر چون کوپری بر در انلری دوندرمك ایچون هر اخشام نقاره چالارلر کم کچرك قالوب قراکولقده کوپری اوستنده مزاحمه ایدوب کمسه یه زیان اولمیه شابور امر ایدی کم بر کوپری دخی یاپالر تا خلق وسعتله کچه‌لر و آنك طفلیّتی زمانده

یتی یل یا توقوز یل ایردی

مثنوی

چو هرمزغه توشتی بو دهر دنی
نیچه وقت هم قیلدی مغرور انی
ولیکن اجل ایلاکاج ترکتاز
نی قالدی غرور اول زمان نی نیاز

شابور ذوی الاکتاف خرد مند پادشاه ایردی اما قاهر ایردی بعضی آنی دیب دورلار کیم انا قارنیدا قالدی و توغونچه تاجنی اناسی باشی اوستیدین اسارلار ایردی اول کیشی کیم طفولیت دا یخشی رای خاطریخه کیلدی اول ایردی و انینك شرحی بو دور کیم آلتی یاشیدا شهر دی دیکان وزیری انینك قاشیندا ایردی کیم شام وقتیدا نقاره اونی کیلدی شاپور وزیردین سوردی کیم نی نقاره دور اول دیدی کیم جماعتی که دریادین کوپروك بیاله ناری یوزکا اوتوبتورلار چون کوپروك بیر دور الارنی قاتیارور اوچوه هرکج قورون خبر قیلورغه نقاره قاقارلار کیم کیچرالك قالسالار کوپروك اوستیکا غوغا بولوب سوغه یقیلور امکانی بابا یار شاپور ایتی کیم ینه بیر کوپروك داغی ماسّانك تا ایل فراغت بیله اوتکایلار و

? یاماسانك ؛ ماسّانك ؛

اینلك

زماننده مملکتده عرب استیلاسندن چوق سورش
وغوغا ظاهر اولوب طیغون کم ساسان تختکاهی
ایدی طایر که عثمان پادشاهی ایدی طیغون
اوستنه چری چقوب هرمزک قز قرنداشی کم شابورک
خاله سی ایدی اسیر قلوب نکاحنه قویدی و مملکتی
بوزوب یعقوب ینه کندو ایلنه کتدی و طایرک
آندن بر قزی اولدی کم نزاکت و جماله بغایت بی
نظیر ایدی و آدنی ملکه قومشلر ایدی شابور
بویوب یکیت اولدوقدنصکره چری چکوب طایر
اوستنه واروب طایر قلعه یه کیروب برکیدوب
شابور دخی محاصره قلوب ملکه ایچرودن متقف
اولوب قلعه یی شابور آلیویروب شابور طایری
اولدروب ملکه نکاحنه قویدی دیرلرکه برکیجه
ملکه شابورک دوشنکده اویومابوب ناله ایلردی
عاقبت کوردیلرکه بر مورچه پرکی دوشکی آلتنده
قالوب آنکیچون بیحضور اولوب ناله ایلریمش
شابور ملکه دن صوردی کم اتاک سنی نجه تربیت
ایدوب نه ایله بسلمش ایدی کم تا بو مرتبه نازک
اولوبسن ملکه دیدی کم آتام بکا ایلک ایله سکر
نباتی

بویوب ~ بویوب ~ بویوب ~ بویمک ~

انینك حکمی بیلا یاسادیلار انینك طفولیتی
زمانیدا ملك دا عرب استیلاسیدین کوپ شورش
پیدا اولوب غسانی لاردین پادشاهی کیم آتی
طایر ایردی لطیقوتنی کیم ساسان تختکاهی
ایردی حایّب هرمزنوك ایکاچسینی توتوب
کیم شاپورغه خاله بولغای اسیر قیلیب
نکاحی غه کیوروب ملکنی بوزوب قایتی
و طایرغه پوشه دین بیر قیز بولدی کیم
نزاکت و جمال دا نظیری یوق ایردی آتین
ملکه قویدیلار شاپوریکیت بولغاندین
سونکرا چریك ترتیب طایر اوستیکا باریب
طایر قورغانینی بیرکیتی واول محاصره
قیلیب ملکه ایچکاریدین شاپور بیله متفق
بولوب قورغاننی شاپورغه بیردی و شاپور
طایرنی اولتوروب ملکه نی قولدی دیب دورلار
کیم بیر کنجه شاپور توشاکیدا ملکه ناله قیلیب
اویودی ایماس ایردی یخشی احتیاط
قیلدیلار بیر مور دیرکی توشاکی استیدا
قالغان جهت دین ایرمیش شاپور سوردی
کیم سینی نی نوع تربیت قیلیب دورلار
کیم مونچه نازك بولوب سین ملکه ایتی کیم
اتام منکا غدا سونکاك مغزیدن اوزکا کیم
نسائنی

ئی ۳۳

الماس ۳۳

Daberghi

اون ایدوب قرشدروب غدا قلورایدی آندن غیری
نسنه بکا بیدرمزدی شابور بونی ایشدوب دیدی
کم سنی بونوعله بسلین آتاکه وفاک اولمیجق بکا خود
هیچ اولمز دیوب سیاست قلدی وآندن صکره اول
مملکته خرابلق ویرن اعراب قصدنه یورویوب اله
کلمنی انواع عذابله اولدررایدی تواریخده شویله
مشهوردرکم اومورلرنی یاروب یاغرنلرنی سوکدروب
یبانه اتدردی کم آنلر بو عذابله اولورلردی بو
جهتدن آکا ذوالاکتاف دیدیلر و رسول الله صلّی
الله علیه وسلّم احواندن مالك بن ناصر کم اعرابك
بذرکوار . ص٥٥
بذرکواری ایدی آنك زماننده ایدی آندن صودیکم
عربه بو قدر تعذیب و قتلك باعثی نه در
شابور دیدیکم بکا منجّملر خبر ویردی کم بو
قومدن برپیغمبر کلوب تختی بنم اولادمك
النمدن آلوب آنلری هلاك اتسه کرك بو جهتدن
اوّل بونلره انتقام ایدرن مالك دیدیکم اوّل
بو نه دن معلوم اولدی کم منجّملر کرچك اوله
ایکنمی بو کم طوته لم کم منجّملر کرچك اولمشلر
سن بو قومه بو ظلمی اتمسك اولادر که فجن

اول

سیمیش

نباتنی اون قیلیب انکا سمیش بولغایلار

بیردورماس ایردی شاپور انداق پرورش بیرکان

تلکه اتاغه نی وفا قیلدینك کیم منکا قیلغانی سین

دیب انی سیاست قیلدی و بوزوغلوق قیلغان

اعراب قصدیغه بویوردی و کوپ تعذیب بیله

اولتورتور ایردی مشهور موندانق دور کیم ایکین

لارین یاریب باغرین لارین سوکتوروب تاشلاتور

ایردی کیم الار بو عذاب بیله اولارلار ایردی بو

جهت دین آنی ذو الاکتاف دیدیلار و رسول صلی

الله علیه و سلم نینك اجدادیدین مالك بن نصر

کیم اعراب نینك بزرکواری ایردی انینك

زمانیدا ایردی اندین سوردی کیم عرب قد مونچه

تعذیب و قتل نینك جهتی نیدور شاپور ایتی

کیم منکا منجملار خبر بیریب دورلار کیم محمد

آتلیغ پیغمبری بو قوم دین پیدا بولوب تختنی

منینك اولادیمدین آلیب آلارنی توکاتکوسیدور

بو جهت دین اولدین انتقام تارتادورمین مالك

ایتی کیم اوّلا قایدین کیم منجملار چین ایتمیش

بولغایلار ایکنچی اولکیم برتقدیری کیم سوزلاری

چین بولسه سین بو پیدادنی بو قومغه قیلماغاینك

یخشراق

بونه دن ... قایدین

تقدیری ... ...

اول صاحب سعادت ظهور ایتسه سنلک بوافعالک
ایشدوب اولادکله دخی آرتوق انتقام ایلمیه شابور
بو سوزله اول ایشی ترک ایلدی رحمةً للعالمین
دیمک اول صاحب سعادته لایق در که کندو
وجوده کلمزدن بیلک ییل اوّل مظلوملری ظالملر
النده خلاص ایدوب همایون اسمی مذکور اولمغله
سایر ناسی قتلدن و پادشاهی ظلم و شقاوتدن
خلاص قلدی صلّی الله علیه وسلّم و علی آله
وصبحه اجمعین القصّه سابوره کشتاسب
قلدوغی کبی برخطا واقع اولدی وآنک شرحی
بودرکم شابور مصافرت طریقیله رومه واروب
رومده آنی بلوب قیصر آنی طوتوب صویوب بر
خام صغر دریسنه قویوب آنی بو حاله محبوس
قلوب کندو چری چکوب آنک مملکتی اوستنه
واروب ملکنی ییقوب ویران ایلدی شابوری صقلیان
کشینک برقزی وار ایدی شابوری کوروب آکا
عاشق اولوب آنی بندن خلاص ایدوب ایکیسی
بیله قاچوب قزوینه کلدیلر صاحب کزیده قزوینلو
در حکایت ایدرکم قزوینده بر باغه قونمش ایدی
کم

یخشراق کیم اکر اول صاحب دولت پیدا بولسه
سنینک بو افعالینکدین کیم استماع قیلسه
اولادینکغه نقصان کوپراک یتکورکای بوسوزدین
شاپور اول ایشنی ترک قیلدی رحمة للعالمین
دیمالک بو صاحب دولت شانیدا دور کیم مینک
یلغه یاقین اوز ولادتیدین بورونراق
مظلوم لارنی ظالم لاردین قولقاورور و همایون
اسمی مذکور بولغان بیله سایرناس اولوم دین
و پادشاهنی کنه سیز اولتورمالک شقاوتیدین
ازاد قیلور صلی الله علیه وعلی آله و اولاده
واصحابه وسلم القصه شاپورغه کشتاسب
قیلغان خطادیک خطایی واقع بولدی کیم
مسافرت طریقی بیله روم غه باردی و سوز مختصر
روم دا انی تاییدیلار و قیصر انی توتوب
یالانکاج لاب اوی خامیغه بیکسب محبوس قیلیب
سپاه تارتیب یوروب آنینک ملکین آلیب
کوپ بوروغلوق قیلدی شاپورنی اسرار کیشی
نینک قزی عاشق بولوب اول حبسلاردین
قونقاریب - قوتقاریب قولقاریب ایکاوتاچوب قاچسب قزوین غه
کیلدیلار صاحب کوزیده کیم قزوین لیق دور
موندا ق دیب دور کیم قزوین دا بیر باغ قه کیردی
کیم

کم بر زاهد کشینک ایدی کم شمدیکی حالده اول یره
شابوران دیرلر اول یری شابور عمارت قلمشدر چون
شابور آنده اولان خلقدن تفحص ایدوب خبر آلدی
کم شابورك وزیری رودبارده و سپهسالاری
شهریارده در و شایرلری قیصر آلمش در شابور
نهانی ادم کوندروب اول ایکیسنی کتوردوب ینه
چری چکوب قیصرله جنك ایدوب قیصری طوتوب
و هرخرابلق کم قیصر آنك ملکنده قلمش ایدی
بیوردی اول خراب اولان یرلری قیصر تعمیر ایده
وجمله بنالر و ارغادلر رومدن کلوب جمیع خراج
و حوایجی قیصر اوزرینه اوله آندن عسکر قیصرك
بورننی دلوب ایپ طاقوب ایکی قولاغنی کسوب
ممالکی کزدردی و بو فقیر بعضی تواریخده
کوروبدر که قیصر شابوری کندو الیله بیله کتوروب
بغدادی شابورك توابعی محاصره قلمش ایدی
و بغداد که هواسی غایتده اسّی اولور آندن خام
صغر دیسنّه قویوب کونشه قرشو آصه قومش
ایدی برکون قیصر عظیم قونقلق ایدوب جمیع
خلق سرخوش اولمشلر ایدی چون ممالکی یغمه
ایتمك

سلسله‌سی آصه قومق آصمق ده ۷ دریسنی ۱۱

کیم بیر زاهد کیشی نینك ایردی کیم حالا اول بیرنی
شاپوران دیرلار کیم شاپور عمارت قیلیب دور
انداغی ایلدین تحقیق قیلدی دیدیلار کیم شاپورنینك
وزیری روباردا دور و سپهسالاری شهریاردا
واوزکا بارچا یرنی قیصر آلدی شاپور یاشورون کیشیلار
ییاریب اول ایکاونی تیلاب یانا چریك تارتیب ایکیسنی ایکاونی
قیصر بیله مصاف قیلیب قیصرنی توتی و هر
خرابه لیغ کیم انینك ملکی دا قیلیب ایردی بویوردی
کیم آبادان قیلغای اما استادومزدور روم دین
کیتورکای و اول سرانجام قیلدی و دیب دورلار
کیم بورنین تیشیب ایپ قاقیب ایکی قولاغین
کیسیب یوکورتی و بو خاکسار بعضی تواریخ دا
کوروب مین کیم قیصر شاپورنی اوزی بیله
کیلتوروب بغداد نی شاپور نینك کیشیلار محاصره
قیلیب ایردیلار و بغداد هواسی بغایت ایسیغ
بولور اندا اوی خامیغه یکتوروب کونس کا
سالدی و بیر کون عظیم جشن قیلیب ایردی کیم
مجموع ایلی اوسروك ایردی چون ممالکنی تالاماغ
شایع

اتمك ايچون قصدى شايع اولمش ايدى شابورى
صقليانى كشيلرك توابعى بعضى فقيرلرى يغما ايدوب
كتومشلر ايدى مكر بونلرك يوكلرى ياغ ايدى
اسيرلردن برى شابورك حالنه واقف اولوب اول
ياغدن اول حورين قورين خامه قويوب خام
يومشد قدنصكره آنى خلاص ايدوب واول كندويى
شهره براغوب فى الحال عسكر دوزوب چقوب
قيصرى وحمله جمله توابعنى مست بولوب
شبكير قلدى ويوقارو ذكر اولان ايشلرى انذن
صكره قلدى وبعضى لرمانى نقاشى دخى بو
شابور زمانينده كلدى ديديلر ومانى پيغمبرلق
دعواسن قلوب پركارسز دايره و قلم وجدولسز
خطآ مستقيم چكردى ودخى بريومرده قدر كره ده
عالم صورتين رسم ايدوب جميع اقاليم و بلادى وجبال
وبحارى مفصل ياروب كويلر وكندلر وايرمقلر
ويوللر اظهار قلمش ايدى وبو شابور آنى جمله
تكفير ايدوب سياست قلوب مردود ملتنى دفع
اليوب ايلدى وآنك اثارندن قزوين شهرستانى
ومداين شهرينك تجديدن وششتر ده شادروان
وقيروز

شایع ایردی شاپورنی اسرار کیشیلار نینك
ایلی بعضی ایشاك لیك فقیرلارنی تالاب کیلتوروب
ایردی و یوکلار یاغ ایردی اسیرلاردین بیری
شاپور حالیدین واقف بولوب اول یاغلاردین قوروغان
خامیغه قویوب خام یومشاغاندین سونکرا انی
خلاص قیلدی و اول اوزینی شهرغه سالیب
سپاه یاساب فی الحال چیقیب قیصرنی و ه
بارچا ایلین مست دستکیر قیلدی و یوقاریغی
اوتکان ایشلارنی اندین سونکرا قیلدی و الله
اعلم و بعضی مانینی بو شاپور زمانیدا دیب
دورلار و پیغامبرلیغی دعویسی دا معجزه سی
پرکارسیز دایره و قلم جدول سیز مستقیم خط
اظهار قیلیب دور و بو هم کیم بیر یومورتقه چه
کره عالم صورتین تاتیب و جمیع اقالیم و بلاد
وجبال و بحاری مشروح یاساب کینت لار
و رودخانه لارغه چه کورکوزوب ایردی کیم
شاپور حجت بیله آنی سیاست قیلیب مردود
ملتین دفع قیلدی آینك آثاریدین قزوین نینك
شهرستانی دور و مداین شهری نینك تجریدی
و شوشترنا

و فیروز شابور و سستانده بعضی یرلر
وهندوستانده نیچه شهرلردر و سلطنتك
مدّتی یتمش یيل و بعضیلر یتمش ایکی یيل
دیدیلر

مثنوی

چو شابور آلوب قاق تا قاف هم
چقار رایدی بی حدّ اکناف هم
چقاردی آنی کردش مختلف
آنك کبی کاول ایل تنندن کنف

اردشیر شابور ذو آلاکتاف کچی قرنداشی ایدی
وفاتی زمانده کندونك اوغلی شابور هنوز کوچك
ایدی سلطنتی قرنداشی اردشیره ویردی کم اوغلی
بیودکی وقت تختی ینه اوغلنه ویره گزیده ده
شویله صودرکم اردشیر بغایت خردمند ودانا
ایدی عاریتی دولته کوکل ویرمیوب خلقله
بغایت یخشی معامله قلوب عدالت کوسترردی
بو جهتدن اکا نکوکار لقب قونلدی چوق شابور
اوغلی سابور بیودی یگیت اولدی اردشیر ملکی
آکا تسلیم ایدوب کندو عبادته مشغول اولدی
وآنك سلطنتی زمانی اون یيل ایدی امّا بناکتی ده
بونك

و شوشتردا شادروان و قیردز شاپور ح

وسیستان دا بعضی یر و هندوستاندا نیچه

شهر دورور و سلطنتی نیلک مدتی یتمیش یل

ایردی و بعضی یتمیش ایکی دیب دورلار

مثنوی

چو شاپور آلیب قاف تا قاف نی

چقارور ایدی بیحد اکتاف نی

چقاردی انی کردش مختلف

انینکدیلک که اول ایل تنی دین کتف

اردشیر شاپوردو الاکتاف نینک اینسی ایردی

بونك عكسن يزار كم اول بغايت ظالم و جابر
كشى ايدى آنك ظلمندن خلقك جانندن يتشوب
اتفاقله آنى سلطنتدن چقروب ملكى شابوره
ويردىلر

مثنوى

چو شابور اولوب اردشير آلدى ملك
نجه بيم وايدله قالدى ملك
نه كم عالم اهلينه قلدى پسند
آكا دخى كور ايردى چرخ بلند

شابور بن شابور تواريخده سويله يزار كه
شابور چوخ تخته اوتوردى بغايت حسن
لطافتله و مستحسن اطوار ايله معامله
ايدى غايتده ايولكنده روم قيصرنى كندويه
برمرتبه ده مطيع و منقاد قلمش ايدى
كم قيصرك وفاتى زمانده چوق اوغلى كوچك
ايدى سابوره خبر كوندروب استدعا ايلديكه
بن پير اولدم عمره خود اعتماد يوق و اوغلم
دخى هنوز كوچك در سن كندو جانبكدن بر
اعتماد ايتدوكك كشى كوندركه بنم يرمه
اوتوروب

81

اوتوروب مملکتی ضبط ایلیه تا اوغلم بیوینجه اوغلم
یتشدوکی وقت مملکتی بنده اوغلمه ویره قیصر
وفات ایتدکده نصکره شابور شیرویه‌یه کوندردی که
قیصرك اوغلی بیوینجه رومده حکم و حکومت
ایلیه اوغلی یتشوکده نصکره شیرویه مخالفت
ایتمیوب ملکی بنه اوغلنه تسلیم ایلدی بو ایش
اکثر واقع ایسه فرایبدندر و قیصر شیرویه‌یه
کتمکه قومدی تا بهرام کور زمانی اولنجه و شابور
برکون چادرنده اوتوررکن برقتی یل آسنوب
چادر ییقلوب ستونی باشنه طوقنوب هلاك
اولدی و شابورك سلطنتی زمانی بش ییل
و بر قاچ کونه ایدی

مثنوی

چو شابور ملکی ایچن دوزدی نشاط
جهان ملکی اوزره قلوردی نشاط
ستونه باشنه اینوب اتدی زیون
آنی دخی بو کنبد بی ستون

بهرام بن شابور آتاسی یرینه تخته اوتوردی
و آنك سیرتن بعضی مورّخلر ایو و بعضیلر
یرامز

یرامز دیمشلر و آتاسی زماننده کرمانده حکومت
قلدیغی جهتدن آگا کرمان شاه دیدیلر و آنلک
صفاتن ایل پسند قلمدوغی بو ایدی کم کناهکاری
هیچ بر کمسه نلک شفاعتیله آزاد ایتمز ایدی
و بعضیلر آنلک اوغلی بهرام آتاسی یرینه اوتورمغ
آتاسندن صکره بر بیل پادشالق قلدی دیدیلر
و بعضیلر هیچ لمعه اعتبار قلمیوب آنی سلاطینده
عدّ الملدیلر وبناکتی شویله یزارکم ایل
آنلک ظلمندن غوغا قلوب اول غوغاده
هلاک اولدی و سلطنت اوغلنه کلدی
و اون لیکی بیل سلطنت قلدی

مثنوی

جهان ملکی چون طوتدی بهرامه یور
اولوب خلقلک آندن ایشی کام سوز
آنی دخی کردوه وبی وهم و باک
چکوب کام و ناکام قلدی هلاک

یزدجرد بن بهرام چوه مملکت صاحبی اولدی
خلق حکومتدن بیزار و نفور اولدی زیرا
اول بغایت ظالم و نادان کشی ایدی اردشیر
بابلک دن صکره ساسان نسلندن کلن سلاطین
هر

٨١

83

هرنه قدر شفقت و عدالت اقدیلرسه اول
جمله‌نك عوضی ظلم و بیداد ایلدی و آنلرك
زمانده مملکت نه دکلو معمور اولدیسه بونك
زمانده ویران و پریشان اولدی و سکز یيل دن
صکره آنك بر اوغلی اولوب آدنی بهرام قودی
رضان بن منذر کم عرب پادشاهی ایدی آکا
امرلدن کم حیره شهری کم کوزه یقین
و هواسی دلکشا سی روح افزا در آنده آکا
پرورش ویروب تربیت ایلیه ویزدجردی
لهوس ولایتنده چشمه‌ٔ سبز نواحیسنده
آت دیوب اولدردی بعضی‌لر آنی ذکر آتی
ایدی دیدیلر باری هر تقدیرله برآت ایدی
کم تندلکنده کمسه یانه وارمیز ایدی اول
نادانلکندن آنی طوتوب اکرلدی وقوسقونن
اورور ایکن آنی دیوب هلاك ایلدی

مثنوی

مکان طوتدی چون تخت اوزره یزدجرد
تعدّی و ظلم ایلدی خلقه ویرد
نچه کون صقالتّه کولدی بو چرخ
اجل الیله ینه اولدی چرخ

بهرام بن یزدجرد

بهرام بن یزدجرد چون آتاسندن صکره تخته اوتوردی
آتاسی بوزدقلرینی دوزدی وآنك ظلمی یرینه عدل
وعدالت کوسترردی واکا بهرام شور دیدیلر بوجهتدن
کم کور آونه بغایت مائل ایدی وبعضیلر دیرلرکه
کور شکار ایدرکن آنك اوق ایکیسندن کچوب یره
سانجلدی چون یزدجرد اولدی ارکان دولتی کم آنون
چوق ظلم کورمشلر ایدی ملکی آنك اوغلنه ویرمکه
راضی اولمدیلر اردشیر نسلندن کسریلی آدلو برکشی
کتوروب پادشاه ایلدیلر بهرام چون بونی ایشتدی
یکیت اولمش ایدی نعمانله آتاسی تختنه متوجه
اولدی ایل آتاسی جفاسندن شکایت اظهار قلوب
دیدیلرکه شمدی بز هله بر اوزکا کشیء پادشاه
ایلدك بنه شمدی بز آکا سنی بزه کرکمز دیمیوز
وار سن کندو فکرك قل سکا دخی مانع دکلوز
دیدیلر بهرام آنلره استمالت ویروب دیدی کم
ملك آتامدن میراث در سن اکر کسریء قلدکز
بن سزه دیمزین که فی الحال عزل ایلك امّا
چون مملکت پادشاه سن اولماز البتده برپادشاه
کرکدرکه فرضا ایرته ویا برکون برحادثه
واقع اولسه امتحان ایلك کورك اعدا دفعته
قتغمزده

pachi une expédition, nous verrons à quoi on se rapportera.

بهرام بن یزدجرد چون اتاسیدین سونکرا سلطنت
تختی غه اولتوردی اتاسی بوزغانلارنی توزدی
وانینك ظلمی اورنیغه عدالت کورکوزدی و آنی
بهرام کور دیدیلار مونونك حهتی بعضی دیدیلار
کیم کورنی شیر صید قیلغان دا انینك اوق ایکیسی دین
اوتوب یرکا یتکیلدی بعضی دیب دورلار کیم کور
آویغه کوپ مایل ایردی چون یزدجرد اولدی ارکان
دولتی کیم اندین کوپ ظلم کوروب ایردیلار ملاذ انینك
اوغلیغه بیرماککا کاره ایردیلار لاجرم اردشیر نسلیدین
کسری اتلیغ کیشینی تخت قه اولتورتی چون بهرام
مونی ایشیتتی یکیت بولوب ایردی نعمان بیله اتاسی
تختغه متوجه بولدی ایل اتاسی جفاسین اظهار قیلیب
دیدیلار کیم بیزکا اوزکا کیشی حالا پادشاه بولوبتور
سینی اوز فکرینگی قیل بهرام الارغه کوپ استمالت
بیریب دیدی کیم ملك منکا موروثی دور سیز اکر
کسرینی پادشاه قیلیب سیز ایتمان کیم انی عزل قیلینك
ولیکن چون سلطنت قه شجاعت دین کزیر یوقتور
کورونك کیم قایسی بیریمیز سیزکا حادثه دست
بیرسه دفعیغه قیلا آلورسیز پادشاه لیق انینك
بولسون

قنغمزده قابلیّت آرتق اولور ایسه پادشاهلق
آکا مسلّم اولسون عافیت بونك اوزرینه قرار
قلدیلر کم سلطنت تاجنی ایکی آج ارسلانك
اراسنده قویه لر هر قنغیسی کم تاجی آکور تاجی
آنك باشنه قویوب سلطنتی آکا ویره لر جوه
بو معرکه دوزلدی کسری تاج ترکن ایدوب
اوروب سلامت غنیمت دیوب کناره چکلدی
امّا بهرام آرسلانلری اولدروب تاجی باشنه قویوب
تخته کچوب سلطنت ایلدی وخلقه عدل وعدالت
ایدوب خلق راضی وشاکر اولوب مملکت معمور
وآبادان اولدی چونکه کوکلی بو جانبدن امین
اولدی عیش وعشرت مشغول اولوب اول
بابده حدّدن تجاوز ایلدی شراب کم مداومتی
موجب غفلت وبی پروالق در آنی ملك ایشندن
فارغ قلدی تا ملکه رونق وسپاهه نسق قالمدی
خان ترك بو ایشه واقف اولوب چری چکوب
جیحونی کچوب آنك مملکتنه دخل قلدی بهرام
چون غفلت اویخوسنده اویاندی ملکی ویران
وسپاه دشمنی غالب وسپاهی پریشان کوردی
یلدی کم مصاف دوزوب دشمنله مقابله یه
ومقاتله یه

بولسون عاقبت انکا قرار تاپتی کیم سلطنت
تاجینی ایکی آج ارسلان اراسیدا قویغایلار هر
کیشی آلسا باشی اول تاج بیله آراسته بولغای
چون بو معرکه توزولدی کسری تاج ترکین توتوب
باش سلامت لیغین غنیمت بیلدی اما بهرام
ارسلانلارنی هلاک قیلیب تاجنی باشیغه قویوب
تخت قه اولتوردی عدالت بنیاد قیلدی
انداق کیم خلایق مرفه وراضی و ملک معمور
وآبادان قیلدی بولدی چون کونکلی بوجانب دین
یتندی عیش ونشاط قه میل قیلدی و اول باب دا
مبالغه نی حد دین آشوردی وچاغیرکه مداومتی
موجب غفلت وبی پروالیقه دور آنی ملکک
ایشیدین فارغ قیلدی هراینه کیم هرکیشی هر
نیکیم کونکلی تیلاسا قیلا باشلادی تا ملک کا
رونق وسپاه غه نسق قالمادی بو ایشدین
خاقان ترک واقف بولدی چریک تارتیب

جیحونی اوتوب انینک ولایتیغه دخل قیلدی

بهرام چوز غفلت اویقوسیدین اویغاندی
ملکنی ویران ودشمن نی مستولی وسپاه نی
پریشان تاپتی بیلدی کیم مصاف توزوب

ایش

کچوب

و مقاتله یه قابلیّتی یوقدر ملکی کچوک قرنداشی
نرسی یه اصرلیوب کندوسی هان اوج بیک کشی
ایله ادربیجان آتشکده سنه کیدرک دیوب ایلدن
غایب اولدی بلمدیلر کم قنده کتدی کمان قلدیلر
کم خاقاندن قچدی ضروری اول مملکتک اعیانی
پیشکشلر دوزوب آدملر کوندروب خاقانه دیدیلر
که بز سکا مطیع و منقادیز ملک سنک در
نجه بلورسک ایله خاقانک چون بوطرفدن خاطری
جمع اولدی باشلدی فراغت خاطرله مملکت
تصرّفنه مشغول اولوب حکم و حکومت ایلمکه تا
بهرام آدربیجاندن و کرجستاندن قپچاغه چقوب
خوارزمی بصوب جرجان نواحیسنده خاقانه
شبخون قلوب آزکشی ایله اوچ یوز بیک چریی
صیوب خاقانی طوتوب کندو الیله بوینینی اوردی
بو بر ایش اندی کم آندن اوّل کلان پادشاهلردن
پرسی قلمامشیدی و آندن صکره بو فرصت بر
کمسه یه الویرمشدر مکر کم ابو الغازی سلطان
حسین بهادرخان خلّد ملکه یه میّسر اولمشدر
اول دخی بر بونک کبی ایش قلمشدر و اول قضیه نک
اجمالی

* Corrupted: باشلدی پلدی پلدی پ

ایش قیلا آلماس ملکنی نرسیغه کیم اینسی
ایردی تا پیشوردی واوزی اوچ مینگ کیشی
بیله آذربیجان اتشکده سیغه بارورمین دیب
ایلدین جیقتی بیلمادیلار کیم قایان باردی ایل
کمان قیلدیلار کیم خاقان دین قاچتی ضرورتا
خاقان غه پیشکش لار بیله عرضه داشت
قیلیب کیشی یباردیلار کیم کیلسانگ ملکنی
تا پیشورور بیز دیب خاقان نینگ خاطری
جمع بولوب تسکین بیله ملک تصرفیغه
مشغول بولدی اما بهرام آذربیجان دین
کرجستان بیله دست قبچاق دین جیقیب
خوارزم باستوروب جرجان نواجی سیدا
خاقان غه شبخون اوروب آن کیشی بیله
اوچ یوز مینگ چریکین بوزوب خاقاننی
دستگیر قیلیب اوز ایلیگ بیله باشین
چاپیب وبو بیر ایش ایردی کیم اندین
بورون هیچ پادشاه قیلمایدور ایردی و
اندین سونکرا داغی کیشیکا دست بیرمایدور
مگر کیم ابوالغازی سلطان حسین بهادر خان
خلد الله ملکه غه میسر بولدی کیم بو نوع
ایش قیلدی وانینگ مجملی بو دور کیم

اولحضرت

اجمالی بو درکم اول حضرت خراسان تختن
آلدوغی وقت کم هنوز مملکت قرار طوتمامش ایدی
کم یادکار محمد میرزا کم ملک وارثی ایدی عظیم
چری چکوم اول حضرتك اوزرینه یورودی بعضی
کوته اندیش کمسه لر بی وفالق ایدوب قچوب آکا
وارد قلری جهتدن خلایق وهم ایدوب جنك یراغن
قلمدیلر و اول حضرت دخی ~~ملکه~~ ملکی براغوب آز
آدم ایله کنار چکیلوب و غریمی تختی آلوب
فراغتله ملکی تصرّفه باشلیوب هرجانبه خیل
وسپاهی یغمغه کوندروب ملکی ویران ایتمکه
باشلدقلری زمانده خلایقك فغان وغریوی اول
حضرتك قولاغنه یتشدوکی محلّده صبره مجالی
قالمیوب غایتده آز کشی ایله اول غالب چریلك
اوستنه یورویوب مملکتنه کیروب تختنه
متوجّه اولوب قصر سلطنتده آنی طوتوب خلقی
آنك طلمندن خلاص ایلدی و بو فقیرك خیالنه
اویله کلدورکم اول سحر کم بو ایش واقع اولدی هر
نه قدر کم ملاحظه اولوندی اول واقعه ده حاضر
اولان یوز کشی یه یتمز ایدی وبهرام تختنی
قویوب

اولحضرت خراسان تختینی آلغاندا کیم هنوز
ملکی توقتاما توقتاما ایدور ایردی یادکار
محمد میرزا کیم ملکی وارثی ایردی عظیم چریک
بیله اولحضرت نینك اوستیکا یورودی و
بعضی کوته اندیشلر ایل بیوفالیق قیلیب
انکا قاچیب بارغان جهت دین خلایق بدّول
بولوب اوروش یراغین تاپیلمای اول حضرت
ملکنی سالیب آز کیشی بیله قیراقّعه تارتی
وغنیم تختنی آلیب ملکا متصرف بولوب
فراغت بیله بیعدد خیل وسپاهینی ملك بوزماقّغا
قویا بیرکان چاغدا کیم خلایق فغان وغریوی
اولحضرت نینك قولاغیغه یتشتی اسروآز
نفر بیله اول غالب عدو اوستیکا کیلیب
ملکی کا کیریب تختیغه یوزقوب قصر سلطنتی
دا آنی توتوب دفع قیلیب خلقنی انینك
بیدادیدین خلاص قیلدی بو فقیر نینك
خیالیغه انداق کیلور کیم اول سحر کیم بو
ایش واقع بولدی هر نیجه کیم ملاحظه قیلیلدی
یوز کیشیکا یتماس ایردیلار کیم اول واقعه دا
حاضر ایردیلار انشاء الله العزیز کیم اون
محلیدا شرح بیلا بیتیلکای ونقیر وقطیرینه
چه شرح قیلیلغای وبهرام نینك تختنی
قویوب

? توقتامایدور

? قیراقّعه

تقریب مسافرت طریقیله هندوستانه واردوغی دخی
غرایبیدن اجالا آنی دخی بیان ایده‌لم آنلک دخی شرحی
بودرکم بهرام تفرّج وتماشایه وطرب وعیش
ونشاطه سعی مائیل کشی ایدی وخودرأی وزبردست
وپهلوان ایدی اول جمله دن بری بودرکه هندوستان
ملکنک عجائب وغرائب ایشدوب تفرّج هوامن
قلدی وملکی قرنداشی نرسی یه اصرلیوب کندوسی
تبدیل صورت ایدوب ایلدن چقوب هندوستانه واردی
وآنده دائم صیدله روزکار کچوریدی اطرافنده اولان
خلق فوج فوج آنلر تماشاسنه واروب اندوکی ایشلردن
عجیبه قالوب شجاعتنه حیران قلورلریدی بیشه
سباعنلک مثلا ارسلان وقپلان کبی وسائر درنده لرک
یومروغیله اولدرردی اتفاق بر بیشه ده بر عظیم پیل
مست اولوب باقدوروب یول اوزرینه خلقه چوق
ضرر وزیان ایدوب خیلی آدم هلاک ایتمشدی واول
یولی طوتمشدی وپادشاه برنجه کرّه عسکر کوندوروب
دفع ایتدمشلردی آخر بهرامک خبرن پادشاهه
دیوب پادشاه بهرامی طلب ایدوب کتوردوب
شکلنی کوروب تعجّب ایلدی کم بغایت نازک
ترکیب وخوب صورت وقوی هیکل ایدی باری
بهرامه اول ایشی ظاهر قلوب تکلیف ایلدی
واول

قویوب مسافرت طریقی بیله هندوستانغه 89

بارغانین هم چون غرایب امور دین دور مجلا

بیان قیلالی انداق دیب دورلار کیم بهرام

تماشا وسیع تفرج و نشاط قه مایل کیشی

ایردی و خودرای و زبردست و اوز

توانا لیغی غه اعتماد قیلیب بوالعجب ایشلارکا

متصدی بولور ایردی الاردین بیری بودور کیم

هندوستان ملکی نینك عجوبه سین ایشیتیب

تفرجین هوس قیلدی و ملکنی نرسیغه

تا پشوروب یاشوروز ایلدین چیقیب هندوستانغه

باردی و دایم صید بیله کون اوتکارور ایردی

یتکراسکاکی ایل اینك ایشیدین متحیر بولوب

فوج فوج انی کورکالی بارورلار ایردی و شجاعتیغه

حیران قالورلار ایردی کیم بیشه سباعینی مثل

قپلان وارسلان و سایر درنده لار کوپ

اولتورور ایردی بیر بیشه دا کیم یول قیراغیدا

بولغای بیر عظیم پل کیم اندین عظیم اولوغراق بولا الماغای

قوتوروب یامست بولوب یول باشیغه کیلیب ایلکا ضرر

یتکورا باشلادی انداق که کوپ ایل هلاك بولوب اول

شارع باغلاندی و پادشاه نیجه قاتلا قالین ایل

یبارپب دفع قیلا آلمادی و بهرام نینك جزین

پادشاه غه ایتی لار آنی تیلاب محب قالدی کیم

بغایت خوب صورت و قوی هیکل ایردی اول ایشنی

اتکا

و اول دخی قبول ایدوب یالکز واروب اول پیلی اولدردی
پادشاه تحسینلر ایدوب ملازمت و مصاحبت
استدعاسن قلدی اول دخی رضا ویروب پادشاه
ایله کیجه وکوندز عیشده و نوشده وآوده وشکارده
ایدی تا اول وقته دک کم پادشاهه بر عظیم دشمن
متوجّه اولوب اول پادشاه کندویی خصمه حریف
کورمیوب فرار قصدن ایلیچك بهرام آز لشکر ایله
وازوب اول دشمنی دفع ایدوب منصور و مظفّر
ینه کلدی و پادشاه قزنی بهرامه ویروب ملکینی
اکا دخی آکا مسلّم قلوب ولیّ عهدی قلمق
استدی بهرام کندوسنی آشکار قلوب نه کشی
ایدوکنی پادشاهه بیلدروب و پادشاه بهرامك
نه کشی ایدوکن بیلیجك وهمدن ایچنه اضطراب
دوشوب نیلیجکن بلمدی بهرام آنك اضطرابنی
بلوب کندودن امین ایدوب قزنی آلوب هندوستانی
ینه آکا مقرّر قلوب خراج تعیین ایدوب
سند کنارندن عجم طرفنده اولان ولایتلری آلوب
رأی هندك قزیله بی نهایت یراق ویساق دوزوب
ینه مملکتنه کلدی و دورت بیك اولی بارقلی
سازنده

انکا نماهر قیلدی ایرسه قبول قیلیب یالغوز
باریب اول پیلنی اولتوردی پادشاه ملازمت
استدعاسی قیلدی اول رضا بیریب پادشاه آنسیز
بیر ایاغ ایچماس ایردی تا اول کیم پادشاه غه عظیم
وهمی متوجه بولوب رای انکا اوزین حریف کورمای
قرار یراغین قیلدی بهرام آز سپاه بیله یوروب
اول دشمن نینك دفعین قیلدی پادشاه قیزین
بهرام غه بیریب ملکین هم انکا اتاب ولی عهد
قیلماق بولدی بهرام اوزین آشکار قیلدی کیم
نی کیشی دورور رای متوهم بولوب بیلمادی
کیم نی قیلغای بهرام کی آنی اوزیدین ایمن
قیلیب هندوستاننی ینه انکا بیریب خراج
تعیین قیلیب سند قیراغیدین عجم ساریغی
ولایت لارنی آلیب رای نینك قیزی بیله
بی نهایت یراق یاساب ملکی کا کیلدی و
تورت مینك اولدا اویلوك سازنده و
کوینده

یالغوز یالکز Solus

ایچماس ایچماس

سازنده وکونیده ورقّاص واهل طرب هندوستاندن
کچوروب بیله آلوب کلدی شهدیکی حالده عجم
ولایتنده اولان لولیلر آنلرك نسلندندر ودلارام
چنکی وبری قصر خورنق وسایر حالاتن بلمك
استین کشی بو فقیرك خمسه سنده سبعه سیاره ده
اوقویوب معلوم قلسون وبهرامك سلطنتی زمانی
یتمش یيل ایدی وبعضیلر التمش اوچ یيل دیمشلر

مثنوی

چو شاه اولدی عالمده بهرام کور
جهانده می وعیشدن صلدی شور
اجل شربتی عیشنی شور ایدوب
چهاردی جهاندن یره کور ایدوب

یزدجرد بن بهرام آتاسی وصیتیله سلطنت تختنه
اوتوردی واول بدایت زیباروی پادشاه ایدی
وزیاده خوش خوی شاه ایدی عدل وعدالت
پیشه قلدی آنك زمانده ممالك غایتده
مرفه الحال ورعایا فارغ البال اولدی
وغایتده سوزی وخویی نرم اولدوغی جهتدن
الکا یزدجرد نرم دیدیلر وسلطنتی زمانی
صاحب کرنیده بریيل یاربدر واهل تواریخ آنك
سلطنتی

كوينده و رقاص و اهل طرب هندوستاندين
كوچوروب آليب كيلدى كه حالا بو ممالك دا
لولى لار الارنينك نسليدين دورلار ودلارام
چنكى و يتى قص و خورنق و سائر حالاتين
پيلاى ديكان كيشى بو فقيرنينك خمسه سيدا
سبعهٔ سيارهٔ دا اوقوب معلوم قيلسون
وبهرام نينك سلطنتى يتميش ييل و التميش
اوچ ييل هم ديب دورلار

مثنوى

چو شاه اولدى عالمغه بهرام كور
جهاندا مى وعيش دين سالدى شور
اجل شربت عيشينى شور ايتيب
چقاردى جهاندين يرين كور ايتيب

يزدجرد بن بهرام اتاسى وصيتى بياه سلطنت
تختيفه اولتوردى و اول پادشاهى ايردى
بغايت ريبا روى و خوشخوى عدالت و آرزم
پيشه قيلدى انينك زمانيدا ممالك مرفه
الحال و دعايا فارغ البال بولدى غايت يومشاغ
سوزلوك ايركا يندين آنى يزدجرد نرم ديديلار
و سلطنت نينك مدتين صاحب كزيده بير ييل بيتيب
دور و بناكتى اون ييل بيتيب دور و قاضى حر
بيضاوى اون سيكز ييل و پيش آى بيتيب دور
و جامع التواريخ جلالى دا اون يتى ييل بيتيب دور
واهل

زمانندہ چوق اختلاف ایلمشلر در فائدہ سی

اولمدوغی اجلدن یازلمدی

مثنوی

یندہ یزدجرد بن بهرام ایدی

که عالمده عدلندن آرام ایدی

اکر خوبی یومشاقیدی کرایری

فلک قومدی آنی دفعی دری

هرمز بن یزدجرد یزدجردك ایکی اوغلی وار ایدی

اولوسی فیروز و کیجیسی هرمز امّا یزدجرد

فیروزی سیستانله ثیمروز ملکنه کوندروب

اول ممالکی انکا مسلّم قلدی و هرمز کم کوچك

ایدی آنی ولیعهدی قلوب تختی آکا ویردی

فیروز بو غدره تحمّل ایده میوب هیاطله

پادشاهند التجا ایدوب آنلك مددی ایله سپاه

چکوب هرمزله اوستنه کلوب مصاف دوزوب

آنی اسیر قلدی و بعضیلر آنی قتل ایتدی دیدیلر

و بعضی مؤرّخلر آنی سلاطین حسابندن عدّ

ایتمدیلر اول سببدن زمانندہ تعرّض قلنمدی

مثنویسز

فیروز بن یزدجرد مسلمان وعاقل وکاردان

وعادل کشی ایدی عدالتله ممالکی آباد

رعایتله

واهل تاریخ انینك زمانیدا اختلاف کوپ قیلیب
دورلار چون فایده سی یوق ایردی تعرض قیلمادی

(acta non enarrabimus difficultas)

مثنوی

یزدجرده بن بهرام ایدی
که عالمغه عدلیدین آرام ایدی
اکر خومی یومشاغ ایدی کرایریك
فلك قویمادی داغی آنی تیریك

هرمز بن یزدجرد یزدجرد نینك ایکی اوغل بار ایردی
اولوغی فیروز و کیچیکی هرمز اما یزدجرد فیروزنی
سیستان بیله نیمروز ملکی کا یبارب ایردی ه
و اول ممالکنی انکا مسلم توتوب ایردی و هرمز
کیچیك راك ایردی ولی عهد قیلیب تختین انکا
مسلم توتی فیرور بو غدرغه تحمل قیلمادی ه
هیاطله پادشاهیغه التجا قیلیب آنینك مددی
سپاه تارتیب هرمز باشیغه کیلدی و مصاف
توزوب آنی اسیر قیلدی و بعضی دیرلار کیم
آنی توتوب قتلغه یتکوردی و بعضی مورخ لار
آنی سلاطین حسابیغه قاتیمایدورلار اول
سبب دین پادشالیغی زمانیغه تعرض ه
قیلمایدورلار والعلم عند الله

کچیکی

فیروز بن یزدجرد مسلمان و عاقل و کاردان
و عادل پادشاه ایردی عدالت بیله ممالکنی آباد
قیلدی

و رعایتله رعایایی خوشنود و شاد ایلدی انك سلطنتی
زماننده یدی یيل قحط اولدی اولکیدی ییلده رعایادن
خراجی ساقط ایدوب برکمسه دن برنسنه آلمدی وچرؤ
کمسه لره خزانه سندن وجه معاش مقرّر قلدی وآنك
عدالتی برکاتنده بر بیلده اول قدر محصول حاصل اولدی
کم کچن یدی ییللق قحطك قصورن تمام ایلدی وآنکله
همیاطله پادشاهی خوش نوازآراسنده غریب ایش
روایت ایدرلر محالهٔ قریب اولدوغی جهتدن یازلدی
وفیروز چوق ممالك آلدقدنصکره ترکستان ولایتنك
اوستنه یورودی ترکستان پادشاهی آنك برمنزلنده
قویيلر قارذروب اوستنی خس و خاشاکله اورتوب
غفلتله آنده یتدکده جوق خلقی آنده چاهلره
دوشوب وکندودنی برچاهه دوشوب هلاك
اولدیلر وآنك آثارندن ری نواحیسنده فیروز
آرا و جرجانده روشن فیروز وفارسده کام فیروز
و خجندده بردیوار درکم بعضیلر اللی اغاج وبعضیلر
دخی آرنق واکسك دیمشلر درکم ایکی ولایتنك
آراسنده فاصله در واصفهانده یکی شهری در وآذربیجانده
شاد فیروز

قیلدی و رعایت بیله رعیت نی خوشنود و شاد
انینگ سلطنتی زمانیدا یتی یل ~~قحط~~ قحط واقع
بولدی رعایا دین خراج نی ساقط قیلدی کیم بو یتی
یل هیچ کیشی کیشیدین هیچ نیمه تیلامادی
و کوبراک محتاج لارغه خزانه سیدین وجه معاش
مقرر قیلدی انینگ عدالتی برکتیدین تینگری
تعالی عز شانه یتی یلدین سونگرا کیم یامغور
یباردی اول یلدا انچه محصول کرم قیلدی کیم
یتی یللیق قحط نینگ قصورین راست قیلدی
انینگ بیله خوشنواز اراسیدا کیم هیاکله ملکی
نینگ پادشاهی ایردی غریب ایش روایت قیلیب
دورلار اما محال غه یاقین راق اوچون بیتیلمادی
بیلا بین دیکان کیشی مبسوط راق کتب دا تیلاسه
تاپار و فیروز کوبراک ممالکنی آلغاندین سونگرا
ترکستان ملکی کا یورودی ترکستان پادشاهی اینینگ
بیر منزلیدا عظیم چاه لار قازدوروب اوستین هر
خس پوش قیلیب ایردی غافل اندا یتکاندا
کوب ایلی اول چاه لارغه توشوب اوزی داعی
بیر چاه غه توشوب هلاک بولدیلار و آینینگ
آثاریدین فیروز آثار دوری نواحیسیدا هر
و روشن فیروز دور جرجاندا و رام فیروز دور
هندوستاندا و اصفهاندا یانکی شهری دور هر
و شاد فیروزدا اذربیجاندا و کام فیروز دور

فارسیدا

شاه فیروز وآنك سلطنتی زمانی یکرمی التی یيل

دیمشلر

مثنوی

چو فیروز بن یزدجرد اولدی شاه

آکا مفتخر اولدی خیل وسپاه

آکا دنی کردون جفا ایلدی

اجل دامنه مبتلا ایلدی

پلاش بن فیروز چون سلطنت تختنه اوتوردی

سوخرا کم اتاسی زمانده وزیر و مملکت

مصلحتنده مشیر ایدی آنی یرنه ~~مسند~~ منصبنده

مقرّر قلوب ملك اختیارن آکا اصمرلدی و سوخرا

مسلمان یوللی خرد پیشه کشی ایدی ممالکی دوزدی

و خلقی غنی ایلدی و پلاشك ~~کچوك~~ کوچك قرنداشی قباد

پلاشدن قاچوب خاقان ترکه کیدر ایکن یولده ترکه

اسفراین شهرنه یتشوب بر دهقانك اونه قوندی

~~اکر~~ اکرچه اوصاحبی آنی بیلمدی امّا قباد بغایت

وجیه و متکلّم کشی ایدی فراستله بیلدی کم

قونق عظیم آلشان کشی در ضیافت قاعده سن

تمام ترتیب اوزره کوروب رعایت ایلدی ودهقانك

بر صاحب جمال قزی وار ایدی قباد آنی کوروب

مخاطری

فارسیدا وخجندداکی بیر دیوار تارتیب دور
بعضی ایلیک یغاج دیب دورلار ایکی ولایت نینگ
فاصلی وبعضی آرتوق و اوکسوک هم دیب
دورلار وسلطنتی زمانی یکیری التی ییل ایردی

چو فیروز بن یزدجرد اولدی شاه
انکا مفتخر ایردی خیل و سپاه
انکا دخی کردون جفا ایلادی
اجل چامیغه مبتلا ایلادی

یلاش بن فیروز چون سلطنت تختین آلدی
سوخرا کیم اتاسی زمانیدا وزیر و مملکت مصلحتی
دا مشیر ایردی آنی هم اول وزارت منصبی غه
تعیین قیلدی و ملک اختیارین انکا تاپشوردی
سوخرا چون مسلمان شیوه و خردمند بیشه
کیشی ایردی ممالکنی توزدی و اولوسنی غنی
قیلدی و یلاش نینگ اینسی قباد یلاش دین
قاچیب خاقان ترک کا باردی و بارورداا
یولداا اسفراین شهریغه یتکانداا بیر اویکا
توشتی اگرچه میزبان آنی تانیمادی اما
چون بغایت وجیه و متکلم کیشی ایردی
ضیافت قاعده سینی یخشی مرعی توتتی
و بیلدی کیم عظیم الشان کیشی دور دهقان
نینگ صاحب جمال قیزی بار ایردی کوروب
~~خاطرین میل قیلیب~~

خاطری

خاطری میل ایدوب نکاه طلب اتدکده آنلردنی راضی
اولوب مقصود میسر اولدی وقباد آندن کچوب خاقانه
واردی واول قر حامله اولوب آندن بر اوغلی طوغوب
آدنی نوشیروان قودیلر وقباد دورت ییل خاقان قتنده
اولوب خاقان آکا عسکر ویروب اول عسکرله پلاشن
اوستنه واریکی اسفراینه اوغرایوب اوغلی نوشیروانله
کوزی روشن اولوب همان اول کون پلاشك ارکان دولتی
کلوب پلاشك اولوسی خبرن کتوروب وآنی پادشاهلغه
طلب ایتدکلرینك عرضلرن کتوردیلر قباد اوغلنك
ملاقاتن تبرّك طوقوب خاقان چریسنی یه دوندروب
حرمنی واوغلنی آلوب مدایینه کلوب سلطنت تختنه
اوتوروب وسوخرایی اول دخی منصبنده مقرّر قلوب
عدل وداده مشغول اولدی وپلاشك پادشاهلغی
زمانی بش ییلدن اکسك ایدی وعراقده پلاشآباد
آنك اثارندن در

مثنوی

پلاشن بن فیروز افاق آرا
نه بیش ییل که بیش کون ایدی کتخدا
ولاکن آنی دخی بو کونده پیر
اجل خیلی دستنده قلدی اسیر

قباد

خاطری میل قیلیب نکاح استدعاسی قیلیب
میسس بولوب اندین اوتوب خاقانغه باردی
اول قین قباددین حامله بولوب وقتی یتکاج
اوغلی توغوردی وآتین شیروان قویدیلار
قباد تورت یل خاقان قاشیدا توروب هر
خاقان انکا قالین چریک بیریب اول چریکنی
باشلاب یلاش اوستیکا باروردا اسفراین غه
یتکاج اوغلی نوشیروان بیله کوزی یارودی
همول کون ایلچی یلاش نینك ارکان دولتی دین
یتیب قباد غه یلاش نینك اولکانی خبرین
یتکوردی وانی پادشاه لیق قه تیلاکان عرضه
داشت لارین تاپشوردی قباد فرزندی نینك
شکون ملاقاتین توتوب خاقان چریکین هم
قایتاریب اندین قایاریب حرمی بیله اوغلین آلیب
مداین غه یتیب پادشالیق قه اولتوردی
وسوخرانی وزارت دین عزل قیلمادی ویلاش
نینك پادشالیغی نینك زمانی پیش یلدین جزوی
اوکسوك دورور وعراقدا یلاش آباد دیکان
شهر انینك بناسیدور

مثنوی

یلاش بن فیروز آفاق ارا
نی پیش یل که پیش کون ایدی کرخدا
ولیکن انی داغی پرکنده پیر
اجل خیلی ایلیکی کا قیلدی اسیر

قایتاریب

ایلکی

قباد

قباد بن فیروز پادشاهلق تاجیله سرفراز اولدقدنصکره
سوخرایی اول دخی وزیر قلدی امّا سوخرا اوز
حدّندن تجاوز ایده باشلادی قباد عاقبت آنی
کیدروب شابوری وزیرایلیدی بعضیلر دیرلرکه
بزرجمهر سوخرانك اوغلی در واول قباد خدمتنده
ومزدکك لعین قباد زمانده پیدا اولوب نبوّت
دعواسن اظهار ایدوب وایلی پری برینك مالنه
وعیالنه شریك اولمسنه رخصت ویردی بوجهتدن
نقدر مفسد وحرام زاده وارسه آکا تابع اولوب
جوغلدیلر وقبادی دخی هزار مکر وحیله ایله
آلدایوب کندو ملّتنه قویدی و معجزه دعواسن
ایدوب اود بنمله سویلشور دیوب آتشکده یاننده
نقب اوروب برکمسه، تعیین اتمشدی کم
کندوسی ندخطاب قلسه اول دخی آکا کوره
جواب ویرر ایدی وچون قباد آنك ملّتنی
قبول اتدی خلقك مال وعیالی نا محفوظ اولدوغی
جهتدن خلق عاجز اولوب اتّفاق ایدوب
قبادی طوتوب بند قلوب وجاماسب کم آنك
کوچك قرنداشی ایدی آنی پادشاه قلدیلر ومزدك
قچوب آذربایجانه واروب وقباد دخی ترکستانه
واردی وبعضیلر هیاطلیه واردی دیدیلر باری
بهر تقدیر عسکر آلوب ملکك اوستنه یوریمك
قصد

قباد بن فیروز پادشاه لیق تاجی بیله سرفراز
بولغاندین سونکرا سوخرانی اوق وزیر قیلدی
اما سوخرا اوز حدیدین تجاوز قیلا باشلادی آنی
دفع قیلیب شاپور دیکاننی وزیر قیلدی بعضی دیب
دورلار کیم بزرجمهر حکیم سوخرا نینك فرزندی دور
و اول قباد خدمتیدا بولور ایردی و مزدك لعین
قباد زمانیدا پیدا قیلدی اولوب نبوت دعویسی
آشکار قیلدی و ایل نینك بیربیرین مالیغه و
عیالیغه شریك لیك کا رخصت بیردی بوجهتدین
اوباش و اوزال یغیلیب غوغا قیلدیلار و انینك
اتباعی کوب بولدی و قبادنی دائی فریب و فسون
بیله اوز ملتیغه کیورودی و معجزه سی اوت
شینك بیله متکلم قیلور دیمك ایردی و
آتشکده یانیده نقب اوروب بیر اونی تعیین
قیلیب ایردی که اوزینی خطاب قیلسه اول
کیشی مزدك اورکاتکان جوابینی شپك اون بیله
ایتور ایردی چون قباد انینك ملتینی قبول قیلدی
ایل مال و عیال لاری نا محفوظ بولوریدین عاجز اواوب
اتفاق قیلیب قبادنی توتوب بند قیلدیلار وجاماسب نی
کیم انینك اینسی ایردی پادشاه قیلدیلار مزدك
قاچیب آذربیجان غه باردی و قباد نینك سینکلی آنی
حیله بیله قاچوردی و اول ترکستان غه باریب بعضی
هیاطله دیب دورلار هرتقدیر بیله کومك آلیب ملك

? کوملم

اوستیکا

قصد ایلدی خلق دخی جاماسبك آنكله
مقابله و مقاومت ایده میجكن بیلوب آنی دخی
بند قلوب قباده ویردیلر وقبادی بند تخته
اوتورتدیلر وآنك زماننده یمن پادشاهی شمر
ذو آلجناح خروج ایدوب اوستنه یوریدی
وقباد آكا مقابله دن كندوسنی عاجز كوروب
چوق تحفه وتبرك ویروب باریشوب بنه
دوندوردی وشمر ذو آلجناح جیحوندن كچوب
ماوراء النهر آلدی وقبادك اثارندن فارسده
كارزون وعراقده حلوان وموصلده جا قوت
وطبرستانده نجه موضع دیدیلر واوجانده
شهربانی دخی دیدیلر مورخلر جاماسبی ملوك
اعداد ندن عد ایتمیوبدرلر وقباده قیصر
مابینده نزاع اولوب قباد رومه چری چكوب
منصور ومظفر كلدی وعمرنك اخرنده نوشیروانی
كندو یرینه پادشاه ایدوب كندو كوشه اختیار
ایلدی وقبادك سلطنتی زماننی بعضیلر التمش
اوچ ییل وبعضیلر التمش دورت ییل دیدیلر

مثنوی

قباد اولدی چون ملك اورزه قهرمان
یتوب عالم اهلنه آندن امان
آكا دخی چرخ اتدی اخر عناد
بو در ایش قباد اول كرك كبقباد

نوشیروان

اوستیکا یوروماك بولدی بیلدیلار کیم جاماسب
انینك بیله مقاومت قیلا الماس آنی هم بند قیلدیلار
و قباد غه تاپشوروب قبادنی یانه تخت قه اولتورتی لار
و انینك زمانیدا یمن ملکی نینك ملوکیدین شمر ذی الجناح
~~جیحون~~ خروج قیلیب انکا یورودی و اوا
انینك بیله مقاومت دین اوزین عاجز کوروب یاراشتی
و قالین تحفه و تبرك بیریب اوتکاردی و شمر
ذی الجناح ~~اوتکاردی~~ جیحوندین اوتوب ماوراالنهرنی
آلدی و قبادنینك آثاریدین فارسدا کارزون و
عراق داخلوان و موصل داجاقوت و طبرستاندا
نچه موضعنی دیب دورورلار و اوجان و شهریارمانی
داغی انکا نسبت بیرورلار و مورخ لار جاماسبنی
ملوك اعادیدا توتمایدورلار و قباد بیله قیصر
آیدا نزاع بولدی قباد روم غه چریك تارتیب
مظفر و منصور یاندی و عمری نینك آخریدا
نوشیروانی اوز اورنیدا اولتورتوب اوزی کوشه
توتی و قباد سلطنتی نی بعضی آلتمیش اوچ و
بعضی تورت دیدیلار

مثنوی

قباد اولدی چون ملك اوزه قهرمان
خلایق قه اندین ایدی بهر امان
انکا دانی چرخ ایتی آخر عشاد
بو دور اینش قباد اولسه کر کیقباد

کارزون

نوشیروان العادل ابن قباد نوشیروان عدلی

بابنده سوز چوقدر دیرلرکه برکشی برکشیدن بر

باغ ستون آلدی و اول باغده برعظیم دفینه بولدی

باغک اوتلکی صاحبنه دیدی که قضیه شویله اولدی

کل باغکده کی مدفونی آل کم بن سندن باغ

ستون آلدم باغدن غیری نسنه بیله

آلمدم اول دخی دیدی کم بن سکا باغی یرلیه

ویوردیله صاتدم وهرنسنه کم باغده داخل

در بیله ویردم وبعضیلر دیرلرکم بوخزینه

بیت آماله داخل در پادشاهه معلق در

باری بو قضیه نوشیروانه عرض اولندی

نوشیروان دخی بونلره صوردی کم اوغلکز قزکز

وارمی در بونلردخی واردر دیدیلر بلیوردی

کم برینک اوغلنه برینک قزینی ویره لر اول

مالی دخی ایکیسنه ویره لر تا انلر و اولادی

اول مالدن متنفع اولالر وینه برکون

شکارده کیاب یمک استیجاب اتفاق طوز

حاضر بولنمیوب برکمسه یطوزه کوندردی

ومبالغه

نوشیروان العادل بن قباد چون سلطنت تختین
مشرف قیلدی وخلافت تاجین سرافراز ایتی اردشیر
بابکان قاعده ورسومین احیا قیلدی وانینك وصیت
نامه لارین مطالعه قیلیب اول دستور بیله عمل قیلورغه
مرتکب بولدی اما عدالت وسفقت قانونین انرین داغی
ارتوردی عدل چوبایریدین ملك باغیدا فراغت اشجاری
شاداب بولوب وانصاف تربیتی دین امینت اشجاریدین
فراغت کل لاری آچیلدی وآسایش میوه لاری یتیلدی
آنینك زمانینی جمیع سلاطین زمانیغه ترجیح قیلسه
بولور نیوچون که چون حضرت پیغامبر آخر الزمان
صلوات الله وسلامه علیه انینك فرخنده زمانیده
متولد بولدی واولحضرت بو ایشکا اعتبار قویوب

اوز کلام معجز نظامینی مونداق سورو بتورکیم

فِی زَمَنِ السُّلْطَانِ الْعَادِلِ اَنُوشَیرْوَانَ دیب دورلار کیم
بیر اوینه بیر اودین بیر باغ ساتقون آلدی واول باغدا
کرا مندوفینه تاپتی باغ نینك بورونغی ایکاسیکا ایتی کیم
کیلیب باغینکداغی تاپلغان مدفوننی آلغیل کیم مین سیندین
باغ ساتقون آلیب مین یوق که اوزکا نیمه اول ایتی کیم مین
سنکا باغنی هرنی بیله انکا داخل دور ساتیب مین بعضی
دیدیلار کیم بوخزینه بیت المال داخلی دور پادشاهغه
تعلق توتار هرتقدیر بیله ماجرا نوشیروان غه یتیشتی
نوشیروان سوردی کیم اوغول قیزینکه بارمو هانا کیم
بار ایردی بویوردی کیم اول بیری نینك قیزینی اول بیری نینك
اوغلیغه بیردیلار واول دفینه نی اول یانکغی کدخدا
بولغانلارغه مسلم توتی لار بیرکون بیریولدا توشوب کیاب
بویوردی توز یوق ایردی یاقین دا بیر کنیت کوروندی

بیر

جوبایریدین "
تربیتی "
داخل ... داخلی
ای مو "
ای کنّة ... کنّی
کنّ or domunculus, or cunnus ...
کنّی or sonus in cuniculum

ومبالغه امرادی کم زنهار طوزی صاتوب

آلاسن واهل مجلسدن بر بعضی دیدیلر

کم کیابه یتجك طوز نه مقدار بها ایلیه

کم مبالغه ایدرسن دیدی کم بو قدر بی بها

نسنه ایچون پادشاه اولان کمسنه نیچون بدعت

ایلیه کم یرامز نسنه نه قدر جزوی اولورسه

صکره هر کشی بر مقدار ارتوروب کلی ایدوب

بدناملغی آنی احداث ایلیه قیامته دك باقی

قالور و نوشیروانك دار الملکی مداین شهری

ایدی طاق کسری کم مشهور در اول یاپدی

وعدل زنجیرنی اول آصدی و بزرجمهر کم

انکه وزیری ایدی آنك مشورتیله مزدك

لعینه استمالتلر ویروب آنی کتوروب خصوصیتلر

ظاهر قلوب واتباعنی کندویه ملازم ایدوب

وصکره دینی باطل ایتدوکنی حجتله انکا ثابت

قلوب آنی وجمیع توابعنی باشی اشاغه قویوبه

براغوب اوزرلرینی طاشله طولدردیلر وبعضیلر

دیرلر که مزدك لعینی کندو الیله اولدوردی

وعالم

بیر او باردی توز کیلتورکالی نوشیروان مبالغه
قیلدی کیم توزنی ساتقون آل مجلس حضاری
ایتی لار کیم بو توزغه نی مقدار بها بولغای که
ساتقون آلغایلار دیدی کیم مونچه بی مقدار
نیمه اوچون پادشاه نیچوک یامان رسم قویغای
یامان رسوم جزوی بولسه هرکیشی بیر نیمه
آرتوروب آنی کلی قیلورلار و بدناملیق آنی هر
بنیاد قیلغانچه بارور دار الملکی مداین ایردی
کسری طاقین اول یاسادی وعدل زنجیرین اول
آستی و نزرجمهر حکیم اینلک وزیری ایردی اینلک
مشورتی بیله مزدک کا استمالت بیریب ایلیک کا
کیووی وخصوصیت لار ظاهر قیلیب اتباعین
ملازم قیلدی و حجت بیله آنینلک دینی باطل ایرکانی
انکا ثابت قیلدی و آنی وجمیع اتباعین تیریکلای
چاه لارغه سرنکون کومدوردی و اوزین اوز ایلکی
بیله اولتوردی وعالم یوزینی آنینلک ناپاک

لوثیدین

ایتمالک ... ایمالک ...

وعالم یوزنی آنك ناپاك سلّتنك تلوّثندن پاك
قلدی وآنك زماننده روم قیصری انكله مخالفت
اظهاری قلوب نوشیروان چری چكوب روحی
مسخّر قلوب خراج تعیین قلوب مقرّر قلدی
كم نوشیروان یبلده برگره درگاهنه كلوب الن
اوپوب خلعت كیه وبونك اوزرنه منّت قویوب
كتدی وچین پادشاهی خاقان اوزرنه یوریوب
وخاقان صلح جابنی ~~طولوب~~ طوتوب فرغانه
اوتاسنی الّا مسلّم قلوب نوشیروانه قرن ویروب
كوندردی ونوشیروان آندن دونوب هیاطله ملكن
مسخّر قلوب عزم هندوستان ایدوب رأی
كندوسن الّا حریف كورمیوب تضرّع وتظلّم
كوسترووب ارایه شفیعلر واسطه لرصالوب
اول دخی خراج قبول ایدوب دوندوردی وآندن
دونشده عرض ایلدیلر كه قپچاق یولنی دربندلر
طوتمشدر اول یوله عبور ایدوب دربندلری آلوب
ودربند نواحیسنده اولان قلعه لری كه قپچاق
یقوب خراب ایتمشدی بنه معمور ایدوب یراغ
ویساقنی مكمّل دورزوب یرار آدملر قویوب
محكم ضبط ایدوب اول ناحیه دن خاطری جمع

اولوب

لوتیدین پاك قیلدی وایتسه بولور کیم بارچا عداتی
بیرساری ایردی وبو بیری هرساری وآنینك
زماندا روم قیصری اینك بیله مخالفت اظهاری
قیلدی نوشیروان سپاه تارتیب رومنی
مسخر قیلیب قیصرنی توتوب خراج بوینیغه
قویوب مقرر قیلیب کیم هربیل بیر قاتلا آینك
درکاهیغه کیکای داغی سنت قویوب قاتیب چین
ملکیکا خاقان اولهستیغه یورودی وخاقان صلح
جانبی دین کیریب فرغانه دین ترنی نوشیروانغه
مسلم توتوب قیزینی انکا بیریب اوزاتی ونوشیروان
اندین قایتیب هیاطیله ملکین مسخر قیلیب
هندوستان عزیمتی قیلدی رای هند چون اوزین
انکا حریف کورمادی تضرع وتظلّم یوزیدین
کیشیلارراغه سالیب اول یلی دانی خراج قبول
قیلدی ایدین قایتقاندا انکا عرض قیلدیلار کیم قبچاق
دربندغه مستولی بولوبتور اول یولغه عبور
قیلیب قبچاقنی مقهور قیلیب دربندنی الیب
آبادان قیلیب یخشی کیشیلار تعیین قیلیب
انداق مضبوط قیلدی کیم اول ناحیت دین خاطری
جمع بولوب مداین غه عزم قیلدی
ودربند نواحیسی داغی قبچاق بورغان قورغانلارنی
عمارت قیلیب کیشی لار تعیین قیلدی

وعالمکی د١

اولوب ینه مدائنه کلدی و ممالکده یوللر دوزوب
وصولره کوپریلر بغلیوب اهل فسادی یوللردن
باکلیه دفع ایلدی مسافرلر فراغت خاطرله واروب
کلور اولدیلر و سیف دوآلیزن حمیری کم یمن پادشاهی
ایدی ملکنی مسروق بن ابرهه آلوب یمنده چقروب
واول دخی نوشیروان درکاهنه یوز اوروب استمداد
قلوب تظلم کوسترردی نوشیروان اکا یاردم قلوب
دریا یوزنده یمنه کوندردی وانکن مددی ایله ینه
ملکنی آلدی و ابرهه اول کشی در که کعبهٔ شریفی
شرّفها الله یقمغه قصد ایدوب حق تعالی
ابابیل قوشلری کوندروب آنی وعسکرنی هلاک
ایلدی الم تر کیف سوره سی بزم پیغمبریمزه
کم خاتم الانبیا در صلّی الله علیه وسلّم آنك
شانده نازل اولدی واول حضرت طوغدوغی
کیجه آتشکده لرك اودی کم نچه بیك یلدن بری
سوینمامشیدی سویوندی و ساوه دکزی یره
کچدی شویله کم آندن هیچ صو اثری قالمدی
وکسری طاقندن اون ایکی کنکره یقیلوب
وکسری بو ایشلردن متحیّر قالوب سطیح
کاهنی کتوردوب آندن بو احوالکه کیفیّتن
استفسار

Il y avait dans la ville de Sabéens-Juifs de
qui on a dit qu'il n'avait
point d'égal dans le monde entier.
M. T. III. p. 270.

~~استفسار~~ و ممالکی دا یول لارنی توزاتیب بیولارغه
کوپروك لار باغلاب اهل فساد نی یول لاردین با الکل
دفع قیلدی کیم مسافرلار فراغت بیله باریش کلیش
قیلغایلار و سیف ذی یزن یزن حمیری کیم یمن
پادساهی ایردی و ملکین مسروق بن ابرهه آلیب
انی یمن دین چیقاریب ایردی نوشیروان درکاهیغه
یوز قویوب استمداد قیلدی وظلم کورکوزدی و
نوشیروان امداد قیلیب دریا یولیدین یمن غه یباریب
آنینك کومکی مددی بیلا ملکین آلدی وابرهه
اول کیشی دور کیم مکه نی بوزغالی عزیمت قیلدی
عزیمت قیلیب ایردی کیم طیر ابابیل نی باری تعالی
یباریب آنی وچریکین هلاك قیلدی و الم ترکیف
سوره سی بیزینك پیغمبرغه کیم خاتم الانبیا دور
صلی الله علیه وسلم آنینك شانیدا نازل بولدی
واولحضرت متولد بولخان کیجه اتشکده لار نینك
اوتی کیم نیجه مینگ اوچاکان ایردی اوچتی
وساوه دریاسی یرکا سینکدی انداق کیم سوائرغ
اندا قالمادی واون ایکی کنگره کسری طاقیدین
یقیلدی وکسری بو ایشلاردین متحیر بولوب
سطیح کاهن نی تیلاب اندین بو ایش کیفیتین

استفسار

+ Lacune +

W. ms. lez میسنك ayni şekilde yazılmış

و اون

ms. کیفیتنی bis. en supprimant les points des lettres barbares
de même que ceux des mêmes mots avec ceux des nôtres

استفسار ایدوب اول دخی کم بو کیجه عربده قریش
قبیله سندن محمد آدلو پیغمبر کلمشدر کم فرس
ملوکنك دولتی آنك زمانده اخر اولوب و اول
آخر الزمان پیغمبری اولا و نوشیروان بعثتی
زمانتی صوروب سطیح کاهن اول یقیلان کنکره
عددی اوزره دیدی کم سندن صکره سنك نسلکدن
اون ایکی کمسنه سلطنت قلوب اندن صکره اول
صاحبه سعادتلك دولتی جمیله غالب اولوب ملتی
عالمی طوتسه کرکدر دیدی و اول نیجه دیدی ایسه
همان دیدوکی کبی اولدی و نوشیروانك درکاهنده دورت
آلتون کرسی قونالوردی برنده کندوسی و برنده
بزرجمهر و برنده قیصر و برنده قپچاق خانی
اوتوردی وآنلك سائر سلاطین ایچون وصیت
نامه سی واردر کم هر بری نوجهله ونه قانون
اوزره سلطنت قله لر بو مختصرده قابل دکلدر
کم جمله سی یازله امّا برقاچ کلیمه ایله مضمونی
مختصر بیان ایده و اول بونلردن کم عدل بر
حصاردر کم صوصالمغله یقلمز و اودله کویونمز
و منجنیقله یوزولمز وعدل برکنج در کم نقدر چوق
آلورسك چوق اولور و نقدر آز آلورسك آز اولور
و خردمند اول درکه تنهاده برایش اشلمیه که
آنی آشکار ایده میه و برکمسنه نك غیبتنده برسوز

la justice est une fortune qu'on ne doit pas par des larmes d'une
qu'on ne brule pas avec coffre qu'on ne vuide pas avec des
mauvais degrés. C'est un trésor qui augmente quand on y puise
et diminue quand on cesse d'y puiser. Thesaurum virtutem esse alii
qui ne fait point en sorte qui ne peut être fait un grand jour
qui ne dit pas pendant labeurd'une pensée une parole qui ne
fevoit rougir d'elle-même demandent

استفسار قیلدی ایرسا اول ایتی کیم بو ایشلار انکا
دلالت قیلور بو کیجه عرب دا قریش قبیله سی دین
بیر کیشی متولد بولمیش لغای کیم فرس ملوکی دولتی
انینکه زمانیدا آخر بولغای و اول آخر زمان پیغمبری
بولغای نوشیروان بعضی قاچان بولورینی سوردی
سطیح کامن یقیلغان اون ایکی کنگره عددی بیله
سیندین سونکرا اول صاحب دولت بارچا غه
مستولی بولغای وملتی عاطنی توتقای واندا ق
که اول ایتیب ایردی بولدی و نوشیروان بارکاهیدا
تورت آلتون کرسی دایم قویولور ایردی بیریدا
بزرجمهر اولتورور ایردی بیریدا قیصر روم
و بیریدا قبچاق خانی و انینگ سایر سلاطین
اوچون وصیت نامه سی باردور کیم نی دستور
بیله سلطنت قیلغایلار کیم بو مختصردا اول
کنجایش یوقتور کیم بارچاسین بیتیلکای ایکی
اوچ کلمه بیله اختصار قیلدی واول بولار دور
کیم عدل بیر قوروغان دیور کیم سو سالیب
بیقیلماس اوت بیله کویماس منجنیق بیله
یوزولماس و عدل کنجی دور کیم کوپرالمه
آلغان سایی کوپراک بولور وآزراق خرج
قیلسانگ ازراق بولور و خردمند اولدور
کیم مخفی انداق ایش قیلماغای کیم آشکارا
انی قیلا آلماغای و بیرلو عیبی دا سوز انداق

دیماکای

استفسار قیلدی ایرسا اول ایتی کیم بو ایشلار انکا
دلالت قیلور بو کیجه عرب دا قریش قبیله سی دین
بیر کیشی متولد بولمیش لغای کیم فرس ملوکی دولتی
انینکه زمانیدا آخر بولغای و اول آخر زمان پیغمبری
بولغای نوشیروان بعضی قاچان بولورینی سوردی
سطیح کامن یقیلغان اون ایکی کنگره عددی بیله
سیندین سونکرا اول صاحب دولت بارچا غه
مستولی بولغای وملتی عاطنی توتقای واندا ق
که اول ایتیب ایردی بولدی و نوشیروان بارکاهیدا
تورت آلتون کرسی دایم قویولور ایردی بیریدا
بزرجمهر اولتورور ایردی بیریدا قیصر روم
و بیریدا قبچاق خانی و انینگ سایر سلاطین
اوچون وصیت نامه سی باردور کیم نی دستور
بیله سلطنت قیلغایلار کیم بو مختصردا اول
کنجایش یوقتور کیم بارچاسین بیتیلکای ایکی
اوچ کلمه بیله اختصار قیلدی واول بولار دور
کیم عدل بیر قوروغان دیور کیم سو سالیب
بیقیلماس اوت بیله کویماس منجنیق بیله
یوزولماس و عدل کنجی دور کیم کوپرالمه
آلغان سایی کوپراک بولور وآزراق خرج
قیلسانگ ازراق بولور و خردمند اولدور
کیم مخفی انداق ایش قیلماغای کیم آشکارا
انی قیلا آلماغای و بیرلو عیبی دا سوز انداق

دیماکای

دیمیه که اشید یجك اوقانه و صواشده دشمنی
آز کوروب غافل اولمیه که چوق اودونی آز اود
یقر نابدید ایلر و تختنك دورتو پایه سنده بو
دورت سوز یازلمش ایدی کم هر کمده کم پادشاهلق
یوق کامکارلق یوق و هر کمك کم خاتونی یوق
غمکساری یوق و هر کمك کم اوغلی یوق دوستدارلغی
یوق و هر کمك کم بونلردن بریسی یوق خسته لغی یوق
و نوشیروانك اثارندن مداین مانده رومیه شهری در
کم انطاکیه طرحی اوزرینه یاپلمشدر و سلطنتی
زمانندن بعضیلر قرق یدی یيل و بعضیلر قرق یيل
و بعضیلر قرق یدی یيل و یدی آی دیدیلر

مثنوی

آنوشیروان خسرو دادگر
که عدلندن آباد ایدی بحر و بر
آکا دخی دوران وفا قلمدی
آکا قلمدی چون سکا قلمدی

هرمز بن نوشیروان آتاسی وصیتیله تخته
اوتوردی بعضیلر آنی ظالم وجابر و بعضیلر منصف
و عادل کشی ایدی دیدیلر امّا سیاستی غالب
و انتقامی شدید کشی ایدی اگرچه نوشیروان
رسوم و قواعدنی مرعی طوتردی امّا آز کناهده

چوق

دیمکای کیم یوزیدا دی آلماغای اوروش داشمن
آز دیب غافل بولماماق کیرالک کیم کوپ
اوتوننی آز اوت کویه ورور تختی نینك
تورت پایه سی دا تورت سوز بیتیلیب ایردی
کیم هر کیمدا پادساملیق یوق کامکارلیق
یوق وهر کیم دا خاتون یوق غمکسارلیق
یوق هر کیمدا فرزند یوق دوستدارلیق یوق
هر کیمدا بولار هیچ قایسی یوق بیمارلیق یوق و
اینتلك اثاریدین رومیه شهری دیب دورلار کیم
مداین یانیدا انطاکیه طرحی بیله یاسادی
وسلطنتی زمانیننی بعضی قیرق یل وبعضی
قیرق یتی یل ویتی آی دیب دورلار

مثنوی

انوشیروان خسرو دادگر
که آباد ایدی عدلیدین بحروبر
انکا داغی دوران وفا قیلمادی
سنکا قیلماغای چون انکا قیلمادی

هرمز بن انوشیروان اتاسی وصیتی بیله تخت
قه اولتوردی بعضی انی ظالم وجابر دیب دورلار
اما بعضی عدل وانصاف غه نسبت بیریب
دورلار هر تقدیر بیله سیاستی غالب وانتقامی شدید
کیشی ایردی اگرچه اوّللار انوشیروان قواعد و
رسومین مرعی توتی اما آز کناه غه کوپ
سیاست

چوق سیاست قلدوغی جهتدن خلق متوهّم اولوب
نفرت ایلدیلر اول دخی ایل تنفّر ایتدوکنی بلوب
اول جهتدن طبعنده انتقام و سیاست صنعتی
غالب اولوب رعایایه خراجی آرتوروب و سپاهه
جزیهٔ جریمه ایچوه قتل امر ایلردی چون خلق
براوغوردن نومید اولدیلر اطرافندن دشمن غلو
ایدوب مملکت اوستنه یوردودیلر رومدن قیصر و عربدن
عبّاس اوّل و مغربدن عمرو ارزق و ترکستاندن
خاقان چین یوریدی و اول اوچینی تحفه و هدایا
ویروب دوندوروب امّا خاقانی چین اوزرینه
بهرام چوبین کم عجم ملوکندن ایدی آنی سپاهسالار
ایدوب خاقانه کوندردی بهرام خاقانله
جنك ایدوب خاقانی واوغلونی اولدروب
بی نهایت غنیمت حاصل ایدوب بعضینی
کم سلاطینه لایق ایدی هرمز خدمتنه کوندردی
~~هرمز مال جرصنده بی جهت بد فعللکم ایدوب~~
کم هرمزدن وافر تحسین و احسان توقّع ایلردی
هرمزك قولاغنه حسودلر بونی یتشدردیلر کم
بهرام بی نهایت غنیمت آلوب پادشاهه جزوی
نسنه کوندردی هرمز مال جرصنده بی جهت
بد فعللك

سیاست قیلوردی جهتیدین ایل اندین متوهم
بولدیلار و موجب تنفر بولدی چون ایلدین تنفر معلوم
قیلدی اول جهتدین طبعیدا انتقام وسیاست
صفتی غالب ایردی و رعایاغه خراجنی ارتوردک
و سپاهیغه جزوی جریمه اوچون قتلنی لازم
توتی چون ایل بیریولی نومید بولدیلار
اطرافدین دشمن لار ملکی طمعی غه یوز قویدیلار
رومدین قیصر روم و عرب دین عباس الاحول و
مغرب دین عمرو لارزق و ترکستاندین خاقان چین
بورونغی اوچاونی تحفه وهدایا بیله استرضا
قیلیب قایتاردی اما خاقان چین باشیغه
بهرام چوبینه کیم عجم ملوکیدین سپهسالار
قیلیب خراسانغه یباردی بهرام خاقان بیله
اوروشوب خاقان و اوغلی بهرام ایلیکی دا
قتل غه یتی لار خاقان حسرنکیدین بهرام غه
حد دین تاشقاری توشوب ایردی بعضینی کیم
سلاطین غه لایق بولغای هرمز خدمتیغه
یباردی وکوپ تحسین و احسان طمع توتی
هرمز غه بدکوی لار مونداق یتیکور دیدیلار کیم
بهرام اسیر وکوپ محمد غنیمت آلیب دور داغی
سینکا آز نیمه یباریب دور هرمز جهت سیز

بدفعل لیغیدین

قیلوردی ؟

قتلنی

حسرنکیدین ؟ چرنکیدین

یتیکور ؟ یتکور

اسیر +

بد فعللک ایدوب بهرامه وآله بورنجک
ایله چقرق کوندردی کم سنک قلدوغک ایشه
لایق بولمدی بهرام متغیر اولوب هرمزه
عاصی اولوب کندویی پرویز آدنی قوللغه
منسوب قلوب وآنک خدمتنی قبول قلدی
بو تدبیردن غرضی اول ایدی کم هرمز اوغلنه
بوکماه اولوب اوغلنی آرادن کوتوروب و بهرام
دخی هرمزی آرادن آسانلغله دفع ایدوب یرینه
پادشاه اولا بو رأی موافق دوشوب هرمز
پرویزه قصد ایدوب پرویز دخی قچوب ارمن
ولایتنه واروب آنده شیرینه عاشق اولوب
بر زمان اکلندی نته کم شرحی کلسه کرکدر چون
پرویز قچوب بهرامه وارمدی هرمز بیلدی کم
اوغلنک کوناهی یوق ایمش همان بهرامک
آرادن مکر وحیله سی ایمش هرمز عسکر چکوب
بهرام اوزرینه کوندروب بهرام هرمزک عسکر
ایله جنگ ایدوب صیدی آندن صکره هرمزک
سلطنتی کارخانه سی متزلزل اولدی چون
هرمزک ارکان دولتی آندن راضی دکللردی هرمزی
طوتوب کوزنه میل چکوب ارمن ولایتنه خبر
کوندردیلر

لغة: والد
Legitimus et laudabilis
pour Drogue de fonte. on lit. ایچه ابریشمدن طوقونمش
ایچه ابریشمدن طوقونمش Lexh. سر والا. 2:63. سر والا
والا; بر لطیف نسنه در کیم والده دخ دیدلر
عرضی
حصر

بد فعل لیغیدین ومال حرصیدین بهرام نیلکه
ایشین پسند قیلمادی مشهور موندا قتورکیم
انکا بورونچاك وچرخ یبارد یکیم قیلغان
ایشینکا لایق بولاردور بهرام چوبین متغیر
بولوب انکا یاغیقتی داغی پرویز آتیغه وانینك
نوکرلیکی کا اوزین منسوب قیلدی غرضی بوتدبیر
ایردی کیم هرمز اوغلیدین بدکمان بولوب
ارادین کوتارکای وبهرام آسانلیغ بیله هرمزنی
دفع قیلیب پادشاه لیغنی آلغای وبو رایی
موافق توشتی هرمز پرویز قصدیغه مشغول
بولوب پرویز وهم دین قاچیب ارمن ولایتیغه
باردی وشیرین کا عاشق بولدی انداق که
شرحی کیلکوسیدور انشاء الله چون پرویز قاچتی
بهرامغه بارمادی هرمز بیلدیکم بهرام کید
قیلیب واوغلی کته سیز ایرکاندور سپاه یاساب
بهرام اوتروسیغه یبارد بهرام انینك
پیغامین اوروشوب باستی وهرمز کارخانهٔ
سلطنتی متزلزل بولدی چون ارکان دولت
اندین ناراضی ایردیلار توتوب کوزیکا میل
تارتیب ارمن غه کیشی یبارب پرویزنی
کیلتوروب

کوندروب پرویزی کوتروب پادشاه قلدیلر
وهرمزك سلطنتی زمانندن اون بریل وبر
قاچ کون دیدیلر

مثنوی

ینه هرمز اولدی چو کشور خدیو
سیاستلری صالدی خلقه غریو
آکا دخی حقدن یتوب انتقام
عدم ملکنه اول ده قلدی خرام

بهرام چوبین چون هرمزك ارکان دولتی کوزنه
میل چکدیلر خسرو پرویز ارمندن کلوب تخته اوتوردی
بهرام چوبین آلتك اوزرینه چری چکوب اول دخی یراغق
کوروب عسکر دوزوب قرشو چقوب نهروانده کچوب
بری برینه یقلشدقلری وقت پرویز کوردی کم بهرامله
مقابله یه طاقتی یوقدر هرمزدن استمداد ایدوب رأی
طلب ایلدی هرمز خبر الیدی کوندردی کم اهلکی
و اولادکی ومال ومنالکی محکم قلعه لره قویوب
سن رومه واروب قیصردن استمداد ایله دیدی پرویز
دخی اول آرادن کیدوب رومه واروب قیصر التجا ایلدی
بهرام پرویزك اردنجه آدم کوندروب کندو مدایندکلوب
تخته اوتوروب پادشاهلق ایلدی چون پرویز قیصر
صدیله بهرام چوبینك اوزرینه کلوب اول دخی قرشو چقوب
جنك

کیلتورو ب پادشاه قیلدیلار و انینك سلطنتی

اون بیر یل و بیر ازنیمه ایردی

مثنوی

بنه هرمز اولدی چو کشور خدیو
سیاست لاری سالدی ایلکا غریو
انکا دائی ایلدین یتیب انتقام
عدم کشوری ستّاری قیلدی خرام

بهرام جوبینه چون هرمزنی ارکان دولتی
کور قیلدیلار و خسرو پرویز ارمن دین کیلیب
اتاسی تختیدا اولتوردی بهرام جوبین انینك
اوستیکا چریك تارتیب اول دائی سپاه یاساب
بهرام غه اوترو چیقتی و نهرواندین اوتوب بیر
بیریکا یاقین لاشتی لار پرویز کوردی کیم بهرام بیله
مقاومت طاقتی یوقتور هرمزدین استمداد قیلیب
رای تیلادی هرمز بیتیب بیاردی کیم خزاین
بیله اوغول اوشاغینکنی پرك قورغان لارغه ه
مضبوط قیلیب رومغه باریب قیصردین مدد
تیلا پرویز اول دیکان دیك قیلیب بهرام
ولایتی دین روکردان قیلیب قیصرغه پناه ایلتی
بهرام پرویزغه قاوغونچی بیباریب اوزی مداین غه
کیلیب پادشاه لیق قه اولتوردی چون پرویز
قیصر امدادی بیله انینك اوستیکا کلیب اول

دائی

چیریکلرنی ... چریك

یاقین لاشماق ... یقلشمق

جنله ایدوب باصلوب خاقان خدمتنه واردی
انده آکا زهر ویروب ایشنی تمام ایلدیلر و بهرامك
سلطنتی زمانی ایکی ییل و بر قاچ کون دخی ایدی
و بعضی تواریخده آنی ملوك اعدادندن عدّ
ایتمیوبدرلر و آنك اصلنی بعضیلر کیرکین میلاده
و بعضیلر یزدجرد بن بهرامه چقردیلر

مثنوی

چو بهرام چوبینی تخت بلند
جهان ملکنه ایلدی ارجمند
ولی آنی پرویز طور عورمادی
دم اورمدی تا ملکدن سورمدی

خسرو پرویز بن هرمز اول وقت کم پرویز
بهرامدن یوز دوندوروب عزم روم ایتمشدی بندویه
و بطام آنك سپهسالاری ایدی و هرمزك کوزنه
آنلر میل چکمشیدی و هرمزك انتقامندن آنلر
هنوز امینه دکللر ایدی و آنلر پرویزه دیدیلر کم
هرمز سکا روم عزیمتی بیوروب بزه انتقام
ایلیه‌جون بهرامی کتوروب ملکی آکا ویرسه کرکدر
اکر آنی آزادن کوتوردسك خاطرجمع اولوردی
پرویز آنلرك یوزینه جواب ویرمدوکی اجلدن
آنلر

دانی چیقیب اوروشتی باسلیب خاقان خدمتی غه
یاردی انداز زهر بیریب بهرامنی آخر قیلدیلار
وانینك سلطنتی ایکی یل وبیر نیمه ایردی
بعضی تاریخدا انی ملوك عدد یغه کیوورمایدورلار
وشیروان سلاهینی نی انینك نسلیدین دیب
دورلار وآنینك نژادینی بعضی گرگین میلاد قه
بعضی یزدجرد دین بهرامغه یتکورو بتورلار

مثنوی

چو بهرام جوبین نی تخت بلند
جهان ملکیدا ایلادی ارجمند
ولی آنی پرویز تیندورمادی
دم اورمادی تا ملکدین سورمادی

خسرو پرویز بن هرمز اول وقت دا کیم
بهرام دین یوز قایتاردی بندویه بیله بسطام
هم انکا طغایی ایردیلار وهم سپهسالار و هرمز
کوزیکا الار میل تارتیب ایردیلار و هرمز ه
انتقامیدین ایرماس ایردیلار پرویزغه ایتی لار
کیم هرمز سنکا روم عزیمتی بو یوروب بهرامنی
بیزینك انتقامیمز جهتدین تیلاب ملکنی
بیرکوسیدور اگر انی ارادن کوتاسالك خاطر جمع
بولور پرویز جواب بیرمادی الار انینك ه
یتکورغایندین

? طغّایی

آنلر بوایشی رضا فهم ایدوب هرمزی هلاك ایدوب
آن کشی ایله پرویزی فرات صوینیدن کچوروب
روم عزیمتی قیلدیلر یوده کیدرکن بردیرده قونمشلر
ایدی ناکاه بهرام عسکری پیدا اولدی پندویه
پرویزی ایلکری کوندروب کندوسی پرویزك سلطنت
لباسنی کیوب قالدی عسکر کلیمك دیر قاپوسنی
بغلیوب دیر طامنه چقوب آنلر آنی اول لباسیله
کوروب پرویزی کمان قلدیلر بندویه بونلره دیدی
کم چون سیزه کرفتار اولدم بوکون غایتده یورغونلغم
واردر حرکته مجالم یوقدر بوکون دیرك دائره سنده
اوتورك یارین مصلحت نه ایسه مقرر ایده سز
چون بو نوع التماس ایدوب انلردن قبول ایلیوب
دیرك اطرافنده اول کون قونوب اوتردیلر چون
ایرته سی آنی چقردیلر کوردیلر که بندویه در ایتدوکی
تدبیری آکلیوب ضروری آنی طوتوب بهرام قتنه
کتوردیلر بهرام آنك تبعی چوقلیغی جهتندن اولدرمدی
پرویز چون رومه واردی قیصر آنك حالنی کماحی
بیلوب رعایتلر ایدوب مریم آدلو قرینی پرویزه نکاح
ایدوب عظیم عسکر ویروب پرویز دخی بهرام
اوستنه کلوب بهرام صنوب قچوب خاقان
قتنده

یتکورغاینیدین اول ایشکا رضا قهم قیلماق تهمتی
بیله هرمزنی هلاک قیلیب آن کیشی بیله پرویزنی
قزات سویدین اوکاریب روم عزیمتی قیلدیلار
یولدا بیردا توشوب ایردیلار کیم بهرام سپاهی
پیدا بولدی بندویه پرویزنی اوزاتیب اوزی
انینك سلطنت لباسین کیب قالدی سپاه یتکاج
ایشیکنی باغلاب دیر تامیغه چیقتی آنی
اول لباس ایلا پرویز کان قیلدیلار دیدی
کیم چون سیزکا کرفتار بولدوم بغایت کوفته
دورمین بوکون دیر یتکراسیدا اولتورونك تانکلامینی
آلیب یانینك چون بونوع التماس قیلدی اول
سپاه قبول قیلیب دیر یتکراسیدا توشتی لار تانکلاسی
چون آنی چیقاردیلار قیلغان تدبیریدین واقف
ایردیلار چاره یوق ایردی بهرام قاشیغه ایلتی لار
بهرام اینك تبعی کوب جهتیدین اولتور آمادی
چون پرویز رومغه یتی قیصر انینك کما هی
حالین بیلیب یخشی دلجویلوق قیلیب مریم
آتلیغ قیزین انکا نکاح قیلدی و قالین مدد
بیریب اوزاتی بهرام اوستیکا کلیب بهرام
اندین باسیلیب قاچیب خاقان قاشیغه
باردی

ایله ایلا
کومشه
تیکرا ? یتکرا
دیر تکرا یتکرا

قتنه واروب پرویز مداین تختنه اوتوروب
ممالکی ضبطه تصرفنه قویوب مکنت
وسکتی سوکتی بر یره یتشدی که آندن
اولدن اولان سلاطینه میسر اولمامشیدی
و بعضی ~~سوانخرلی~~ مورخلر آکا نصیب اولان
نسنه لری تعجب طریقیله ذکر ایدوب تعداد
قلوبدرلر جمله دن بری اول تخت در که آکا
طاقدیس دیرلردی آلقوندن کم ارتفاعی یوز
قرش ایدن وآنی جواهرله مرصع قلوب و دورت
پایه سنده انجم وافلاک و اقالیم سبعه صورتنی
خوب وجهله یازمشلر ایدی کم اول اینده اوتروب
سلطنت حکم وحکمنی ایلردی وبنه بر آلتون
تاج کم وزنی التمش ~~حمل~~ بطمن ایدی کم بیك
کوهر اوتورتمشلردی کم هر بریسی بر سرچه یومرطه سی
دکلو وار ایدی و اوستنده برکوهر شبچراغ کم
بر ملك خراجی دکر ایدی دکلمشدی واول تاجی
باشی اوستنده آصا قودلردی وبنه بر دیبا
فرش کم وسعتی برجریب مقداری وار ایدی
کم آنی جواهر مرصع قلمشلردی کم یشیل دیبا
وکوناکون

باردی پرویز مداین تختیغه اولتوروب کوب
ممالکنی حیطه، تصرفیغه کیووردی و مکنت وشوکتی
بیر بیرکا یتی کیم اندین بورون سلاطین غه میسر
بولمایدور ایردی و بعضی موخرلار انکا میسر و
بولغان نیمه لارنی حیرت طریقی بیله تعداد قیلیب
دورلار اول حله دین بیری بیر تخت دور کیم آنی
طاقدیس دیرلار ایردی آلتوندین کیم ارتفاعی یوز
قاریش ایردی وآنی جواهر بیله مرصع قیلیب هر
ایردیلار و تورت پایه سیدا انجم وافلاک واقالیم
سبعه صورتین خوبراق وجه بیله تارتیب ایردیلار
کیم اول اندا اولتوروب سلطنت قیلور ایردی
ینه بیر تاج کیم وزنی آلمیش باتمان ایدی
آلتون دین کیم مینک کوهر بیله مکلل قیلیب
ایردیلار کیم هر بیری بیر چوپچوق یومورتغه سی
چه و اوستیدا کومر شبچراغ کیم ملک خراجی
ایردی و اول تاجنی التون زنجیر بیله باشی
محاذیسیغه اسارایردی ینه بیر فرش ایدی
دیبادین کیم وسعتی بیر جریب ایردی کیم آنی
جواهر بیله مرصع قیلیب ایردیلار یاشیل دیبا
و کوناکون

ینه

چوپچوق

و کوناکون

وکوناکون جواهر ایله مرصّع اولمشدی قیش
کونلرنده سبزه‌ور ریاحین اولمدوغی زمانده بوفرش
اوزره اوتوروب مجلس دوزوب عیش ایدردی
وینه بر شبدیر آدلو آت کم سائر آتلردن دورت
قرش یوجه ایدی اولدکدن صکره آنی تصویر ایتدروب
وآنك صورتی ایله خرسند اولوردی وینه
بارید آدلو بر مغنی کم زمانه‌نك یکانه سی ایدی
وینه شابور آدلو بر نقّاش کم اول عصرده آنك
کبی بر نقّاش دنی یوغیدی وینه بزرك امید
آدلو وزیری واریدی #پیل کم هندستاندن غیری
یرده طوغورمزیدی آنك زمانه مداینده طوغوردی
بو دنی بر امر غریب ایدی وینه طویله سنده
اون سکز بیك آتی واریدی کم دورت بیکی
کندونك یدکنده یوررردی وینه ایکی بیك
آق دوه سی واریدی وینه سراپرده سنده نچه
بیك صاحب کمال جاریه سی واریدی کم نیچه
یوزی مغنیّه ایدی وینه کنج بادآورد کم
اون بیك دوه یوکی آلتون وکومش وجواهر
ونفاس ایدی کم ممالك رومده قیاصره آنی
نیچه بیك پیلده جمع ایتمشلریدی بریرده
بریره دریا ایله آلوب کیدرکن یل آنی

کیم اول عصرك افضل واکملی ایدی وینه بیك قلاده پیلی واردی (زنجیر پیل)
1000 chaines d'éléphants
pour 1000 éléphants chez
mettre mille attelages ou couple ... d'éléphants

مداینه

وکوناکون جواهر سبزه وریاحین اورنیعه کیم
قیش کیم بو نیمه لار یوقتور بو فرش اوستیدا مجلس
توزار ایردی ینه بیر آت ایدی کیم شبدیزغه
مشهور ایردی کیم سایر آت لاردین تورت قاریش
سیک راك ایردی کیم اول اولکاندین سونکرا صورتین
تارتیوروب انینك بیله خرسند بولور ایردی
ینه بیر باربد آتلیغ مغنی ایردی کیم زمانه نینك
یکانه سی ایردی ینه شاپور آتلیغ نقاش ایردی
کیم انینك نظیری هم اول زماندا یوق ایردی
ینه بزرك امید دیك وزیری بار ایردی کیم عصری نینك
اعلمی ایردی ینه مینك قلاده پیلی وانینك زمانیدا
پیل هندوستاندین اوزکا یردا بالادی واول هم غریب
امر ایدی اون سیکیر مینك آت طویله سیدا
پرورش تاپار ایردی که تورت مینکی اوزی نینك
جنیبتی ایردی اون ایکی مینك آق تیوه سی بار ایردی
که یرکی دیرلار شادروانیدا نیچه مینك صاحب
کمال کنزك ایردی کیم لادین نیچه یوز مغنیه ایردی لار
کنج باداورد انکا نصیب بولدی و اون مینك
تیوه دا آلتون وکومیش وجواهر و نفایس ایردی
کیم روم دین نیچه مینك پیل دا قیاصره دین قالغان
ایردی کیم بیریدین یانا بیریکا دریا بیله ایلتوردا پیل

آرتی

مداینه کتوروب خسرو پرویز آنی تصرّف
قلدی و آکا کنج باد آورد دیدیلر و یتد
آتلاندوغی وقت نیچه یوز سقا مقرّر اولمشدی
کم توز محلّنده یوللره صو صچرلردی و بنه
نیچه یوز خادملر مجموله بخورلر یقوب
یلدن جانبه یوررلردی و دیررکه طاق
کسری اول تمام ایتدی و بنه شیرین کبی
بر محبوبه سی وار ایدی کم عالمده آنلر حسن
و لطافتی وجمال و ملاحتی کورملش ایشدملش
دکل ایدی و فقیر جمله مورّخلر نقیضی ایکی
مادّه بولوبدرّ که آکا واقع اولدی هیچ
کمسه یه واقع اولمدی کم هر برسی کیچن
جمله دن آرتقدر بری اولدرکم اکرچه شیرین
کبی عالم نادره سی محبوبه سی واریدی ولی فرهاد
کبی عالم اعجوبه سی راقیبی واریدی کم عشق
و نیازی افراطنده با وجود خسرو کبی پادشاهه
میل ایتمیوب کوکلی فرهاده مائل اولوب التفاتلر
و ترحّملر ظاهر قلوب و آنی خسرو بیلوب
رشکندن فرهادی هزار مکر و حیله ایله اولدردب
و بری دخی بوکم حضرت رسالت پناه صلّی الله علیه
وسلّم

آنی مداینغه کیلتوردی واول تصرف قیلدی
وآنی کنج باد آورد دیدیلار آتلانغانیدا نیچه
یوز سفا مقرر ایردی کیم کرّه محلیدا یولیدا
سوسپار ایردیلار ونیچه یوز خادم عوّد سوزلار عوده
بیله بخورات کویه وروب یل طرفیدین آلیب
یورورلار ایردی وکسری طاقین دیب دورلار
کیم یاریمچوق ایردی اول توکانزی وشیرین دیک
محبوبی ایردی کیم عالمدا انینك دیک حسن ولطافت
وجمال وملاحت هیچ کیمدا یوق ایردی و فقیر بارچه
مورخ لار نقیضی طرفیدین ایکی سوز تأیید مین
کیم انکا دست بیردی کیم هیچ کیشیکا دست
بیرمایدور اوتکان بارچا دین کلی راق دور بیری
اولکیم اکرچه شیرین دیك عالم نادره سی محبوبی
بارایردی ولی فرهاد دیك هم عالم عجوبه سی رقیبی
بارایردی کیم عشق ونیازی اطرافیدین با وجود
خسرو دیك پادشاه کونکلی فرهاد قه میل قیلیب
التفات وترحم ظاهر قیلدی وآنی بیلیب خسرو
رشك دین مکر بیله فرهاد قتلی غه باعث بولدی
کیم اندین مشهور راق دور کیم بیتاکی حاجت هر
بولغای ینه بیری حضرت رسالت صلی الله
علیه

با وجود كه
cum tantum, tamen, quamvis

وسلّم بعشتی کم آنك زمانده واقع اولوب
بو جمله کیچن دولت و مکنت و تجمّل وحشمت
اول دولتلك بخشنده بر بخشی اولمز کم اول
حضرت دین اسلام دعوتیچون آکا نامه کوندروب
واول مزخرفات غرورندن اول حضرتك مبارك
نامه سنی یرتوب امرنه اطاعت قلمدی و
کندونك ملك و دولتنه قصد ایلدی واول
حضرتك معجزه سندن ملکنه زوال یتشوب
شیرویه کم آنك اوغلی در مأمور اولدی
کم فرهادك بی گناه قاتی ایچون
آتاسنه قصاص ایلدی و بونلر جمله اجالله
کچدی امید اول کم جمله سی یرلو یرنده
تفصیل اوزره دخی ادا اولنه ان شا الله تعالی
وپرویزك سلطنتی زمانی اوتوز بیل ایدی

مثنوی

چو خسرو اولوب ملك ایله سرفراز
ملوك ایچره بولدی بو نوع امتیاز
ولی چرخ ایتدی ستم سازلغی
زوالنده ده ویردی ممتازلغی

شیرویه بن خسرو آتاسنی اولدرکدن صکره
پادشاهلق تختنه اوتوردی و آتاسی
اولدرکنك شرحی اوزوندر آنا اجمالی بودر
کم

علیه وسلم بعثتی کیم انینك زمانیدا واقع بولدی
کیم بو اوتکان بارچه مکنت و تجملنی بو دولت نینك
مینك اولوشیدین بیر اولوشی توتسه بولماس
کیم اول حضرت انکا دین و اسلام دعوتیغه نامه
یبتیب کیشی یباردی و اول بو مزخرفات
غروریدین اول حضرت نینك مبارك نامه سین
یرتی و اطاعت قیلمادی و اوز ملك و دولتیغه
قصد قیلدی و حضرت معجزه سیدین ملکیکا
زوال دآیب شیرویه که انینك اوغلی ایردی
مامور بولدی مونکا کیم وفاه نینك بی کناه
قتلیغه اتاسینی قصاص قیلدی و بولار بارچه
اجمال بیله اوتی امید اولکیم بارچا اوز محلیدا
تفصیل بیله داغی ادا بولغای انشاء الله وخسرو
پرویز نینك سلطنتی اوتوز بیل ایردی ۶

مثنوی

چو خسرو بولوب ملك ایله سرفراز
ملوك ایچره تاپتی بو نوع امتیاز
ولی چرخ ایلاب ستم سازلیق
زوالیدا هم بیردی دمسازلیق

شیرویه بن خسرو شیرویه اتاسینی اولتوکاندین
سونکرا پادشاه لیق تختیغه اولتوردی و اتاسینی
اولتورکانی نینك شرحی اوزون دور اما مجملی بودور
کیم

ستم ساز qui commet l'injustice.
ستم سازلیق injustice quelque peu constante.
دمسازلیق

کم خسروك غایت تجمّل وجاهندن نته کم
یوقریده ذکر اولندی دماغنده غرور وفعلنده
فتور حاصل اولمشیدی وسیاست وغضبی
خلقه حدّدن اشمشدی اول جمله دن بری بو
درکم منجّمر آکا دیدیلر که سنك زوالك
اولادکدن برسینك النده در بوجهندن اون
یدی اوغلنی برقلعه یه قویوب حبس ایدوب
یساغ ایلدی کم هیچ برسینك یانده عورت
یقین اولمیه بو احترازدن کم شاید منجّمر
دیدوکی قضیه ~~صورت~~ صورت بغلیه وینه
کندو خلقنده والعهدة علی الراوی یکرمی
بیك کشی زندانه قویوب که هر بری برمعتبر
کشی ایدی کم فلان جنکده ایو یوریش ایتمدکز
دیو بهانه ایدوب هرکون برنچه سنی اولدوردی
و مردانشاه آدلو سپهسلارینی کم نچه مملکنك
سروری ایدی منجّمرسکا زابلستان حاکمندن
ضرر وار دیدکلری اجلدن کتوروب بی کناه
اولدرمکه اجتناب ایدوب الینی کسدردی و
سکره رعایت قلاین دیوب اول دخی رعایتن
قبول ایتمیوب قتلن طلب ایتدوکی اجلدن
قتل ایتدی آنك بونلك کبی جهتلرندن خلایقك
جاننه یتوب عاقبت اتّفاق ایلیوب

کیم خسرو نینك غایت تجملی و جاهیدین
اولنوع کیم یوقاری تعداد قیلیلدی دماغیدا
غرور و فعلیدا فتور واقع بولوب ایردی و سیاست
و غضبی ایلکا حدّدین آشیب ایردی اول جلهدین
بیری بوکیم منجملار انکا دیب ایردیلار کیم سنینك
زوالینك اوز اولادینك بیری نینك ایلکیدا ق
بولغوسیدور هذیان جهتی دین اون یتی اوغلینی هذیان
بیر حصارغه سالیب محبوس اسراب قویماس
ایردی کیم خاتون کیشی لارغه قاشیغه یاووغای
کیم منجملار ایتّقان امر صورت باغلاغای یانا اوز ایتّقان اتیقان
اولوسیدین العهدة علی الراوی یکیرمی مینك کیشینی
زندانغه سالیب ایردی کیم بولاردین مینك کیشی ق
اعتبارلیق اولوق کیشیلار ایردی بیر چریك دا ق
یخشی یوروما دیکیز دیب وهرکون نچه نی بویوروب
ایردی کیم اولتورورلار ایردی و مردانشاه ایلیغ سپهسالار بنی
کیم نچه مملکت نینك سرداری ایردی منجملار دیکان بیله
کیم سنکا زابلستان حاکمی دین ضرر بار تیلاتیب کناه سیز حذر
اولتورودین اجتناب قیلیب قولین کیستوردی
وسونکرا رعایت قیلادی دیدی اول قبول قیلمادی
و قتل استدعاسی قیلدی ایرسه قتل بویوردی بو
جهت لاردین خلایق اندین جانیغه یتیب ایردیلار
بارچا اتفاق بیله شیرویه بیله کیم مریم دین توغوب ایردی
اتفاق

پرویزی طوتوب حبس ایدوب شیرویه پادشاه
ایلدیلر و شیرویه دیدیلر کم اول بونک کبی
ناشایسته ایشلر قلوبدر آنی اولدر یوخسه
اول سنی اولدرر شیرویه دخی بن آنی حجّتله
اولدرین دیوب اتدکلری ایشلری بر بر یازوب
کوندروب جواب طلب ایدی پرویز دخی هر
برینه جواب یازوب کوندردی عاقبت ایل غلوا
ایدوب زندانده اول یکرمی بیک محبوسی
چقردیلر شیرویه کوردی کم ایشن بر درلو
دخی اولدی مردانشاه اوغلنی کوندردی
واردی پرویزی اولدردی شیرویه آتاسنی
اولدرمکدنصکره آکا دخی بر مهلک مرض
عارض اولوب یدی آیدن صکره حیات ودیعتین
قلدی و ملک حرصندن اوتری یدی قرنداشین
اولدروب بونجه شقاوته متصدّی اولدقدن
صکره عاقبت کندو دخی ایللره ایتدوکنی
بولدی

مثنوی

چو شیرویه دون برگشته بخت
بو دکلو تعبلره آلمشیدی بخت
هنوز ایتمه دن تخت اوزره مقام
بیوردی فلك تخته اوزره قیام

اردشیر

اتفاق قیلیب انی پادشاه کوتاریب پرویزنی توتوب
حبس قیلدیلار شیرویه غه ایتی‌لار کیم اول موندق
ناشایسته ایشلار قیلیب دور انی اولتور یوقسه
سینی اولتورور شیرویه دیدی حجت بیله اولتورای
قیلغان ایشلارین ایتیب یباردی هر قاشیغه بیرجواب
ایتی ایل غوغا قیلیب یکیرمی مینك محبوسنی هر
چیقاردیلار شیرویه کوردی کیم ایش اوزکا بولدی
مردانشاه اوغلینی یباردی کیم خسرونی اولتوردی
اتاسینی اولتورکاندین سونکرا اینك هم جسمی کا
عظیم رنج طاری بولوب یتی آیدین سونکرا حیات
ودیعتین قیلدی ملك حرصیدین اون تی اغا
اینسینی داغی اولتوردی مونچه شقاوت قه متصدی
بولغاندین سونکرا بولار نتیجه سیدین کسری ارسلان
کسری قباد بن فیروز بوارادا دور

ناشایست

ایتی

مثنوی

چو شیرویه دون برکشته بخت
بو ینکلیغ لقبلار بیله الدی تخت
هنوز ایلامای تخت اوزره مقام
بویوردی فلك تخته ساری مقام

اردشیر

اردشیر بن شیرویه چون شیرویه وفات قلدی جمیع
قرنداشلرین اولدرمشیدی اکا سره‌دن کمسنه بولمیدیلر
که پادشاه ایلیه لر شیرویه نک یدی یاشنده اردشیر
آدلو بر اوغلی واریدی ضرورتدن آنی پادشاه
ایدوب پرویزک مهرجنس آدلو برچاشنیکیری
وار ایدی بغایت رأی وتدبیر اهلی و پاک نفس
ونیک اندیش کشی ایدی اتّفاقله آنی وزیر قلدیلر
کم اردشیر بویونجه ملک تدبیرین اول ایلیه
و پرویزک روم نواحیسنده شهرایراد آدلو بر
کمسنه سی واریدی بر ایشی قلسه ایدی آنک ایله
مشورت قلورایدی اول بو ایشی ایشدوب متغیّر
اولوب چری چکوب اردشیر اوزرینه کلوب اردشیری
و مهرجنسی اولدروب مداین تختنه اوتوروب
پادشاه اولدی و اردشیر بر ییل آلتی آی سلطنت
قلدی

مثنوی

بنه اردشیر ایدی طفل بژند
که اولدی مقامی سریر بلند
یوجه تختدن چرخ بی وهوبانک
آتشاغه آتوب قلدی آنی هلاک

شهرایراد چوه شاهلق تختنه اوتوردی
آندن اول کشیلر واریدی آنلره آنک خدمتی
کوچ

اردشیر بن شیرویه چون شیرویه وفات قیلدی
وجمیع ملک یتکار اغا اینسی اولتوروب ایردی
هیچ کیشی کیاسره دین تاپمادیلار کیم پادشاه
قیلغایلار شیرویه نینک یتی یاشار اوغلی بار ایردی
ضرورت دین انی پادشاه قیلدیلار وچون اردشیر
کیچیک ایردی مهرجیس نی کیم پرویز نینک ح
خانسالاری ایردی و بغایت رای وتدبیرکا ه
منسوب ایردی و پاک نفس و نیک اندیش لیکن کا
مشهور اصفا اتفاقی بیله انی وزیر قیلدی کیم
اولغایغونچه ملک تدبیرین قیلادور و روم تغریدا
شهر ایراد دیکان پرویز نینک بیر اولوق کیشی سی
بار ایردی کیم هرکلی ایش قیلسا انینک بیله مشورت
قیلهای اول ایشنی قیلدیلار اول بو ایشدین ه
متغیر بولوب اردشیرکا خروج قیلدی و
چریک تارتیب کلیب هم اردشیرنی هم مهرجیسنی
اولتوروب مداین تختیدا تاج باشیغه قویوب
پادشاه لیق قه اولتوردی و اردشیر بیر پیل
و آلتی آی پادشاه ایردی

مثنوی

یانا اردشیر ایردی طفل نژند
که بولدی مقامی لحوسریر بلند
پیلک تخت دین چرخ بی وهم و باک
قویی تاشلاب اول طفل بولدی هلاک

شهراراد چون پادشاه لیق تختیغه اولتوردی چون

کچیک ... کیچیک ۱۱

انین

~~کلوب~~ کوچ کلوب عار ایدرلریدی کم آکا اکاسره
قانونی اوزره ملازمت ایلیه‌لر و اکاسره‌نک قانونی
بو ایدی کم هر صباح کم هر پادشاهه کیرمکه خلقه
یول اولوریدی خلایق اوکنده یر اوپوب سجده ایلرلریدی
امّا آکا بعضیلر ایدوب بعضیلر ایتمزیدی و
اکاسره آنلاندوکجه وقت عادت بو ایدی کم
سپاه ایراقدن خلقه اولوب طوررلریدی بر کون
شهر ایراد آنلانوب بو قاعده رعایت اولونمدیغی
جهتدن غضب ایدوب نیچون قانون اوزره طورمزلر
دیو خشم ایدیجک سپاه آراسندن بری شکویله
بوینه اوروب اولدروب و آیاغنه ایپ طاقوب
شهر ایچنده سوریوب چاغرتدیلر که اولور اولمز
کشتی سلطنت خیالن قلسه سزاسی وجزاسی
بودر و آنلک سلطنتی قرق کون ایدی جوره
اکاسره نسلندن کمسه بولنمدی پرویزک
تورلان دخت آدلو قزنی پادشاه ایدوب تخته
اوتورتدیلر

مثنوی

چو غضب ایلدی شهر ایراد ملک
آکا عارله اولدی بر باد ملک

جزاسن

اندین اولوغراق وتینک توشلوق ایل بار ایردی لار

الارغه انینک خدمتی قاتیق کیلور ایردی وعار

قیلورلار که انکا اکاسره قاعده‌سی بیله

ملازمت قیلغایلار و اکاسره نینک قاعده‌سی

بو ایردی کیم صباح کیم ایلکا بارعام بیرورلار

ایردی خلایق یر اوپوب سجده قیلورلار ایردی

اما انکا بعضی قیلسالار ایردی بعضی غه بویون

یاریلیغ بیرماس ایردی کیم سجده قیلغایلار

اکاسره اتلانور بولسه لار ایردی رسم ایردی کیم

سپاه یراقدین حلقه اوروب تورارلار ایردی

بیر کون شهر ایراد اتلانغاندا بو رسم مرعی

ایماس ایردی اول آشفته لیق قیلدی کیم تینکا

معهود قاعده بیلد سپاه اراسیدا بیر او بیرسنان

بیله بوینیغه اوروب اولتوردی و ایاغیغه ایپ

تاقیب محلات قه سودرادیلار کیم تیکماس کیشی

سلطنت خیالین قلسه سزاسی بودور واینداد

سلطنتی قرق کون ایردی چون اکاسره نسلیدین

کیشی تاپلمادی پرویز نینک توران اتلیغ قیزینی

پادشاه کوتاریب تخت قه اولتورتی لار

مثنوی

چو غضب ایلادی شهر ایراد ملک

انینک تنگیدین بولدی برباد ملک

جزاسین

جزاسن آنك فرض بلدی سپهر
بو ایشی محلّنده قلدی سپهر

توراه دخت چوه پادشاهلق تختنه آرام طوتدی
بغایت عاقله ایدی بیلدی که ملکی غیریله وفا
قلمدوغی کبی کندویه دخی وفا قلمیجق در
عدل وداد بنیاد قلوب خلایقه چوق
امیدوارلق ویروب اکا سره زماننده اولان
بدعتلری آرادن کوتوردوب ایو قانونلر پیدا
قلدی و پرویز زماننده رومدن چلیپا آدلو
بت کم مدایه کتورمشلریدی و رومیلر آنی
دفعاتله ایستیوب اکا سره ویرمزدی توراه
دخت ملکه مصلحتی ایچون مصالحه ایدوب
آنی یینه رومه کوندردی کم رومیلردن ملکه
ضرر یتشمیه قیصر دخی منّتدار اولوب
باریشوب خلایق آندن مسرور اولدیلر
وآنك زماننده سید المرسلین وخاتم النبیّین صلّی
الله علیه وسلّم دار فنادن دار بقایه رحلت
بیوردیلر وخلافت ابوبکر حضرتلرینه رضی
الله

جزاسین اینك فرض بیلدی سپهر
اوز اورنیغه بو ایشنی قیلدی سپهر

تورانَ دخت چون پادشاه لیق تختیغه
آرام توتی بغایت عاقله ایردی بیلدی کیم
ملك انکا اوزکالاردیك وفا قیلماغوسیدور
داد وعدل بنیاد قیلدی و خلایقه کوپ
امیدوارلیغلار بیردی اوزیدین بورونغی جمیع
اکاسن زمانیدین قالغان شلتاق لارنی جمیع
رعایاغه باغیشلاب دفترلارنی یودوردی
ویخشی آیین لار آراغه کیوردی و پرویز
زمانیدا[1] روم دین جلببا آتلیغ بت کیم مداین غه
کیلتوروب ایردی و روم لوقلار تیلار ایردیلار
واکاسره بیرماسلار ایردی آنی رومی لارغه یبارردی
و مصالحهٔ ملك مصلحتی اوچون کیم الاردین ایلکا
آسیب یتکاکای قیصر منت[ّ] دار بولوب یاراشتی
و خلایق اندین بسی مسرور بولدیلار و آنینك
زمانیدا حضرت سید المرسلین صلی الله علیه
وسلم فنا تنکنّایی[ّ] بقا عالمی غه خرام قیلدی
وخلافت ابابکر صدیق رضی الله عنه غه مقرر
بولدی

[1] رومی لار ? رومیلر مر/ روم لوقلار

[ّ] تنکنایئ تنکناني

pays de France du 27. févr. 1812. ..... c'est l'esprit d'intrigue
et de coterie qui chez nous perd tout : c'est la lutte
perpétuelle de la médiocrité contre le mérite éclatant.
Un homme médiocre fait qu'en l'apprenant quelques connaissances
en faisant quelques sacrifices auprès d'hommes appelés
à prononcer à leur mort pour vanter leur opinion, il peut
se faire proclamer comme un génie supérieur ; alors on
abaisse à son gré les réputations ; on ôte la palme
à Voltaire, on ravit même à l'homme de mérite : celui
en acquérant perpétuellement, en nous trompant en intrigant,
en dictant qui fait taire le public en déshonorant
les auteurs ..... J.B.S.

الله عنده مقرّر اولدی وتوران دخت شهرایرادی
اولدرة کسی نروح خراسانی دیرلردی تربیت
قلوب وزرات منصبن ویردی بریل دورت
آی سلطنت قلدقدن صکرم ملکه وداع قلدی
وآندن پرویزک بعید اقربا سندن خشبشدو آدلو
بر کشی تخته اوتورتدیلر اول بیچاره دخی
برآی مقداری سلطنت ایدوب چون خیالینه
چوق مالخولیا برغوب عالمه وداع قلدی

مثنوی

چو توران سریر اوزره طوتدی سکون
آکاده وفا قلمدی دهر دون
اول اتدی وفا چرخ قلدی ستم
آکا یوق بوایشی یالکز سکا هم

آرزم دخت چون پادشاهلغه اوتوردی
کمسه‌ء وزیر قلمدی ملک ایشنی کندو رأی
و تدبیر ایله دوزمك مقرّر قلدی واول
توران دختك قرنداشی ایدی واکاسره دودمانندن
آندن صاحب جمال قلهامشدی فیروز هرمز آدلو بر
سپهسالاری واریدی کم خراسان ملکنی آکا ویروب
اول دخی رستم آدلو اوغلنی یرنه کوندرمشیدی
و رستم

بولدی و توران دخت شهر ایرادنی اولتورکان
کیشینی کیم مسروح خراسانی دیرلار ایردی
تربیت قیلیب وزرات بیردی و بیر یل و
تورت آی پادشاه لیق قیلغاندین سونکرا
ملکه کاوداع قیلدی و پرویزنینك بیراغراق
جشنده فرابتی دین جشنبشد آتلیغ کیشینی تخت غه
اولتورتی لار و اول پیچاره دانی بیر آیغه چه
خیالیغه سلطنت دین کوپ ماخولیا یول
بیریب عالمدین اوتی

مثنوی

چو توران سریر اوزره تاپتی سکون
انکا هم وفا قیلمادی چرخ دون
اول ایتی وفا چرخ قیلدی ستم
انکا یوق که یالغوز یلنا بیرکا هم

آرزم دخت چون پادشالیق قه اولتوردی
کیشینی وزیری قویمادی و ملك ایشین اوز
تدبیر و رای ایله یاساماق مقرر قیلدی و
اول توران دخت سینکلی ایری و اکاسره دورمایندا
اندین صاحب جمال راقتور اما یدور ایردی و
پرویزنینك فیروز هرمز آتلیغ سپهسالاری
بار ایردی کیم خراسان ملکینی انکا بیریب ایردی
و اول رستم آتلیغ اوز خلافتیغه یباریب ایردی

و رستم

ورستم بغایت بهادر کشتی ایدی وبواول رستم در کمر
امیرالمومنین عمر رضی الله عنه سعد وقاصی اسلام
چریسیاله مدایته کوندردوکی وقت یزدجرد بورستمی
کوندرمشدر وفیروز هرمز نسآ طائفه سنه مایل
ومتعلق کشتی ایدی آززم دخت هواسنده بی
اختیار اولوب آرایه واسطه لر صالوب تعشق
اظهار قلدی ارزم دخت کیجه یه وعده ویروب
کیجه واردوغی وقت باشنی کسوب قصری
قپوسنده آصا قودی چون یارنده سی خلق یونی
کوروب متغیر اولدیلر زیرا بغایت اولو کشتی
ایدی چون کیفیتی حال معلوم اولدی جمله سی
ساکت اولوب فیروز هرمزه طعن ایلدیلر بو
قضیه‌ء اوغلی ایشیدوب خراساندن چری
چکوب قلدوغی مدعایی حاصل ایدوب هم
آتاسی قاتنه قصاص ایلدی وآندن صکره سلطنت
ایتمکه کسه ~~بوکیمسیلر~~ بولیمه دیلر وآنك
سلطنتی زمانی آلتی آی ایدی

مثنوی

چو ارزم دخت اولدی مسند نشین
بس آشفته قلدی بینه ملک آیین
قاتل اولدی آز دمده اول بیدرنك
کتوردی ولی ملك حالنه ننك

مهرجنس

و رستم بغایت بهادر کیشی ایردی وبو اول
رستم دورکه امیر المومنین عمر رضی الله عنه مداین
غه سعد وقاضی اسلام چریکین باشلاتیب ۱۹
یزدجرد بو رستم نی اوترو یباریب دورکیم انشاء
الله اوز یریدا قیلغای کیلکای وفیروز هرمز
ضعفاغه مشعوف کیشی ایردی آرزمی دخت
کیجه کا وعده بیریب اول موعدغه یتکاندا
یویوردی کیم آنی اولتوروب باشین قصر ایشکی
دین استیلار چون تانکلاسی خلایق مونی
کوردیلار چون اولوغ کیشی ایردیلار متغیر
بولدیلار کیفیتنی معلوم قیلغاج تسکین تاپتی لار
وفیروز هرمزغه طعن قیلدیلار رستم ایشتیب
خزاساندین سپاه تارتیب مداین غه کیلیب
آرزم دخت بیله مصاف کیلیب آنی توتوب
هم اتاسی قیلغان مدعانی حاصل قیلدی هم قانیغه
قصاص قیلدی واندین سونکرا سلطنت قیلورغه
کیشی تاپمادیلار وآنینگه سلطنتی زمانی التی
آی ایردی

مثنوی

چو آرزم دخت اولدی مسند نشین
بس آشفته قیلدی یانا ملک ایشین
قتیل اولدی اول داغی تاپمای درنگ
ولی کیلتوروب ملک حالیغه تنگ

کسری هرمیس

مهرجنس الکاسره ملکی بو محلّده چوق پریشان
اولدوغی جهتدن تاریخی مضبوط دکلدر مورّخلرك هر بری
برسوز درلو یازمشلر اما طبری بو نوع یازر کم
مهرجنس اهوازده ایدی اول اردشیر بابك نسلنده
ایدی الکاسره‌نك ارکان دولتی آنی بولوب کتوردوب
تخته اوتورتدیلر واول برنچه کون پادشاه اولدی
ولیکن برایش عهده سندن چقمیوب عاجز اولدوغی
جهتدن آنی دفن کیدردیلر چون ملك شاهسز
اولمز نصیبیندن پرویز اوغللرندن

خرّاد خسرو آدلو برکمسه‌ء بولدیلر که شیرویه
قرنداشلرن اولدردوکی وقت قچوب آنده واروب
خلق آراسنده کزلو کزردی آنی کتوروب
تخته کچوردیلر واول دخی بشایمیوب آنی
دفن کیدروب رخصت ویردیلر کم واره ینه کلدوکی
یره کیده وینه نوشیروان نسلندن

فیروز مهران آدلو کسی بولوب کتوردیلر کم
آناسی جهان دخت ایدی امّا اول دیوانه وش
کشی ایدی چون تخته اوتوروب تاجی باشنه
قویوب ایل اوکنه کلمکه باسلدوغی وقت باشلری
پریشان سوزلر سویلمکه کم بکّا بو تخت
وتاجدن

118

کسریٰ مهرجیس اکاسره ملکی بو یرکا ھر

یتکاندا پریشانلیغ کوپ یوزلانکان اوچون

تاریخی مضبوط ایماس مورخ لار هرنوع نیمه

بیتیب دورلار اما طبریدا بو نوع مسطور دور

کیم کسری مهرجس اهوازدا ایردی اول

اردشیر بابك نسلیدین ایردی اکاسره ارکان

دولتی آنی تاپیب کیلتوروب تخت قه اولتورتی لار

و اول بیرنچه کون پادشاه ایردی ولیکن بو اولوق

ایشی عهده سیدین چیقا آلمادی عاجز بولدی

آنی داغی دفع قیلدیلار چون ملك شاه سیز

بولا نصیبین بیراو خراد خسرو آتلیغ

پرویز آتلیغ خسرو اوغلانلاریدین تاپتی لار

که شیرویه قارداش لارین قتل قیلوردا قاچیب ایردی

و یاشونوب یورور ایردی آنی کیلتوروب و تختقه

اولتورتی لار اول داغی باشقا رالمادی آنی داغی ارادین

کوتاردیلار و رخصت بیردیلار کیم کیلکان یرینکا

بار چون پرویز اوغلی ایردی و ینه کوپ نوشیروان

نسلیدین فیروز مهران اتلیغ کیشینی تاپتی لار

کیم اناسی مهان دخت ایدی امّا اول کیشی مجنون وش

ایردی چون تختقه اولتوروب تاج باشیغه قویوب ایلایکا بویرلار

اول پریشان سوز ایتا باشلادی کیم منکا بو تخت

و تاج

وتاجدن عار کلور کوردیلر کم اول دخی بو مصلحته لایق
دکلدر آنی دخی آرادن سوردیلر وینه آدم استدیلر
مغرب دیارنده پرویز فرّخ زاد آدلو کمسنه، بولوب
کتورروب تخته اوتورتدیلر اول دخی التی آیدن
صکره قتله یتشدی آندن صکره متخیر قلدیلر

و اول وقتده یزدجرد بن شهریار اصطخرده ایدی
آتاسی شهریار اوغلی پرویز ایدی و شیرویه قرنداشلرینی
اولدردوکی وقت آنی شیرین قچورمشیدی اول
جهتدن کرّ آنی کندوسی صقلمشیدی و آنون بر
اوغلان اولوب آدینی یزدجرد قومشلریدی
و اول زمانده اصطخرده اولوردی آنی بولوب
کتورردوب تخته اوتورتدیلر وآنك زمانده عجم
ملکی بغایت ضعیف و متزلزل اولوب
هر طرفدن اعدا غلبه ایده باسلادی خصوصا
عرب قبیله سی یزدجرد بر زمان سعی واهتمام
اقدام ایدوب اصلاح ایده مدی عاقبت
امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه زمانند اسلام
جریسنه ملکی آلدروب کندوسی قچوب ملك
عرب النه دوشدی واسلام لواسی سرفراز
اولوب کفر علمی سرنکون اولدی و یزدجرد
قچوب

وتاج دین نلک و عار دور کوردیلار کیم اول ۱۱۹
دائی بو ایشی قابلی ایرماس انی هم ارادین سوردیلار
و بینه کیشی تلار ایردیلار مغرب شهرلاریدا
فرّخ زاد نی تاپتی لار و تخت قه اولتورتی لار
و آنی هم پرویز اولادیدین دیب دورلار و اول
دائی آلتی آی سلطنت قیلغاندین سونکرا قتل غم
کیلدی اندین سونک متحیر بولدیلار و اول
وقت دا یزدجرد بن شهریار اصطخردا
ایردی اتاسی شهریار پرویز اوغلی ایردی و شیرویه
اغا اینسینی اولتورورردا شیرین آنی قاچوروب
ایردی اول جهت دین کیم اوزی اسراب ایردی ایدی
و اندین بیر اوغول بولوب ایردی آتی یزدجرد
آتاسیدین سونکرا هم اصطخردا بولوب ایردی آنی
تکلیف بیله تخت قه اولتورتی لار و کنینک هر
زمانیدا عجم ملکی ایشی ضعیف و متزلزل بولدی
و هر ناندین دشمنلار استیلا تاپتی لار بتخصیص
عرب ویزدجرد مدتی سعی قیلیب ایلیک ایاغ اوردی
بولدورا آلمادی و امیر المومنین عمر رضی الله عنه
جونکی کا ملکین الدوروب قاچیب ملک عرب
ایلیکی کا توشتی و اسلام لوای سرافراز بولوب
کفر علمی نکونسار بولوبدی یزدجرد
قاچیب

قچوب اصفهانه واروب وآندن کرمانه وآندن
مروه وآندن آنده دخی اردنجه آدم واروب یالکز
قچوب بردکرمنه کیروب کیزلنوب و دکرمنجی آنك
اسبابنه طمع ایدوب اولدروب اسبابن آلدی
و یزدجردك پادشاهلغی زمانی یکرمی یيل اندی

والله اعلم

تم

بو مثنوی

قاچیب اصفهانغه باریب اندین کرمان غه
کیریب اندا هم تورا آطای مروغه باردی
و اندا هم کینجه قاوغون کیلیب یالغوز
بیر تیکرمان دا یاشوندی تیکرمان ایاسی
اینیك آت و تویغه کوز قارا رتیب آنی اولتوروب
جهاتین ایلاردی و یزدجرد نینك پادشاه لیغی
یکیرمی بیل ایردی

مثنوی

بو مثنوی نوائی حضرتلری سلطان حسین حقنده

بو رساله‌نك آخرنده یازمشیدی

ترجمه دخی بو محله الحاق

ایتمشدر

؟

الحریزدجرد اولسون ارشهریار

وکر بهمن اولسون کر اسفندیار

کسه هر کیمکه قودی وجوده قدم

یینه آکه اولمق کرکدر عدم

سکندر کبی کر آلوب بحر و بر

وکر بولسه بیلك پیل جهانده مقر

یینه اولسه مأموری طوقور سپهر

آتی نعلی اولسه آنوك ماه و مهر

کدیجك چو قاملز بولاردن بری

آنوك طپرق القی در اخری

کتتی کم میتس اولوب شاهلیق

ضمیرینه حق صالسه اکاهلیق

که بیلسه جهانه وفا یوقدر

جهان اهلنه هم بقا یوقدر

کوزینه جهان ملکنی ایلمسه

حق امرنده اوزکا عمل قیلمسه

عدالت

مثنوی

اکر یزدجرد اولسون ارشهریار
وکر بهمن اولسون کر اسفندیار
که قویدی وجود اوکا چون قدم
یئه انکا بولماق کیرا کتور عدم
سکندر دیک آلغان یوروب بحر و بر
اکر تاپسا مینک بیل جهاندا مقر
یئه بولسه مامور توقوز سپهر
آتی نعلی بولسه یاروق ماه و مهر
بارورد اچوقالماس بولاردین بیری
تمناسین ایلارکا قیلماس کری
بیراوکا که روزی بولوب شاه لیق
ضمیریغه حق سالسه آکاه لیق
که بیلسا جهانغه وفا یوقتورور
جهان اهلیغه هم بقا یوقتورور
کوزیکا جهان حشمتین ایلماسا
حق امریدین اوزکا عمل قیلماسا

عدالت

عدالت ایچوه ایستسه ملک وجاه
ستم دفعن اتماکه چکسه سپاه
هر ایشده کم اولور آکا مدّعا
غرض اولسه تنکری رضاسی آکا
اولوب سلطنت ایچره اول فقرجوی
شه اولسه ولی اولسه درویش خوی
ولی قیلمدی شاهلردن کشی
دکل بو ولی شاه غازی ایشی
دیمان عین انشاه که انشان عین
هم انسان وهم عین سلطان حسین
شها کلدی شهلك مسلّم سکا
نه شهلك که درویشلك هم سکا
دیسم ایلیم وصفك آسان دکل
که بیکده برن دیمك امکان دکل
ولیکن بکا اولکه مقدور ایدی
اول ایشلرکه عالمده مشهور ایدی
سنك وفتك ایچره چکوب ضعف ورنج
زمانی که نظم ایلدم پنج کنج
که کنجی ایچنده نه ظاهر درر
نثاروکه یوز بیك جواهر درر
چو دیوانه دیباچه قلدم رقم
صفاتوکی شرح ایلدم آنده هم

که

۱۲۹ عدالت اوچون ایستاسه ملک وجاه
ستم دفع ایلارکا چکسه سپاه
هرایش کیم بولور مدعاسی انینك
غرض بولسا تینکری رضاسی انینك
بولوب سلطنت تختیدا فقرجوی
شه اولسه ولی بولسه درویش خوی
مونی شاه لیغ دیسا ایرماس یراق
که غفلت دینی آگاه لیغ یخشیراق
ولی قیلمادی شاه لاردین کیشی
که بو ایش ایرور شاه غازی ایشی
دیمای عین انسان که انسان عین
هم انسان وهم عین سلطان حسین
شها کیلدی شه لیق مسلم سنکا
نی شه لیق که درویش لیق هم سنکا
دیسام ایلاینی وصفینك آسان ایماس
که مینکدین بیرین دیمك امکان ایماس
ولیکن منکا اولچه مقدورایدی
اول ایشلارنی کیم اسرو مشهورایدی
سنینك وقتینك ایچره کوروب ضعف ورنج
زمانی که نظم ایلادیم پنج کنج
که هر کنجیدا اولچه ظاهر دورور
نثارینکغه یوز مینك جواهر دورور
که آنی کیو ورکان زمان قاشینکا
باریسین نثارایلادیم باشینکا
جو دیوانغه دیباجه قیلدیم رقم
صفاتینکی شرح ایلادیم انداهم

؟ وهم

که هر لفظنی عقل چوهر شناس
کوروب جوهر فرد ایلر قیاس
چو نظم آلجواهر یازوب آتیکه
اوکوش وصف درج ایلدم ذاتکه
که انجم ورزه کردوکر چرخ کوز
دکلدر برینك بهاسی هنوز
دخی جوق ینه نظم کوهر فشان
ینه چوق دخی نثر جوهر نشان
که چون چکشم خامه مشك بیز
سنك وصفوکه ایلدم نکته ریز
قمو کرچه پاك و مخیّل ایدی
ولی جمله وصفکده مجمل ایدی
کتبی نکته یی قیلسه مجمل عیان
یقین درآنوك شرحی اولمز بیان
ولی شهدی عزم بودرکه خدای
اکر اولسه بو عمره مهلت فزای
چکوب طرفه تاریخوکه خامه
قیلوب نکته یه تیز هنکامه
صفاتوکی اوّلدن آخر دیم
خیالات مخفی وظاهر دیم
صلم اوّلا طرفه بنیاد آکا
یازم ذکر آبا واجداد آکا

یازم

که هر لفظینی عقل جوهر شناس
کوروب جوهر فرد ایلار قیاس
جو نظم الجواهر بیتیب آتینکا
اوکوش وصف درج ایلادیم ذاتینکا
که انجم زرین کرتوکار عقل کوز
ایماس پرکهرنینك بهاسی هنوز
ینه کوب داغی نظم کوهر فشان
بسی نثر داغی جواهر فشان
که چون تار تیم خامه، مشکبیز
سنینك وصفینکا ایلادیم نکته ریز
باری کرچه پایه و مخیل ایدی
ولی بارچا وصفینکدا مجمل ایدی
کیشی نکته نی قیلسا مجمل عیان
یقین کیم انینك شرحی تاپماس عیان
ولی عزمیم ایمدی بو دور کیم خدای
اکر بولسه عمرومغه مهلت فزای
چیکیب طرفه تاریخینکا خامه نی
قیلیب نکته کا تیز هنکامه نی
صفاتینکی اوّل دین آخرغه چه
خیالات مخفی و ظاهرغه چه
ولادت کونیدین توتوب تا بو دم
بارین شرح ایله ایلاکا یمین رقم
بورونراق سالیب طرفه بنیاد انکا
یزاب ذکر آبا و اجداد انکا

ایماس پرکهر

خامه: کوهر نثار وصف محاسنده نه مرتبه اکثار ایتسه سزاوار در
(Degna
quantunque la penna eloquente ni' Diffonda ne lodarla, ella ne è ben
اکثار
sarà eodin. m. v.

سوروب

یازم آندن سلطانلر احوالنی
حکایت قیلوب خانلر اقوالنی
دیم کلر آلمشدر اوّل جهاندن
بو نیچه جهان اتدی انی نهاندن
چو مسنددن آتدی آنوك رختنی
که آلدی جهاندار لایق تختنی
چون اول قیلدی مسند یوزندن فرار
بنه شاهلیق کیمه طوتدی قرار
آکا دکلوکیم سن شه نیك بخت
آتادن آتا وارث تاج و تخت
که شهدی چکوب سلطنت نوبتن
که بولدك جهاندالق شوکتن
سنك عدلوکیله دری خاص وعام
جهان اهلنی راحت اتدك تمام
که حقّ ایلیوب ملك وجاهك فزون
حیاتك طنابینی اتسون اوزون
غرض بو که سوز بیّنه انجامنه
بو تاریخ یوز قوسه اتمامنه
آکا صالسه هر کشی آچوب نظر
اولوب کوکلی مضمونله بهره ور
یقین ایلیه طبع دانشوری
که میّسر آنك ایمش جهان کشوری

سوروب نکته سلطانلار احولیدین
حکایت قیلیب خانلار اقوالیدین
دیّان بارچانینك ملك ودورانینی
معیّن قیلیب دوری پایانینی
دیّان کیم قایو آدی اوّل جهان
جهان آنی نی ینکلیغ ایتی نهان
جو مسند دین ایتی انینك رختینی
کیم آلدی جهاندارلیغ تختینی
چو اول تاپتی مسند یوزیدین فرار
ینه شاه‌لیق کیمکا تاپتی قرار
انکا یتّکرو کین کیم سین شه نیکبخت
اتادین اتا وارث تاج و تخت
که حالا چالیب سلطنت نوبتین
تاپیب سین جهاندارلیغ شوکتین
عدالت بیله خاص ایرور یوقسه عام
جها اهلینی تیندوروب سین تمام
که حق ایلابان ملك وجاهینك فزون
حیاتینك طنا بینکنی ایتسون اوزون
غرض کیم بو سوز یتسه انجامیغه
بو تاریخ یوز قویسا اتمامیغه
انکا هر کیشی سالسه آچیب نظر
بولوب کونکلی مضمونیدین بهره‌ور
یقین انکلاغای طبع دانشوری
که میراثینك ایرمیش جهان کشوری

ایلابان ? دیّان | دیّان

یتّکرو ینّکر تیکرو

سینینك

سنك حقّك ايمش جهاندارلق

جهان خانليغنه سزاوارلق

نوائی چو عرض ايلدك مدّعا

قوغيل مدّعا كل قيل ايمدی دعا

الاهی كه چو شه سن اوله جهان

جهان اهلنه اولمه هيچ امان

سن اولغيل جهان اهلنه شاه وبس

سكا عدل وداد اوله دلخواه بس

اوله حشردك حشمتك مستدام

سلامك قيلا شاهلر والسّلام

تم

سنینك حقینك ایرمیش جهاندارلیغ
جهان خان لیغی غه سزاوارلیغ
نوایی چو عرض ایلادینك مدعا
کیل و مدعا قیلغیل ایمدی دعا
الاتاکه شه سیز جو بولغای جهان
جهان اهلیغه بولماغوسی نهان
سین اولغیل زمان اهلیغه شاه وبس
سنکا عدل ترویجی دلخواه وبس
قیامت قه چه حشمتینك مستدام
سلامینك قیلیب شاه لار والسلام

تم

VB

124

Napoleon dessus ce que le discours d'avance
vers sa fin pour bien ce que cette histoire
arrive à sa fin, afin que ceux qui se
dirigeront vers elle, des yeux ouverts, aient
aient l'esprit satisfait de son contenu et
quelle ~~soudra atteindre~~ convoitera ce que l'esprit avide de
science que la surface de la terre en son
heritage, que ~~tu as droit à~~ la royauté ~~en~~
t'appartient en que tu as droit à l'empire
du monde.

O neveu puisque tu as atteint ton but,
laisse-là l'objet de tes désirs, approches,
et fais cette prière:

O Dieu puisqu'il n'y auroit de repos
pour personne si le monde étoit pour toi
toi-même le monarque du monde et cela suffit, la jointure
et l'equité seules peuvent te satisfaire;
que tes adorateurs soient stables jusqu'à la
résurrection et que leur fois de fidèles amis.

fini le lundi 26 avril 1813

(éloge)

Dans les étoiles dorées charment la vue
chacun étant sans prix et qui remet
nombre de perles poétiques à beaucoup
de brillants prosaïques. Ainsi alors que
je préparais une plume qui crible le temps,
et que je répandis à ta gloire les finesses
de l'éloquence. Et quoique tout y fut clair
et facile à faire, cependant ce n'était qu'un
simple abrégé de toutes tes perfections.

On dit pourtant que si quelqu'un fa
chez aujourd'hui, d'une manière abrégée, un
discours plein de finesse, il est sûr que le
sens ne doit pas en être compris facilement.

Toutefois, mon dessein est maintenant,
si Dieu prolonge mes jours, de préparer
pour les merveilles de ton histoire, une plume,
et de mettre à la pointe la volonté du temps;
puis je décrirai tes belles qualités depuis la
première ~~commencement~~ jusque à la dernière, et je
dirai les choses cachées aussi bien quelques
celles qui sont apparentes. je jetterai
d'abord les merveilleux fondements de cette histoire
j'y ferai l'énumération de tes ancêtres,
j'ouvrirai entre les belles actions des sultans, et
les paroles mémorables des khans, je dirai
celui d'entre eux qui a le premier (acquis le throne
bien que le monde ~~humain~~ était tenu secret
~~comme en thrène~~ et lors qu'il est devenu
Sultane, qui s'en empara de la royauté
et dès que il devint leur abandonné, à qui
de nouveau l'empire a été donné.

A ces grandes choses, j'ajouterai que tu es
un roi d'heureuse fortune, héritier de père en
fils de la couronne et du throne, que
maintenant étant ~~assis~~ à temps
as élevé la tente impériale, tu as trouvé
la puissance royale, que tu fais vivre la
grande ~~et les~~ particulier et le public par
la justice et que tu donnes au monde
un repos parfait; que Dieu augmentant
la puissance et ton autorité empire, prolonge
la ronde de ta vie.

à cause qui il en fait allusion ici aux
divers événements de la vie de Hossain,

(3) ne s'attache pas à l'empire du monde (lit. qu'il n'attache pas l'empire à son œil ambu! de l'œil ambu! khalyè l'œil ilmek ; litt.) et qu'il ne fasse ambu! [~~que ce que dieu ordonne~~] que ce que dieu ordonne ; (3v) qu'il ne désire la domination et la puissance que pour faire fleurir la justice, et ne lève de troupes que pour anéantir l'injustice ; (4) qu'en tout ce qu'il se propose de faire, il n'ait en vue que la grace de dieu, que étant sur le trône ce soit un prince ami des pauvres et qui ait les vertus d'un derviche ; toutefois aucun roi ne s'est aussi conduit et cette grande (litt. des rois) prérogative devait être celle du ~~sultan~~ roi victorieux ; ~~que tout ne sultan hoffain que~~

ديماذ عين انسان كه انسان عين ، هم انسان وهم عين سلطان حسين

Je ne dirai pas (ديمام pr. ديماذ)? l'œil de l'homme puisqu'il est même l'œil du monde mais pupille et œil du monde, sultan hoffain : ô roi, c'est à toi que l'empire a été donné, non seulement (ده) l'empire mais encore (ده) le derwichlik.(a) (4

Si je le dis, je le ferai. toutefois ton éloge n'en pas faite), car on ne peut dire une de tes qualités sur mille. cependant ce qui m'est possible c'est de dire les choses qui sont manifestes dans le monde.

J'ai été de ton temps tourmenté par la douleur et les infirmités, lorsque je composais mes trésors (mes poèmes) dans chacun desquels, combien cela est manifeste! il y a cent mille perles dues à ta générosité et lorsque j'écris la préface du divan (on recueil de ces mes poèmes) j'y fis une énumération de tes belles qualités, de telle manière que les esprits qui savent apprécier les perles oratoires, en examinant chaque terme de cette description, sentent la valeur de cette perle unique. Et lorsque je composai un discours éloquent sur ton... j'y introduisis un éloge de ta personne,

(éloge)

غَيْنُ ٱلْإِنْسَانِ وَإِنْسَانُ ٱلْعَيْنِ
oculus hominum et pupilla oculorum
occhio degli uomini e pupilla degli occhi
c'est l'un des titres de grand seigneur Mis T. I. p. 440

(a) il faut appliquer ici cette qualité de roi et elle de derwiche.

جو نظم الجواهر يا ذو بآتيكه
جو نظم الجواهر بتيتيب آتينكا

2e et dernière f°

prend sous son regne l'empire de Perse extrême et affoibli et ebranlé, ses ennemis commencerent à l'attaquer de tous les cotés, et particulierement les arabes, et y fit degrad malgré les soins qu'il prit pendant longtems ne put pas les contenir. La fin du tout conduisit à un accommodement. La fin du Calife omar ayant laissé en abandonnant le royaume aux Sarrazins de l'Islamisme, il prit la fuite, et l'empire tomba entre les mains des arabes. alors retendard de la vraie foi fut arboré en celui de l'infidélité Yezdegerd en fuyant, se retira d'abord à Ispahan, de là il passa dans le Kerman et ensuite à Méron, mais un petit nombre y étant arrivé derriere lui, il partit seul et étant entré dans un moulin pour y chercher le meunier ayant connu sa dépouille, le tua et prit ce qu'il avoit sur lui.

Fin de vers

Nerai a écrit à la fin de son opuscule a ecrit cette pièce de vers en l'honneur de son Excellence sultan Hossain, et le traducteur (l'ayant mise en dialecte roumi) l'a placée a cru devoir la placer ici.

Que ce fut yezdegerd ou Ispendiar, Bahman ispendiar quiconque a mis le pied à l'existence doit retourner au neant. Soit que, comme alexandre, il ait conquis la terre et la mer, soit qu'il ait subjugué mille ans dans ce monde, après en être sorti, quand même aucune d'eux ne reste soit que les neuf spheres aient été soumises à leurs ordres et que le Nied de son coursier ait foulé la lune et le soleil (litt. que le la lune et le soleil aient été les fers de son cheval) il doit en dernier lieu être couvert de terre (litt. la fin de lui est sous la terre).

Celui à qui la royauté a été accordée, à qui Dieu a éclairé l'esprit (lit.) pour qu'il sache qu'il ne faut pas se fier ni y a rien de fixe au monde, et que la stabilité n'est pas à ceux qui l'habitent ; afin pour qu'il

le texte grec dit ici et subit de suite ce qui en précède.

parvis (qui avoit echappé à la poursuite de Khorrad) nommé Khorrad Khoroa[a] Legel à l'époque où Chirouich avoit fait périr son frère, s'étoit retiré dans cette ville où il vivoit caché parmi le peuple. et le firent venir et le placerent sur le trône. mais comme il se montroit peu [illegible] à lui donner la permission de leur retour. au Cieu dès il etoit venu. s'eoux mihiran[b]. ils demanderent aussi un autre personnage de la race de Nouschirvan, nommé Firouz Mihiran dont la mère étoit Gihan dokht. mais comme il etoit en démence lorsqu'il fut assis sur le trone et qu'il eut mis la couronne sur la tête, quand le peuple commença à paroître en sa présence, il se mit a tenir des discours vagues, qui ne paroissoient aucunement Du trone ni de la couronne. ils remarquerent donc qu'il ne pouvoit convenir en ces circonstances, et le firent mourir —

parvis Serakzad[c] ils chercherent donc un homme propre et digne de commander dans la province de Khoraçan[d] un homme nommé parvis Serakzad, il, le firent venir et le firent asseoir sur le trone. mais il mourut peu après, et ils demeurerent exposés dans un grand embarras.

iezdegerd fils Schahriar.

En ce temps là vivoit a istakhar Jezdegerd fils de Schariar. son pere Schariar etoit fils de parviz, et lorsque Chirouich fils de Chirin fut périr par [illegible] il avoit fait mourir sa femme, de la même maniere qu'il avoit fait mourir elle même Schariar avoit eu un fils auquel on avoit donné le nom Diezdegerd, et il vivoit alors a istakhar, ils le demanderent pour le faire monter en Son Hallemme sur le trone.

pendant

(a) mis Khorad fils de Khosrou Serakzad fils de Khosrou.
ceci doit être interpolé après un mot de regne.
par ceux de Darabgerd il se nommé Serakzad
qui lui attribue ce que raconte ailleurs
et celui-ci qui parle plus bas
Serakzad lui-même le fait venir d'ailleurs

(b) mis Khorad ne en parle pas.

ديوان وش ايكى

ارادن سوخيل

(c) mis Khorad le trouve avec Khorad Khosroe, ailleurs.

(d) le texte porte جزيرة la province du maghreb, mais le reste prouve clairement qu'il faut lire خراسان la province ne peut convenir ici —

que Jezdegerd envoya pour l'élever à Istakar au cazi-islam qui avait le calif avait fait élever à Madain avec une armée.

Firouz homme avait beaucoup de pénétration, d'un esprit entreprenant, travaillé à l'amour d'Ardeschir-Dokht il employa des intermédiaires pour lui faire connaître sa passion: Azémi-Dokht lui donna rendez-vous pour une certaine nuit, et cette nuit et son arrivée elle lui fit couper la tête et la fit suspendre à la porte de son palais. Le lendemain le peuple voyant cet événement fut en grand mouvement parce que Firouz un personnage très considérable, mais lorsque les circonstances de l'événement furent connues chacun se tint tranquille, et maudit Firouz. mais son fils ayant appris cet événement, avec une armée et ayant accompli le projet qu'il avait formé, il punit la reine à la peine du talion pour le sang de son père.

après cette première exécution on ne trouva plus personne pour s'élever sur le trône. Ardeschir-Dokht régna quatre ans.

Lorsque Azémi-Dokht fut appelée sur le trône les affaires du royaume furent bouleversées de sorte que peu de tems après la mort de la reine causa bientôt un bouleversement dans l'état du royaume.

Michirgens. comme à cette époque l'empire des arsacides était plein de trouble, l'histoire n'a rien de fixe. chacun des historiens a écrit d'une manière différente. toutefois Tabary raconte ce qui fut: c'est à savoir que Michirgens était dans la province de Ahwaz; il prétendait de succéder Babek et que le grand de l'empire de Khorasan le fit venir sur le trône. cependant n'ayant pas satisfait à ce qu'on exigeait de lui (étant aussi des circonstances) parce qu'il était d'un caractère trop, ils le renvoyèrent.

Khosrad Khosrou. mais prétendant que l'empire ne fut établi sous lui n'avait point de droit, il descendit à mépriser un des enfants de

ملك ابين le fils.
قتيل اولدى آزدمده اول بيد رنك
كتوردى ولى ملك هلمز نتك

(a) Mirkhond p. 415 le nomme Kesra

les héréfies (ou les mauvaises institutions) qui prévalurent
établies du tems des croisés et promulguées
comme lois. on avoit transporté de la grèce
à Madain du tems de pawiz une idole nommée
tchelipa (conte. dans le c. Ouiz) et les grecs l'avoient
plusieurs fois redemandé mais les corroïs l'avoient
refusée, tavan dokht pour le bien du royaume
ayant traité de la paix la renvoya en grèce, afin
qu'il n'arrivât de la part des grecs un dommage
au royaume. le cas étant satisfait conclud la paix
et les peuples en eurent beaucoup de joie.
Ceux du pays tirent que le prince des envoyés du ciel
de la secte des prophetes, puya de cette demeure
. frayeur à la demeure éternellement subsistante, et
. que la calife fut donné à abou bekr.

Celui qui avoit tué chehriar le monarque
peroun le khorassani, tavan dokht éleva en
dignité et lui donna le vizirat. mais après
avoir tenu le sceptre de la royauté pendant
un an et 4 mois elle dut adieu au royaume.

après elle on plut par le trone une parente *)
éloignée de pawiz, un nommé khachbachdew
mais ce malheureux après un mois de regne
et étant tombé dans la melancolie fut le dernier
au monde.

quatrain.

Lorsque tavan dokht jouissoit tranquillement
paisiblement du trone, le ciel monde
lui manqua de fidelité; elle avoit été priée
quelque tems gardé la foi, le destin lui fut traître
pendant, mais ce destin ne lui en pas
particulier il vient attend aussi vous mêmes

---

azzémi. dokht.

Lorsque elle fut montée sur le throne elle
ne prit point de repos et s'appliqua à régler
les affaires du royaume de son propre mouvement
et de sa propre volonté. elle étoit sage de
tavan dokht et jamais il n'y avoit eu dans
la famille des khosroës une personne aussi
accomplie. Firouz hormuz étoit un des
généraux en qui elle donna le gouvernement
du khorassan, mais alors il y avoit envoyé
son fils rustem à sa place, et ce rustem
étoit un très vaillant homme. car le même

*) Khosrou prav. Eyd le nomme gehan-
schedah; pers. en nikhamat p. 410
tschaschineudeh; et macin djaschan-
sadeh: tabyhisi khoschanschadeh —
en pour d'autres choschanschadeh —

جوخ دوخت دختر دوم

اول اندی وفا چرخ قلدی ستم
اکا یوق بو ایشی یالکز سلام
انکا یوق کد یا خوزیانا بیرکاه

c'est non pas pour elle seulement que
ainsi pour chacun de nous:

les arbres ; cette étiquette des arbres contînt tout ce que tous les matins on permettait ou prescrivait au peuple d'autres chez le roi, chacun baisait la terre devant lui en l'adorant. si quelqu'un lui résistait en homme, ce d'autres le lui refusaient ; c'était encore la coutume lorsque les arbres montaient en à cheval la trompe le tenait de loin rangée en cercle (a) un jour que Cherirad montait à cheval, comme on ne voulut point observer cette coutume, il se mit en colère en demandant pour on ne ne punissait par l'éléphant pour cette fois ; et comme il témoignait par repentir un soldat prit un des rangs le frappa au col d'un coup de lame et le tua. alors on lui attacha une corde au pieds et on le traîna par la ville ou ses gens le jetèrent dans le fossé. Telle en le fin et la récompense de quiconque prétend sans fondement à témoigner. le règne de Cherirad fut de 40 jours, le commun on ne trouva point aucun homme de la famille royale, on éleva sur le trône un le fils de roi, une fille de parents inconnus Gowan Dokht.

quatrain

le roi Cherirad a laissa dominer par la volée, et posséda à la hauteur un royaume ruiné, le ciel détermina productions et qu'il viendrait et fut lui mettre à leur place

Gowan Dokht.

Comme le roi Cherirad a laissé dominer par la volée, à sa hauteur le royaume fut tomba en décadence Manfalla aussi tôt le ciel prévit qu'elle serait son sort et en donna possédait à toutes un royaume en décadence : le ciel prévit qu'il leur serait son sort et détermina l'événement autour des temps

Gowan Dokht. quoi qu'elle jouît prévoit par le trône impériale d'une grande tranquillité avenir qu'elle était remplie de sagesse, elle prévit que deux un royaume ne devait pas être affermi avec autant il ne le pouvait pas non plus pour elle, en ayant établit l'ordre de la justice et de l'équité, et donné aux peuples de grandes espérances, elle détruisit

(a) — où la trompe l'était rangée en cercle par une certaine distance le tenait par les mains.

ﺑﺎﺩﺷﺎﻩ ﺍﻭﻟﺎﺩﻯ ﺑﺮﺍﺩ ﻣﻠﻚ ﺷﻴﺮﺍﺯﻩ ﺍﻭ ﺭﺍ ﺑﺮ ﺗﺨﺖ ﻧﺸﺎﻧﻴﺪﻧﺪ ﺍﻳﺸﺎﻥ ﻧﻴﻜﻮﺗﺮ ﺑﻮﺩ

lett. un royaume en décadence fut à lui à honte.

lett. le royaume fut ruiné par la faiblesse des hommes

maladie mortelle, en fit adieu à la vie au bout de sept mois. Son entourage jaloux de pouvoir le porter afin prit les dix sept frères et après avoir commis un si grand forfait, il trouva enfin ce qu'il avait fait à sa propre famille.

quatrain

Lorsque les [illegible] chirouich
lui qui avait acquis le [illegible] avec tant de
peine. il n'avait encore pas plané sur le
trône que le ciel ordonna qu'il fut
placé sur la table (sur laquelle) (on lave les morts avant de les ensevelir.) table mortuaire

---

ardachir fils de chirouich. lorsque chirouich
tomba comme il avait fait périr tous les frères
ou ne trouva personne de la famille royale
à qui donner la régence, et l'on fut le roi obligé
de donner faire roi un fils de chirouich nom-
mé ardachir qui était dans la septième année
de son âge. Mahurgens avait été échanger
de paroiz. c'était un homme de talent
pour le conseil, d'une
ame pure, et bien pensant. d'un commun
avait eu le fils vizir, afin qu'il pût
le conduire ardachir gouverna longtemps et jusqu'à
ce qu'ardachir fut devenu grand. il y avait sept dans les
provinces limitrophes de l'empire romain qui
offrirent de paroiz personnage notable chahriyad, leur donna
paroiz prenait conseil lorsqu'il avait quel
quelque affaire à traiter. ce chahriyad ayant appris
ce qui s'était passé en fut irrité et ayant
fait une armée, il marcha contre
ardachir et l'ayant fait mourir ainsi
que ses enfants, il monta sur le trône de
son père et fut roi. ardachir avait
régné quinze ans dix huit mois.

quatrain

ardachir fut un enfant malheureux dont
la place fut par un trône élevé. le destin
(qui marche d'un pas [illegible] en cachette)
l'ayant jeté du haut de la [illegible] trône,
dans la mer trône en bas le fit périr.

---

chahriyad. lorsque il monta sur le trône
de l'empire, il y avait des personnages plus
élevés que lui, ainsi il parut difficile
de le permettre à lui : ils rompirent de lui
faire leur cour suivant l'étiquette en usage pour
les [illegible]

ش ۲۳۴

بلیه مرتله، ای اجل ادیم با حیات
خود بر آورد. پسر انطمع
جهت آنکه پدر را زودتر بکشد
چون این
چنین غدری کرده بود، پدر را
بکشت و بر تخت نشست
چیرویه "دون برکشته بخت"
ou Chirouieh tourmenté par la mauvaise
fortune avoit acquis
Micar: Chirouieh auquel la fortune
avoit été
lorsque
lorsque la fortune devint mauvaise à Chi
lorsque la fortune abandonna chirouieh
et il perdit aussi ce qu'il fut lui
avait acquis
je crois que la bonne
fut été
mot chirouieh comme déterminatif:
Comme la fortune
chirouieh devenu le jouet de la
fortune, lui qui avait acquis la
par
avec tant de
prit place sur le siège impérial que
le ciel
placer
(table où l'on étend les cadavres
pour les laver avant de les ensevelir)

---

ardachir fut un enfant malheureux dont
la place fut par un trône élevé. le destin
(qui marche d'un pas [illegible] en cachette)
l'ayant jeté du haut de la [illegible] trône, lui
dans la mer trône en bas le fit périr.

---

chahriyad. lorsque il monta sur le trône
de l'empire, il y avait des personnages plus
élevés que lui, ainsi il parut difficile
de le permettre à lui : ils rompirent de lui
faire leur cour suivant l'étiquette en usage pour
les [illegible]

La prospérité et la puissance de Khosroun, au point
~~de la violente~~ ~~injustice~~ ~~de Khosroun~~ on l'a rapportée,
plus haut ce Conquérant Tarrogame avoit prévalu
avoit prevalu sur tout esprit et l'indolence
dans ~~tout esprit et violence dominoit~~
en proie qui s'appesantissoit sur les
les actions. Les ministres ~~de ses emportements~~
violences de jusqu'à toute limite à regard des peuples.
avoient
Entre autres ~~causes~~ crimes que les astrologues
lui avoient dit que la perte proviendroit
d'un de ses enfans ; ~~de maniere que~~ il fit
renfermer dans un chateau fort les dix fils
fils, et prit des mesures pour qu'aucune
femme ne pût approcher d'eux, afin d'éteindre
s'il étoit possible, par cette precaution la race
que les avoient predit les astrologues. En
outre, si l'on ajoute foi aux historiens (عدد الراوي)
plus considérable il fit renfermer vingt mille ~~personnes~~ des
Tartares pour jugés. ~~Dans~~ ils ne pretendoient
que dans cet combat ils ne pleuroient
conduits avec valeur, et chaque jour il en
faisoit perir quelques uns. Il fit mettre vers
son general Merdanchah qui étoit à la
tête de plusieurs provinces, sur ce que lui avoient dit
les astrologues qu'il lui arriveroit quelque
malheur de la part du gouverneur des
Tablistan, mais avant de le faire
perir dans l'noir armant indestinction, il lui avoit fait couper
la main ; dans la juste ~~il~~ ayant voulu
rendre sa bienveillance et ses services d'ayant
refusée le roi qui avoit déjà mandé plusieurs fois
~~mort~~ désiré la mort de ce prince. par
Celle que celle-ci, il exposera les esprits de
les sujets, les quels ayant formé une conjuration,
le feroient de paroir en le mettant en prison,
le donneront la royauté à Chirouieh. en lui
disant : celui ci a fait d'ici dix ans actions de
cette nature ; faites le mourir ou bien il vous
fera perir lui même. Chirouieh repondit je
le ferai mourir après l'avoir jugé, mais la laissant
ayant mis par écrit sur à mes juges, et lui envoya
les choses qu'il a faites, et
(le premier ministre) celui demandera la reponse
~~de cet état~~ - afin qu'il y reponde. parmi ces
ecrits la reponse qu'il faisoit à chacune des
d'accusations, et la sentence. Sur ces entrefaites
le peuple ~~ayant formé une faction~~ sortit de prison
en revolte, delivra les vingt mille prisonniers
que parmi ~~y~~ avoit renfermés. Chirouieh
Voyant les choses prendre cette tournure,
envoya le fils de Merdanchah, qui donna
la mort à parviz. après avoir fait perir
son pere, Chirouieh fut attaqué d'une

Il avoit encore une maitresse comme Schirin,
(de la grande manteque)
dont la beauté, l'agrement, la perfection
et les graces l'elegance n'avoient jamais été vues
ni connues dans le monde.

Le Nasihi au defaut, a supposé dans
tous les historiens rapportent de ces faux evenemens
qui lui sont arrivés (a Khosrou) et qui ne sont arrivés
qu'à lui, et qui sont arrivés de tout ce
qui a precedé. Le premier est que quoiqu'il
eut une maitresse d'une beauté incomparable et
beauté telle que Chirin, cependant il eut
un rival la merveille du monde tel que
Ferhad, par le pouvoir de la force de l'amour,
n'ayant pour tout d'recommandation pour un roi
tel que Khosrou, elle avoit donné son cœur
à Ferhad (tout son cœur pendoit pour Ferhad)
son estime meritée et son tendre affection
etant venu à paroitre, Khosrou en eut
commencé avec par jalousie et fit perir Ferhad par mille
de mille supplices artifices.

L'autre est que la mission du prophete
ayant eu lieu de son temps, tout ce qui
y avoit eu de puissance de force, depuis
le deluge n'avoit pas une fortune aussi
de la fortune de cette nouvelle puissance, lorsque
cette excellente lui envoyant une lettre pour
l'engager à la religion de l'islamisme, celui-ci
par l'orgueil déchira la lettre benite
de cette excellence, et n'obtempera point à
son ordre (n'y ayant) et causa la perte
de son propre royaume par la propre puissance
lui fut un miracle du prophete, le
declin etant arrivé à son comble (au plus haut) de
qui fut son fils lui creva (perca) son ventre avant
Sabran son pere pour le sang innocent
de Ferhad, et lui fait passer toutes ces choses
en abrégé parceque on a l'espoir de les
imposer en detail à l'une plume qui les
en destinée, s'il plaisait à dieu.

Le regne de parviz fut de trente ans.
quatre ans.

Khosrou ayant été enterré de longtemps,
entre le roi une cause de dissipation
qui fit une grande ligue
figurant le ciel entre Soleil et
lui donna aussi dans la fin une extinction.

Chiroueih fils de Khosrou ayant aussi fait perir
son pere monta sur le throne; la cause
de la mort de son père
de l'assassinat par parricide en ces langues,
mais on a mis en abrégé. [illegible]

فقیر جله سوزخلر تقیضی تقیضی
نقیضی

واول مزخرفات غرورندن

au lieu lit C. lis. Lui mis dans le gingembre

tapis de brocard
aussi un ~~lit dans le bourg~~ qui avoit été
d'ivoire (mesure de longueur de 60 coudées quarrées. Van
marishi Dan
d'étendue et qu'on avoit tout orné de pierreries,
et qui avoit été couvert de brocard vert dans
de plusieurs de divers ~~endroits~~ cryptes. pendant
les jours d'hiver, lorsque les prairies n'ont point
d'herbes odoriferantes et fleuries, l'affeyan sur
ce tapis, il tenoit l'assemblée et prenoit tous les jours
d'agrement (tout ce qu'il prenoit en repos).

Il avoit aussi un cheval nommé chebdiz
qui avoit quatre palmes de plus que les autres
chevaux. lorsqu'il marchoit, il en fût
fier et le portoit et il se consoloit par
la vue de cette figure. il y avoit aussi
un chantre, comme barbed qui étoit la
merveille de son tems, et un peintre nommé
Chabour qui n'avoit point son égal dans
tous les. il avoit encore un visir nommé
Buzurk - amijad qui étoit le
plus prudent et le plus accompli de son tems.
il avoit aussi mille chaines (colliers? ou bracelets
(tête.) d'éléphans. l'éléphant ne naît dans
aucun autre pays que l'Hindoustan, neanmoins
un éléphant naquit de son tems à madain.
Ce qui fut encore une chose merveilleuse.
il avoit aussi dans ses ecuries dix huit mille
chevaux dont 4000 étoient de chevaux de
marin. il avoit encore 2000 chameaux blancs
il avoit aussi dans son palais plusieurs milliers
de jeunes filles accomplies dont plusieurs
certaines étoit excellentes chanteuses. il avoit
aussi un éléphant (appelé) bad avec appelé par le vulg.
de 10,000 livres de chameau en or, en argent en pierres précieuses qu'on avoit ramassé dans
Romain pour ces césars pendant plusieurs
milliers d'années, ~~mais~~ en l'emportant
après l'avoir rempli de bien en bien par la mer,
le vent le porta à madain en Khosroes
jusqu'à son empire, c'est pourquoi on le
nommoit trésor apporté par le vent. depuis
ce jour qu'il monta à cheval plusieurs
centaines de porteurs d'eau avoient été plus
pour répandre de l'eau sur le chemin
dans les endroits où il devoit de la poussière
et plusieurs centaines d'esclaves avec des encensoirs
brûloient des parfums qui étoient portés
vers lui par le vent.

on dit que ce fut lui qui acheva le thak
Kesra (ou palais ou on dit Khosroes.

قلادة بيل (بجير بيل) ligne
chef peut-être entendu par ces mots un bel éléphant.

سرايردة مدائن continuation à madain
ou ici pour le grand palais

envoya parvis en avant et ayant mis sur
lui même les habits royaux de parvis il
resta. lorsque l'armée fut arrivée, il fermat
la porte du monastère, et étant monté sur
le toit, on le vit avec les habits royaux
et on crut que c'était parvis. alors enfants Sindouich
leur dit: comme je suis votre prisonnier
j'ai aujourd'hui beaucoup de fatigue
je ~~ne suis pas en force de~~ ne peux pas faire
de mouvement, rester aujourd'hui autour de
ce monastère, demain vous réglerez les choses
telles qu'elles soient. ayant fait cette demande
ils y acceptèrent et l'étant placés autour
du monastère ils y y appuient ils y restèrent.
lorsqu'ils partirent le lendemain ils virent que
c'était Sindouich, ils reconnurent le dessein
que il avait eu, le prirent de nécessité et l'envoyèrent
auprès de Baharam. et comme il avait beaucoup
de partisans Baharam ne le fit pas mourir.

lorsque parvis fut arrivé en grèce le roi
ayant ~~comme~~ appris son état tel qu'il était (کما کان)
lui en fut beaucoup de regret et lui donna
la fille mariée en mariage. et lui ayant
ensuite donné une grande armée, parvis
marcha contre Baharam, Baharam fut défait
prit la fuite et se retira auprès du Khacan,
parvis entra à madain et monta sur le throne.
ayant recouvré la possession de l'empire, sa
force et sa puissance s'élevèrent à un tel
point qu'il n'en avait pas été accordé de
pareilles à aucun des rois qui l'ont précédé.
quelques historiens ont rapporté avec admira-
tion les choses qui lui ont attribués et en
ont fait l'énumération .. l'une de ces
choses est ce trone que l'on ~~a nommé~~ nommait Takdis. (ou Domm aussi ~~aussi~~ ce nom au trone de salomon ; a
il était dit en avait cent palmes de haut: partiques et aux ouvrages en arceaux semblables
il avait fait orner de pierres précieuses et au trone de Khosroes. mss. d'après le Tarikh.
l'on avait représenté avec beaucoup d'art sur les
quatre colonnes ~~les étoiles~~ la configuration
des étoiles, des sphères et des 7 climats. il
y avait aussi pour régler les règlements et les lois
de l'empire. il avait encore une couronne d'or
du poids de 60 Dattmaans, les cinquante mille
pierres précieuses avaient été posées dans chacune
était de la grosseur d'un œuf de moineau, et l'on
avait placé par dessus un escarboucle qui
valait le revenu d'un royaume, et cette couronne
était si pesante qu'on la portait au dessus de la tête. il avait

aussi

enfans, ses richesses et ses biens dans des
Comme forteresses, ~~et~~ et va en grece
demander du secours au ~~fils~~ cesar. parviz
partit donc de ce pays ~~pour~~ alla en grece et
se retira auprès du cesar. baharam ayant
envoyé quelqu'un à la ~~cour~~ suite de parviz
vint lui même à madain, ~~et~~ trompa
du thrône et entra dans l'exercice de la royauté.

Lorsque parviz avec le secours du cesar
marcha contre baharam, celui-ci étant
venu à sa rencontre, livra bataille et ayant été
défait, se retira au service du khacan,
mais au lieu donneur du poison on mit
fin à toutes ces affaires.

La durée du regne de baharam avoit été de
deux ans et quelques jours. Dans quelques
histoires on ne le met point au nombre des rois,
quant à son origine quelques uns le font
de basse naissance, et d'autres le font remonter
à iezdejerd fils de baharam
quatrieme —

Lorsque le destin suprême eut élevé [illegible]
baharam fils d'urmis à l'empire du monde,
ce prince ne le laissa pas en repos
mais [illegible] jusqu'à
ce qu'il l'eut chassé du royaume.

Khosrou parviz fils de hormuz,
lorsque parviz fuyant devant baharam
se rendit en grece, bendouich et bostam
étoient les generaux de son armée. ces deux
qui avoient fait passer le feu rouge sur
les yeux d'hormuz, et ils n'étoient pas
entièrement rabattus par la vengeance d'hormuz;
encore tranquilles sur la vengeance d'hormuz;
il donna donc à parviz, hormuz vous a
ordonné d'aller en grece, il faut venir
baharam pour le venger de nous nous, il
est probable qu'il lui donnera le royaume.
si vous le retirez de ce monde, on aura
l'esprit tranquille. comme parviz ne
fit point de reponse à ce qu'ils disoient
ils feignirent de croire qu'il y consentoit,
et ayant fait périr hormuz, ils conduisirent
bien vite parviz avec un petit nombre d'hommes
au delà de l'euphrate, et partirent pour
la grece. etant en route, ils logerent
dans un monastere. tout à coup l'armée
de baharam vint à paroître. bendouich

كيركين ميلاد

كيركين comp. de كير bosse en dos — Sing. —
كين part. qui fait passer un mot propre du sens
abstrait au sens concret, ou abstrait.
كين bon je membrum virile: dita balard?

دم اورمدى تا ملكون سورمدى
il ne regna pas qu'il ne leur fait ressentir

depuis ce jour cette feuille etoit que hormuz, pour
donner des soupçons sur son fils, en le fit
mourir, afin que lui bahaduran le dépit ensuite
ait donné à hormuz, et devint roi à sa place.

Ce dessin ayant reçu en un heureux succès, hormuz
retourna parvis, parvis fut
son frère et retira retiré en armenie,
il y devint épris de chirin, et il y
demeura longtemps comme on doit le
savoir dans la suite. mais comme
en pays, parvis ne le retira pas auprès
de baharam, hormuz reconnut que son
fils n'etoit pas capable et que selon
la raison et une bonne politique baharam.
hormuz ayant donc levé une armée contre
contre baharam, et baharam ayant levé
pareillement une armée d'hormuz, la mit en déroute.

après quoi la fabrique de l'empire d'hormuz
commença à s'écrouler et comme les grands
de l'empire voyoient qu'ils étoient mécontents de lui
ils le prirent, et lui passèrent un fer chaud
sur les yeux (pour lui faire perdre la vue
car il étoit défendu au trône) et voyant bien pour
une armée, il fut se revenir parvis et
le declarerent roi.

la dixième année du regne d'hormuz fut de onze
ans et quelques jours —
quatrain.

lorsque hormuz fut paisible monarque du monde
la crainte des grands qui le sujet mata
le peuple à la revolte, et la royauté
de dieu tomba sur hormuz, lui
sa patrie vers le royaume du néant

غدم ملكنه اول ده قادى خرام

Baharam giourbin. Lorsque la grandeur de
l'empire d'hormuz lui eut fait perdre un fils
auquel il avoit pour lui, et hormuz parvis étant
décédé Baharam monta sur le trône.
Baharam giourbin ayant une armée contre lui
celui parvis s'empara des armes, forma
une armée, et ayant déposé sa chaussure
au moment où il se remontoient, il
reconnut qu'il n'avoit pas assez de force
pour combattre Baharam, et recherchant
de le secours de hormuz il lui demanda conseil
hormuz lui écrivit: mets ta famille à ta

Hormuz fils de Nouschirvan monta sur le trône par suite des dernières dispositions de son père. quelques uns disent qu'il fut appuyé par Sawé, d'autres qu'il fut également élu par tous. cependant il était naturellement colère et implacable dans ses vengeances. on ~~prétend~~ quoiqu'il ait imposé les mêmes lois et les mêmes règlements de Nouschirvan, néanmoins qu'une ~~il~~ faute il infligeait une grande punition pour une petite faute, le peuple ~~en prit de l'ombrage~~ conçut de la crainte et le prit en horreur (~~on prétend~~ tout le peuple a dit) lorsqu'il fut que le peuple a dit tout comme ~~il était dans~~ le proverbe ~~et l'ombrage~~ sera à la vengeance de la puissance Dieu a mis dans son caractère il augmenta l'impôt sur les sujets, ~~en~~ ajouta à la taxe des ~~impôts~~ de sorte pour le moindre faute. alors le peuple d'une tout à coup ébranlé dans le cœur, l'ennemi fit des progrès de toutes parts, la marche contre le royaume le Khorasan fut arrêtée par le vice roi de la grèce abbas Tahmel ~~Khosrou~~ de Barabe, ~~azrak~~ azrak arzak de Nisapour et le Khuzistan de la Chine, vint du turquestan, Khosrou hormuz ayant appris ~~en~~ son avènement offrit des dons et des présents aux trois premiers ils y en retournèrent; et il envoya contre le Khorasan Baharam général en chef. de perse et le faisant général en chef. Baharam ayant livré bataille au Khorasan tua le Khorasan et son fils, et ayant fait un butin immense, il envoya pour le service d'Hormuz ce qui convenait à la ~~puissance~~ dignité royale, et il s'attacha d'Hormuz de plus grand d'Hormuz à l'ennuyer de Belag bonheur et de bon procédé. Mais des envieux firent un rapport au oreilles d'Hormuz que Baharam ayant pris un butin considérable, n'avait envoyé au roi que peu de chose. Hormuz se persuadant par son avidité pour les richesses fit ~~se~~ se conduisant avec une injustice sans exemple, envoya à Baharam une coiffure de femme disant de Baharam lorsqu'il en un fuseau en lui faisant dire ces choses Sois digne récompense des choses que tu as faites. Baharam changeant tout à coup, se révolta contre Hormuz et se servant du nom de Parviz il feignit ~~d'avoir~~ de le mettre à son service. Son

عباس لحول ... عمرو ازرق

... depuis dans mirkhond p. 989. tandis que abbas ... nommé le borgne et omar azrak ... dans ... terminer la ... de azrak, qui ... notre texte ... azrak.

... voir la raison du 9 de 958 donnée ... par m. de Sacy.

بوندن نفرت ایدوب قاچدیلر

... horreur de cela, ils prirent la fuite.

و کذلک پرویز آدنی قوللغه منسوب قل
و انک خدمتنی قبول قلوب بو تدبیر
عرض اول ایدن کم

Sa mission, Jethro Kahen lui dit: Je vous le montre
ici avoient qui ont été Delivrés d'aujourd'hui pour vous
de votre race reviennent à pas vous après qui
la puissance
et prime de félicité pour alors par tous (lui dit)
Sa noble vision dont embrasser tout l'univers.
et tout ce qui doit arriver comme il
l'avoit dit: Il avoit placé quatre sièges d'or
dans le palais de nouschirvan, l'un pour lui,
l'autre pour Buzurjmihir, le 3e pour le césar
et le 4e pour le khan du Kiptchag.
on a de nouschirvan un testament à l'usage
de tous les rois, qui expose de quelle manière
ces suivans doivent chacun doit gouverner
Il veut pas qu'on puisse pardonner parce
Empire. qu'il
~~Il ne veut pas qu'on puisse pardonner parce~~
~~qu'il~~ doit exister tout entier dans ce qu'il
~~qui le trouve~~ exist tout entier dans ce qu'il
~~tous~~ doivent ensemble
tous forment ~~ensemble~~ d'ennemis ensemble
Voici une connaissance extraite de son testament. Les voici:
La justice est un fort gardien et destruit par par des
torrent d'eau (lui ou y dit-on l'eau) qu'on ne brule
pas avec le feu, qu'on ne destruit pas avec des
machines (ginjiq) de guerre; c'est un tresor qui
plus on y puise plus il augmente, et moins on en
dépense moindre il est. L'homme juge est celui
qui ne fait point en secret ce qu'il ne feroit point
en public, et dans l'abyme d'une personne
ne dit pas par sa parole qu'il a dans il rougiroit
s'il l'entendoit; et qui dans le combat se
garde bien de peur considérer son ennemi
car un petit soupçon un grand amas de
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ qu'allongeant
~~[illegible]~~ bruit et le fait des pédraites. Il
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
incapable.

Les quatre sentences suivantes avoient été écrites
sur les quatre colonnes de son trone, l'avoit pu:
1 celui qui n'a pas d'empire n'a pas une vraie
puissance. 2 celui qui n'a pas de femme
n'a pas de société intime (de chaque chagrin)
~~bonheur~~. 3 celui qui n'a point
d'enfans n'a point d'amitié. 4 celui qui
n'a aucune de ses choses n'a point de
maladies (dégoût, ~~de chagrin~~ d'inquiétude).

Entre les monumens ~~de son règne~~ qu'il a laissés
se trouve: Zaouniah Chehry (la ville de Zaouniah)
(semblable à Madain qu'il a construite (sur
de Madain) sur le plan de la ville d'Antioche.

La durée de son règne fut un quelques mois
~~fut~~ fut de 47 ans, puis d'autres de 40 ans,
et quelques disent quelle de 47 ans et 7 mois.

quatre cents?

Nouschirvan ~~[illegible]~~ Khosrou fut un prince
équitable qui fit prospérer par la justice
la mer et la terre. Il ne lui a pas fait
~~[illegible]~~ qu'il ne vous a pas fait.

Hormuz

Letrait gray. porte ابن au pris de au lieu de
semblable ~~[illegible]~~ - qui vaut mieux.

le royaume des hauts chênes et ayant l'estat dirigé par
Vhind dupstan, le roya ne se trouva pas en état de
lui resister, se soumit en se plongeant de trois pieds
estoit faite, et des victorieux, et ne s'estimant estats pleins
entre eux, et [illegible] le roy ayant remporté sur son tributaire
Ven retourna le fer retourner en son pays.

Comme il revenoit de cette expedition on lui
fit lui representer que le derbend detruit
les routes du Kipchak. Etant allé sur ces
routes il prit le derbend, en ayant retabli les forts
detruits aux environs de la derbend qu'il [illegible] avoit
detruit en ravageant le Kipchak il les fournit de
provisions de toute espece et y ayant placé des
hommes courageux après il avoit établi une
bon gouvernement ayant reçut la requête à lui
de ce canton, il revint à madain.

ensuite il forma des routes dans l'empire, fait
des ponts sur les fleuves et nettoya entièrement
les chemins des voleurs qu'ils infestoient de manière
que les voyageurs purent aller en venir en toute
sureté

or magnus son abrahah l'estant emparé de
[illegible] de fief d'honliezen qui estoit venu d'Yemen
et l'ayant chassé de Yemen, celui ci vint se
prosterner à la cour de nouschirvan et lui demander
du secours il lui exposa les sujets de plaintes. nouschirvan
leur donna du secours et le renvoya en Yemen par
mer par mer a Yemen il regut son royaume.
Abrahah est ce personnage qui ayant formé
le projet de detruire la noble caabah que dieu
l'annobisse encore, dieu envoya [illegible] contre lui
d'ababil qui fut pris lui et son armée.

La sourat [illegible] commence par ces
mots) n'a tu pas vu comment
a été envoyée à son sujet à notre prophete
qui est un des prophetes que la benediction
soit sur lui et le salut. a cette hauteur la nuit
qu'il vint au monde, le feu de leur, ce temple
(du persan qui est un igniculus) qui depuis plusieurs
milliers d'années n'avoit pas été eteint, l'etang
de la mer de Saveh passa sous la terre demanière
qu'il en resta plus aucune trace depuis, en fin
douze arcades (qui étoient en avant en arc autour d'un
fronton pour supporter des voutes, en partie qui étoient
encore embrassées par la communauté [illegible] de
Hamadan de Hamadan-Kesra (route de Chosroes
fut en detruite en Kesra (d'un [illegible] de ces evenements
surprenants) étant en fut [illegible] fit venir le devin sabiz (ici [illegible] de la tribu
et lui ayant demandé la cause de tout ce qui
celui-ci lui repondit que ces [illegible] il en
Nischer (en arabe un prophete) annonca la naissance
de Mahomet des arcades en [illegible] un grand nombre
royaume de perse fut prendre fin de sorte que
à peu le prophete de bon fut des tues (à dessein de
prophete). [illegible] un signe demandé le nom de
quelle part Yezdegerde

تفرع وتظلم كوستج

[illegible] le temps d'Ayaz. porte que son langage a l'empereur
du nisphahan juigna a dabaud. avertir (ce i porte

كيم قبجاق دوبلك ه مستولى بولوبتور

[illegible] محكم ... براغ وساقنى مكمل دوزوب

سورة الفيل

[illegible] مكة حسن ايا
[illegible] la 105e sourate d'alcoran dans
[illegible] le cas %
ألم تر كيف فعل ربك بأصحاب الفيل %
ألم يجعل كيدهم في تضليل % وأرسل عليهم طيرا
ترميهم بحجارة من سجيل % فجعلهم كعصف مأكول

non nosti, quando fecerit dominus tuus cum
toribus elephantinum. 2. an non posuit astutiam
in errorem. 3. et misit super eos aves turmatim
antes. 4. quae jaciebant in eos lapides ex argilla
co. 5. postquam eos veluti folia segetis depasta

[illegible] sueh ville debrune persienne [illegible]

D. Sagittas — historia. Nara am historia; justo
schirvano in venatu campo, prodam a sui affectu
ne: Deficiente forte sala, servum in proximam
lam misserem, qui sal afferret: huc nanti
schirvano, ut sal pretio emeret, ne malus
si nido natus (luxuriante iniquitate) villam
straret; inquiunt ministri: ex re adeo parvi
mento quid damni fingere potest? Nuschirvanus
spondet: iniquitatis initia in hoc orbe primum
mus exigua, quae à posteris paulatim
eta, in tantum adolevere, (ne totum terrarum
bem opprimerent.)
si rex ex pabidi horto unum pomum comederit;
servi ipsius arborem ipsam eruerint: radice
si rex quinque ovorum iniquitatem licitam duxerit,
continuo milites ejus mille gallinas vere fixerint.
Non restat iniquus iniqui temporis autor:
Restat vero aeternum super illo dirissima execratio.

le dessus de cette affaire fut présenté à
Nouchirvan, le premier leur demanda s'ils
avoient l'un un garçon et l'autre une fille, s'
ils leur répondirent affirmativement, il ordonna que
l'un donnât sa fille au garçon de l'autre,
et que le trésor leur fut abandonné à tous
deux afin que un et leurs enfans puissent
leur servir.

il voulut manger du roti et par hazard
on ne trouva point de sel. alors il
envoya quelqu'un au sel et lui recommanda
de lui rapporter de la part du roi
sa femme devoient en lui apportant
(grand prix d'achat du sel (la de la part) quelque peu de
sel en courtisan dirent: quel prix. estimer
attacher un
peu actif de sel ne valoit un roti que vous en
faites une si grande affaire; il répondit pour
(de la part) ignorant
pour une si peu de valeur un homme qui est roi
pour quoi feroit il une innovation (contraire à la loi), que
(deviendra injuste) car il sait une mauvaise coutume quelque petite qu'elle
soit, chacun dans la suite y ajoutant
de sorte chacun auroit exigé de la part
d'une personne quelque chose, la mal generale que
cette innovation auroit fait naître en effet cette juste observation
fut connue de tout le monde
(ce n'est pas chez les Turcs).

Madain étoit le siege de l'empire de
Nouchirvan. c'est lui qui a bâti le monument
celebre connu Khaki-Kesra la voute de chosroès
c'est aussi lui qui a appuyé la chaine de
la justice et de la reguler. ce fut par le conseil
de Bouzurjimihr qui étoit son visir, qu'ayant
donné le bonnet gauche au mage mazdac
il le fit venir, lui temoigna de la désapprobation,
attacha les sectateurs à la propre personne, mais
ensuite l'ayant convaincu juridiquement d'avoir
détruit la religion, il fit jetter dans une fosse
la tête en bas lui et tous les sectateurs, et la fit
combler de pierres par dessus; et quelques uns disent
qu'il tua de la propre main le mauvais mazdak et
qu'il purgea la surface du monde des souillures
de son impure religion secte.

quelques demêlés qu'eut de son tems entre
nouchirvan et le cesar de roum, nouchirvan les
ayant vaincus, subjugua les grecs et lui ayant
imposé un tribut, il établit que le cesar tiendroit
chaque année à sa cour en personne lui apporteroit
la main et bras droits d'un prelat d'entre. et
après lui avoir imposé cette obligation il partit.
mais ayant appris que l'empereur de la chine
(Khacan), et le khacan ayant demandé la paix (le
ayant pris le coté de la paix) lui abandonna ce qui est au delà
de Sergamah. puis ayant donné la fille à nouchirvan il
la lui envoya. or nouchirvan étant devenu de lui subjugué

ومبالغه اصرلدی

ومبالغه اصرلدی کم زنهار طوزی صاتون الاسق واهل
مجلسدن بعضی دیدیلرکم برکیابه یتجك طوز نه
مقدار بها ایله رکیم مبالغه ایدرسز دیدی
کیم بوقدر بی بها نسنه ایچون پادشاه اولان
نسنه نیچون برعت ایله کم یرامز نسنه
نه قدر جزوی اولورسه صکره هرکشی بر
مقدار آرتورب کلّی ایدوب بر ناملغی آنی
احداث ایله قیامنه دك باقی قالور.

وعدل نوشیروانی اول آصدی

* 6 passage suivant de galatan. pedi
de cette page 99. explique le sens de
cette anecdote.

حکایت 6

اورده اند که نوشیروان عادل را در شکارگاهی صیدی
کباب کردندی نمك نبود غلامی بروستا فرستادند
تا نمك اورد نوشیروان گفت نمك بقیمت بستان
تا رسمی نگردد وده خراب نشود گفتش (گفتند نا)
ازین قدرچه خلل زاید گفت بنیاد ظلم در جهان
اوّل اندك بوده است وهرکه امد برو مزید
کرد تا بدین غایت رسید

اگر زباغ رعیّت ملک خورد سیبی
برآورند غلامان او درخت از بیخ
بهر بیضه که سلطان ستم روا دارد
زنند لشکریانش هزار مرغ بسیخ (بسیخ)

(ou ce le khacan nous fait attaquer avec nouchirvan
et lui ayant abandonné ce qui en au delà de Sergamah
Lesquels après leur avoir donné la fille ensuite
troubles contraires à cette leçon; que la juste parole
les favorise. voy. mirkhond

بیت نماند ستمکار بد روزگار
بماند برو لعنت پایدار

(ستمکار)

5.e feuille

livrèrent à cobad et le remirent en possession
du throne. or de son tems le roi d'iemen
chemer dioudadjenah ayant fait une irruption
marcha contre lui, et cobad, se voyant trop
foible pour le combattre, lui fit toutes sortes
de presens et de felicitations et ayant chemer
dioudadjenah lui ayant accordé la paix s'en
alla (a). mais après avoir passé le gihon il
l'empereur de mooveralnahar.

Entre les établissemens de cobad sont carzoum
dans la province de fars, halouan dans l'irak,
djakout dans le canton de mosul et plusieurs
autres lieux dans le tabaristan. et suivant quelques
mss chezbaia dans l'ergian. (manuscrits d'après
carte au mot
جاجرم dit que ergian est une ville d'tabaristan).

Les historiens ne mettent pas giamasb au
nombre des rois. dans la suite de son regne il y
eut quelques cobad ayant en effet quelques démêlés avec
le cesar de roum, leva une armée contre les
grecs, y entra et remit victorieux entre ses mains
sur la fin de sa vie il mit sur le throne en
sa place son fils nouschirvan et fit elever pour
lui même dans une retraite.

La durée du regne de cobad fut suivant
quelques mss de 63 ans et suivant d'autres de 64.
quatre ans.

Lorsque cobad eut donné les ordres necessaires
le repos echu de sa part à tous les peuples
du monde. ce prince de dustri lui fut à la
fin contraire his visir

Nouschirwan le juste fils de cobad.

On a beaucoup parlé de la justice de nouschirwan.
ou raiouate
et bon dit que un homme ayant achetté d'un
autre une vigne, et y trouva dans
cette vigne un grand threser. il alla trouver
le matin de la vigne et lui dit: une
telle chose en arrivée venez ce qui est
enfoui dans votre vigne, car je vous ai
achetté une vigne, mais je n'ai pas achetté
autre chose que cette vigne. celui l'autre lui
repondit: je vous ai vendu la vigne avec tout
terrain et ce qui en dépend et ce je vous ai abandonné
tout ce qui se trouve dans cette vigne. alors
tous les deux convinrent que ce threser devoit
etre dans le fisc et qu'il appartenoit au fisc.

(a) varia le texte porte
دیو دژ
il l'en retrouva, mais lui
fait faire une route opposée
à celle en le conduisant
au delà du gihon. mais il ne
le parle pas de cette expedition

ج. الکا دغی چرخ اتدی آخر عناد
بو دور ایش قباد اول کرک کیقباد

ک. انکا داغی چرخ ایتی آخر عناد
بو دور ایش قباد اولسه کرکیقباد

l'a donné constamment à la justice et à l'équité.

La durée du règne de palach fut d'un peu moins de cinq ans, et bien à ce prince qu'on attribue la fondation de palach abad dans l'irak.

quatre ans

140 palach fils de firoz ornement du monde

...

...

le cavalier de la mort le fit prisonnier.

cobad fils de firoz qui avoit été donné (emmené) de la comorme de kermsir pour succéder pour vizir mais soukhra ayant commencé à goûter des limites de la charge, celui à cobad le renvoya en effet chabour visir. quelque tems depuis que buzurdjmehri eut fait soukhra, engagé étoit au service de cobad. mazdak le manda pour son beau frere de cobad, en l'attribuant le don de prophetie. il ordonna aux gens de sa secte de rendre commun entr'eux les richesses et les esclaves. de cette maniere tout en quoi y avoit de mauvais sujets et de voleurs s'attachèrent à lui et le multiplierent. il séduisit aussi cobad par mille ruses et mille tromperies et le fit entrer dans la religion et l'attribuant le don des mistères, il disputa souvent avec moi. et ayant percé un trou creusé une fosse auprès d'un atechgahdéh il y fit avoir fait placer un homme à qui quelque question qu'il lui fût, lui repondoit convenablement. lors que cobad eut agréé sa religion, comme les biens et les esclaves de la nation ne pouvoient plus être confondus, le peuple tomba dans une grande foiblesse (pauvreté), et ayant fait former une conjuration, ils prirent cobad le chargerent de liens et nommerent roi, giamasb qui étoit son frere puiné. or mazdak ayant pris la fuite se retira dans l'adhebaigian et cobad de son côté passa dans le tokarestan, et puisant quelque chez les haithelites. enfin de quelque maniere que ce fut ayant eu une armée, il forma le dessein de reconquerir son royaume. le peuple comme alors que giamasb ne pouvoit ni le combattre avec avantage ni lui resister, c'est pourquoi l'ayant chargé de chaînes de

liberté

پلاشش بن فیروز آفاق آرا
نه پیش ازیل که پیش کون کتخذا (کردخذا)
ولیکن آنی حتی بوکنده پیر (پرکنده)
اجل خیل دستنده قلدی اسیر

... ایلی بری برینلد ...

nouvelle ville dans le canton d'Isfahan ; en
Chaldée Firouz dans l'Adherbaidjan. on dit que
la durée de son regne a été de 26 ans,

quatrain >

lorsque Firouz fils de yezdegerd devint roi
~~la cavalerie a l'infanterie~~ il la cavalerie et
l'infanterie le comblerent de louanges, mais le
destin lui fit une injustice ; il le fit tomber
dans le filet de la mort.

Palach fils de firouz. lorsque ce prince
monta sur le trone il retablit dans les fonctions
Youkhra qui sous le regne de son pere avoit été
visir et conseiller pour les affaires de l'empire.
il lui confia les affaires de l'empire (alias il lui
recommanda les vieillards du royaume الامور اختيار ملك
Youkhra etoit un modele de prudence
dans la voie de la religion. il regla l'empire
et rendit le peuple riche. or cobad jeune
frere de palach ayant pris la fuite pour
eviter palach. comme il se rendoit auprès
du khacan des turcs il avoit arrivé à la ville
d'esfarain qui etoit sur la route, il logea dans la
maison d'un dehcan (seigneur de village) qui etoit
ami de la maison ou le comme pere, comme
cobad etoit un homme de haute apparence et une
agreable conversation, il reconnut qu'il etoit un
etoit un personage d'un rang eleve, il applaudit
a observer qu'il auroit pour
de la physionomie il le combla de plus beaucoup
d'egards. or le dehkan avoit une fille tres belle,
cobad la vit, conut de l'inclination pour elle,
et lui ayant demandé en mariage, comme le pere
y consentit, il obtint l'objet de ses desirs. lors que cobad fut parti
pour se rendre auprès du khacan, la fille qui etoit
enceinte accoucha d'un garçon auquel on donna
le nom de nouchirvan. et cobad et son
epouse pendant quatre ans auprès du khacan, et
pendant lui donna une armée, avec laquelle
il marcha contre palach. et ayant passé
a esfarain son fils nouchirvan lors que le même jour les
grands de l'empire de palach et ses avoient
lui apporterent la nouvelle de la mort de palach
et lui proposerent qu'on le demandoit pour regner.
cobad rendant grace à dieu de l'heureux de
son fils envoya l'armée du khacan et ayant
pris sa femme et son fils, il vint à Madain
et s'assit sur le trône. et ayant confirmé
dans sa charge le visir Youkhra, il regla

à hormuz qui etoit le plus jeune, il le fit
son heritier et lui donna le trône. firouz
ne pouvant supporter cette injustice, demanda
avec instance
du roi des hayaltelites, et avec son
armée ayant levé une armée il marcha
contre hormuz, le combattit et le fit prisonnier.
quelques uns disent qu'il le fit mourir, et
quelques historiens ne mettent pas hormuz au
nombre des rois. dieu sait pourquoi on ne parle
pas à. (car on ne fait pas mention de) la durée
de son regne. [fevrier de guatrain]

firouz fils de yezdejerd étoit un homme
religieux, prudent, intelligent et juste.
il rendit par son equité le royaume florissant
et par sa bienfaisance les sujets heureux
et contens. il y eut pendant son regne
une famine de sept années. pendant
ces sept années le roi exempta le peuple
des tributs et ne prit rien de personne.
et il donna a beaucoup de personnes le
moyen de vivre mais par la benediction
que dieu lui accorda pour son equité il y eut
en une seule année une si grande recolte qu'elle
dedommagea qu'elle combla le deficit des sept
années de disette précedentes. on raconte des
choses merveilleuses que le pape eut entre lui
et Khosh-nevaz roi des hayaltelites, mais
comme elles nous paroissent presqu'impossibles
on ne les a pas mises ici. firouz ayant
assemblé beaucoup de gens marcha
contre les provinces du turquestan. le roi du
turquestan ayant fait creuser des puits dans une
de ses stations, les recouvrit avec de la paille
et de l'herbe et des broussailles. lorsque
firouz fut arrivé en cet endroit beaucoup de
ses gens tomberent dans ces puits
par negligence, et lui même étant tombé
dans un de ces puits y périt.

entre les monumens qui ont été fondés pour
firouz on a dans le canton de rey; rouchen
firouz dans le djordjan, kiani firouz dans
la province de fars, et dans khoged une
grande muraille que quelques disent de 30 agatch
et d'autres plus ou moins, laquelle sert de separation
entre deux provinces; il construisit aussi une

feuille

quatrain

~~Yezdegerd fils de Baharam qui donna~~

~~par testament~~ ~~la couronne~~ ~~à son fils~~ ~~Baharam~~ ~~et~~

~~lui ordonna~~ ~~en mourant~~ ~~de~~ ~~se~~ ~~rendre~~

~~maître~~ ~~de~~ ~~la~~ ~~Perse~~ ~~et~~

~~mourut~~ ~~à~~ ~~la~~ ~~chasse~~ ~~d'un~~ ~~coup~~ ~~de~~ ~~foudre~~

~~la vie~~ ~~(on~~ ~~ne~~ ~~sait~~ ~~si~~ ~~ce~~ ~~fut~~ ~~par~~ ~~accident~~

~~ou~~ ~~par~~ ~~ordre~~ ~~de~~ ~~son~~ ~~père~~ ~~ou~~ ~~par~~ ~~ambition~~

~~de~~ ~~régner~~ ~~plus~~ ~~tôt~~ ~~qu'il~~ ~~ne~~ ~~devoit~~ ~~le~~ ~~faire~~

~~tomba~~ ~~au~~

~~Yezdegerd fils de Baharam~~

quatrain —

Lors que Baharam pour devenir roi dans
le monde, il y introduit la dignité par
le vin et la bonne chère ; mais le prince
de la mort rendit la bonne chère (ou la vie pieuse
vita et victu) avare et le fit perdre du
monde en faisant d'un tombeau sa palais.

—

Yezdegerd fils de Baharam monta sur le
thrône selon la dernière volonté de son père.
C'étoit un prince d'une très belle apparence,
~~et qui avoit la plus belle qualité de la~~
plus grande beauté. il faisoit profession de
justice et d'équité. Sous son regne beaucoup
furent dans un état tranquille et les sujets vécurent
de toute inquiétude. et comme ~~la~~ ~~fin de~~
~~la~~ il étoit doux de parole et de mœurs doux (pi)
on le surnomma yezdejird nerm. Boulain
du Kopidch a écrit que la durée de son regne
fut d'une année, ~~et il y a beaucoup~~ les
historiens diffèrent beaucoup sur la durée de
son regne, mais comme ces dissensions ne sont
d'aucune utilité on ne les pas écoutés

quatrain

Yezdegerd fils de Baharam fut d'un naturel
celui, un prince qui ~~jouit~~ par la justice
jouit du repos dans le monde, aussi
Soit que il fut d'un caractère doux (et pieux
volonté ferme, le dictionnaire n'a pas besoin
vivre.

Narmur fils de yezdegerd.

yezdegerd avoit deux fils, Narmur le aîné
et Narmur le plus jeune. mais yezdegerd
ayant envoyé Narmur dans la province
de Sistan, lui abandonna les provinces. quand

..

et tua cet éléphant. le roi baharam
troublé de [illegible] le pria d'être au nombre
de ses convives ainsi que ses courtisans. baharam
accepta, et lui parut avec le roi ses
gens et ses meutes fort amaigris ainsi
que lui à la chasse le gibier et les
bêtes fauves; jusqu'à ce que voyant un
jour un énorme éléphant attaquer le roi;
ce prince ne se croyant pas lui même assez
fort contre cet adversaire prit la résolution de
fuir, mais baharam étant parti avec une
petite armée en ayant chassé l'ennemi
revint victorieux et triomphant. alors le
roi lui donna sa fille en mariage
et voulant par ainsi reconnaître lui ayant cédé
et lui fit [illegible] de son royaume.
Il voulut faire son héritier. mais baharam
ne voulut pas l'éléphant ainsi
lui ayant demandé comment qui lui fit connaître
qui il était. alors le roi ayant appris
qui était baharam, fut en lui-même
tourmenté de soupçons en ne sut ce
qu'il devait faire. baharam s'apperçut
de sa vigilitude et pour le tranquilliser
sur son propre compte, prit sa
fille, rendit au roi l'hindoustan, et lui
ayant imposé un tribut il prit tribut
les provinces limitrophes de la perse en
deçà du sind et avec la fille du
raja indien ayant préparé une
grande quantité de provisions de toutes sortes
il revint dans son royaume. mais en arrivant
il amena avec lui 4000 oli-bardi
fameux joueurs d'instruments, chanteurs
danseurs, en supputa de la paie qu'il avait
pris avec lui. il le [illegible] de perse
les tambi (jeux de plaisir de
exclamation qu'ils poussaient répétaient souvent
dans leurs accès de joie), qui pour maintenant
dans le royaume de perse pour de jeunes
de cette origine là. qui conçut désir
connaître le divan tchenki (légende tome
d'astronomie) les jeux chatrange, le khoumac
qu'il fit connaître en usage dans la
collection des cinq sens de l'ame, les
tabaki (arch(ibles) ? plantes fétiches humaines)

le regne de baharam fut de 30 ans
le plus d'autres de 63 ans ——

quatre ans

le pour en 19 - employé à une gen. en Jun
1re la bonne [illegible] indique que la restitution fut
empêchée.

[illegible] genitif.
[illegible]

[illegible] 3ri
[illegible] le trouble tomba en lui par [illegible]
de [illegible] lui baharam

[illegible] turk
[illegible] d'pag.

[illegible] (pag?) diffuse [illegible] et ne convient
pas ici. il en a résulté que la traduction the
confondre ici avec [illegible] type

[illegible] و دلارام چنکی و بزی قصر خورنق وسایر..
[illegible] و یتی قصر و خورنق وسایر-

de quelque manière qu'on la considère, il n'y eut pas plus de cent personnes qui y périrent par. (ce qui est fort peu de notre rent). Baharam ayant abandonné son throne et étant allé en voyage dans l'Hindoustan fit des choses merveilleuses dont nous donnerons un récit abrégé, ainsi que de sa mort.

Baharam étant en voyage s'appliqua à la chasse, à la gaieté, à la dissipation, à la galanterie, il aimait les festins et les plaisirs. il avait compris dans les qualités qui font un grand roi, et il était curieux de connaître (lire : s'informer) de tout. Il entendit parler des merveilles du royaume de l'Hindoustan, il fut le désir d'y faire un voyage. ayant donc laissé le gouvernement du royaume à son frère Nasry et ayant pris congé de sa mère, il partit du pays et se rendit dans l'Hindoustan. où il y passait tout son tems à la chasse. il prenait toujours plaisir à voir les différentes espèces d'animaux qui habitent les forêts, il admirait les proportions et la force des lions, des tigres et des autres bêtes fauves. il arriva qu'un jour une forêt un éléphant monstrueux devint furieux. il jetait de tous côtés des cris épouvantables, il renversait les arbres qui se trouvaient sur son chemin, il causait de grands dommages aux habitans des villages et faisait périr un grand nombre de personnes, il apporta cette route à la connaissance du roi Narsy qui avait succédé à son père. ce prince ayant appris les désordres causés par cet animal, il envoya plusieurs fois de troupes pour le prendre vivant, mais elles revinrent toutes sans avoir pu exécuter les ordres du roi. enfin il monta lui-même à cheval et se mit à la poursuite de cet animal. il le trouva dans un bois, il le combattit, il le blessa, il le tua. il lui coupa la tête et la porta à son père. le roi Narsy fut si content de la valeur de son fils qu'il le nomma son successeur à la couronne. il lui donna le nom de Baharam. Baharam signifie en langue persane un lion. Baharam fut élevé avec beaucoup de soin par son père. il apprit à monter à cheval, à tirer de l'arc, à lancer le dard, à jouer à la boule, à la paume, à la chasse, à la course, à la lutte, à tous les exercices convenables à un prince. il fit de si grands progrès dans tous ces différens exercices qu'il surpassa tous les seigneurs de la cour de son père. il devint un prince accompli, il était d'une taille avantageuse, il était bien fait, il était d'une complexion délicate, il était d'une constitution forte, il était d'une figure agréable, il était d'une physionomie noble et d'une mine majestueuse. il était d'une force extraordinaire. il était d'une adresse admirable. il était d'une valeur à toute épreuve. il était d'une générosité sans bornes. il était d'une libéralité sans exemple. il était d'une bonté sans égale. il était d'une douceur sans pareille. il était d'une affabilité sans mélange. il était d'une politesse sans affectation. il était d'une modestie sans fausseté. il était d'une sincérité sans dissimulation. il était d'une fidélité sans tache. il était d'une reconnaissance sans bornes. il était d'une gratitude sans exemple. il était d'une générosité sans bornes. il était d'une libéralité sans exemple. il était d'une bonté sans égale. il était d'une douceur sans pareille. il était d'une affabilité sans mélange. il était d'une politesse sans affectation. il était d'une modestie sans fausseté. il était d'une sincérité sans dissimulation. il était d'une fidélité sans tache. il était d'une reconnaissance sans bornes. il était d'une gratitude sans exemple.

باقی دوروب پور
عام قسط پرمانس
ou mieux pour entretenir la propreté
یول اوزرینه باقو (باقوب) دوروب خلقه
il / le tenait à égards par la route
و اول یولی طوتمشدی
il / était empêché rendu maître du chemin

de l'administration de l'empire et à rendre
la justice, jusqu'à ce Bahram étant
allé de Bardaa'y an et du gurgistan
dans le Kipchak, envahit le Khouarezm
et ayant attaqué de nuit le Khakan
dans ~~la marche~~ derrière du Djordjan
avec un petit nombre d'hommes, il
tailla en pièces trois cents mille soldats,
prit le Khakan, le tua de sa propre
main et fit une chose que aucun des rois
qui l'avaient précédé n'avaient jamais
fait, en dont l'occasion ~~ne lui donna~~
ne lui en offerte à personne après lui.
Après que la chose eut peut être
Exemple au Sultan Aboulghazi Housseïn
Behadour Khan que Dieu prolonge son
règne, car il en fait en a fait mieux peu
près semblable, en voici le détail de
cette expédition. Dans le temps que ce
prince prit le throne du Khouarezm
dont la principauté n'était pas encore bien
affermie - il arriva que ~~Timour~~ Mouhammed fils
qui était héritier du royaume levait
une grande armée et marchait contre
Housseïn. quelques gens à moitié vaincus ayant
connu de la mauvaise conduite
et de la mauvaise foi de Timour Lenk
et de son fils ~~allèrent~~ allèrent le rendre à lui (à Mouham-
med fils) Alors et lorsque ~~il fut~~ Mouhammed
fut venu vint à lui, le peuple naturellement
craintif ne le prépara pas au combat
Housseïn ayant quitté le royaume se retira
à Hérat avec un petit nombre d'hommes
et son ~~Lieutenant~~ (Beg. Gogé; giag. ~~Lieutenant~~ Gué adversaire)
ayant pris le royaume, ~~le fait suivant~~
~~l'histoire~~
l'administration ~~l'empire~~
envoya de tous côtés de la cavalerie,
et des soldats pour piller, ainsi dans tous ceux qui
ravagèrent le royaume, les cris et les
lamentations du peuple s'élevèrent
dans toutes les villes de Housseïn, et prirent patience
et ayant avec un très petit nombre d'hommes
marché contre Mouhammed victorieux, il entra
dans son royaume, donna dans la ville
capitale, prit ~~Mouhammed~~ (Timour) dans le palais du
gouvernement et délivra le peuple de son
tyrannie. il revint à la ~~ville~~ province
de Hamadan que le jour où cette affaire arriva

ou pouvoit aussi dire كه il en
prit aussi au Sultan Aboulghazi en

le tua de sa propre main يا فكار محمد ميرزا كيم ملك وارثى ايدى

حتى ~~ايلخ~~ خ. پر l'ouv. de Mouhammed mit la première
fils de Baysanqar fils de Shahrukh petit fils de Timour Lenk
avait été tué dans une bataille. Le second contre Aboul
fois. et ce fut son fils Iadighiar qui
prit et tua par Aboul Housseïn, voy. Dh. appendice
« il arriva que Iadighiar fils de Mouhammed mit
qui était héritier avait hérité du royaume de son père
le tua de sa propre main par qui Housseïn fut abo
il porte ... محمد ميرزا كيم ملك وارثى ايدى
il fut vaincu Mouhammed qui a donné naissance
partie de l'histoire de Housseïn Aboul ghazi
voy. Dh. art. Iadighiar p. 270. D'après Khond
après ici cet article et le suivant

depuis qu'on lui donne
depuis l'empereur, et on lui donnera
l'empire. enfin ils tombèrent d'accord
sur ceci savoir qu'on placerait la couronne
entre deux lions affamés et que mettant
cette couronne sur la tête de celui qui
prendrait ou lui donnerait le gouvernement.
lorsque le lieu de combat aurait été préparé,
Kerra ayant déposé la couronne, l'ennemi
reçu un plus grand sûreté
et prospérité et se
retira dans à l'écart, mais Bahram
ayant tué les deux lions, mit la couronne
sur la tête, monta sur thrône et gouverna
l'empire. il traita le peuple avec surtout
et expulsa, le peuple fut content et
reconnaissant et le royaume florissait et
prospera. lorsqu'à cet égard fut dans
une tranquille, il se livra à la bonne chère
et à la gaieté. et sur ces articles il dépassa
la mesure. le vin dont l'habitude en
une cause de négligence et d'inaction, lui
fit abandonner les affaires de l'empire au point
que la splendeur il n'y eut plus ni
splendeur dans le royaume ni discipline
dans l'armée. le chah de toutes étant,
négligent de toutes les choses, Ceux a mécontent
passa le gihon et entra dans le royaume.
alors Bahram le rencontra du conseil de
la négligence et voyant le royaume
ravagé, l'ennemi victorieux, et les troupes
dispersés, il reconnut qu'en rassemblant
l'armée il ne pourrait s'opposer à l'ennemi
si le combattre avec avantage. il
confia Kerra à son jeune frère
nersi et se retira avec trois mille hommes
dans un atechgah Kédah au temple des iguicoles
de l'adherbaidjan. il disparut du monde.
on ne savait où il était allé et on soupçonna
qu'il fuyait devant le khakan. de nouveau
les grands de ce royaume ayant préparé
des présents, envoyèrent des ambassadeurs
qui dirent au khakan: nous sommes
vos serviteurs et vos sujets. Kerra est
à vous: faites tout ce que vous jugerez
convenable. lorsque l'esprit du khakan
fut tranquillisé à cet égard; il commença
avec liberté d'esprit à vaquer de l'administration

un cheval mais il en différait autant qu'un ange était venu pour la forme d'un cheval et l'avait fait périr, mais de quelque manière qu'on l'explique, [illegible] un cheval que le léger personne n'avait monté à cause de son naturel farouche. Le roi [illegible] pour s'emparer le prit, le selle, mais l'ayant frappé sur la croupe, le cheval lui donna un coup de pied dont il mourut.

quatrième

Lorsque Yezdejerd prit place sur le trône il fit au peuple un discours d'une [illegible] le ciel le jouait de lui pendant quelques jours, mais enfin le trône fut tourné par la main de la mort

Bahram fils de Yezdejerd.

Après qu'il fut monté sur le trône à la place de son père, il rétablit ce que son père avait détruit et fit fleurir à la tyrannie la justice et la légalité. Un jour Bahram pour (pour une sauvage onagre) passait avec beaucoup de goût pour la chasse à l'onagre. quelqu'un rapporta que l'on était à chasser un onagre la flèche [illegible] après en avoir percé le poitrine d'un seul coup l'empêcha de courir.

Lorsque Yezdejerd mourut, les grands de l'empire qui avaient été témoins de l'ancienne tyrannie et [illegible] à donner l'empire à son fils en ayant fait venir un personnage de basse naissance nommé Kerra ils le firent roi. Lors que Bahram apprit cela il avait atteint la force de la jeunesse et il prit une résolution dans l'intention de passer le trône de son père. Alors le peuple lui portant des plaintes de la tyrannie de son père lui dirent: maintenant nous avons enfin fait roi une autre prince. nous lui avons dit que nous ne avions pas besoin de toi. [illegible] devait laisser le trône [illegible] vrai roi ne [illegible] empêcher [illegible]

Baj. Bahram pour leur donner de belles paroles leur dit: l'empire en héritage de mon père. pour vous si vous avez fait abandonner Kerra roi je ne vous dis pas de la détrôner [illegible] un empire ne peut pas être sans roi, il faut absolument un roi, [illegible] voyez, éprouver que j'ai arrivé demain par exemple ou un autre pour le quel de nous en le plus en état de

répondre

نعوذ وظلم ایلدی خلقه ویرد
سقاه کولمك
اجل البیله بنه اولدی چرخ

7.

وشکار ایدرکن آنك اوقی ایکیسندن کچوب ..
ونی شیر صید قیلغان دا اینك اوقی ایکیسین اوتوب

qu'un lion chassant un onagre la flèche les a

Baj. سنی بزه کوکمز دیومز وار

Bahram nous n'avons ayant dit à lui que toi ne nous pas nécessaire ..

cette phrase est d'un bel exemple remarquable

1° à cause de l'emploi du verbe, le [illegible] remplacer l'auxiliaire avoir avec un participe formant le prétérit (cependant le tout [illegible]

2° à cause de la négation [illegible] régime direct des on emploie de la même que l'on [illegible] dans la règle nommée [illegible]

sur sa tête, la vente sur colonne (id. Cantemir) ~~la vente lui même après~~ ou le fit tuer lui même. Sibili, in vitis, in vitis rendit ces mots.

Bahram fils de Chapour, monta sur le thrône à la place de son père. quelques historiens disent que par mauvaise ~~sa mauvaise~~ conduite comme il avoit tenu pendant la vie de son père le gouvernement du Kerman, on le surnomma Kerman chah - roi de Kerman. ~~en effet~~ le peuple n'aimoit pas dans son caractère parceque à la demande de grâce que ce fut il demeuroit en silence comme coupable. quelques uns rapportent que son fils Bahram monta sur le thrône après à la place de son père et qu'il regna une année après lui, mais les autres historiens ne l'ont pas confirmé et font ~~compte~~ pas mis cette année au nombre des rois. Bien Kitj raconte que le peuple se revolta à cause de la tyrannie et qu'il peut dans la bataille que de lui couper la tête à son fils. Bahram a regné 12 ans.

Yezdegerd.

Lorsque l'empire du monde fut parmi les mains contraires ~~negligés~~ par lui, la fortune secourut qu'il avoit fait un voyage et son travail le fit périr bon gré malgré.

Yezdegerd fils de Bahram.

Lorsque la prince Sassan posseda ce thrône. le peuple prit le gouvernement en horreur, parceque prince étoit un tyran et un ignorant. ~~fut~~ de la race de Sassan avoit fait de bien et de juste depuis Ardchir Babek il y substitua le mal et l'injustice. autant le regne avoit prospere autant il devint ruiné et dévasté. après huit années il eut un fils auquel il donna le nom de Bahram, et il le confia à ses amis afin que ce prince les donna la nourriture et l'éducation dans la ville de Hirat qui est proche de Kom en Ghuz et dont la température est douce et agréable. Yezdegerd étant dans la province de Thous aux environs de la fontaine de Sebz une cheval lui donna un coup de pied dont il mourut. quelques uns disent que c'étoit

Il joua fils fut jugé ~~tout~~ digne de négligé - ~~ce~~ par cette ~~cause~~ confirmée par la mort de Yezdegerd et par son caractère, ~~qui~~ fait voir que la fortune après leur fait vivre leur vie.

le throne ~~et~~ se livra entièrement à des excès de piété. la durée de son regne avait été de dix ans.

mais dans le béma Kitzy on rapporte tout le contraire; c'est à savoir que ardachir était un violent oppresseur et un tyran, et qu'ayant par sa tyrannie excité la fureur du peuple, d'un commun accord on le chassa de l'empire et on donna la couronne à chapour fils de chapour.

quatrain.

Lorsque chapour monta ardachir s'empara du throne. combien le royaume retira dans toute la droiture et l'équité. combien il fut agréable aux peuples de l'univers mais la fortune aveugle lui enleva son beau regne.

{ combien il fut de chapour agréable aux peuples, après que ardachir fut mort.

chapour fils de chapour.

on rapporte dans les chroniques que lorsque le prince fut monté sur le throne il se conduisit avec une grande douceur et des manieres excellentes. et malgré sa cruauté il montra à un tel point les egards et la bonté d'un des empereurs de grand mérite. la mort d'un des esprits comme le fils de cet empereur promettait être un jeune. il est pourvu à chapour et lui fit cette demande: comment se fait il que tu vives, je croyais plus auparavant que ton père et mon fils est encore fort jeune envoyez moi quelque une proportion de votre royaume en qui vous ayez confiance afin que j'envoye à mon palais, il gouverne l'empire jusqu'à ce que mon fils soit devenu grand et qu'il a cette capacité il lui rende mon royaume. après que le césar fut mort, chapour envoya chyrouich qui gouverna l'empire romain pendant ces fonctions du fils du césar, et lorsque cet enfant fut devenu grand, chyrouich sans aucune difficulté lui remit l'empire cet empereur fut à cet égard un des plus merveilleux. mais le césar ne laissa pas partir chyrouich et le garda auprès de lui jusqu'au temps de bahouram gour.

{ lis. blanc au lieu de blanc

or chapour étant un jour assis sur un pavillon, il s'éleva une violente tempête qui renversa le pavillon dans le volume ~~des~~ tomba sur sa tête il en mourut. la durée du regne de chapour fut de cinq ans quelques jours.

quatrain

lorsque chapour ~~reposait à l'allégresse~~ étendit le tapis de babylone dans le royaume, l'allégresse s'étendit sur le royaume de l'univers, ~~mais~~ mais un volume d'eau tomba

mulet

pour Satan de sa Chapour ayant attribué le don de prophétie, il demanda un conte sans compas, ni trait une ligne droite sans plume ni regle. en outre il figura sur toute l'univers par une boule de la grosseur d'une cafetière il y marqua distinctement tous les climats les villes, les montagnes et les mers. on y voyait même les bourgs les villages et les fleuves et les routes. or ce Chapour voyant connaissance judiciaire dieu d'empiété, le fit punir et détruire la religion reprouvée.

Entre les monuments par la grande ville de cafsin, la reparation du Madain, ~~un palais à cheptes~~ et à cheptes chadrevan (un palais) et fiouz chapour, dans le fis tous divers tous et dans l'hindoustan beaucoup de villes.

le tems de son regne a été de 70 ans et quelques jours de la 72 ans.

quatre ans.

lors que Chapour conquit du Caf (montagne qui entoure le monde puis la croyance) au Caf, il enleva un nombre infini d'esclaves; une revolution contre lui (le même qui le fit) par Chapour avait enlevé le premier époux du corps du peuple. cette tradition ne se trouve que chez les orientaux.

ardchir, le prince était fils puîné de Chapour Ibnal akkaf: lors de la mort de Chapour son propre fils Chapour était encore fort jeune, et le vieux prince donna l'empire à son ~~fils~~ fils ardchir, sous la condition qu'il le remettrait ~~le donnerait~~ au jeune Chapour lors que celui-ci serait en age de regner. on lit dans le rosedeh que ardchir était extrêmement prudent et sage. il n'attacha pas son cœur à un empire qui ~~lui~~ ne lui appartenait pas en propre, il se conduisit à l'égard du peuple avec beaucoup de bonté, et fit une exacte justice à ceux pour qui il fut prononcé nikoukia et bienfaisant. Lorsque Chapour fils de Chapour eut atteint l'age adulte ardchir lui rendit

appelé Schapour ran, a que Schapour
a beaucoup embelli. Schapour
prenan des informations du peuple go
de ce caubon, la nouvelle vint que
le vrai de Schapour etoit a roudbar
ce fut general d'armée a chercher as
ce que le dépar avoit pris les autres
Schapour ayant fait partir un courrier
en secret, il le fit venir tout en deup,
en leur mettant leur bataillon en
ces ar le prit et tout le ravage que le cesar
avait fait dans ses etats, il ordonna que le
cesar feroit retablir tout les biens qui avoient
été dommagés, et toute sorte de constructions
ce d'ouvrages étoient venu de la guerre, ainsi
que tous les frais et tout ce qui etoit necessaire
fut tomba sur le cesar ifut un grand Prince
après quoi il prenca le nez du cesar ce j
ayant pensé me corde, il lui coupa
aussi un deux oreilles, et ainsi par ainsi
le renvoya. L'auteur (صاحب) a vu
dans quelques autres histoires qu'après que le cesar
(les prit pris chapour) eut commencé chapour
avec lui, les gens de chapour ayant
appris cela en bagdad. or roi de bagdad en
entretenoit chaud. et dans ce tems ce roi
qui mit sur la peau de mouton de son cuir fait
en qui il l'exposa au soleil. un jour
le cesar fit un grand festin et tout le
peuple étoit a demi yure. or comme
le dessein qu'il avoit de piller le royaume
l'etoit repandu, que les gens de cour
qui gardoient chapour ayant pitié qu'il
pour pauvres habitans les avoient ramenés
prisonniers. et par hazard ce dans ces
trois chargés étoit de beurre. un des
prisonniers ayant eu connoissance de
l'etat de chapour, reprendre dans
sur le cuir cru qui, etoit dessechés,
le cuir fut ramolli, il les délivra.
alors le roi [illegible] à la faveur
hors de la ville et ayant [illegible] ramassé
tout l'armée ensemble, il revint
et ayant trouvé le cesar en train
yeux enivrés, il l'attaqua pendant la nuit
en fit [illegible] les troupes qui y
étoient rassemblés plus haut.

quelques jours que mani le peintre

peint

خ cuir cru

پوستین pour پوستق

اول کندویی شلمن براغوب

شیشه کردن p. faire une inf-lion

pour qui faites vous construire une arche de tels ~~tourments~~ supplices et même la mort? Schapour lui répondit: mes astrologues m'ont appris que de ce peuple doit sortir un prophète qui obtiendra l'honneur des mariés de mes enfans et qui doit les faire périr, c'est pour cela que je les venge d'avance - malek lui répliqua: premièrement: comment vous est-il connu que vos astrologues disent la vérité; secondement que vos astrologues disent la vérité; en ce cas il vous en préviendra pour vous de ne pas faire cette tyrannie à ces peuples, d'autre que quand ce prince par action, apprenant de cette action de votre part, ils ne tire une plus grande vengeance de vos enfans. à ces mots Schapour abandonna cette manière d'agir. il convient à ce prince de ses prophètes de dire miséricorde aux mondes (العالمين) puisque mille ans avant de paroître sur la terre il a délivré les opprimés des mains des tyrans oppresseurs, a quoi pour arrivé par la bienfaisance en prononçant son nom royal il a fondé de la secte et arraché un roi à la injustice et à l'oppression - Salué dit sur lui et sur tous les autres prophètes;

enfin il arriva à Schabour de faire la même faute qu'avait faite ses ayeux et en voici l'exposition.

Schabour sur l'apparence d'un voyage se rendit en grèce, mais y ayant été reconnu, le roi le fit arrêter le dépouilla et le revêtit d'une peau de bœuf fraîche et le fit jetter en prison dans cet état. ayant alors lui même une armée entra dans son royaume les traita en esclaves. Un des gardiens des Envoyés. Une des gardiens de Schapour avait une jeune fille, elle vint Schapour et en étant devenu épris elle le détacha fit part de projet et ayant pris la fuite enlevée, ils arrivèrent à cazwin. l'auteur du Rosdath en dit cazwin: il rapporte qu'ils pénétrèrent à cazwin dans une vigne qui appartenait à un certain religieux, le quel bien en mauvaise état

d'avec le verbe à la forme négative doit se traduire par ne de peur que ne plus rien

برخام صغر درسند قوی
لب ~~la place~~ ~~leur~~ ~~la première~~ ~~le bœuf~~ ~~fraîche~~

- آنی توتوب یالانکاج لاب اوی خامیغه یتکیب محبوس

une fille qui etoit ~~tout a fait~~ absolument
unique en elegance et en beauté. on
lui avoit donné le nom de melikah.
Schahpour ~~etant parvenu à l'age~~ de l'enfance et ~~parvenu à l'age~~
~~viril~~ lui a une année, marcha contre
Hatr, qui la renferma dans un fort chateau
de la province. Schapour ayant appris
~~la detention~~ la detention de melikah
en fut affligé et ayant levé le chateau à Schapour, ce
prince fit mourir Hatr, et epousa
melikah. on rapporte qu'une nuit
melikah étant dans le lit de Schapour se
~~trouvant~~ pour se plaindre de ne pouvoir dormir
on lui avoit ~~dit~~ qu'une souris s'etoit arretée
sous le chevet de son lit et c'etoit pour
cela qu'elle ~~ne faisoit~~ ~~bruit~~ qu'elle l'inquietoit
et le plaignoit. Schapour l'informa de
melikah; comment ton père Hatr il
élevée, dans quoi te nourrissoit-il pour
que tu sois si délicate. melikah
lui repondit: mon père pour toute faisant
pour moi de la farine avec le lait des
plantes et en la mêlant en faisoit mon
~~pain~~ nourriture. il ne m'a jamais
fait manger autre chose que cela.
Schapour ayant entendu ces mots
s'écria: puisque tu as manqué de
foi à ton père qui ~~t'avait~~ nourrissoit
de cette manière tu n'en auras pas
non plus pour moi et ayant achevé
ces paroles il la fit punir.

Dans les fêtes ayant marché contre
les arabes qui avoient porté la desolation
dans ce royaume. il fut défait par
deux rebelles, car qui lui tomberent dans
les mains. Khan une chose très connue
dans l'histoire que Schapour leur fendait
les epaules et après avoir fait couvrir leur plaies
il les abandonnoit dans le desert, afin
que ils mourussent de ce supplice, et ce fut pour
cela qu'on le nomma dhoul aktaf Homme aux
épaules. Malek ben nasr l'un des ayans
du prophete, dont qui fut la benediction sur lui,
lequel malek etoit un des princes des arabes
vivoit de ce temps. il demanda à Schapour

ذو الاكتاف

كيم ايكين لارين ياريب ياغرين لارين سوكتوروب *
تاشلاتور ايردى كيم الار بو عذاب بيله اولارلار ايردى

ثم اومذلرنى ياروب ياغرلرنى سوكدروب
بيان اتدردى.

ياغى rebelle ou dol jeune qui fait la guerre
سوكمك ~~injurier~~ recoudre se battre
ياغرى il fait en faire un participe
de ياغرمق etre blessé. on dit ياغرلمق il
tue. on dit ياغرلتمق blesser
faire une blessure

منتهى اللغات

بغایت قامر

آصه قومق
آصوب قومق

اول کیشی کیم طفولیت دا یخشی رای خاطریغه کیلیر
اول ایردی و اینلاد شرحی بودور کیم آلتی یاشدا
آنلر ایشیتمه یرلی بولمیه ایدی. کیمسه یه ایشیتدرمز ایدی.

الی ده مومیایی یاد. فلمه

شوریدن p. nom verbal de شوریدن turbare.

طیغون

hommes, quelques uns disent qu'elle est
restée fille de Jupiter et d'autres de neuf ans.

Quatrain :

Lorsque ce monde périssable échut à
Thor mon fils, il le rendit orgueilleux
pendant trois ans, mais le mois ayant
fait mûrir Orugtéin fabriqua ses lois
si le tems de l'orgueil en celui de la
douceur

Schapour Dhoulactaf fils de Thor mon
fut un prince fort et aimant les
belliqueux conquérans.

Quelques uns disent qu'il étoit encore dans
le sein de sa mère lorsque son père
mourut et qu'on avoit mis la couronne
sur la tête de sa mère jusqu'à ce qu'il fut
né. La première personne à laquelle il fit
un bon accueil fut la quelle un jour
étant dans le tems de son
enfance se fut elle (ce jeune) étoit dans sa vie
detail : il étoit dans la 6e année de
son âge et son père comme chassoit
étoit à côté de lui lorsque vers le
soir on frappa les cymbales. Schapour
dit on vint pour que ce fut deux
cymbales à cette heure ? Lorsqu'on lui
répondit : le peuple frappe les
au moyen d'un pont des deux côté de
fleuves (Dlear) comme il n'y a qu'un
seul pont, on fait chaque soir deux
cymbales pour (en faire) repasser depuis
que l'on ne passe en passant de
ponts du côté qu'on veut de la
foules sur le pont pendant l'obscurité
il en n'arrive du mal à quelqu'un.
alors Schapour ordonna que l'on fit un
autre pont par le quel le peuple pourroit
passer. C'est pendant le tems de son
enfance que la lutte de la domination
arabes par l'influence du
arabes il se manifesta dans l'empire beau-
coup de tumulte et de confusion.
Schapour étoit bien persécuté par
Hadjoun et Thaï qui étoit padichah de Oman
par Thar contre Thadjoun, fit prisonnier une
sœur de Thar mon, qui étoit toute de Schapour
et l'épousa en mariage, et après avoir
battu et soumis le royaume il en retourna
dans son pays. De cette princesse Thaï eut

père : il fut comme lui un roi bienfaisant
de haute qualité, prudent et plein de
sagesse. il prit beaucoup de royaumes
et de provinces. dans il laissa le
tambour timbale du départ du
voyage. le tem de son règne fut de
neuf ans.

quatrain, lorsque marsi eut un fils. le royaume
avec un destin entame, il devra mourir
le repos sur le trône de son père, or ce
fils encore dit lui apprend ce qu'il
devient est le repos sur le trône des
ancêtres.

hormuz fils de marsi.
c'était un prince plein d'orgueil et
d'arrogance. avant de son
règne le peuple ayant remarqué
caractère sur son front effrayé, et lorsqu'il
fut mis à la place de son père les
peuples devinrent beaucoup affligés
tristes. et le prince d'après cette manière
particulière de vivre avait une grande
confiance dans, était fort attaché à ses propres
sentiments. il interrogea un jour un sage
sur cette estime que il faisait de lui même,
quel défaut trouvez vous dit il en
de mon qualités de mes actions. lorsqu'il
était que celui-ci lui donna des louanges
lui dit: il n'y a pas du tout de défaut
en toi: toutes tes actions sont naturelles
et agréables et toutes tes institutions (mots,
actions) sont dignes de louanges et
approbation conformes à la raison. le
sage lui ayant répondu
après lui dit: maintenant tu as un
défaut en plus il y a encore un défaut
pour a dieu que tu te commandes ici
à toi comme tu commandes à
peuple, car il y a en toi de tes
belles qualités. a ces paroles:
l'étant réveillé du sommeil de la
négligence et ayant acquis sur
caractère, il prit dans les mains les plus louables.
il manifesta les plus belles qualités.

le prince n'avait de fils lorsqu'il
mourut, mais une de ses femmes était
enceinte. on lui mit la couronne sur
la tête et on lui confia le gouvernement
jusqu'à ce que schabour son fils fut venu
au monde. quand il fut devenu digne règne de
homme

یار د ـــ هوش د هوشیار

ملک سوگند ملکت پرویز.

حوزسی اولوب ملک ایله کام جوی

lorsque marsi eut obtenu
l'objet de ses désirs, il prit
sur le trône de son père, mais
fils ne lui a laissé ni ce qu'il
après ni le repos dans il prit
le trône de ses ancêtres

واول باوجود بونوع معاش اوز اطواریغه
بغایت معتقد ایدی

واول باوجود بونوعد معاش اوزره

خودپسندی کن خودپسندلك

جنم افعال صفاتدن نه اکسك کوردك

عرض هوایدی کم اول تحسینلر قله
کم اصلا سنك قصورك یوقدر
جمیع اوضاعك مطبوع و مقبول
وجله اطوارك پسندیده و
معقولدر دیه ایدی

ملطاف مرضی الاخلاق principes laudabilium

qui était la [illegible], en ayant renvoyé tous les meubles et qui ramène le peuple à [illegible] service, le prive de [illegible] (la cruauté pardonne au peuple) la pire [illegible] de la [illegible] infâme [illegible] de la [illegible]. le tems de [illegible] fut de vingt ans.

quant au — pendant que Bahram fut semblable à [illegible] tomba à Bahram [illegible] de Bahram [illegible] glaive avec [illegible] [illegible] [illegible]

afin qu'elle fut à l'abri pareille de la colère
terrible de parisine à la véritable
demeure. lorsque baharam le fut venu
à lui il lui dit: dites ce que vous avez à dire
afin que ceux-ci l'entendent. si lorsque
vous aurez parlé, baharam lui dit encore
alors: puisque ton crime est un supplice
dans la prison de ton corps, nous allons
te traiter conformément à tes paroles en
délivrer ton ame du supplice, en il
donna l'ordre de le mettre à mort.

le regne de baharam fut de trois ans
et trois mois.

quatrain. (du règne de baharam, de la sagesse du vieux)

lorsque le trône de baharam le fut tous
parus mauvais, le ciel ne lui fut pas
favorable, celui-ci détruisit le tableau
de celui-ci.

baharam fils de baharam. il fut
surnommé Sabiz à cause qu'il était pare
que par arrogance et par orgueil était
extrême ainsi que la dureté de sa tyrannie.
il punissait la moindre négligence d'un
chatiment rigoureux et les plus petites
fautes d'une peine et d'un supplice
sans borne. le peuple souffrit beaucoup
de par mauvais naturel, il s'adressa
aux nobles et aux sages et leur
demanda du secours. ceux-ci ayant
mûrement réfléchi s'accordèrent par
point, principe d'être ne prendront
conseil du prince le lendemain matin
et le lendemain tout le monde étant
d'accord, ils firent entre eux que quand
il demanda quelque chose, il ne pus le
trouver. comme le peuple avait été
leur affaibli par lui, il fut lui-même
affaibli par le peuple. alors les nobles
et chefs présentèrent lui donnèrent ces avis:
que le roi est roi par le peuple, et
que s'il n'y a point de peuple il ne
peut y avoir de roi. Dempire vous
avez lui dirent-ils, effrayez le peuple
de vous par la dureté de votre caractère
et ils se sont entièrement séparés de vous.
Baharam ayant alors fait un accord avec
eux, ce fut avec d'eux-ils et j'en profiterai
qu'ils viennent je rendrai d'eux témoignage

x cp. 568 ort. Mani

Behram fils de Hormuz fut élevé
suivant les dernières volontés de son père.
et le fait de Mani le peintre
qui étoit allé des Zendiks (Manichéens en
Inyrie) fut manifesté et son tems
et beaucoup de gens ayant été trompés
par lui embrasserent sa religion,
et ses compagnons ou sectateurs s'étant
multipliés alors elle prit beaucoup de
force. or Behram étoit grand
et adorateur des dieux. il fit revoquer
et détruire les faits de Mani le peintre
d'abord en Perse. ensuite par toute l'empire
Constance il le fit jetter en prison,
et rendit les sectateurs sans beaucoup de
bruit (Behram) jusqu'à ce que tous se
furent manifestés. après quoi il
rassembla les ordres et les fit disputer
avec lui. et les ordres l'ayant
convaincu de son impiété, de son
impiété, les ayant de nouveau
son impiété, par la vertu d'une
sentence on enleva la peau de
Mani on la remplit de paille,
on l'ajant pendu par la porte
on mit à mort les sectateurs.
quelque tems après on fit mourir
le peuple par cette doctrine; que l'ame
de l'homme (qui est retenue dans la prison du
corps (humain) dans le corps, comme dans une prison)
et que la place est dans un autre monde,
et qu'ainsi après avoir purifié il faut se
dégager promptement de cette prison) —

avoit dejapé les limites (aller de son
empire), alors chapor ayant apris
la ville de nisibe s'empara des trésors
du cesar. alors le cesar reconnoissant ses
droits, envoya des intercesseurs, auditeurs
et ayant offert un tribut chapor
consentit à retirer ses troupes
lui et fut chargé de butin.

les fondateurs font dans le khorassan
(parent quelques de la ville de) nishapour que thamouth
avoit fondé, mais avant qu'elle fut achevé
il finit sa vie (à nishapour) et fut enterré
dans le sepulchre de celle meme
en ruine. chapor la rétablit en entier
dans tout le plan de l'ichique et on
dit que le cesar lui fit demande
l'hospe lui proposerent ceux contre lesquels
Cela fut ainsi que tout quand il construisit
une ville et jusque lui donna la forme
d'un animal telle que celle dans la
la forme d'un serpent et chichte fut celle
d'un cheval et l'une des portes qu'il reconstruisit
porte le nom de Tchandichapour.
il rétablit aussi dans le khorassan la ville
de archad chapour et fit plusieurs autres
reconstruisit d'autres villes dans la province
de carwin et dans le fistan. mais le
premier mari reunit toute la province.
le regne de chapour fut de 30 ans.

quatrième

lors que chapour fut le monarque du monde
il fut dans la ville de nisibe
il fut en cette ville le père
mais à la fin un fils contraire le destin
contraire le fit mourir comme son père.
le rendit le même

hormiz fils de chapour:
on a surnommé ce prince hormiz Rabbich mutilé
de qui vient de ce que son père chapour lui
avoit donné le gouvernement du khorassan
de chapour et fut durant la vie de son père
et jouissoit une grande
de l'amour des sujets d'avoir de mauvais intentions
de chapour ayant examiné dans
son esprit ce qu'on avoit avancé, donna
ordre de le faire venir. hormiz ayant
compris le fond de l'affaire fit couper une
de ses mains et renvoya à chapour.
or en cet temps là la coutume étoit que
l'on ne faisoit pas voir une personne
homme mutilé. chapour ayant
connu par là l'innocence de hormiz
punit ses envieux et son cœur fut à
cause de cela très chagrin et affligé. il
dalara

عدالتره اولدی آنا پیروی
il fut en equité comme son père ?..

هرمز voir plus haut هرمزد
هرمزد اول dit selon mecnisthi au nom هرمزد
deus. 2. nom. propre j'ajoute pour la
3.... 5 noms rejetés hormiz
dicté. 6. noms que n'ont pas été faits
omnes compellatio.

hormiz après avoir réglé les affaires du
khorassan avoit levé une grande armée

جیرا لاق صاحبلی saadeddin. pour
di poste prendre la force, au mot à mot
dans l'intention de prendre de force?
dans la pensée qu'il prendroit de force
لی نیتیلی اوچون صاحبلی اول
puisque cela n'a pas été fait.
بو صاحبلی ایله ایدرکن
le traitement avec cette pensée
استقبال opp. یونلمك converti استدبار remarque

dit été donné à aucun roi un fils et
que celui-là. ~~cette parole~~ le roi
fut fort étonné ~~depuis~~ de cette parole
et retint imprimés de vrai de la chose:
Le vizir demanda alors très vite qu'il avait
mise en dépôt et ~~lorsqu'il fut~~ alors qu'il
le vint au grand jour ~~il fut empêché en~~
~~la présence de~~ qui arrivèrent ~~en~~ ~~il dit~~ ~~fait~~
~~le vizir~~ y avait pour faut ~~de cette~~ ~~il dit~~ femme enceinte ~~il dit~~ j'ai
jugé cet état convenable à mon pour
entre tous toujours. un fils du roi est
~~mon~~ au monde, il entre dans la 10e
année et bon nom en chapon. Ainsi
~~temps~~ plein de joie ordonna que l'on
revêtu magnifiquement avec d'autres enfants
de son ~~le fils~~ ~~paysan~~ ~~et chacun~~ de
devant lui, et lorsque ~~fut~~ ~~fils~~ fut venu
l'amour paternel agréa en lui, il le prit
sur le genou, l'embrassa et rendant grâces
à dieu il fit revenir la mer dans le
harem, combla le vizir de bienfaits
et nomma le jeune de chapon donné
~~son fils~~, et le déclara ensuite son héritier.

La fondation d'Ardchi en pays
~~de Bellay d'Arouchi~~ dans l'histoire
~~et fin de Ghazi~~ de ce bon
ce fut bonne et règles Ardchi que
son nom ~~ne~~ aussi Gevachir a mis bon
plusieurs Kiman, Ishwar le Ishwar
et motif j'ai qu'~~il~~ puisque ~~le~~ ~~de la mer~~.

La durée de son règne fut de 30 ans
et ses commandements ~~sont~~ sont ~~les~~ (a)
toutes parts du monde pendant 14 ans
enfin la mort héréditaire et ~~le fils~~ lui
fils ce qu'elle avait fait aux autres
monarques.

Quatrième

Empereur Ardchi ~~est~~ ce bon, Empire
du monde, ce fut un valeureux ~~roi~~ ~~on~~
plusieurs et fort; ~~il~~ ~~fut~~ ~~fort~~ et fort:
pour mon
a qui lui a levé la bagatelle; ce qu'il
lui empêcha la puissance

Chapon fils d'Ardchi.

Lorsque ce prince fut monté sur le trône à la
place de son père il ne changea rien
aux lois et aux règlements d'Ardchi et il
ne retira point des gouvernements et des
provinces des officiers que son père avait
mis au lieu de ceux qu'il (chapon) avait changés. C'était un monarque
prudent et juste. On lui représentait un
jour que le séjour de notre résidence à Constantinople

اتاق حوض

~~ne trouve~~

كواشير ~~porte~~ le fils d'Ardchi Bajazet Lefterbey
Ghangui; ~~il~~ est le nom d'une province
il y a une mine de turquoises ~~فيروز~~, qui
~~de bon prix~~ parce que la couleur en est
~~forcée~~ ~~et estimée~~ qui ~~il ne porte pas d'autre~~ ~~explication~~
~~mot~~ ~~et estimée~~ qui ~~l'explication~~ ~~mêmes~~ lettres.
فيروز كواشير اردشير كواه ~~règles~~
Ghangui même province qu'il y a dans la Kirman
une ville nommée كواشير et quand je fis
ce passage me parut pour mon Ghangui que
Ardchi le nomma aussi Kouachir

~~Mirkhond~~ dit: "La durée du règne d'Ardchir
fut la moitié d'Ardchir avant fut de 14 ans;
il avait déjà régné douze avant ce
mouvement."

~~ردشير et quand~~

~~ردشير~~ ~~Ardchir~~ ~~mon~~ ~~ce~~.
~~empereur~~ ~~Ardchir~~ ~~fils~~ ~~mon~~ ~~ce~~.
~~empereur~~ Ardchir ~~fils~~ ~~mon~~ ~~ce~~.
~~ce~~ ~~Ardchir~~

15

Ayant fait présenter à Andchi. attentivement
elle le présenta à celui. captivé
à l'un des esclaves, tandis qu'elle présentait
le présenta aussi à son fortune
à boire tous deux. par le moyen
caché par le moyen de le prendre, tel
Lorsque dès qu'il eut avalé l'objet attentivement
le main de celui qui présente et le boisson
tremble son visage change et tous
morts (du typhus) fut renversé.
Andchi
alors tira un cyprès tous présents, ajouta
une goutte de venin à du pain qui
qui restait de la boisson pour le faire
manger à celui qui les lui présentait,
celui-ci mort le changement peut.

Andchi ayant pris des informations
et examiné comment la chose s'était
passée, courba la tête à son vieil
ami qu'il le fit mourir. Le vieil était
un homme prévoyant, la fille lorsqu'il
voulut faire mourir cette fille, celle-ci lui dit
qu'elle était enceinte. Le vieil lui
garda, mais l'étranger privé lui même des
bras gauche de la virilité, après quelques jours
de remèdes, il mit dans une boîte le
membre qu'il l'était coupé, en cachant
étroitement et la remit au trésorier en
présence d'Andchi, afin lui dit il que
vous me rendiez ce dépôt lorsque je
vous le demanderai. peu de temps
après la fille mit au monde un fils,
et le vieil lui ayant donné le nom
de chagrin (lit de cris) le fit élever
avec beaucoup de soin. jusqu'à ce
qu'il eut entré dans la dixième année
il fut pris par la grâce et la beauté, la
droiture et la perfection devinrent la
merveille du siècle. un jour le vieil
étant le trouva avec Andchi et
qu'il était triste et lui en demanda la
cause. Et comme Andchi n'avait
point d'enfant il lui répondit: comment
ne serais-je point triste: j'ai acquis
l'empire du monde, ma vie approche de sa
fin, il faut maintenant de me séparer
partir en laissant le royaume à des
étrangers. le vieil répondit: que le roi ne
le chagrine pas pour cela car il a un
fils tel qu'il
ne l'est pas comme, il est

جوزه pour جوزی ورمك
donner en mariage

دولت رهنوني اليه
que la fortune accompagne
accueille par le bonheur

تأمل ظاهر قلوب
lit. ayant manifesté de l'attention, de clarté
ayant paru réfléchi, ayant paru attentif

قز حامله‌دن دیوب
pour que je suis ici pour la
fille ayant dit je suis enceinte

غير اخره يذكر

آخرغه آخرغوده tantôt
jusqu'à la fin de la vie — mêm. au mot

envoyé son ag. à sud apprendre les

ayant pris d'elle les chevaux qu'ils jugeaient

تلف
ايكيسي اولعب

Babek son père (adoptif) ardachir demande
la charge, le poste de son père, mais
ardavan l'envoie dans un autre royaume
dans ce gouvernement son propre fils
lorsque ardachir se voit pourvu du gouvernement
d'un pays, il pense devenir plus fort.
Dans le même temps la jeune fille avertit
ardachir que ardavan avait fait un songe
effrayant et qu'il lui fait empresser à
les interpréter, qu'il lui avoient répondu :
il faut que ton royaume te quitte et passe
en la possession d'un autre. ardavan
était troublé par cette parole s'informe
beaucoup de cette chose et est occupé
à prévenir cet événement. à ces paroles
à ce mot, l'émotion d'ardachir était à son
comble, il fit usage un accord avec cette
fille et ayant pris des chevaux de
l'écurie qui lui avait confiés, ils y
montèrent et partirent. lorsqu'ils
furent arrivés à la ville d'istakhar
quelques amis du père d'ardachir vinrent
le trouver, se rassemblèrent auprès
le reconnaissant ils avaient le peuple, et
formant une ligue avec lui, marchèrent
contre le fils d'ardavan et le firent
périr. ardavan ayant appris cette
événement, pour s'opposer à lui
lui même une armée, mais ayant
livré bataille à ardachir, il y fut
tué, de celui ayant aussi vaincu
la victoire et ayant pris possession
cause, marcha à la conquête des
royaumes. il s'empara enfin tous
la perse d'ardavan. or, ardavan avait
quatre, deux ayant péri (il était privé
les deux autres) prirent la fuite et s'arrêtèrent
dans Khidrastan. il y passa quelque
temps et la fille ayant en fils lui avait
le fils, un nommé Schapour, mandé
envoyé du poison, après que
Vazan donné à ardachir l'eut empoisonné
guidé elle put le faire mourir, et
par de cette manière le royaume
leur resta ét.
un jour ardachir revenant de la chasse
demanda à boire, cette fille ayant
un breuvage empoisonné
prépara une boisson empoisonnée

بابك قاشيدا كيم اردوان نيتكر، فارس ولايتي دا
ير كاشته سي ايردي و اوزين تابع و بابلر
ول نواحيدا كوپ مكنت و شوكت پيدا
قيليب ايردي چوق ...

~~une personne dans toutes les~~
au pris de Babek ~~l'un des officiers~~ qu'ardevan
avoit pour un des plus ~~officiers~~ dans la
province de perse, et auquel ~~la quelque personne~~ (Babek)
Sassan l'Dans attaché; il avoit dans
cette province beaucoup de bienfaisance
de generosité et de grandeur.

En ton temps il (Babek) et
Babek ~~epousa~~ avoit les
les actions et le mouvement de ce Sassan.
il paroissoit de lui ~~les mêmes~~ (il donnoit)
des signes de bon gouvernement de
prudence. et une nuit babek ~~apercevoit~~
pendant son sommeil qu'un soleil ~~lui donnoit~~
du front de Sassan, Sabek l'informé de son
origine il appris de qui étoit la race,
de qui étoit ~~son origine~~, la famille, de qui
étoit son origine. alors babek ayant
temoigné a Sassan beaucoup de consideration
et estime et lui ayant donné la fille
en mariage, ardeshir babek naquit de
cette fille. lorsque Sassan fut mort, babek
lui donna son propre nom. et lorsque ardeshir
fut devenu grand, ayant acquis toutes sortes
de perfections, et s'étant devenu la merveille
du monde la renommée et la reputation
l'étendirent au loin. ardavan en en connoissance
il le demanda à babek et le fit elever
avec les propres enfans.

un jour ardeshir étoit allé à la chasse avec les
fils d'ardavan, ardavan s'étant aperçu les
suivit par derrière, desirant voir particulierement
leur prise et leur ~~chasse~~ butin, il se plaça dans
un lieu retiré et se mit à regarder. il vit
que ardeshir étoit bien superieur à ses enfans,
~~par~~ ~~la~~ ~~jalousie~~ il fut tout ~~jaloux~~ ~~de voir~~ en
dit: puisque celui-ci ~~est~~ fils d'etranger ~~mérite~~. et il
convenable qu'il occupe le trône de la province.
et il lui fit peur à la place de ses enfans.
ardeshir s'appliqua par reconnoitre à ce service

un jour que ardeshir étoit assis au devant
de l'entrée, plusieurs femmes filles sortirent du
harem d'ardevan, l'une d'elle en passant
apperçut ardeshir et en devint epris.
la confidente en étant avertie s'étant abouchée entre eux
ils eurent des rendez-vous et des entretiens
particuliers et cette jeune fille apprit à ardeshir
les affaires les plus secrets et les points les plus
cachés d'ardavan. ~~et~~ dans ce temps grand-
chi ~~apprit~~ la mauvaise de la mort de

Babek

lorsqu'ils eurent leur ~~dissimulation~~ assez ~~d'influence~~ leur entendu (a)
autrement avaient

+ les achgamides prirent possession (empire)
du monde en entier, ceux-ci furent les
fondateurs de cette loi. (en mettant en
opposition les molokki chawaf et les
achgamides. autrement il faudrait entendre
à chaque fois, qu'ils ne firent que
se joindre [illegible] autres (une rien faire de
remarquable).

(a) fut amené par erreur ce mot تغافل, si
usité ensuite pour dissimulation, ainsi que la
un ledre d'ennemis: التغافل من أخلاق الكرام
dissimulation est vertu magnatibar signum
minus: la dissimulazione conviene a' grandi.

جماعكم وقا اولدى آندن إراق
إراق اولمق آندن كشى يخشيراق

un dum vos bonos efferebis a cattivos. Il faut
se tromper au tout progressif

~~joudra~~ ~~jouer~~ ~~de~~ ~~Chadroud~~ ~~et~~ ~~lorsqu'on~~ ~~en~~ ~~reconnaissant~~ ~~leur~~
~~incurie~~ ~~intelligence~~ ils partirent ~~au~~ aussi d'avis
que la reparfi ~~attend~~ ~~tobjet~~ ~~de~~ ~~leur~~ ~~depuis~~ +. Le leur
~~le tout~~ ~~Nemrod~~ (~~signe de prosternation~~ lorsque) de chacun
leur fe ayant été manifesté tour pour tour
que leur puissance devint ~~trouble~~ ~~pour~~ ~~que~~
~~pour~~ ~~ambition~~ ~~regne~~ ~~un~~ ~~peu~~ ~~dans~~ ~~depuis~~ a
des jours ambition regne un peu dans la tête ayant leur cerveau
lorsque le tems fut arrivé, le depart
devint necessaire. mais en partant
de ce monde il n'eut pour emporter
l'objet de leurs desirs, le monde ne
fabriqua ~~étonnamment~~ pour personne
qu'un ~~seul~~ ~~mille~~ ~~pour~~ ~~chacun~~ ~~chacun~~ ~~en~~
~~un~~ ~~papier~~ ~~commencèrent~~ ~~un~~ ~~de~~ ~~chacun~~ ~~pour~~ ~~un~~
il fut pas ~~ouvert~~ ~~ce~~ ~~que~~ ~~sens~~ ~~de~~ ~~ce~~ ~~mot~~
~~mot~~ ~~de~~ ~~passer~~ ~~de~~ devint ~~un~~ ~~mot~~
comme leur). ce depart n'eut pas
seulement propre aux pairois, les
pauvres aussi n'en font pas exempt
le monde qui (nous) a été ~~prisons~~
est bien loin ~~de~~ ~~dire~~ le meilleur
pour l'homme ~~en~~ d'en être chargé.

le monde

quatrième dynastie.

Les Sassanides.

on les nomme aussi les akasi les coproïs
Thistoire ne fait pas connaître maintenant le nombre
de ces princes; quelques uns disent qu'il y en a
eu 32, d'autres 38. on n'en pas non plus
d'accord sur la durée de leurs règnes ou de leur
empire. Hantem du Kosdeh dit qu'elle fut
de cinq cent vingt ans et Ismaël City de
cinq cent trente ans;

Adechir Babek le premier des rois
Sassanides. ~~était~~ ~~déjà~~ ~~à~~ ~~la~~ ~~cour~~ ~~d'~~ de Sapor fils de
Babaman et vint à bout de son entreprise lorsque
Babaman eut déclaré pour lui succéder Homai
qui était sa femme, Sapor qui était son fils
se retira dans une province comme on l'a
rapporté plus haut et à l'exemple de Semiramis
qui transporta de cette dynastie aux Sassanides
il restait encore un Sassanides (un descendant de Sapor)
qui se nommait aussi Sapor. il se tint caché parmi
le peuple et il vivait dans l'obscurité dans la retraite.
Jusqu'à ce que par [illegible] des troubles, il y eut

Il en fut question de deux Sapor
un était fils de Bahman et petit fils d'Homai,
l'autre était un de ses descendants.

Ardeschir porte le surnom d'Dovani ce mot
composé des deux mots دراز et دست
دراز est synonyme de دست force puissance
et de ~~دست~~ colère, indignation. ~~دست~~ ou
synonyme de (illegible) bon et دست دراز
est synonyme de a pour équivalent en tout
les deux mots دراز دست bien irrité.
peut être l'aurait-il mieux dit ~~de~~ bon prêtre
Ctt. bon de force. comme nous disons homme
d'esprit
avec homme spirituel.

15. ardavan fils de yalaleh . c'est lui qui fut le dernier roi de la dynastie des ashganiens . sa puissance et sa beauté ainsi que l'étendue de son royaume furent plus considérables que celles d'aucun des autres rois de cette dynastie il fut vaincu de beaucoup d'entre les molouki thawaïf et les ayant pris il les attacha à la queue de la jument d'Ebn Hassawed . mais enfin ardchir babek le fit périr et fit passer aux sassanides l'empire des ashganides on a dans cet abrégé rapporté ainsi l'histoire de ce roi mais on en a dit plus dans le kitab al tawarikh et dans le kitab qui en a divisé en trois parties l'ouvrage en vingt-un, et il les tient pour les seuls molouki-thawaïf, mais c'est une grande erreur qu'ils soient les seuls molouki-thawaïf, que lui-même il contredit puisqu'il a rapporté que achek fils de dara avait fait périr une partie des molouki thawaïf et qu'il dit en outre que les ashganides sont de la race de ces achek fils de dara.

à l'égard de la durée de leur règne il présente aussi beaucoup de difficultés. l'auteur qui avait autant de pénétration que celle qu'il est en possession d'avoir établi sur les avait contre lui-même ici étant arrêté nous avons rapporté parti des difficultés mais comme on ne peut déterminer la durée d'une manière certaine les durée totales nous ne l'avons point donnée, cependant on peut cependant faire en faisant le calcul la somme telle que on l'a donnée dans l'histoire de chacun d'eux.

quelques uns disent qu'il y a eu 90 molouki thawaïf quelques autres disent qu'il y en a eu plus ou moins, voici ce que j'en sais seul pour savoir.

les grands
l'empire ayant dispersé du monde
donna le monde aux molouki-thawaïf.
[illegible] un [illegible] avait [illegible] de mauvais
son trône et la couronne, il [illegible]

واجب l'autar le ayant donné
1° la durée du règne altawarikh
en Ardeschir ...
celui de Kosrah en hamdallah .... al
tawrikh al tabarani

Résumé des années de règne des ashganides

1	achek.	3
2	chapour fils d'achek	20
3	beheram fils de chapour	11
4	yalaleh (lis palaleh) fils de chapour	15
5	hormouz fils de yalaleh	14
6.	anouch fils de yalaleh	10
7.	gudarz fils d'aïghous	57
8.	ïran fils de yalaleh	40
9.	narsy fils de gudarz	30
10	hormouz fils de yalaleh	9
11	sapor fils de hormouz	7
12	khosrew fils de sapor	30
13	yalaleh fils de sapor	40
14.	sapor fils d'ardavan — quelques jours	
15	ardavan fils de yalaleh (par estimation)	13
		3 14

ardavan régnait avant la naissance d'Adelphi et après que celui-ci devint grand, comme on le voit plus bas ainsi il dans estime son règne de 20 à 30 ans. soit 25 ans.

alors
mais ayant laissé plus à droite pour son trône
après cet avènement - ayant succédé
à Ardeschir (...) fondateur de ...)
à sa couronne ; et il donna de l'éclat
à leur trône et à leur couronne ; ayant
joui pendant quelques [illegible] d'un monde [illegible]

2 Rois p. t. pr. 2 Rois.

9 Asaph fils de Jaddo qui avait été
de Roboam fut de peu de secours pour
Jéhoram étant allé en Syrie et fut
bientôt quelque temps pour venger Nabias
son fils d'autres ordonnent et prisonnier et
d'autres disent près Capitale de Jéroboam
dans l'empire. par la perte de Joram
du peuple d'Israël fut délivré et le culte
lorsque était un peu [illegible] de Baal en !
et quelques uns disent que Cathalia usurpa
qui le fut peu.
Le regne de Asaph fils de Jaddo
fut de trente ans.

10 Hormuz fils de Jalach.
quelques uns dit qu'il était fils de Cyrus
Rege de Jaddo - lorsqu'il fut roi il fit
de bon reglemens et abolit les lois qui
furent oubliés en faveur les injustices et les
tyrannie de Sapor. il avait épousé
femmes Une fille lui ayant donné
du peuple le fit mourir. la durée de son
Regne fut de vingt ans.

11 Firouz fils de Hormuz étant monté sur
le trône après lui fut couronné avec
égalité et justice. il aimait beaucoup
le repos et la paix. il était aussi
grand amateur de la chasse
la gazelle de son âme (c.à.d. son âme donne
Aussi la prière du chasseur de la mort.
la durée de son regne fut de 7 ans.

12 Khosrau fils de Firouz fut roi après
lui et la durée de son regne fut de
treize ans.

13 Jalach fils de Firouz fut son
lieutenant. ce fut un roi les ventres
il avait les yeux de la
tous les hommes de talents et ayant été
estimés
Enfin il fendit
un plus haut degré
près le chemin que les autres avaient
fait avant lui (c.à.d. qu'il accomplit
son regne fut de 40 ans.

14 Firouz fils de Ardavan celui-ci était
frere de Khosrau, et celui-là fut assis
sur le throne pendant quelques jours -
le premier fut le jour même le jour de la
mort.

الغزالي
la gazelle de son âme
c.à.d. son âme donne

Cetem de son regne fut de trois ans.

2 Chapour fils de achek.
quelques uns disent que le prophete jesus(ija)
fut envoyé de son temps. Zakaria, iahia
et girgis sont de son temps. cesar auguste
fut aussi de son temps.
Chapour regna vingt ans.

3 Beheram fils de chapour d'après la
dernière volonté de son pere monta
sur le throne et regna onze ans.

4 yabesh fils de chapour ayant été declaré
heritier de son pere tint le gouvernement
pendant ~~quatre ans dix mois~~ quinze ans.

5 hormuz fils de yabesh ayant été fait
lieutenant de son pere gouverna pendant
dix neuf ans.

6 anouch-fils de yabesh gouverna
pendant dix ans.
quelques rapportent que dans le temps que
fut un des enfans d'achek nommé
aigour fut mis en captivité avec plusieurs
chapour. iahia (ou jean) fut martyr de
son temps, et aigour la fit mettre à mort
par ses gardes.

7 gudarz fils d'aighour fut un tres grand
prince. il fut issu de la race de la
petite et de l'epouse et aigour. Ayant
une armée contre les enfans d'israel
il en fit perir un grand nombre. on
dit que les choses que balfut aurait
voulu faire aux enfans d'israel
celui-ci les exerça de la même
maniere. au point qu'il etoit à
la chasse il fut la proie des chasses
de la mort. son regne fut de
cinquante deux ans.

8 iran fils yabesh étoit fils du
frere de gudarz - ce fut un prince
savant et juste. les rois avoient
été jusqu'à cet empire exercé par
l'injustice de gudarz. celui ci fut
[illegible] avec bonté et douceur. il fut
il retablit le royaume et remplit [illegible]
son regne fut de 40 ans.

marsh

پیر تو ر ce gue-là, a le laisser tel, qu'il pro
c'en laisser dans Guyane une mission de deputes
ce mise cause de distinction et de trouble intérieur
pour l'esprit entre vos personnes, ce dois comme à tous
que vous de quelque manière que ce soit que
vous donnier les provinces à quelqu'un pour
le donner à d'autres, faites plutot ceux ci
par de votre propre mouvement, établissez
solidement l'harmonie dans un Gouvernement
ce n'ayant pour répandre dans le monde
persistance, le long de tant de siècles, ils
vous seront obligés de votre bonté, ce
vous acquererez une belle renommée
pour vous après etre sorti de ce monde.
Quelque matin des députés entre chacun d'eux, ce ils
se rendront à votre résidence impériale qui
en la grue. L'an à d'aristote ayant été
agréable à alexandre, il donna lui aux
et avis chacun d'eux dans une province
ce les y envoya, ce ce sont ceux là qu'on
nomme molouki-strawaif
Quant aux choses relatives à cette dynastie
les quelles les historiens ne sont par d'accord
avec le nom des princes, leur nombre, le
leurs différences, ce comme pour éviter
ce qui serait une cause d'ennui pour le
lecteur ce parce que on diviserait (en chapitres
vos fatigueraient) l'attention en le rapportant, il
a paru convenable de l'omettre.
Longtemps l'ancienne état établi dans les
provinces les molouki-strawaif il donna
a abattache le grec (autrefois dyran) l'usurpateur
depuis le cours du tigre, ce rei jusqu'au
khorassan ce celui-ci regna quatre ans;
or achek qui était fils de darius, qui s'était
caché par crainte dans le cœur d'alexandre
marcha contre lui (autrefois) le chassa
ce lui enleva le trône.

l achek fils de darius. lorsqu'il en fut prévenu
lorsque abattache le grec ce qu'il en projetait
le royaume d'iran des altérations causées par le peuple par
il fut en bonne intelligence avec les autres
rois des provinces qui lui rendirent toutes
sortes d'honneurs ce de respect ce établirent
cette loi que: dans leurs édits ils enfreindraient leur
nom avant le leur propre ce les premiers ne
seront jetés aux ennemis étrangers ils le porteraient les uns à l'autre

ابطش (ou بيبه)
fr. autrefois dyran

ayant-

یاد یاغی کلدو
lis
یاد یاغی کلدو

یاد p. mourir
یاد t. étranger
یاغی beaucoup. hostile
یاغی tyran. rebelle, ennemi
~~étranger~~
یاد یاغی un ennemi étranger.

hors la personne du quel fut le roc en le
vent, les chevaliers parvins à Nayrejé
de Zehal (Saturne) et les newbet fut frappé
jusque sur le front. il fut generaux et
sage comme il fut roi. il étoit versé
dans les choses prophétiques (la connoissance de l'avenir).
Rudbet le rampart de gog, l'autor
il fit une merveille par le moyen des talismans,
cette magnificence (ou chrabte) que dieu lui donna
parfaite, quelle injustice et cruauté! la fortune
aveugle lui rendit la parfaite. on parle de
ce monde comme un indigen, semblable à
un homme qui ne sait pas de quoi vivre il étendit
sa main vitide. il fut sorti du monde la main
capitol, saisain privée des biens provenus de la capidité
quelque amuseur la mauvaise fortune
attendra elle ce qui lui reste (ou que
fut fitive la mauvaise fortune a ce qui lui reste)
ce commun attend a elle vous ou moi.

=

Croisième dynastie
les achgarsides

on les nomme aussi molouki. il avait les
roi des nations. outre les historiens il y a beaucoup
devanciers sur l'ordre des princes
qui forment cette dynastie. ils flaundar
cependant tous en un point etre
point essentiel sur le quel ils
flaundar nous exposerons d'abord
après quoi nous exposerons les choses
sur lesquelles ils different sur les quelles ils
se flaundar portent et nous dirons
les chagre dede a qui nous sera le
plus approuvé. le point sur lequel
ils flaundar en question tous s'accordent
est lorsque la province de perse et
le royaume d'iran il rassemble
tous les petits qui etoient dans ce
royaumes, avec leurs enfans, se demeurant
embarrassé, ne sachant pas quel avis et
conseil il prendront à leur egard. aristote
qui etoit fort vieux n'etoit pas les présent
il leur envoya pour leur demander conseil
et celui leur envoya sa reponse ainsi
en termes: il n'est pas légal ni prudent de faire
prière

Abū ordonna dispose. à quelle
hauteur gardera à construit le temple
de gog -

ديوان جهاندن جو سرمايه سوز
الن كامدن نقدن وه آيه سوز
ديوان جهان ملكيدين دايه سيز
قولى كام دين نقديدين مايه سيز

il a été tiré de l'empire d'un monde sans
fond, la main privée des biens provenus
de la capidité

dynasties. 1re pichdadites ou idez-ien
2. caïnites - ides - ien
3 achagarites - idez - ien
4. lattabites — ides - ien

ou on peut trop attribue cette dénomination
à ce qu'alexandre portoit son empire en pro
pour qu'on en put avoir empire universel.
avec les rois de cette 4e dynastie

la prise proprement dite a lieu en
province de l'iranien royaume de Ba

نظم ادا سیله قرار ویرحم

ادا حسن ادا parole juste . m. au mr

... کتب بریسی ایو ایشلدوکی ایشی ایشلمدی

هم حکیم ایدی و هم ولی

ولی rajouté en ami de dieu

افلاطون الهی و ارسطو کبی وزیری ... ادا ایدی

اول تحشرك تشنه لب محروم چقدی

... the depths, labiaum hiberandum expers, exist.

les Turcs ~~ont fait~~ ~~dont j'ai dit que~~ j'ai dit que
de j'ai dit j'ai voulu qu'elle était les meilleurs.
Enfin quand il en fut question pour
prier tel que de tous ceux qui
vinrent avant lui et qui vinrent après
lui, aucun n'a fait d'aussi belles choses
que lui. il fut à la fois juge et
général. quelque un affirme même qu'il
était prophète. il avait à peu près
400 juges. Le divin platon et aristote
lui étaient attachés comme visir. (on il avait
pour visirs des hommes tels que le divin platon
et aristote.) Deux mille vers et fils de vers
étaient attachés à son char (le serpent).
il parcourut la terre et les mers qui nous environnent
jusque delà l'eau de la vie, il entra
dans un lieu de ténèbres, Khadr et Elias
étaient à la suite (l'accompagnaient) le
leur accordé cette eau d'immortalité
il porta avec le même désir, sans que pas
leurs avides aussent été satisfaits. (on,
les vers ardents). après bien des maux qui arrivèrent
alors quelques uns à Shehrzour et alors Pantes,
à Babylone il fut transporté à Alexandrie.

Il en notoire que fit un testament
par lequel il ordonna que son père
son fils lui
un d'avertissement d'un tombeau, afin qu'elle fut
l'univers et que tous les peuples de
qui Alexandre après avoir en vue la puissance la terre
dispose en un fait disposition
les mers a ayant avoir donné des lois à tout
l'univers avait quitté la vie, ils n'allaient à
leur tour auquel on ne peut le fixer, ils n'allaient à
ce monde infernal Dante Dantes et Dante de
contrainte que elle qu'il méritait et qu'ils ne
recorgnaissaient point de son empire qui n'a
brisé ni violé.

on sait au nombre des monuments qu'il a
fondés la ruine de gog ~~idjouge~~ et
la ville de méron, hedat, bamarand
et ispahan.

après la mort de ce prince, son fils eskan-
dérous lui succéda à la prière et à la consolation de
le bien aussi lui qui établit dans l'Iran les
rois étrangers (mulouk Mouloui) rois de nations
les quels ayant eu de constants démêlés
pendant trois cents ans, ne cessèrent à la
fin comme aucun mal ni aucun dommage.

vers

eskandre qui conquit toutes en la mer

Du fils du roi. Le pauvre dans tous
ses Kandes acquit toute sorte de vertus
et de talens, se fut un parfait
les lois usages de la guerre et les
lois militaires. un jour le roi entra
dans sa colère contre Dabir (ou
mentor a cause des corps de petits poissons)
il le renvoya (lui donna son compte?)
comme le roi était violent et grossier
Eskandre fut un des sujets de l'antipathie
et de la disgrâce, ne jugea pas convenable
de rester en cet endroit, il partit donc
de cette contrée, son valet Nayam Nafé
dormit (endormi) lui prêta son cheval
de ses armes et s'enfuit. Eskandre gagna
donc la première ville la plus près
la quelle était par hazard celle d'asthoun
ou sa mère et sa mentor par la plate-
forme du palais, comme elle regardait du
côté de la campagne elle apperçut
de la forme apparente mais indéterminé d'Alexandre
l'amour maternel ayant mis la veille en mouvement
(ayant occasionné un mouvement de sang)
le bord lui vint aux mamelles, ce donc
dans la surprise, elle appella, l'intérêt ayant
nommé qu'il était son fils, et le présenta
à asthoun. or asthoun n'avait pas de fils
et il était déjà très vieux, il abandonna
son royaume à alexandre fils de sa fille
et le livra dès lors à la médecine. Dans
le fait alexandre ayant lui une armée
reçut le royaume de son père et ayant
acquis une grande puissance, il se révolta
contre darius, et ayant fait la guerre à
eskandre comme il est rapporté dessus
il en triompha de Darius. Durant la
plupart des historiens la vie fut de 36 ans
et son regne de 12 ans, mais il n'est
possible que en 12 années il ait pu faire
exécuter aux siens tout ce que il a fait
et l'auteur Kherzron dehloni (de Delhi glos
ou Jos) dans son histoire d'alexandre
dit que son regne a été de plus de
cinq cents ans; cependant chez eskandri
dans son eskandreh nameh là désigné par
le nom Eskandar aux deux cornes. Et
l'auteur de cet ouvrage (mêm ch chez) dans le fond
Eskandri ayant donné la préférence à l'opinion
de ces deux grands maîtres sur les autres

Historiens

حساب غ ایلادی ... حسابه چکدی

نادان (grossier) ... ignare

کمک پیاده ... prendre à pied

اوّل پیاده ایله شکر واردی

اوّل ... la ville de cet affaire, ... en ici premièrement dit; ... article

قوالتی ... la forme indéterminé, ... grossière ou noirâtre que présente ... de loin une personne ou une chose ... dont on ne distingue pas encore ... traits, ou le contour.

محبت طبیعی حرکت ایدوب ...

آیینه ی اسکندری ... de Miroir chinois d'Alexandre.

ذوالقرنین یعنی ایکی قرن ...

كوزدن براغلب

âge a été de 1600 ans, et il ravoit
commis jusques par la trouvé dans ses premières gai
en son jurnom (ken dêt il guère celeur
la une révolution de mille ans par
an envoit une corne. Lenakiti dit
encore que son père étoit barez
fils d'Elias et que sa mère étoit fille
de Filoup fils de Dousâd, et qu'il
y avoit toujours eu inimitié entre
barez et aftiom, mais qu'ayant lui
fait la paix pour le bien du royaume
pour consolider cette paix barez prit la
fille d'aftiom et s'en retourna dans
son pays. Le officier de barez devinant
jaloux de cette principe, en ayant
fait de mauvais rapports à aftiom
barez ayant obligé de fuir pour le
principe le renvoya à son père.
or elle étoit alors enceinte du fait de barez
et pendant la route elle accoucha
pendant la nuit par le bord d'une forêt
il ne se trouvoit en la compagnie
qu'un petit nombre d'hommes, et en
bien peu terre et ont pour hazard un
bien fort dangereux fréquenté par des voleurs
et une en celui ils apperçurent de loin
quelque chose de noir ils crurent par le mouvement
la pensance que c'étoit des voleurs
ils enveloppèrent l'enfant dans une
étoffe de prix et le posant sur la
branche de gauche ils prirent la fuite.
et cette chose obscure (gestation) qu'ils
avoient apperçue étoit leur trésor de
cette plainte, et Dieu ayant touché son
cœur l'artifice qui fut dans trouver un
de marchands où elle se trouvoit, lui
ordonna de venir tous les jours en
d'allaiter cet enfant, le quel et ait
effandé. la dite chose appartenoit
à une fille femme, et cette fille
épouse chez de son chien vint de cette vie
l'ayant vu la circonstance de cette merveille
elle demeura toute étonnée. Lupin elle
prit effandé le porta dans la maison
le montra comme son propre enfant
et lui fit apprendre à lire dans l'école

D'autres disent que Cléopâtre Alexandre qui avait envoyé en Asie fortement a donné l'ordre de cet assassinat, mais d'autres assurent que le fils d'un homme natif d'Hamadan qui connaissait ~~cette~~ parfaitement tous les dialectes des Perses, mais la première version est la véritable, pendant que Darius le mourait en cet lieu désert Jérusalem prit la tête dans ses genoux, et lui jura en présence du Seigneur qu'il n'avait aucune part à ce crime, en donnant à Darius [illegible] prenant confiance en lui lui recommanda trois choses : la première d'épouser sa fille nommée Roxane (Roxane) ; la seconde de faire punir les meurtriers suivant la loi du Talion ; et la troisième de traiter favorablement les officiers qui étaient (tous) de la cour de Darius. Alexandre lui promit [illegible] ~~tous~~ [illegible] ~~tous~~ [illegible] ~~tous~~

déjà que dès-lors on vint de l'art de
darab et que le césar ayant épousé
sa propre fille, bruyère [illegible] au
monde [illegible], ne croyant pas devoir
ajouter de foi que cet [illegible] fut le
darab, il [illegible] comme son propre
enfant et dit aux mages: et
lui donna le nom d'alexandre, et
l'instruisit son héritier. Une dame
leur de darab que vécut le prophète
Zoroastre et le divin platon

Ils Regna puis un quelques ans sur de
60 ans et puis quelques autres de
52 ans.

quand
Lorsque le fils de darab [illegible] fut
jusqu'à de tous ses [illegible]
le il devint [illegible] fut
son trône et comme il avait appris
de son corps (la tête) l'esprit d'homme

Dara.

Lorsque darab eut [illegible] fut dans
son héritier, [illegible] à la place
de son père [illegible] comme il était d'une nature
[illegible] juste, la tyrannie fut cause
qu'il ne gagna point [illegible]
et voulut même point [illegible]
[illegible] sur l'usurpation de son jeune frère
priver de sa charge [illegible] qui avait
fait vœu à la demande de darab.
quelques ans rapparent que [illegible] vêtir ayant
envoyé un [illegible] à demander le
[illegible] tribut qu'il
avait été convenu, [illegible] alexandre
n'en voya pas [illegible] dans [illegible]
demander ce mille [illegible] (écrit ou bezant) dans
[illegible] un homme envoyé exprès.
dit jour
celui alexandre [illegible] répondit
[illegible] (voir jeu qui procédait en cette [illegible]
envoie [illegible] répondit (voir hujus modi); mais
que cette prétention fut [illegible] dans
Dara. Dara ayant été [illegible] de cette
réponse [illegible] une [illegible] et marcha
contre alexandre, mais au moment [illegible]
[illegible] un [illegible] de l'autre côté du rang
avec [illegible] des [illegible] armées, dans
l'[illegible] darab qui [illegible] entrés de
[illegible] [illegible] sur la place.

خلیفگ جانشین

Khalifeh jaanshin

Le dystin destruisit son marche par
la charge de [illegible] [illegible] de homme
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
de homme)

آنکه جز بیقدی فلک [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

باشندهٔ آیروی ها [illegible]

Lat. il ne parvint point au cœur d'Egypte.

leur lui offre ces, une telle caution que le Caïd lui veut aux oreilles. Il fut extraordinairement surpris elle fut informé de l'origine et de l'âge de Darab, et apprit de lui ayant rapporté les circonstances de sa propre histoire, Darab reconnut qu'il était son propre fils. Elle fit aussitôt savoir toutes ces choses au grand Roi et donna un bain à Darab et un de grands démonstrations de joie lui mit la couronne sur la tête et lui abandonna le trône et Darab retint dans son cœur de rétablir ce qu'il y trouva à son père et de la mère d'Alexandre.

Homaï a régné 32 ans et fut enseveli à Istakhar et la reine (les mille colonnes) qu'Alexandre a détruite

Quelques-uns lui attribuent aussi Schehil mineur (le ذو الأكتاف) et Dara ذارا auquel Iskender a construit la ville de Djemerd qui est Dara Djerd.

quatrain

Homaï a gouverné le royaume pendant quelques jours. Le Prophète dans Mariage le royaume en faveur à une femme. mais son règne et sa fortune ont peu fini. Le vrai sens du monde [illegible] Ils les [illegible] révolutions des temps les entraînent ainsi elle même.

Darab lui succéda sur le trône d'Homaï il le conduisit d'abord le peuple avec équité et justice et devint un prince prudent et brave et d'une très belle figure. La plupart des rois lui rendirent obéissance et en ce temps là le pays de Roum était très peuplé. Fetam monta rebelle, Darab leva une armée et marcha contre lui, il prit le roi et le chargea de chaînes mais comme comme celui-ci ne pouvait gouverner le pays, il le rétablit de nouveau, en lui imposant un tribut de mille écus d'or chaque écu étant du poids de 40 mithcâl. Il prit aussi la fille de Fetam en l'épousa, et il les ramena dans son royaume. mais dans la suite il envoya cette princesse à son père, en quelque sorte

dîjeune

ذو الأكتاف il éleva lui de

انتهى تحت لي. - تحت

il baptisa son la propre alli

بن كندوى هيچ
rien ne me fait soupçonner que j'
soi ton propre fils.

اول سفره بله كندى
بله ...

Dalel تربيت مى دادن له ...
sans avoir ...

ainsi montra au doigt. célébré

l'eau lui avait donné le nom de Darab
(de ab eau et de dar conservant son passif
conservé, ainsi conservé par les eaux, comme lui)

Le roman Darab était d'un caractère
très élevé (on avait dédié à un très haut
Alexis) ayant dépité comme étant informé
de son état primitif, il demanda à quelle
était la véritable origine et dit que
ce qui lui importait peu
l'ignorait absolument et prétendait
blanchissait peu ses cheveux
prétendit beaucoup au pouvoir. mais aussi
il fut qu'il ne pouvait pas le celer,
en lui exposant ce qui était arrivé,
il dit: j'ai trouvé dans une
boîte qui flottait sur l'eau, et ayant
ajouta qu'il y avait dans cette boîte de
l'argent et des pierreries. et
en effet déjeuna une partie, et
ce qui en restait il donna à
Darab. et en ce temps la homai ayant
levé du troupes et dispersé ce envoya
à la conquête de la grèce. Darab
pensa avec le capital qui lui restait un
attirail de guerre et retourna chez
lui du général il partit pour faire
cette guerre. il fit diligence toute faite
d'action de bravoure et il
devint si aimé de tous
qu'on envia à son égard
Celles qui lui furent présentées, portant que
dans les états de l'empire (très important)
il y avait une femme hiérosolymite
telle chose, à donc ils l'entretinrent et
homai un vif attachement pour lui
trouva placée dans le cœur d'homai
qui envoya auprès de celles portant qu'elle
lui accordait regarder la bienveillance.
on raconte dans quelque histoire que
dans un combat contre les grecs
fut prisonnier (empereur grec, et que
pour cette fois il devint captif célèbre) et on
en fait part à homai. lorsque l'armée
revint et qu'elle fut rentrée dans l'île
homai vint au devant de la troupe à une
marche de distance elle fit former comme
on avait obtenu victoire. c'est alors qu'on
lui montra Darab et qu'on lui dit que
ce jeune homme avait été la cause de la
victoire, et la joie était [illegible]

~~une [illegible] dont~~ malade à la mort
il plaça la couronne sur le ventre de cette
femme qui était grosse de Darab et les grands
de l'état convinrent de faire voir l'enfant
qui naîtrait devait naître roi. Darab
dîner pour Bahaman donna l'empire à
Homai et ordonna que la couronne passerait
dite à son fils à naître
~~le l'enfant qui naîtrait fille~~. quoique il lui fut
dit l'état mort de cette manière vouloir
dans la retraite.

Bahaman a fondé dans la perse Richardsond
~~fut tapulte~~ ou trouve fils celui a construit
Ecbatt sur le chemin de Bagdad. on lui
dort aussi nésa tchihilem, et boasikian

Son Règne fut de 112 ans et
fut despote un que pommes hippocrate
et d'envoûte.

quatrième.

Longue un peuple sans roi le méprisait
a Bahaman, sa cause était cachée
dans le cœur de ce prince. le trône
de la puissance de Bahaman qui a
été si étendu, Bahaman le fait
passer comme une seule année.

Homai, homai était une personne
pleine d'esprit et de prudence. après la
mort de Bahaman elle monta sur le
trône. comme elle était enceinte,
et lorsqu'elle accoucha, l'amour de
la royauté ne lui permit pas en
faisant son fils roi, ~~de le conserver elle aussi~~
~~pour le protéger contre l'ambition~~,
~~son enfant~~ même
~~mère~~ dans sa force et sa ~~ambition~~ elle
le mit dans son enfant dans
une boîte, en scella l'ouverture avec de la
poix, elle le jetta dans la mer. on
dit qu'un blanchisseur (son écrivain) le
trouva, le porta à sa maison
comme son propre fils et éleva
~~éleva~~ jusqu'à ce qu'il fut devenu
grand. mais à cette époque les
grands royaux qui étaient en lui
~~le punissaient~~ lui donnaient une
expulsion conforme à leur nature
il ~~le~~ prit en aversion l'état de
~~blanchisseur~~, le tua à l'aide de
de la perfidie et en toutes sortes de belles
qualités. il apprit aussi l'art de la guerre
et la prouva un attribut militaire. et
le blanchisseur parce qu'il avait trouvé dans

---

le texte giagathai porte
یایلدوغی زمان شوکت بهمنی
روان قیلدی بهمن یلی دیك انی
ce dernier texte que je traduis :
Un primé porte :
یایلدوغی دم شوکت و بهمنی
روان قیلدی بهمن بلیده آنی
ce qui me paraît inintelligible.

j'ai mis qu'il fait entendre :
" ne lui donnait pas de fem
" roi de peur de compromettre
il y ajoute [illegible] propre fonté. elle mit
l'enfant dans une boîte

extrêmement affligé, il déclara par hautes
bahman fils d'asfendiar se il abandonna
l'empire de Kischtasb les états paurent
Zoroastre qui étoit disciple de pythagore
et giamasb qui étoit regardé comme Cyrus
parfait de bon cœur (bien joint par la mauvaise vie des)

le chateau fort de Samarcand en en
les environs de Kischtasb. dès auparavant
lui qui fait baptiser alors [illegible] une
qui fut [illegible] Pirun et le tuteur
en fondé la ville de nachek cette
bidha-chekr dès par petits beaucoup de
grands hommes et de personnages illustres.
le regne de Kischtasb fut de 120 ans.

Quatrième

pendant que Kischtasb étoit sur le trône
Eglise le Canyuets, le docteur le conduisoit
d'ouvrir à la dernière heure. mais les
reglemens de Kischtasb furent oubliés dans
que les lois de Zoroastre.

Bahman - lorsque Bahman fut monté
sur le trône il ouvrit les lois de la justice,
et la première entreprise fut d'aller dans la
Lybie demander raison du sang de son
père asfendiar. en ce temps là rostam avoit
fait de vivre. il fit prendre à une pétarade
par ses partisans fut ce
son fils on l'envoya son jeune frère
pétarad et le retint prisonnier mais dans
consulté il lui rendit la liberté. les persans
(de) surnommèrent Bahman dirazdest c.à.d.
longue-main à cause de la grande étendue
de pays qu'il avoit en la puissance.

il prit du gouvernement de babylone
nasser fils de barbt-nasser et donna le
des prêtres fils de giamasb et dans la mère
et ce fut fille de brank de la race des
enfans d'israël et lui ordonna de s'établir
a son arrivée la ville de jérusalem de comer
avec des enfans d'israël
la mère d. Bahman descendoit de Saül
et la femme descendoit de jéroboam ardgian
(jeroboam d'hab.) fils de Salomon. il en
eut deux fils, d'un nommé sassan et
l'autre Darab, et trois filles: homai, frenk
et Bahmandakht. sassan étoit très prince
et très religieux. il fut en peine extrême
du royaume il la retira dans une solitude.
or Bahman avoit épousé homai qui étoit
la propre fille. cette [illegible]

J'ai partout fait corriger

L'imprimé porte Kibrasb corrigé par une
erreur de traducteur qui rayant a la suite
lu Gibrasb acc. de Gibrasb Kbrasch.

Va rapporté plus haut, trouvant le voyage
dezami, l'ayat
Dezami, l'ayat trompa de Balkh, son frère
Lohrasp, après la fille qui étoient sous
de guschtasb, détruisit Balk et son
retournant avec un immense butin, son
etoit allé dans son royaume. guschtasb
en étant informé avoit envoyé après
l'ordre d'en tirer vengeance, après
n'ayant pas obtempéré à cet ordre
n'étoit pas venu de Zablistan. ce dernier
propre fils de guschtasb étoit retenu en
prison dans le chateau de Sefid (a) le roi
fit proclamer le royaume à, lui donnant la conf
lui donna une armée et l'envoya pour
contre ardjasb pour en tirer vengeance.
ardjasb ayant déjà, étant arrivé dans
Ardjasb vint à rencontra du royaume de Balkh dans
toute son étendue. Balkh livra des combats
les gens de son père et fut vaincu avec
un grand butin, ayant dû prendre la fuite
royaume (qui lui avait été pris)
Balkh. Guschtasb fut parfaitement vaincu
de l'avoir privé obtempéré à son commandement
loi pour ne pas qu'on vengeance
de l'empire en voya Asfendiar pour combattre
ruptem, car il ne pensait pas qu'il put
jamais le vaincre tout d'un coup et sans peine
qu'il put vaincre sans peine ayant
la souveraineté, celui-ci bougea malgré
retour qui le menaçait
marcha contre rostam. rostam vint
au devant de lui, lui fit beaucoup de
compliments, et le traita avec beaucoup de
respect et de considération, et lui offrit
d'entrer au service de guschtasb. mais
le prince par un orgueil excessif et
pour montrer sa bravoure avait proposé
le combat à rostam, après qu'il l'ayant
pris par la force de ses bras mêmes avec
il l'eut en sa possession : rostam fort
alors très agité, et était plus auprès
courageux pour pour lui un adversaire
redoutable, ainsi par le conseil de
Lal, ou par le secours de Simorg ainsi
de quelque manière que ce soit ainsi par
ruse il fit périr Asfendiar. Ferdousi
dans le shah nameh a raconté tout
cela et comme cette histoire en très
comme il en inséré de longs développe
d'avantage. en définitif lorsque Guschtasb
fut instruit de ces événements, il en fut
entièrement

* Lohrasp conçut de la jalousie [illegible]
pouvoir-là telle fut la cause [illegible]
savoir [illegible]
+ Il y a d'après un autre [illegible]
que Balkh était une fille de Guschtasb. 10
* Lohrasp. Sh. 2004 a. On lui donne
les 7 fables. nom d'un chemin qui
menait en une journée à Rouindiz la
ge (il fallait en avoir par un autre chem
en 5 mois par celui des savants. (ce
indifféremment).

Kergoüz [illegible]
6), Sh. 1007 a. [illegible] 24 Kambudan
« brad au « Homas et aux gardes dans « bâtir [illegible]
« monter [illegible] Gushtasb Kouch, la montagne vou
« montagne [illegible] Gushtasb Kouch
[illegible]

ceci est au
tage que le
le royaume
royaume au
leur qu'ils

الك طرفنده خاطری جمع دکلیدی کم
براوغوردن آنی دی دفع ایدوب فراغتله
پادشاهلق ایده ر

عذر خواهلق
tend. pa complimens de bienvenue

marcha contre Gushtasp et celui-ci
eut pris la fuite et se réfugia dans
une place forte d'Arkhozie dans
mais d'où il eut pris le chemin
le plus court. toutes fois il y a
légende de Balkh comme
différents, on n'en fera pas moins
dans ce chapitre

Lorsque Lohrasp eut abandonné
Throne à Gushtasp et qu'il fut
retiré à Balkh pour y vivre à la
prière, quelque temps s'étant écoulé
à conquérir beaucoup de pays
et déjà Zoroastre, qui était Lohrasp
esprit Balkh. c'est pendant Lorsque
de Lohrasp que parurent le prophète
-azair Jeremie et Daniel. La
durée du règne de ce prince fut de 120 ans.
quatorze

Lorsque Lohrasp fut mort les Throne
entre les mains de qui les rois
furent enfants il ne put garantir
son royaume des entreprises de
Gushtasp, ni la personne de ses
Gardiens.

Gushtasp, monta sur le trône dans
l'royaume de Balkh (ou Balkh) en 2 voyages
le pays parut de son temps. c'est lui
qui établit dans la religion des guèbres
établissement et le combat pour la foi
il composa le livre du Zend, et appella
le peuple à cette (nouvelle) religion;
comme il était très sage à force d'abstinence
il rendit le peuple soumis (à ses dogmes)
et trompa aussi Gushtasp, et qui ayant
fait adopter cette religion il la fit aussi recevoir
aux peuples. il envoya même à plusieurs
Le Grèce un ambassadeur pour l'engager
dans cette religion, mais le césar ayant
fou tenté d'attaquer avec fermeté, on y
vit qu'il y était dit que quelque religion
qu'eussent les czars de grèce, on ne devait
pas tenter de leur en faire changer et les
traiter hostilement. Gushtasp ayant de la
déférence pour les commandements de son
prédécesseur (جدّ) persista de cette prétention
honorer aux grecs (écrits in points grecs) et
retourna après sur le trône de Balkh il s'occupa
à lire le livre Zend. or Arjasp fils
d'Afrasiab qui était roi des turcs, comme on

كما انك تعرف ايوب تغيير ترجمة

fuite devant Soliman le prophete (Salomon)
il se retira dans le coté de Balk où il ajouta.

Le regne de Kai Khosrou fut de 60
ans. Celui de son tems que vecut Salomon
l'un des prophetes (Ibn Sina l'un des akhiar
Lazarus sous الاخيار ضد الاشرار les akhiars une
Légende des Archetas méchants), et le sage
Lokman.

quatrième.

Kai Khosrou au premier an, ajouta à l'appartable
Kai Khosrou fut le troisième dans l'ordre des
souverains que l'antiquité (Ajoutons pour عد ت.)
cependant le tems lui fut contraire (la fortune
gueuse) et le fit porter du monde

Lohrasp ~~fils d'Arvend~~ était fils de Arvend

Lohrasp ben arvend. Lohrasp était fils
d'Arvend frère puîné de Kaï Kaous. Le siège de
son empire fut à Balk. il jouit de la plus grande
portée du monde. mais comme pour prouver avant
pour occuper le trône, quoique Kai Khosrou eut
pas d'enfans, il fut premièrement ordonné au peuple
leur donner un puissant puissance. Celui ci Lohrasp
ayant eu connoissance de cela vint avec le peuple
de manière que Khosrou fut contraint et reconnoissant
et qu'on lui témoigna de l'obéissance de cœur et
de bouche. La cause de la dépossession de l'empire
fut que ayant deux fils gushtasb et razin, il
Kai Lohrasp par un effort d') ~~ensuite~~ donna
les biens de l'empire aux favoris de Cai Caous plutôt
qu'à ses propres enfans. comme gushtasb était
un homme très vif de esprit) et très brave, ne
pouvant supporter cela, il s'en alla et se retira
chez en grèce, où il fut entra parlement aux
en train des dragons et des Rhinoceros
et beaucoup d'autres animaux de cette sorte.
de cette manière que l'empereur lui
donna sa fille en le fit son gendre en
en mariage. ayant donné tête de la
grèce une armée pour tenir ce royaume
de ce pays ci, il marcha contre Lohrasp
son père reconnaissant son erreur, le déclara
son héritier, lui donna son royaume, et comme
il était vieux il se retira dans une cellule où il
vécut dans l'exercice de la prière. Bakht nassar fils de
Judarz qui fut cause de la ruine du monde,
était le lieutenant de Lohrasp, qui alla
Jaza deux fois Jérusalem (بيت المقدس يرايلد برابر الدى)
fit prisonniers
le prophète Daniel et azair furent faits
prisonniers de telle manière que son dot qu'il perdit
la figure humaine pendant une année en prenant
leur soin. après cela il retourna le prophète
Daniel, et dépêcha une armée

marcha

عالك اكثر بلادنى مسخر الدى

فوجد بوزاره ال ويرميوب عاد و نزاع ظاهر إ

voyant Si Jureur arrivé dans le tournois prend
main fut a ~~le Khojeir~~ de la route et de la
cyniquence appelle avec eux mais à la fin il
fut pris et mis à mort à l'instigation de Khosrou.
Le deux généraux ayant leurs batailles
apprirent la fuite, prirent la fuite et
eux même auprès de Caikhosrou, ce prince
fut très irrité contre eux et donna ordre de
les mettre en prison. alors ils ont mis en avant
quelques intercesseurs, et demandèrent grace et pour
Jus la tête un nouveau combat contre afrasiab.
Caikhosrou les tira de prison et lui accorda
de nouveau troupes, il leur ajouta contre
afrasiab. mais la victoire fut encore cette fois
du côté d'afrasiab. Enfin Caikhosrou devant
lui même une grande armée se montra
en personne contre afrasiab celui-ci était
pas en état de lui résister s'enfuya le combat
et prit la fuite. Caikhosrou le suivit.
~~toute la fois~~ chaque fois qu'ils se rencontraient
ils se livraient bataille et Caikhosrou fut toujours
vainqueur. une fois même qu'il y eut un
combat dans le Khouarezm, Pehlivan qui était
fils d'afrasiab y périt. afrasiab ~~retourna~~
~~de là dans Chirague persienne~~ tournant fuyant
se dirigea en marche vers Chirague persienne
Caikhosrou le poursuivit encore, jusqu'à ce
qu'étant arrivés dans Caderbaïdjan ils se livrèrent
un nouveau combat où afrasiab ~~fut encore~~
le ~~vaincu~~ battu les mains de Caikhosrou, (en
dans le propre pays de Caikhosrou).

Les membres combats de Rustem Dastan
contre afrasiab, de gudarz, Keschwad contre
Jeran visseh ~~et de pigeon~~ pour atteindre les
chevaliers et le choix combat avec le fils
du tekur de Caikhosrou ainsi que celui de
pijen ~~le quel était entré~~ par les terres
de ~~Meïmeneh~~ Meïmeneh. dont il avait tué les
captain (پلاتار tigres ou gardiens de ~~پلی~~ d'animaux
datores) reconnus dans le tournois, où il tombe
dans les fers d'afrasiab, mais rustem étant
arrivé à pour un habit de marchand fit périr
pijen de la prison.

Dès que ~~Kaus~~ Caikhosrou eut repris
tranquille sur le trône afrasiab, à été
appris sur le trône Chirague qui descendait
de Caikobad et lui ayant abandonné sa
propre puissance il disparut du monde;
quelques uns disent que Caikhosrou dans
prophétie. Il se tint debout autour et
de beaux monuments qu'entre les Caiomarès
il nous parut de voir que nous puissions lui comparer,
mais quelques uns prétendent que ayant pris la

mec armé, y fit perir une infinité de personnes, et asrafiab ayant pris la fuite en quitté le trône, resta y fit autant de dégat que asrafiab en avoit fait dans l'Iran et sa ville.

Voici une des idées singulières de Caicaous. ce prince se mit dans un coffre, auquel étoient attachés des aigles et leur ayant ordonné de prendre leur vol vers le ciel, il s'éleva dans les airs - après avoir ainsi tourmenté les oiseaux le rendirent par lassitude.

چقارة ou چقارة voler

Lorsque Caicaous fut devenu très vieux il voulut faire la même chose mais il ne fut pas si heureux que le premier fois il ne fut pas roi. Entre les prophètes d'avid et salomon vivoient dans son temps. il le fait lokman vécut aussi de son temps.

entre les monumens qui ont rendu cet endroit un observatoire on remarque aujourd'hui Tel-gharkoun on prétend que ce fut jamais d'un semblable un pareil. tous les historiens l'attribuent à Dieu c'est de ce dernier qu'il tient la coutume de couper les cheveux en de se raser la tête en cas de deuil

Kaikaous regna quarante cinq ans.

quatre vingt.

Lorsque Caicaous fut sur le trône tranquille de ses états (on fut par une horrible éclatante) le ciel lui donna bien des jours d'illusion; il le fit monter aux cieux, il le fit aussi tomber du ciel en terre.

Caikhosrou. Lorsque qui n'a aucun caikhosrou du touran, ce que le premier fut installé sur le trône de l'empire en iran, il envoya firamorz le thous contre asrafiab. ils étoient tous deux petits de caikhosrou et leur donna cet avis. il y a dans le touran un personnage renommé surtout de la race de firaoun: prenez garde de lui faire aucun mal,

lors

ayant été dans l'yeuse, Dzoulath-ar homaïste qui était roi d'Yemen le prit lui et tous les grands de la cour et les garda pendant trois ans. Il alla aussi et ayant fait un arrangement avec Dzoulath-ar, il prit pour femme Zilfa-de Dzoulath-har pour laquelle ils délivra lui et tous ceux qui l'avaient accompagné. Caïcaous en reconnaissance de cette faveur donna la ville de Schiraz et le fit parvenir avec tous à rapatrier et le fit parvenir avec pour l'installer en lui conférant le charge de généralissime. or caïcaous avait un fils d'une autre femme que Sandaïch un fils nommé Siavesch tel que depuis Joseph il n'y avait pas eu un aussi beau jeune homme ~~castan~~ qui en était le gardien avait élevé avec soin. Sandaïch la belle mère en devint éprise et comme elle ne put le faire condescendre à ses désirs, elle ~~la tendit~~ Supposa comme à Caïcaous que Siavesch avait des vues sur elle en lui fit donner l'ordre de s'éloigner. mais Siavesch de son propre mouvement ne pouvant se résoudre de lui désobéir (voulant subir l'épreuve du feu, dit) s'était entré dans le feu, quoique il était innocent. Le feu ne le fit aucun mal. ~~Dépendant~~ ayant donc puisé quelque ~~important~~ ~~pour~~ la mauvaise ~~disposition~~ le caractère dangereux de Siavesch il ~~lui~~ donna quelque inquiétude il résolut de le faire périr par le poison. Siavesch ne pouvant se résoudre à désobéir, s'était jeté dans le feu, ce qui lui fit aucun mal. Sandaïch ~~ayant~~ ~~pour~~ ~~la~~ ~~mauvaise~~ ~~disposition~~ le caractère dangereux de Siavesch il lui donna quelque inquiétude il résolut de le faire périr par le poison. Siavesch ne pouvant se résoudre à désobéir, s'était jeté dans le feu, ce qui lui fit aucun mal. Sandaïch mais on ne peut guérir l'ignorance pour j'ai appris, Afrasiab fait venir ce qu'on trompé à tort, le fit périr genre innocent. Dans la suite la fille d'Afrasiab eut un garçon fils de Siavesch qu'on nomma Caïkhosrou et grand il fut devenu grand guerrier de gudarz - Keschwad (le hero), vint bout d'Ispahan, enleva Caïkhosrou et sa mère, partit et les mena dans Tiran. Zoster demanda raison du sang de Siavesch, entra dans le Touran avec

tous ses guerriers et emporta partout le Touran.

terme de cette phrase il y a l'intention de remarquable.

اما زلاشی کرسیوزک (کرسیوزک)
حسندوذ آنی قولیوب
ce qui signifie que Afrasiab
ندوبوب قوّلوق

le chevalier fut caicobad. under qu'il
descendoit de zal fils de tahmasp fils de
minocheher. il rendoit longtems fort le bord
de gihon, ou il faisoit la guerre aux
turks des environs. lorsque le gouverneur des
pischdadiens pour fils et qu'afrasiab fut
du touran avec une armée pour aller
detruire l'iran, caicobad etoit fur
le kouh albarz (montagne qui l'ondoit
alors pres de chamendan) zal lui envoya
rustem, lequel etant arrivé auprès
caicobad lui mit la couronne sur la
tete et lui declara roi de l'iran. alors
ayant marché contre afrasiab il le fit
fuir de l'iran. d'autres auteurs
qui eurent bien raison pretendent
le contraire que caicobad fut donné
pour successeur par caikhosrou (depuis
repandu dans nos auteurs connu sous
le nom de gihan-pehlevan (depuis
le pere general en chef de son armée.

le sage lokman, le prophete
samuel et le roi saül n'avoient
de pareils. quelques-uns disent que
Marquil (peut-être ezechiel enlève
au lieu de ذوالكفل) khadhr elie et
elisée furent aussi les contemporains
et quelques autres joignent jonas.

le regne de caicobad fut de 120 ans.

Quatrain

lorsque le magnanime caicobad
eut fait le destin du monde la joie.
le manifestoit par le chant car alors
mais le ciel par une fleche apprit
sa fleche ce qui arriva au chantre

Caicâous. quelques-uns le déjà
fils de caicobad et d'autres petit fils.
comme il etoit heritier de caicobad
il monta sur le throne a sa place
mais il etoit d'un caractere variable
et d'un naturel changeant et dur
dispute detruisoit. malgré sa
grande puissance il exposa souvent
lui même aux plus grands dangers
et fut fait prisonnier mais rustem le
delivra. nous allons entrer dans le
recit de ses malheureuses dissensions
a parlé dans le chah nameh, et donne
ensuite allusion à l'histoire de ... (ou ainsi plus bas) le delivra - ensuite

ayant

فتخون le type corrige de wilken.

Feuille.

gueschaffb.

gueschaffb eut pour aîné un fils de beaucoup plus d'avenir pour père un frère de Zab fils de Jahmaffb. on trouve dans plusieurs histoires que Rustem d'Astan était de la race de Sam, mais au fond de l'autre ait pour père Rustem d'Astan était général en chef de gueschaffb. dans le Kosideh et de plus dans beaucoup d'histoires il est dit que gueschaffb était petit fils de Minoutchehr et que Rustem était fils de Jamschid fils d'Ateb fils d'Abtin. pour le règne de gueschaffb afrasiab leva une nombreuse armée et combattit contre Tahmasp, il [illegible] contre gueschaffb et la bataille Combat l'étant engagé gueschaffb fut mais Zalzer [illegible] du Zabbistan avec une armée accourut différents pour le secours de gueschaffb il fut de vingt ans puissant le meilleur homme de son temps de la bonne vie, de ses jours le (Laribh) Kosideh et le mouchelb, et d'autres disent qu'il fut de cinq cents ans.

Quatrième

Lorsque gueschaffb fut mort il y eut un grand désordre dans le monde il y eut une nouvelle dynastie et ce fut la dynastie des Kaïaniens.

Seconde dynastie
les Kaïaniens

Les Kaïaniens y comprennent tous les rois qui ont régné depuis Kaïomarath jusqu'à Darab fils de Bahman et Alexandre. Ces princes dont les histoires, selon les traditions des Guebres, sont fabuleuses, ont composé la dynastie des Kaïaniens ou mes pas d'accord sur le nombre du règne de chacun d'eux, mais de toute manière cette dynastie dure environ plus de 700 ans.

Le premier d'entre eux qui monta sur

Coupables ordres, ordonnèrent le bouleversement [illegible]. Le ce temps
[illegible] beaucoup des [illegible], ce
fut Zal qui fut pris de remords
occupé à pleurer son père. Quelques
désirent que [illegible] Zal ayant été
même avec armée dresser à Sohrab
de Lohram, mais d'autres disent que
Zal fut d'abord secrètement et de
un Motthchehr qui leva l'étendard de
la révolte, et qu'après lui se joignit
Zohak. Il tenait le voyage et bientôt
dans tout notre royaume.
Sohrab fut de deux ans.

quatorzième

Lorsque Sohrab fut [illegible] de l'univers
on n'eut pas connaissance du grand
affaires : il regarda l'empire du monde
comme son propre empire. Cependant
tous les petits [illegible] de ce

Zab fils Tahmasab fut un roi
puissant et [illegible] heureux occupant
et aimé [illegible]
à regarder les lois. Ce Sohrab avait [illegible]
dans Hiran, de telle manière [illegible]
que il [illegible] Cet heureux à l'empire [illegible]
on dit que pendant [illegible] un il ne [illegible]
aucun impôt pour le sujet, et que [illegible]
rois qui [illegible] reste de Minotchehr
et de Naudhar et [illegible] Sohrab avait
pu [illegible] [illegible] de la [illegible]
Arabelle où l'histoire [illegible] il se [illegible]
de ce temps pour vivre et relate les
affaires de l'empire. Zal fils de Sam
s'étant mis à [illegible] lui aida à
rétablir la [illegible] qui avaient [illegible]
ce fut Zab qui amena dans la province
Hirac le deux [illegible] qui sont à cent
delà au nom Zabein, le deux Zabs, qui
quelques uns [illegible] conduit dans
le Darbekr.

abandonné.
Il [illegible] beaucoup
à [illegible]. Il le livra à la prière
d'un ange de la [illegible] et pour cette
fut pendant trente-huit de cinq ans, suivant
toutes histoire de toute ans.

quatorzième
Lorsque Zab devint roi dans l'empire du monde
il regarda tout cependant et de tout affaire
les ames de l'univers pour préserver
de la tyrannie, quoique personne ne fut
si le poste à l'injustice

Zuerscheh

l'étaw-contente de ce traité j'en retrouva ce passé.
(Ceci se retrouve que moyse dieu envoya envoyer
son frère Aaron (Haroun) au faraon dont
le nom etoit walid fils de mosaab, (v. plus p. 52)
qui etoit un des fils de Lâon enfans fils de Jaun
que chedad avoit envoyé pour gouverner
l'égypte. Choaïb (Jethro) fils de madian fils de Ismael
fut aussi envoyé de bonheur. Jaun fils de
nerimaun etoit le general de marougeha et
zal qui fut père de rustem naquit de son tems..
le regne de marougeha fut de 120 ans.
quatrain.

Un imbecille qui fut roi dans le monde eut
pour soldats tout les autres rois, cependant
le monde lui manqua de foi, (fut pour lui
sur, le monde vers éternel, pour personne

Nandhas. nandhas en fils de marougeha
remplace lui echut après son père, cependant
il n'observa en lui rien les reglemens que avoit fait
Zabi son grand père. et le royaume ainsi que
la année trouva le chemin de leur ruines, aussi
afrasiab ayant levé une armée contre lui, mit
le fer pejoumu en lui donna la mort. afrasiab
resta douze ans dans le royaume d'Iran en
le ravageant, le renversa depuis en combat
en celui que a un tel point qu'il ne resta
qu'un petit nombre de leur habitants.
nandhas a été dans quelques histoires nommé
le fleau des peuples; la durée de son
gouvernement fut puis une quelque cinquante
ans mois, puisque autres la donnent, et
ferdousi dit dans son shah-nameh
que il fut de cent ans.

Quatrain

Longue main portait du monde élu à
nandhas, les créatures furent puis à regret
les enfans du monde ne purent plus
Du monde jouir à lui, après resta il
un moment dans le monde.

afrasiab quelques uns disent qu'afrasiab
etoit fils de pechenk fils de tur, fils de
feridoun; d'autres font remonter son
origine à Kaïumarth. mais le premier sentiment
est le plus vrai. lorsque afrasiab entreprit
pour nandhas, il ravagea Iran au
point qu'il ne resta de culte quand dans
tout l'empire il detruisit les idoles
comble de fureur à laquelle aucun

feridoun Doué des plus belles qualités fut un prince
savant et équitable, il fit par sa justice le bonheur
des habitans de l'univers. il remedia par sa justice aux
maux qu'avoit produit l'injustice de zhohak, et
anéantit les adhérens qui restoient d'entre les amalekak
Le amaleciz ~~avoient~~ fit mettre gaouch le forgeron en relief
à une haute dignité. Le dit prince fit aussi orner et enrichir
comme de bon augure et bénir de dieu le tablier de cuir
dont gaouch le forgeron avoit fait un étendard, il le reçut
respectable en immédiation pour cet étendard qui
est nommé dans les histoires derfeche gaviani l'étendard
de gaouch. feridoun conquit la plus gde partie du
monde et il eut trois fils. Celui se nommoit salm
le plus jeune yredje et le puiné tour. et leur partagea son empire. il donna à selm le pays de roum
depuis ~~tour~~ le mougreb jusqu'à bremen; à tour les royaumes de turquestan et de la chine;
la perse, l'irak, et le khorassan où étoit établi le
siege de son empire. comme yredje avoit beaucoup
d'esprit et que il étoit rempli d'humanité, feridoun
l'affectionnoit plus que ses frères, c'est pour quoi celui-ci
avoit toujours été jaloux intérieurement. tour donc
que feridoun lui confia la conquête de son empire
leur jalousie fit que ils se liguèrent contre lui et le tuerent.
en ce tems la feridoun déjà très vieux ne pensoit en
rien que vengeance, et les affaires en furent pour lui fort
désagréables. toutes fois yredje laissoit un petit fils
nommé manougeher qu'yredje fit élever en
institue, et lorsque manougeher fut devenu plus grand
il leva une grande armée et alla en marche pour
demander raison du sang de son ayeul, et pour venger
~~à selm et de tour et de tout~~ finit par
faire périr selm et tous. après quoi feridoun ~~distribua son héritage~~ le déclara par unanime
le dit adhéen au monde, après avoir régné
cinq cents ans. c'est dans ce tems que vint au monde
en caroun (ésaü pour que les musulmans donnent
à corée).

quatrain.

feridoun qui établit sur le monde sa loi (selon)
comba beaucoup de joie aux savans. la fortune
~~Lui donna la surface de la terre~~

---

manougeher étoit fils d'une fille d'iraje,
quelques uns cependant disent qu'il étoit fils d'un
fils d'iraje. ce fut un prince savant et juste.
il creusa ~~le lit~~ le canal et transporta beaucoup d'eau dans l'irak
l'euphrate ~~et aussi~~ et y établit des vergers et des jardins. ce fut lui
qui planta dans les vergers les rose et les
fleurs odorantes; il y transporta beaucoup
d'instrumens d'agriculture. mais après qu'il
eut atteint quatre vingts ans, afrasiab fils de
tour ~~et~~ leva une armée
marcha contre lui. manougeher n'y ayant pas mis d'opposition, le retira dans du côté d'adherbaidjan
et lui abandonna afrasiab tout ce qu'il eut
au delà du fleuve amou (le gihon), et afrasiab
pénétra

(*) Le tout porté (بقتل) par le rykh ul akbar.
en hébreu ainsi on peut traduire par une faible
d'entr'elles qui rend illisible. Le mot (ج) de
texte giagathai donne aperçu par le même jeu,
puis in Ord. rapporté par Bib. ant. ad. p. 53 et
ad Hend p. nous fait lire rykh ul akbar.

bien se en (par ayant méprisé) les institutions, dieu (a)
b'y permis lui et son peuple par un vent violent.
mézid fils de Schedad devint roi, et abraham le
prophète naquit de son temps. mezid fut jusqu'à la mort
partisan de la religion de hud et le fixa dans
l'hadhramaut. cependant la puissance de Zhohak
de la tyrannie se prolongèrent pendant un long
temps de manière que le peuple devint entièrement
faible. au rapport qui il parvint aux deux grands
de Zhohak un mal tel que un d'eux ne pouvait
en apaiser la douleur. quelques historiens disent qu'il
était porté de (Schaytan) deux grandes une épaule deux bras
il faisait chaque jour deux hommes, et tel
au bras celui de entre le peuple qui devait être
tué. on des épaules de gémeh forgeron d'ispahan
avait été tué de cette manière et le hasard fit
qu'une seconde fois le bras tomba sur un autre
de ses enfants fils enfants, mais la répugnation n'était
point la même, il le mit à la broche et ajouta
de grands cris, il maudit la fortune et fit mille
imprécations contre Zhohak, le peuple excité,
Ghatrelideh) le joignit à lui en se révolta. ils
tuèrent le gouverneur d'ispahan et marchèrent sur
contre Zohak. il était rassemblé une forte
milice à cet effet. on feridoun que quelques
uns disent petit-fils de giamchid, et d'autres
fils de abtyn qui était de la race de kahmurath,
était en retraite là caché parmi des bergers. on
le chercha et l'ayant trouvé on le fit venir
à gaouch le forgeron qui était général de son armée
attaché au bout d'un bâton des habits de cuir que
dans le seigneur les forgerons, en fit un étendard
et ils marchèrent contre Zhohak. ce prince
ayant appris que les peuples se tournaient contre lui,
et que il ne lui était pas possible de lui
résister, prit la fuite, mais on le suivit
partout où il se retira et fit dans l'ayant
pris lui le traita comme il le méritait. la
durée du règne de Zohak atteignit alors jusqu'à
mille ans.

quatorzième. lorsque la méchanceté de tous les hommes
sera à son comble et il n'y
aura plus de tyran. lorsque le temps propre à commettre
l'injustice sera venu il n'y aura plus de tyran,
et le juste en sera délivré. si la terre n'eut pas
été témoin de la mort de Zhohak elle n'eut pas
eu son féridoun. (bib. pour

féridoun

envoya dans toutes les provinces et ayant commandé aux peuples de le adorer lui seul et les hommes obéir il en fit des idolâtres. ainsi le dixième de la postérité divine étoit qu'il étoit déchu de la prophétie

a chaddad fils de ad (chaddadi-ad) de la postérité qui étoit fils de son frère. en effet il envoya contre le roi

giamschid dhohhak-dolouany (fils d'oluan) avec une grande armée. celui-ci le fit prisonnier, le fendit en deux avec une épée et coupa en petits morceaux son corps par mesure. dans thabari la mort est attribuée à

bivirasp (a) qui étoit habitant originaire de la province de fars. Il vint en bivirasp habité par giamschid (b) en ayant emporté

vainqueur giamschid, celui-ci prit la fuite et bivirasp coupa le trône à sa place. après la fuite, giamschid resta caché pendant une année en bivirasp bayan trouva le moyen en dans avec son épée, et le mit en pièces en morceaux. voilà ce qu'on raconte, mais il n'en est pas parlé dans le rozkah tavvarikh.

(a) Sh. p. 207-a. dit que bivirasp est le nom propre de cet ancien roi de la première dynastie de perse, qui est appelé ordinairement par les persans voyons avoir été le même que embrod du hivaan.

(b) le texte porte : وشيد فرار كاشيد فرار كاشيد qui veut dire qu'au lieu de شيد il faut reporter ce qui est dit de bivirasp vient du lieu qu'il habitait — le hiatus il paraît au lieu on trouve plus giamschid

dit que bivirasp est de Shahabad p. 207 a

même que zoak.

quatrain.

Lorsque djemschid fut établi sur le trône, une deux mêmes il usurpa de son âme, et il brûla en une guerre cruelle employa au la fraude le combattre, et le renversa le royaume et le détrôna avec fureur de la correction punition du châtiment.

Zhaddad de Zchedid. avant qu'il étoit fils d'ad- fakhchad eut sept enfants: ad, thamoud hathar, thasm, hadis, hasim et marrah ad allad dans l'yémen. (thamoud hawoud et se fixa dans Vhedjaz, Jahar à thaï, thasme dans l'oman, hadis dans le bahrein, hasim entre hasreme et sinouan, marrah dans chacun des lieux qui portent son nom. mais ad ayant eu plus d'enfants que ses frères eut les premiers la prééminence le plus puissant dentre tous les enfants fut archad fils d'amalik fils de ad. lorsqu'il mourut il fut deux pères Zchedid et Zchedid devinrent rois et ils envoyèrent contre giamschid Zhoâk dont la relation avec eux a été mentionnée plus haut. celui-ci, (c) allant en après qu'il eut fait périr aimer et chassé giamschid, il s'empara du trône pour lui même.

(c) cette expression semble faire entendre que Zhoâk n'avoit tué giamschid, ce qui se rapporte à une tradition. voy. Sh. p. 394.

quatrain.

Lorsque Chedad devint roi dans le monde tous les rois furent les soldats. quelle élévation peut se comparer avec celle du firmament, il ne reste plus ni chedad ni Zchedid.

Zhoâk fils de mardas.

Lorsque après la destruction de giamschid, il s'assit sur le trône ce fut le commencement de la tyrannie et des injustices. mais le dieu très haut (d) n'abandonne pas que heber Sh. p. 51

envoya le prophète houd (d) au chedad n'ayant pas

bien reçu

Shahanmwatts. comme il avait été heureux de son règne Gobi
heureux, il lui prenda en dégoût tous les soins du Gouvernement
du peuple et à la pénible de l'empire. il y eut de son
temps une grande famine. alors il ordonna aux riches de
ne vendre faire que le repas du matin et de donner
aux pauvres ce qu'ils dépensaient au repas de midi. dès
delà que la coutume de jeûner fut établie en Cor. entre les
villes qui a construites ou compta mexon, Kakendaw
dans la province de mexon, Michabow dans la Khorassan
méridionale et Sarich dans la province d'Ispahan. Ils abaissèrent
que c'est aussi lui qui a fondé amid. c'est lui
qui inventa l'art d'écrire les livres partagés en colonnes
de lire la toile. il y eut de son temps une grande
peste. chacun de ceux qui avaient un ami le
pleurait en privé et en public en proie le pratiquant
et en fut bientôt atteint qu'on fêtait pour les adorer.

Shahanmwat régna trente ans.

Yuatrain. Lorsque Shahanmwatts était sur la terre un phénomène
qui rendait la justice ce qui ne se passait pas
vainquait les dieux ! dans l'air combat de feu n'enchaîna
mais à la fin le Dieu de la mort le lia lui même.

Djemshid. quelques uns disent qu'il était fils
de Shahanmwatts. lorsque il fut assis sur le trône de la
puissance il orna et devint l'empire du monde par
la justice et la équité. il était incomparable en
splendeur et en beauté et il gagnait les cœurs par
son excellence et les perfections. il inventa les
choses les plus remarquables. il y a entr'autres une armure
dont il est l'inventeur qui le rend invulnérable. il inventa
draps et beaucoup d'autres étoffes ainsi que l'art de les
teindre, ce qui était totalement ignoré dans le monde avant
lui. il établit des routes d'une ville à l'autre ainsi
établit des lois et des règlements sur une infinité d'objets.
il pendit la ville d'Istakhar bigarrée que de Khafsarch
elle atteignait à Zabharonk ; la longueur était de
douze agadjes et la largeur de deux agadjes, et il
y construisit un grand monument dont il reste
encore aujourd'hui des vestiges, des traces et des
marques, tels que les enfants des hommes ne peuvent
voir de semblables constructions, et n'en verront jamais
jamais. Khichel-menar (les quarante colonnes) lorsque il
eut terminé ce monument, y ayant convoqué les
princes du monde et les nobles et les grands de l'univers
il leur donna un grand repas. et à la fête du
printemps, l'astre ayant fait son entrée dans le palais
(Bélier. y ayant établi le siège de son empire) il répandit
sur tout l'univers l'éclat et la renommée de la justice,
et donna à ce jour le nom de nouvelle jour, nouveau
la durée de son règne atteignit sept cents ans. à son
fin son ambition et à son orgueil, ses
esprit se retrouva plein d'arrogance lui fit ordonner aux
habitants de l'univers de l'adorer lui même. ayant
donc fait faire des idoles à sa ressemblance il les

une plusieurs d'entre eux admettent, en fondant leur opinion de ceux
d'entre eux que c'est Kaiomarath, ils donnent à ce nom la
signification d'être raisonnable. haïi natyk عاقل حيوان raisonnable.
cependant d'après ce qui est rapporté dans le nezam alteouarikh
(le regulateur des histoires) et dans le behar ul ekol ( )
l'imam mohammed gazali que dieu sanctifie son tombeau,
dit dans son opuscule intitulé nassihat-al molouk, avis aux
rois, qu'il était frère de seth le prophète à qui dieu fasse
paix, et qui a vécu du temps, de cette manière parce que
seth est venu au temps de zohak alowani, selon suivant les
historiens (la plupart des historiens تواريخ اهل, il y a plus
de mille ans d'intervalle entre Kaiomarath et zohak.
enfin de quelque manière il n'y a voit point avant de regle
pour le gouvernement et celui qui a établi ces règles et
ces lois. c'est aussi lui qui le premier a bati des villes. il
a bati damavend et istakhar. il séjournait le plus souvent
à istakhar et quelquefois seulement à damavend. il vécut
jusqu'a mille, cependant vers la fin de sa vie après avoir régné
pendant quarante ans seulement, il institua son héritier et propre
fils houscheuk fils de siamek, et comme un inconnu fut le
adieux au monde et partit.

quatrain. Le premier qui ayant établi le rud et le giam
fixa le tone de la tonalité impériale fut Kaiomarath, cependant
ce vit monde le laissa malheureusement vers la fin de sa vie.

houscheuk fut un prince judicieux, savant et juste. c'est lui
qui a composé sur la philosophie pratique le livre intitulé
giavidan kherd la sagesse éternelle de tous les temps, dont un vieux de main en, hassan
ben sahel qui en a retrouvé des fragments qu'il a traduits en langue
arabe. le scheikh ali maskouiah dans son livre intitulé adab
al arab u alfars, les mœurs des arabes et des persans en a fait mention
il dit que la lecture de cet ouvrage rend témoignage de la perfection
et de l'excellence de son auteur. ce qu'il dit regarde comme le
prophète les persans disent que c'est un prophète, et à cause de
la grandeur de sa justice et de sa droiture ils lui donnent le
nom de pichdad (modele de justice). c'est lui qui le premier a
tiré le fer de la pierre, et tabari dit que c'est lui qui le
premier a répandu les arbres en plaines et a frayé des portes
aux maisons. il a aussi exploité un grand nombre de mines.
c'est aussi qui a enseigné à chasser aux différentes sortes d'animaux
et des oiseaux, qui a employé une charge aux chameaux,
qui ayant soumis l'âne au cheval a fait naître l'espèce du
mulet, et qui ayant creusé les canaux (kâs) (imp. pers.) et arrosé
transporta l'eau et peu à peu pour l'embellissement des jardins
jardins et des vergers, qui substitua le lait à la terre, et
établit l'usage de se vêtir de la peau du renard, de la belette blanche
(sorte de zibeline) et de l'hermine. on dit que beaucoup par la durée
de sa vie, mais il régna quarante ans. il passait le temps
dans la solitude et les exercices de piété et il était toujours en
adoration par les montagnes. il est positivement écrit dans l'histoire
que les dives l'ayant trouvé en adoration lui frappèrent sur la tête à
coups de pierre et le tuèrent. or thamouraths dit bend (de
surnom lien de genie) qui était son fils ayant appris la nouvelle de son
père tua les génies pour la raison de son père et ayant bâti en
ce même lieu une ville, il lui donna le nom de balkh. on
dit que c'est houscheuk qui a bâti la ville de sous et de babel,
ce qui est aussi le fondateur de koufah.

quatrain.

il n'y a pas eu dans le monde de souverain puissant
monté du monde un grand comme immobile comme les
étoiles, tel que houscheuk schah. ce fut un prince incom-
parable d'un royaume fortuné, mais le destin fit qu'un
dive lui donna la mort.

thahamouath

ECOLE DES LANGUES ORIENTALES VIVANTES

N° 15299

Traduction littérale de la version turque de Fenaï, de l'histoire abrégée des quatre premières dynasties persanes écrite en dialecte giagathaï par l'émir aly-chir.

gloire sans limite et louanges infinies à cet ouvrier créateur et à ce créateur conservateur qui a élevé les corps lumineux [illegible] des autres animés, par la science des noms en l'homme des langues différentes, a donné à chaque individu un document (ses gouts) et un état particulier, et une bonne manière de penser en [illegible] de dire [illegible] convenable à chaque état; [illegible] salutations infinies et bénédictions sans fin sur la plus glorieuse des créatures, et le sceau des prophètes qui a célébré sa venue en disant: je suis le prince des enfants (de la postérité d') d'adam, et modulé les chants en disant: je suis le plus éminent d'entre les arabes et les barbares (et autres peuples) que la bénédiction de dieu soit pour lui, sur sa famille et sur tous les compagnons.

Soit. Cette poignée des pieds du peuple de la pauvreté, ce messager du désert des plaines de la cadrerie, c.-à-d: le pauvre, l'humble fénaïy offrit un jour en présent à la noble société, à la brillante assemblée d'un prince, l'opuscule de S.E. mir aly-chyr newaïy, intitulé histoire des rois, et lorsque le prince l'eut honoré d'un regard attractif, il parut à la noble personne [illegible] naturel, agréable, précieux et incomparable, et donna (à fenaïy) de grandes louanges et des éloges. or quelques uns des plus illustres de cette assemblée des plus considérés d'entre eux aussi qui étaient présents à cette assemblée demandèrent que cet opuscule fut traduit de la langue des giagathaï (dans la quelle mir ali chir l'avait) en vulgaire afin que tout le monde put en comprendre le sens et l'histoire à fond revêtu des ornements du langage rouni (la turc de constantinople), afin que des choses qui y sont contenues. Le prince reçut favorablement la demande de ces illustres personnages, et comme il confia ce nouveau travail à cet humble (fenaïy) celui-ci se chargea de ce travail et osa se livrer à cette entreprise téméraire. il demande en conséquence un médecin de la cour illustre de la part de (savans), car ce qui est commandé est digne d'encouragement, et l'encre est agréée depuis des hommes généreux, en d'autres termes: ils encourageront la timidité de cet humble fénaïy et couvriront [illegible] sous le voile de la correction.

Commencement de l'ouvrage

Les historiens et les érudits qui ont composé les livres d'histoire et y ont placé les dons et les présents qui sont dans les trésors du temps, ont fait quatre dynasties des rois de perse. ils ont donné le nom de pischdadiens (à celui [illegible] premier de la première dynastie) à la première dynastie laquelle se compose de onze rois qui ont possédé dans ce monde une puissance suprême. Dans laquelle mir ali chir d'un esprit brillant, lors qu'il fait la mention et la bénédiction du dieu très haut et très grand, raconte ce qui est dans son histoire des rois. suivant l'ouvrage [illegible] des plus savans historiens, celui qui le premier dans le monde posséda la puissance est [illegible] gilschah. quant à son origine il y a beaucoup d'opinions différentes. Mogh quelques [illegible] disent que c'est [illegible] des mages, dit que c'est [illegible] adam; quelques-uns d'entre les barbares disent que c'est le petit fils d'adam, et parmi les persans quelques uns disent que c'est un des enfants de Noé, mais il y a encore beaucoup d'autres sentiments, mais comme ils sont bien loin de la vérité [illegible] ne les rapporte pas. dans l'opinion de ceux qui disent que c'est [illegible] adam, ils le nomment gilschah, ce qui signifie qu'il a été formé avec de la boue, et qu'il [illegible] (et qui a possédé la puissance souveraineté).

Texte de l'histoire des quatre premiers
Dynasties persanes, d'après les
~~Dissertations~~ Dissertations par l'émir
Abdy-chir premier visir du sultan
abul ghazi Bahadur Khan,
avec la version turque de Fénaï, en regard,
et une traduction littérale du turc en français
terminée, sauf corrections, le 26 avril 1813.

[Par J. T. Sédillot]

96

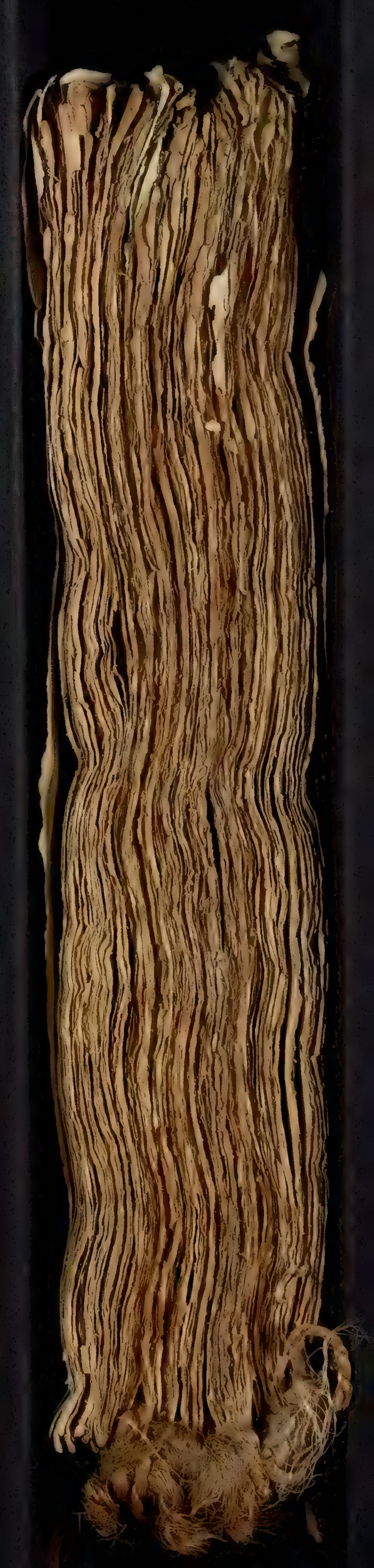

بیت

درکه اولمایه شد عادل ایاغینه نثار
دوردر باشندن انك تاج قدرو اعتبار

...کمر عایت شریعت ظاهر دمبر
صوته دوکه

مشك عنبر بولاه سینه بر سینه
اولدوغیچون شهره بازار اتریلر

آصف آرای ملک را ضبط انچنان کردی که او

Je crois qu'il faut lire

آصف را ملک را ضبط انچنان کردی که او

کم کجا کردی سلیمان مدتی انگشتری او

Prudens comme asaf il a gouverné le
Royaume de la même manière que lui (asaf),
Lors du tems où Salomon perdit son
anneau ;

ou pendant le tems que Salomon
eut perdu son anneau.

دور نگر کز سر نامردمی

circa improbitatem quæ in principio inhumani-
tatis —

آصف را ملک دارا انچنان کردی که او
کم کجا کردی سلیمان مدّتی انگشتری ۵

الاسماءُ تنزّل من السماءِ
وشاورهم في الامر
مَا تَشَاوَرَ قَوْمٌ إِلَّا هُدِيَهُمُ الله لارشاد امورهم

بوزروز شیر مخلب

دور ملرکز سرنامردی
برخزاند ادمی ازادمی

نشکرکن ۷ دهر
صبرکو ۷

دادة datus. inconjugativum. 1) dans. 2) qui dedit.

بُرْ labor. ضَرْبٌ valeur, courage.

وَارٌ - وَرٌ 1) habens, possidens. 2) similis, instar.

2 gr. Lerchenschwamm
4 gr. die Oxymel. Squillitic.
Aceti
Elixir aut. Hoffmanni
Tinctur. Opii
Wasser
Mixtur
2 Löffel zu nehmen